

รายการอ้างอิง

ภาษาไทย

คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, สำนักงาน. รายงานการประเมินความก้าวหน้า :

คุณภาพนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ระดับประเทศ ปีการศึกษา 2530.

เอกสารกองวิชาการ สันฉบับที่ 103-2531. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์
อักษรไทย, 2531.

ฉัตรยา บุญนาค. ศิลปการใช้ภาษาไทยในชีวิตประจำวันและทางธุรกิจ. พิมพ์ครั้งที่ 2.

กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์ประกายพรึก, 2526.

ฉัตรสุภา ดวงพลอย. แนวความคิดภาษาศาสตร์เชิงจิตวิทยา (Psycholinguistics)
และจิตวิทยาการเรียนรู้ (cognitive Psychology และการอ่านภาษาอังกฤษ.

ภาษาปริทัศน์ 4(ภาคต้น 2526): 1-15.

ชลธิชา กลัดอ้อย. การใช้ภาษา. กรุงเทพมหานคร: ไทยวัฒนาพานิช, 2521.

ชวาล แพร์ติกุล. เทคนิคการเขียนข้อสอบ. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์พิทักษ์อักษร,
2525.

_____. เทคนิคการวัดผล. กรุงเทพมหานคร: วัฒนาพานิช, 2516.

ดารณี อุทัยรัตนกิจ. ความเข้าใจคำของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่หนึ่ง. วิทยานิพนธ์
ปริญญาโทมหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2520.

นพดล ปู่ชูประเสริฐ. การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ในการอ่านเพื่อความเข้าใจภาษาอังกฤษ

ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่เรียนด้วยการอภิปรายและทำแผนผังสรุปโยง
เรื่องที่อ่าน. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2534.

บันลือ พงษ์ชนะวัน. วรรณกรรมกับเด็ก. กรุงเทพมหานคร: ไทยวัฒนาพานิช, 2534.

_____. อุปสรรคการสอนภาษาไทยระดับประถมศึกษา แนวบูรณาการทางการสอน.

กรุงเทพมหานคร: ไทยวัฒนาพานิช, 2522.

_____. แนวพัฒนาการสอนอ่านเบื้องต้น. วิทยากรย 5 (กุมภาพันธ์ 25):

29-35.

ประคอง กรรณสุด. สถิติประยุกต์สำหรับครู. กรุงเทพมหานคร: ไทยวัฒนาพานิช,

2529.

- ประคอง วรรณสุด. สถิติเพื่อการวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์ (ฉบับปรับปรุงแก้ไข).
ปกมถานี: บริษัทศูนย์หนังสือ ดร.ศรีสง่า จำกัด, ม.ป.ป., 2530.
- ผกาศรี เอ็นบุตร. ทักษะและความรู้ทางภาษา. กรุงเทพมหานคร: คณะมนุษยศาสตร์
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ บางเขน, 2526.
- พะอบ โปษะกฤษณะ. ลักษณะเฉพาะของภาษาไทย : การเขียน การอ่าน การฟัง การพูด
และราชาศัพท์. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพมหานคร: บำรุงสาส์น, 2526.
- พสุดี กุญอินทร์. การสอนกลุ่มทักษะ (ภาษาไทย). กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัย
สุโขทัยธรรมาธิราช 2526.
- พรเทวี ไชยเนตร. ประสิทธิภาพของแบบฝึกหัดการอ่านภาษาอังกฤษเชิงวิเคราะห์ที่ใช้
ฝึกการอ่านเชิงวิเคราะห์. กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์,
2528.
- พรสิทธิ์ ทรวงสุรัตน์กุล. ศิลปะการอ่านหนังสือ. จันทร์เกษม 192 (กันยายน-ตุลาคม
2529): 11.
- พณี ปิปกุม. ผลการใช้กิจกรรมส่งเสริมการอ่านที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการอ่านอย่างมี
วิจรรย์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบัณฑิต
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2531.
- พณิรัตน์ สุกโชติรัตน์. "แผนการเขียนความเรียง" เอกสารประกอบการสอน วิชา
413704 การสอนอ่านเพื่อซ่อมเสริม. ภาควิชาประถมศึกษา คณะครุศาสตร์
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2535.
- _____. ภาษาและการคิด (Language and Thinking). ใน โธอิน ดันส์สุทท
(บรรณาธิการ). จิตวิทยา. หน้า 134. กรุงเทพมหานคร: โครงการ
ตำราและเอกสารทางวิชาการ คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2531.
- แมนมาศ ชวลิต. สภาพของการอ่านในสังคมไทยและแนวทางแก้ไข. สรุปผลการสัมมนา
ระดับชาติ ว่าด้วยการรณรงค์เพื่อพัฒนาการอ่าน ในการรณรงค์เพื่อส่งเสริมนิสัย
การอ่าน ตุลาคม-ธันวาคม 2528 : สรุปรายงานและเอกสารทางวิชาการ.
หน้า 158-167 กระทรวงศึกษาธิการ. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์การศาสนา,
2529.

- รัชนี้ ศรีไพพรรษ. การสอนกลุ่มทักษะ 2 (ภาษาไทย). กรุงเทพมหานคร:
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช, 2527.
- รัตนา ศิริพานิช. การส่งเสริมความพร้อมในการเรียนอ่าน. คุรุปริทัศน์ ฉบับความรู้
เกี่ยวกับเด็ก 18 (มีนาคม 2522): 56.
- เรวดี หิรัญ. การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ในการอ่านเพื่อความเข้าใจภาษาอังกฤษของ
นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่สาม ที่เรียนโดยการจัดดูตามจากเรื่องที่อ่านเอง และ
โดยการย่อเรื่องที่อ่าน. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย,
2532.
- วาสนา เกตุภาค. การอ่าน. คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
มหาสารคาม, 2521.
- วิพุธ ไสภางวงศ์. เอกสารคำสอนชุดภาษาไทย 5 (การอ่าน). กรุงเทพมหานคร:
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช, 2527.
- วิภา วิสัณฑ์. การสอนภาษาไทยระดับมัธยมศึกษา. มหาสารคาม: คณะมนุษยศาสตร์
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ มหาสารคาม, 2526.
- ศิริรัตน์ นิละคุปต์. การสอนอ่านข้อเขียนเชิงสาธกโวหาร. วารสารการอ่าน
7 (พฤศจิกายน 2534).
- ศึกษาธิการ, กระทรวง. กรมวิชาการ. รายงานการประเมินคุณภาพนักเรียนชั้น
ประถมศึกษาปีที่ 6 ระดับจังหวัด. สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดลำปาง :
ฝ่ายศึกษานิเทศก์, 2533.
- _____. หลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533).
กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์การศาสนา, 2532.
- สมบัติ มหารศ. การสอนภาษาไทยในโรงเรียนประถมศึกษา. ภาควิชาหลักสูตรและ
การสอน. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ มหาสารคาม, 2523.
- สนม คุรุเมือง. การสอนทักษะการใช้ภาษาไทย การฟัง การพูด การอ่าน การเขียน.
พิษณุโลก: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ พิษณุโลก, 2528.
- สนิท ตั้งทวี. อ่านไทย. กรุงเทพมหานคร: โอเคชั่นสโตร์, 2526.
- สมุทร เข้มเชาวน์นิช. การอ่านภาษาอังกฤษ. เอกสารการสอน. กรุงเทพมหานคร:
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช, 2531.

- สุจิตรา ศรีนวล. การพัฒนารูปแบบการสอนอ่านเพื่อความเข้าใจ โดยเน้นกลวิธีการอ่าน การคิด สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษา. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2533.
- _____. การพัฒนาแบบการสอนอ่านเพื่อความเข้าใจ โดยเน้นกลวิธีการอ่าน การคิด สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษา. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2533. หน้า 8 อ้างจาก Harighurst, Robert J. Society and Education. Boston: Allyn and Bacon, Inc., 1969.
- _____. การพัฒนาแบบการสอนอ่านเพื่อความเข้าใจ โดยเน้นกลวิธีการอ่าน การคิด สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษา. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2533. หน้า 9 อ้างจาก Person, P. David. Handbook of Reading Research. New York: Longman, 1984.
- สุจิต เพียรชอบ และ สายใจ อินทรมพรัญ. วิธีสอนภาษาไทยระดับมัธยมศึกษา. กรุงเทพมหานคร: วัฒนาพานิช, 2523.
- สุนันทา มั่นเศรษฐวิทย์. หลักและวิธีสอนอ่านภาษาไทย. คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2530.
- สุปรียา มาลาภาณุจน์. การสอนภาษาไทยระดับประถมศึกษา. นครศรีธรรมราช: วิทยาลัยครุนครศรีธรรมราช, 2527.
- เสริมศรี หอทิมาวรกุล. เอกสารการสอนชุดวิชา การสอนกลุ่มทักษะภาษาไทย 1 การ พัฒนาทักษะการอ่านระดับประถมศึกษา. กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัย สุโขทัยธรรมมาชิราช, 2526.
- เสาวลักษณ์ รัตนวิทย์. เอกสารคำสอน หลักสูตรและการสอนภาษาอังกฤษในโรงเรียน มัธยมศึกษา. กรุงเทพมหานคร: ประชुरวงค์ จำกัด, 2531.
- อักษร รุ่งมณี. การเปรียบเทียบความเข้าใจในการอ่านและทัศนคติต่อการอ่านระหว่าง การสอนอ่านแบบปกติ และการสอนอ่านโดยจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านของ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2534.

ภาพาลังกฤ

- Alvermann, Donna E. The Effect of Graphic Organizer Instruction on Fourth Grader's Comprehension of Social Studies Text. Journal of Social Studies Research 8(January 1988): 13-21.
- _____. Graphic Organizers : Cuing Derices for Comprehending and Remenbering Main Ideas. In Teaching Main Tdea Comprehension, pp.210-217. Edited by James F.Baumann. Internation Reading Association, 1986.
- Andre, M.L. D.A., and Anderson, T.H. The Development and Evaluation of a Self-Study Teachnique. Reading Research Quarterly 14, 1978-79: 605-623.
- Barttett, Brendanj. Reading for Memory : Where Top Level Struture. Paper Present the Annuall Conference of the Australian Reading Association. Perth, Jyly, 1986.
- Baumann, James F., and Ballard, Peg Quigley. A Two Step Model for Promoting Independence in Comprehension. Journal of Reading 30(April 1987): 609-612.
- Bond, Guy L. and Miles A. Tinker. Reading Difficulties Their Diagonosis and Correction. New York: Appleton Century Crofts, 1957.
- Brown, Am L. Metacognition. In Handbook of Reading Research, pp.353-394. Edited by Pearson, P. David and Others. New York: Longman, 1984.
- Carr Eileen and Ogle Donna. K.W.L. Plus A Strategy for Comprehension and Summarization. Journal of Reading 30(April 1987): 626-631.
- Carrell L. Patricia. The Effects of Rhetorical Organization on ESL Reader. TESOL Quarterly 18(September 1984): 441-469.

- Coady, James. A Psycholinguistic Model of the ESL Reader. In Reading in a Second Language, pp.56-58. Edited by R.Mackey, B.Barkman and R.R. Jordan. Newbury House, 1979.
- Davidson, Jane L. The Group Mapping Acitivity for Insttuction in Reading and Thinking. Journal of Reading 26(October 1982): 53-56.
- Davis, Zephaniah T., and Mcherson, Michael D. Story Map Instruction : A Reading Map for Reading Comprehension. The Reading Teacher 43(December 1989): 232-245.
- Graseer, A.C. A Schema-Based Framwork for Representing Knowledge. Brisbane College of Advanced Education. Semester: 1-36, 1986.
- Hansen, J. The Effects of Inference Training and Practics on Young Children's Reading Comprehension. Reading Research Quarterly, pp.391-417, 1981.
- Herrman, Beth Ann. Cognitive and Metacognitive Goals in Reading and writing. In Gerald G. Duffy (ed.), Reading in the Middle School. pp.81-96. Delaware: International Reading Association, 1990.
- Johnson, Martha Russell. Effects of Cloze Story Map Strategy on Reading Comprehension. Dissertation Abstracts International 49(August 1988): 198-A.
- Johnston, Peter. Teaching Students to Apply Stategies that Improve Reading Comprehension. The Elementary School Journal 85(May 1985): 635-645.

- Jones, S.T. The Effects of Semantic Mapping on Vocabulary Acquisition and Reading Comprehension of Black Innerscity Students. Unpublished Doctoral Dissertation University of Wisconsin at Madison, 1984.
- Mcgee M. Lea and Richgels J. Donala. Teaching Expository Text Structure to Elementary Students. The Reading Teacher 38(April 1985): 739-748.
- McNeil, John D. Reading Comprehension. Glencoe: Scott, Foresman, 1984.
- Mayer, B.J.F. Use of Top-Level Structure in Text : Key for Reading Comprehension of Ninth-Grade Students. Reading Research Journal 16(1980); 72-103.
- _____. Reading Research and the Composition Teacher : The Importance of Plans. College Composition and Communication 33(1982): 37-49.
- Miller, Wilma H. The First R. New York: Holt Rinehart and Winston, 1979.
- Morris, A., and Stewart-Dore, N. Learning to Learn from Text. Singapore: Addison-Wesley Publishing Company, 1984.
- Ogel M. Donna. K.W.L. : A Teaching Model that Develops Active Reading of Expository Text. The Reading Teacher 39(February 1986): 564-570.
- Olshavsky, J.E. & Kletzing, K. Prediction : One Strategy for Reading Success in High School. Journal of Reading 22(1979): 512-516.
- Otto Wayne, Rude Rober and Spiegel, Dixie Lee. How to Teach Reading. Massachusetta: Addison-Wesley Publishing Company, 1979.

- Pearson, P.D. & Johnson, D. Teaching Reading Comprehension.
New York: Holt, Rinehart & Winson, 1978.
- Piccolo Anne Jo. Expository Text Structure : Teaching and Learning
Strategies. The Reading Teacher 49(May 1987) 838-847.
- Schmidt, Marion B. The Shape of Content : Four Semantic Map
Structures for Expository Paragraphs. The Reading Teacher
40(October 1986): 112-117.
- Scruggs, Thomas E. Using Content Maps to Increase Children's
Comprehension and Recall. The Reading Teacher 36(January
1985): 806-807.
- Shortland, Jones Bruce. The Development and Testing of Instructional
Strategy for Improving Reading Comprehension Based on Schema
and Metacognitive Theories. Dissertation Abstracts
International Vol.47 No.7 (January 1987): 2526-A.
- Sinatra, Richard, Josephine Stahl-Gemake, and Nancy Wyche Morgan.
Using Semantic Mapping After Reading to Organize and Write
Original Discourse. Journal of Reading 30(October 1986):
4-12.
- Slater H.Wayne. Effects of Structure Organizers on Ninth-Grade
Students Comprehension and Recall for Four Patterns of
Expository Text. Reading Research Quarterly 20(Winter
1985): 189-202.
- Stauffer, Russell G. The Language-Experience Approach to Teach
Reading. New York: Harper and Row, 1980.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

รายนามผู้ทรงคุณวุฒิ

รายนามผู้ทรงคุณวุฒิ

1. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ กิตติชาติ บุญชื้อ
ภาควิชาประถมศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
2. รองศาสตราจารย์ อัจฉรา ชีวพันธ์
โรงเรียนสาธิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย (ฝ่ายประถม)
3. ดร.สุจิตรา ศรีนวล
ฝ่ายนิเทศการศึกษา สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดนครปฐม
4. อาจารย์ ประชुर ฉิมพลี
หัวหน้าฝ่ายวิจัยการศึกษา สำนักงานการประถมศึกษา จังหวัดลำปาง
5. อาจารย์ บุญทอง บุญทวี
ศึกษานิเทศก์ 6 สำนักงานการประถมศึกษา อำเภอแจ้ห่ม จังหวัดลำปาง

ภาคผนวก ข

แผนการสอน การสอนอ่านโดยการผสมผสานส่วนกิจกรรมการอ่าน เค.ดับบลิว.แอล
กับกิจกรรมการสอนโครงสร้างความเรียง โดยใช้แผนภูมิประกอบการอ่าน

แผนการสอนที่ 1

การสอนอ่านโครงสร้างความเรียง ประเภทปัญหา-ข้อแก้ไข

กลุ่มทดลองที่ 1

เวลา 3 คาบ (60 นาที)

ความคิดรวบยอด

ถ้านักเรียนเข้าใจในข้อเขียนประเภทปัญหา-ข้อแก้ไขแล้ว นักเรียนจะสามารถแปลความตีความ ชยาสความ และข้อคิดที่ได้จากการอ่าน จับใจความสำคัญของเรื่องที่อ่านได้

ความคิดรวบยอดจากบทอ่าน

1. คุณภาพของอากาศในกรุงเทพฯ อยู่ในระดับอันตรายซึ่งควรได้รับการแก้ไขอย่างถูกต้อง
2. การขาดสารไอโอดีน ทำให้เป็นอันตรายต่อร่างกาย การรับประทานอาหารที่มีสารไอโอดีน เป็นการป้องกันมิให้เกิดโรคจากการขาดสารไอโอดีนได้
3. ปัญหาของน้ำเสียมีผลต่อสภาพแวดล้อม ทำให้เสียสุขภาพอนามัย ซึ่งทุกคนต้องช่วยกันรักษา

จุดประสงค์

1. นักเรียนบอกใจความสำคัญและรายละเอียดของเรื่องที่อ่านได้
2. นักเรียนบอกจุดประสงค์ของเรื่องที่อ่านได้
3. นักเรียนเขียนแผนภูมิโครงสร้างโครงสร้างความเรียง ประเภทปัญหา-ข้อแก้ไขได้
4. นักเรียนวิเคราะห์ประเภทโครงสร้างความเรียงจากเรื่องที่อ่านได้
5. นักเรียนทำแบบทดสอบจากเรื่องที่อ่านได้

เนื้อหา

ใจความสำคัญของโครงสร้างความเรียง ประเภทปัญหา-ข้อแก้ไข หมายถึง ประโยคหรือข้อความที่กล่าวถึงปัญหาของเรื่อง ที่ผู้เขียนต้องการนำเสนอให้ผู้อ่านทราบ รายละเอียดของโครงสร้างความเรียง ประเภทปัญหา-ข้อแก้ไข หมายถึง ข้อความที่กล่าวถึง ปัญหา สาเหตุของปัญหา และแนวทางแก้ไข

โครงสร้างความเรียง ประเภทปัญหา-ข้อแก้ไข มีลักษณะสำคัญพอจะสรุปได้ดังนี้

1. มีการนำเสนอปัญหาก่อน
2. มีวิธีการแก้ไขปัญหา
3. บางที่จะเขียนในรูปแบบคำถามและคำตอบ
4. จะใช้คำต่อไปนี้ ทำให้เกิดปัญหา ..., ปัญหาที่เกิดขึ้นคือ ..., มีการแก้ไข

ปัญหาอย่างไร แก้ไขได้ดังนี้ ฯลฯ อยู่ในข้อความ

กิจกรรมการเรียนรู้การสอน

ขั้นที่ 1 ขั้นสอนให้รู้จักโครงสร้างความเรียง (20 นาที) บทอ่านเรื่อง "เราต้องการอากาศบริสุทธิ์"

1.1 อ่านเรื่องร่วมกัน

1.1.1 ครูให้นักเรียนอ่านเรื่อง "เราต้องการอากาศบริสุทธิ์"

1.1.2 ครูและนักเรียนสนทนาซักถามถึงใจความสำคัญและรายละเอียด

ของเรื่อง และลักษณะของโครงสร้างความเรียง ประเภทปัญหา-ข้อแก้ไข

1.2 ซักถามรายละเอียดเนื้อเรื่อง

1.2.1 ครูและนักเรียนร่วมกันสนทนาซักถามปัญหาของอากาศเป็นพิษและ

ควรมีวิธีการแก้ไขปัญหอย่างไร

1.3 เขียนแผนภูมิโครงสร้าง

1.3.1 ครูแบ่งนักเรียนออกเป็น 2 กลุ่ม ๆ ละ 10 คน โดยใช้กิจกรรมแบ่งกลุ่ม "ปิดตาหาเพื่อน" โดยให้อาสาสมัคร 2 คนออกมาตั้งชื่อกลุ่มของตนเอง และให้อาสาสมัครปิดตาไปหาเพื่อนที่นั่งล้อมวงมาเข้ากลุ่มของตนเองให้ได้ 9 คน

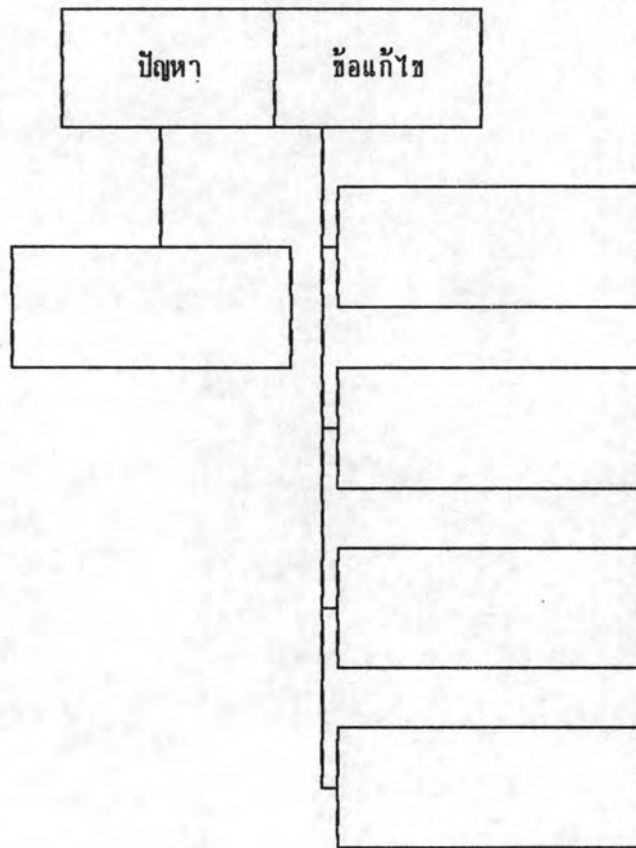
1.3.2 ครูให้นักเรียนเล่นเกม "ต่อแผนภูมิ"

วิธีเล่น "เกมต่อแผนภูมิ"

1. ครูนำแถบประโยคกลุ่มละ 10 ประโยค แต่ละประเภทจะประกอบด้วยปัญหาและข้อแก้ไขจากบทอ่านเรื่อง "เราต้องการอากาศบริสุทธิ์" โดยจะวางประโยคให้คละกัน

2. ให้แต่ละกลุ่มออกมาคิดแถบประโยคคนละ 1 ประโยค จนครบทั้ง 10 คน กลุ่มไหนติดถูกต้อง และเสร็จก่อนกลุ่มนั้นชนะ

ตัวอย่างแผนภูมิโครงสร้างข้อความที่เป็นปัญหา-ข้อแก้ไข จาก
บทอ่านเรื่อง "เราต้องการอากาศบริสุทธิ์"

1.3.3 ครูและนักเรียนช่วยกันสรุปเนื้อหาจากแผนภูมิ

ขั้นที่ 2 ขั้นฝึกกิจกรรมการอ่าน (25 นาที) บทอ่านเรื่อง "กลัวเป็นโรคคอตีบจะป้องกันได้อย่างไร"

2.1 กิจกรรมก่อนอ่าน

2.1.1 ครูนำรูปภาพ "คนเป็นโรคคอตีบ" มาให้นักเรียนดู ให้นักเรียนสนทนาซักถามความรู้เกี่ยวกับ "โรคคอตีบ" จากประสบการณ์เดิมของนักเรียนพร้อมบันทึกข้อมูลไว้บนกระดานดำ

2.1.2 ครูให้นักเรียนตั้งคำถามสิ่งที่นักเรียนต้องการถาม สิ่งที่นักเรียนต้องการรู้จากบทอ่านเรื่อง "โรคคอตีบ"

2.1.3 ครูแจกตารางบันทึกข้อมูลให้นักเรียนแต่ละกลุ่ม บันทึกสิ่งที่นักเรียนรู้ (K) และต้องการรู้ (W) ในตารางบันทึกข้อมูล

<u>ตารางบันทึกข้อมูล</u> จากการอ่านเรื่อง "กลัวเป็นโรคคอตีบจะป้องกันได้อย่างไร"		
กิจกรรมก่อนอ่าน สิ่งที่นักเรียนรู้ (K)	กิจกรรมก่อนอ่าน สิ่งที่นักเรียนต้องการรู้ (W)	กิจกรรมระหว่างอ่าน สิ่งที่นักเรียนเรียนรู้ (L)

2.2 กิจกรรมระหว่างอ่าน

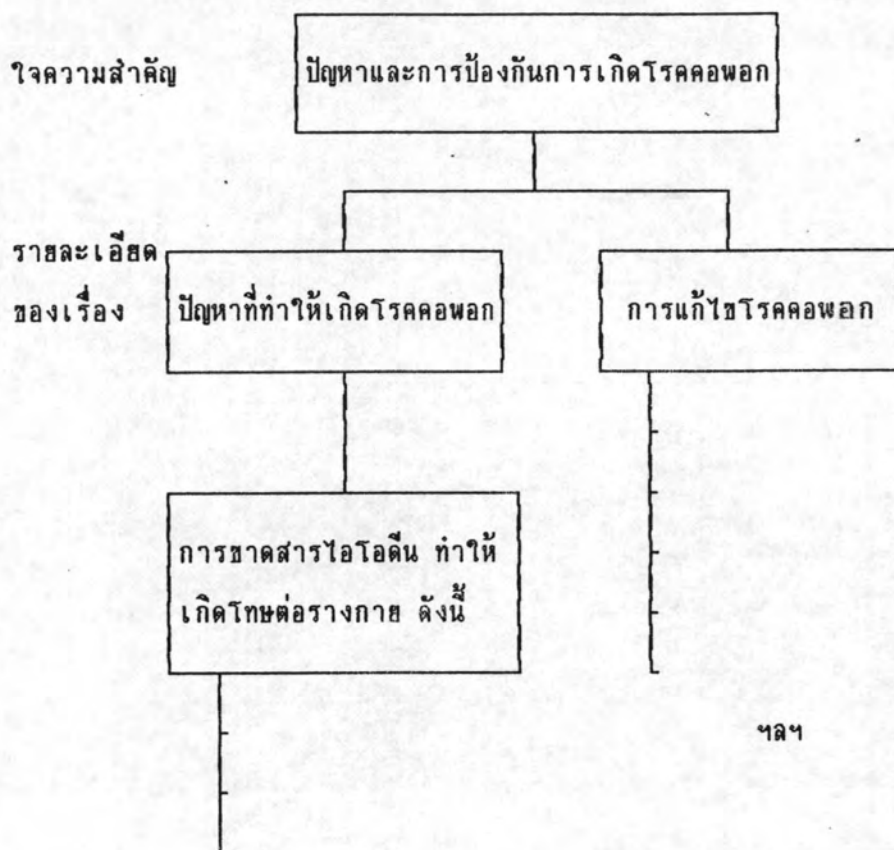
2.2.1 ครูให้นักเรียนอ่านบทอ่านเรื่อง "กลัวเป็นโรคคอตีบจะป้องกันได้อย่างไร" ในระหว่างการอ่าน ครูให้นักเรียนแต่ละกลุ่มบันทึกข้อมูลสิ่งที่นักเรียนเรียนรู้จากบทอ่าน

2.2.2 ครูและนักเรียนช่วยกันสรุปและตอบคำถามจากเนื้อหาที่เรียนรู้จากบทอ่าน

2.3 กิจกรรมหลังอ่าน

2.3.1 ครูให้นักเรียนแจกบัตรงาน เป็นแผนภูมิโครงสร้าง ให้นักเรียนเติมข้อมูลลงในแผนภูมิโครงสร้างจากบทอ่านเรื่อง "กลัวเป็นโรคคอตีบจะป้องกันได้อย่างไร"

แผนภูมิโครงสร้างโครงสร้างความเรียง ประเภทปัญหา-ข้อแก้ไข

๑๑๗

- 2.3.2 ครูให้นักเรียนตอบคำถามจากบทอ่านดังนี้
1. ใจความสำคัญของบทอ่านนี้คืออะไร
 2. วัตถุประสงค์ของผู้แต่งแต่งเพื่ออะไร
 3. ประโยชน์ ข้อคิด ที่ได้จากบทอ่านนี้คืออะไร

ขั้นที่ 3 ขั้นนำไปใช้ (15 นาที)

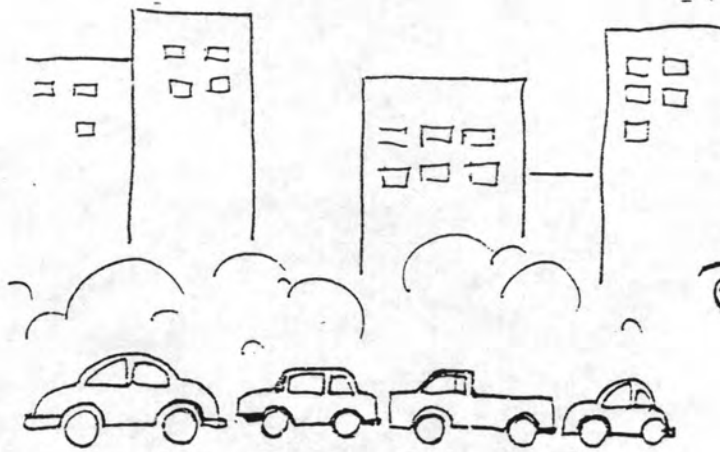
ครูให้นักเรียนอ่านบทอ่านเรื่อง "แก้ปัญหาหน้าเสีด้วยวิธีใด" และให้นักเรียนทำแบบทดสอบ

การประเมินผล

1. จากการตอบคำถาม
2. จากการทำงานกลุ่ม
3. การทำแบบทดสอบ

สื่อการเรียนรู้

1. บทอ่านเรื่อง "เราต้องการอากาศบริสุทธิ์"

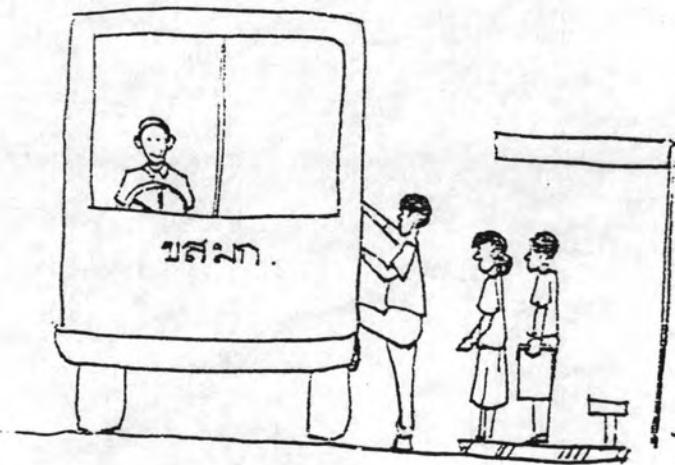
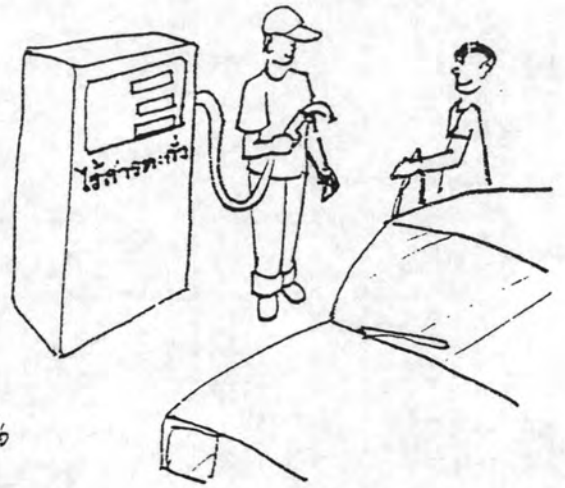
เราต้องการ อากาศบริสุทธิ์

คุณภาพอากาศบริเวณที่การจราจรหนาแน่น และแหล่งโรงงานอุตสาหกรรม
อยู่ในระดับอันตราย คละคลุ้งไปด้วยสารพิษทั่ว ก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์

ผู้ขับขี่บางคน ควรนำถังสารดูดซับ
แก๊สคาร์บอนไดออกไซด์ เครื่องยนต์
ที่มีมลพิษต่ำ และคาร์บอน
ไดออกไซด์

ส่วนน้ำฝนที่ตกใส่แผง
 ขั้วลิตา ควรรับมือ โดยการลด
 ปริมาณสารตะกั่วที่เติมลงไป
 นอกจากนั้น อาจหลีกเลี่ยง การ
 ใช้น้ำฝน ไปยังแผงหลัง ชนิดอื่น
 เช่น เบลกอสตลิก

การแก้ไข ปัญหาจราจร
 ไม่ใช่ การจราจรไม่ขึ้น
 รถคันนี้ ก็ควรจะ
 ลดจำนวนรถยนต์ขึ้น
 ไปใช้บริการ ระบบขนส่ง
 มวลชน ก็เป็นวิธีหนึ่งที่จะ
 ช่วยลดพิษในอากาศ.

(ตัดตอนมาจาก บทความเรื่อง เราต้องการอากาศสะอาด ของ ช.กฤษณา
 ในนิตยสารสตรีสาร ภาคพิเศษ ปีที่ 143 ฉบับที่ 4 หน้า 13)

2. บทอ่านเรื่อง "กลัวเป็นโรคคอพอก จะป้องกันได้อย่างไร"

ในทางการแพทย์ถือว่า อาหารทะเลนั้นมีคุณค่า เช่น กุ้ง หอย ปู ปลา เพราะมีสารไอโอดีนประกอบอยู่ด้วย ซึ่งเป็นสารสำคัญและจำเป็นต่อร่างกายมาก ช่วยสร้างฮอร์โมนชื่อ "ไทรโรซีน" คอยควบคุมการเจริญเติบโตของร่างกาย สมอง และประสาทให้เจริญได้สมบูรณ์

ถ้าร่างกายขาดสารไอโอดีน มารดาที่ตั้งครรภ์จะแท้งและตายก่อนคลอดเพิ่มขึ้น ทารกที่เกิดมาก็จะตายมากขึ้นด้วย การพัฒนาการเจริญเติบโตของเด็กทั้งร่างกายและปัญญาจะเสื่อมไป อาจเป็นใบ้ หูหนวก ขาแข็ง กระตุก ตาเหล่ รูปร่างแคระแกร็น ซึ่งชาวบ้านทางภาคเหนือเรียกว่า "โรคเอ๋อ" พอโตขึ้นจะเกิดอาการของคอพอกให้เห็น ความเจริญทางสติปัญญาของสมองและร่างกายจะช้า และด้านจิตใจก็พลอยลดลง ทำให้สมรรถภาพการทำงานลดลงด้วย โดยในเด็กเล็กจนถึงวัยหนุ่มสาว ตรงกลางของลำคอจะเห็นเป็นก้อนนูนขึ้นมา เวลาให้แขนคอขึ้นจะเห็นได้ชัดเจนว่า รูปร่างค่อนั้นโตกว่าปกติ

ดังนั้นทางกรมอนามัยและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง จึงได้เร่งดำเนินงานตามโครงการหวังจะให้คนเป็นคอพอกลดลง โดยมีการอบรมผู้นำท้องถิ่น และอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน เพื่อให้ทุกคนรอบรื้อนำเอาสารไอโอดีนไปใช้ในชีวิตประจำวันทดแทนที่ขาดหายไป

(ตัดตอนมาจากหนังสือสารสนเทศสิ่งแวดล้อม เดือนกันยายน 2534 ปีที่ 4 ฉบับที่ 9)

3. บทอ่านเรื่อง "แก้ปัญหาหน้าเสีด้วยวิธีใด"

เมื่อแหล่งน้ำเน่าเสีย น้ำสะอาดขาดแคลน ไม่มีน้ำเพียงพอต่อการใช้สอย การเกษตรและอุตสาหกรรม ผู้คนจะพากันเดือดร้อน มีหน้าช้ำน้ำเสียยังเป็นแหล่งรวมและเพาะเชื้อโรค เป็นอันตรายต่อสุขภาพอนามัยเป็นอย่างยิ่ง สมัยก่อนน้ำในแม่น้ำเจ้าพระยาซึ่งไม่มีมลพิษมากกว่าปัจจุบัน เด็ก ๆ ลงไปว่ายน้ำเล่นกับสุนัขสนาม น้ำเข้าปากบ้างก็ยังไม่เป็นไร

สารเคมีบางอย่าง เช่น ฟอสเฟตในผงซักฟอก ลงไปอยู่ในคูคลอง บ่อบึง ทำให้พีชน้ำเจริญเติบโตเพิ่มจำนวนมากเกินไป บ่อบึงเลขต้นเขิน และยังแย่งออกซิเจนจากปลาไปอีก พวกแร่ธาตุบางอย่างจากโรงงานและเหมืองแร่ เช่น ปรีด คตะกั่ว สารหนู สังกะสี ส่วนที่ละลายในน้ำ หากร่างกายได้รับและสะสมไว้ถึงระดับหนึ่ง จะทำให้เกิดอาการ ปวด และอาจร้ายแรงถึงตายได้

เพื่อนมองไม่เห็นสารมลพิษทางน้ำส่วนใหญ่ เพราะมันละลายอยู่ในน้ำ นอกเสียจากจะเป็นพวกฝุ่นดินที่แขวนลอย น้ำมันที่ลอยเป็นผา ฟองที่ผิวน้ำ แต่เพื่อนอาจเห็นภาพน้ำสีดำสกปรก ไม่น่าดู แล้วยังส่งกลิ่นเหม็น

จะแก้ปัญหาหน้าเสียต้องแก้ที่ต้นเหตุ คือพวกเรากันเองนี่แหละ เพราะคนทั้งหลายเป็นผู้ทำให้น้ำเสีย เพื่อให้อยู่กันอย่างมีความสุขทั้งกับ พืช และสัตว์ เราต้องช่วยกันรักษาคุณภาพของน้ำโดยละเว้นการทิ้งขยะ สิ่งโสโครกของเสียลงสู่แหล่งน้ำ เพื่อนคนใดรู้เรื่องนี้แล้วช่วยบอกต่อกันไปด้วย บรรดาโรงงานอุตสาหกรรมทั้งหลายก็อย่าเห็นแก่ความง่ายตาย แก้ไขน้ำทิ้งให้มีคุณภาพดีเสียก่อนปล่อยสู่แม่น้ำลำคลอง

ไม่ใช่แค่คุณภาพของน้ำเท่านั้น เราต้องช่วยกันรักษาปริมาณน้ำไม่ให้ลดน้อยลงด้วย จะได้มีน้ำสะอาด พอกินพอใช้ ตามธรรมชาติ แสงแดด ลม และท้องฟ้าช่วยเราทำน้ำสะอาดตลอดเวลา น้ำระเหยเป็นไอขึ้นไปแล้วตกลงมาเป็นฝน บริเวณป่าไม้เป็นแหล่งกักเก็บน้ำ น้ำไหลตามผิวดินช้า ๆ และบางส่วนไหลซึมลงดินไปสู่ลำห้วย คู คลอง คนต้องไม่ตัดไม้ทำลายป่า จะได้ช่วยรักษาการหมุนเวียนของน้ำให้เป็นไปตามธรรมชาติอย่างสม่ำเสมอตลอดไป

ช. กฤษณา

4. แบบทดสอบบทอ่านเรื่อง "แก้ปัญหาหน้าเสีด้วยวิธีใด"

4.1 จงเขียนแผนภูมิโครงสร้างแสดงใจความสำคัญและรายละเอียดของเรื่องตามโครงสร้างความเรียง จากบทอ่านที่กำหนดให้

ประเภทของโครงสร้างที่ใช้คือ
 ใจความสำคัญของเรื่องนี้ คือ

4.2 แบบทดสอบความสามารถในการอ่านจับใจความจากบทอ่านเรื่อง "แก้ปัญหาหน้าเสีด้วยวิธีใด"

1. คำว่า "สารมลพิษทางน้ำ" หมายถึงอะไร

2. ผู้ที่สามารถแก้ไขปัญหาน้ำเสีได้ คือใคร

3. สารเคมีที่ปะปนอยู่ในน้ำ มีอะไรบ้างที่อาจทำให้เราถึงตาย

4. สารเคมีอะไรที่เป็นสาเหตุทำให้บ่อบึงต้นเขิน

5. บทอ่านนี้ให้แนวคิดอย่างไรแก่ผู้อ่าน

แผนการสอนที่ 2

การสอนอ่านโครงสร้างเรื่อง ประเภทปัญหาและข้อแก้ไข

กลุ่มทดลองที่ 1

เวลา 3 คาบ (60 นาที)

ความคิดรวบยอด

ถ้านักเรียนเข้าใจในข้อเขียนประเภทปัญหา-ข้อแก้ไขแล้ว นักเรียนจะสามารถแปลความตีความ ขยายความ และข้อคิดที่ได้จากการอ่าน จับใจความสำคัญของเรื่องที่อ่านได้

ความคิดรวบยอดจากบทอ่าน

1. ปัญหาของการปลูกป่าคือการใช้พื้นที่ในการปลูกป่ามาก จึงควรมีการจัดสรรที่ดินในการปลูกป่าอย่างเพียงพอ
2. อาหารรมควัน ปิ้งย่าง มีสารพิษที่ก่อให้เกิดมะเร็ง
3. วิธีการกำจัดมูลขยะมีหลายวิธีด้วยกัน ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับความเหมาะสมต่อสภาพแวดล้อมและฐานะทางเศรษฐกิจของแต่ละประเทศ

จุดประสงค์

1. นักเรียนบอกใจความสำคัญของเรื่องที่อ่านได้ถูกต้อง
2. นักเรียนบอกจุดประสงค์ของเรื่องที่อ่านได้
3. นักเรียนเขียนแผนภูมิโครงสร้างเรื่อง ประเภทปัญหา-ข้อแก้ไขได้
4. นักเรียนคาดคะเนเหตุการณ์จากเรื่องที่อ่านได้

เนื้อหา

- ทบทวนโครงสร้างเรื่อง ประเภทปัญหา-ข้อแก้ไข
- บทอ่านโครงสร้างเรื่องประเภทปัญหา-ข้อแก้ไข 3 เรื่องคือ
 - ป่าไม้
 - สารที่ก่อมะเร็งในอาหารรมควัน, ปิ้ง และย่าง
 - ขยะไม่ใช่ขยะอย่างที่พูด

กิจกรรมการเรียงการส่อน

ขั้นที่ 1 ขั้นสอนให้รู้จักโครงสร้างความเรียงประเภทปัญหา-ข้อแก้ไข (20 นาที) บทอ่าน เรื่อง "ป่าไม้"

1.1 อ่านเรื่องร่วมกัน

1.1.1 ครูทบทวนวิธีการอ่านโครงสร้างความเรียง ประเภทปัญหาและข้อแก้ไข

1.1.2 ครูให้นักเรียนฟังเทปเรื่อง "ป่าไม้"

1.2 ซักถามรายละเอียดเนื้อเรื่อง

ครูให้นักเรียนจับคู่ และเขียนปัญหาและข้อแก้ไขจากเรื่อง "ป่าไม้" ที่นักเรียนฟังจากเทป

1.3 เขียนแผนภูมิโครงสร้าง

ครูให้นักเรียนกลุ่มเดิมเขียนแผนภูมิโครงสร้าง โดยบอกใจความสำคัญและรายละเอียดของเรื่อง จากเรื่อง "ป่าไม้" ที่นักเรียนฟัง

ขั้นที่ 2 ขั้นฝึกกิจกรรมการอ่าน (25 นาที) บทอ่านเรื่อง "สารก่อมะเร็งในอาหารมควันปัง และช่าง"

2.1 กิจกรรมก่อนอ่าน

2.1.1 ครูนำรูปภาพ "อาหารที่มควันปัง ช่าง" มาให้นักเรียนดู ให้นักเรียนซักถามความรู้เกี่ยวกับประโยชน์และโทษของอาหารที่เกิดจากการมควันปัง ช่าง จากประสบการณ์เดิมของนักเรียน พร้อมบันทึกลงในกระดานดำ

2.1.2 ครูแบ่งนักเรียนออกเป็นกลุ่ม ๆ ละ 5 คน มีทั้งหมด 4 กลุ่ม โดยให้กิจกรรมแบ่งกลุ่ม "เลียนเสียงสัตว์"

วิธีเล่น กิจกรรมแบ่งกลุ่ม "เลียนเสียงสัตว์"

1. ครูให้นักเรียนหยิบสลากขึ้นมาคนละ 1 แผ่น
2. นักเรียนเปิดฉลากดู ถ้าเจอรูปหมูให้ส่งเสียง "อู๊ด อู๊ด" หรือเจอรูปสัตว์อื่น ๆ ก็ให้ส่งเสียงร้องตามรูปสัตว์นั้น
3. กลุ่มที่ได้รูปและส่งเสียงเหมือนกันจะอยู่กลุ่มเดียวกัน

ครูแจกตารางบันทึกข้อมูลให้นักเรียนเขียนสิ่งที่รู้และต้องการรู้
กลุ่มละ 3 คำถาม จากรูปภาพของ "อาหารที่รมควัน ปิ้ง ย่าง"

ตารางบันทึกข้อมูล

กิจกรรมก่อนอ่าน รู้ (K)	กิจกรรมก่อนอ่าน ต้องการรู้ (W)	กิจกรรมระหว่างอ่าน สิ่งที่เรียนรู้ (L)

2.2 กิจกรรมระหว่างอ่าน

2.2.1 ครูให้นักเรียนอ่านบทอ่านเรื่อง "สารก่อกัมเริงในอาหารรมควัน
ปิ้ง และย่าง" และให้นักเรียนกลุ่มเดิมเขียนสิ่งที่เรียนรู้ (L) จากตารางบันทึกข้อมูลไปด้วย

2.3 กิจกรรมหลังอ่าน

2.3.1 ครูให้นักเรียนแต่ละกลุ่มออกมารายงานโดยใช้กิจกรรม "ของขวัญ
มหาสนุก"

กิจกรรมการรายงาน "ของขวัญมหาสนุก"

ครูให้ตัวแทนของกลุ่มออกมาจับของขวัญ ซึ่งในของขวัญแต่ละกล่อง
จะมีใบงานต่อไปนี้

- กลุ่มที่ 1 ให้เขียนแผนภูมิโครงสร้างของเรื่องที่อ่าน
- กลุ่มที่ 2 ให้บอกประโยชน์ของเรื่องที่อ่าน
- กลุ่มที่ 3 ให้บอกจุดประสงค์ของเรื่องที่ได้อ่าน
- กลุ่มที่ 4 ให้บอกข้อคิดที่ได้จากการอ่าน

ขั้นที่ 3 ขึ้นนำไปใช้ (15 นาที)

3.1 อ่านบทความ

ครูให้นักเรียนอ่านบทความเรื่อง "ขยะ : ไม่ใช่ขยะอย่างที่พูด" โดยใช้กิจกรรมการอ่านในขั้นที่ 1 และขั้นที่ 2 มาทำความเข้าใจเกี่ยวกับการอ่านและให้นักเรียนทำแบบทดสอบ

การประเมินผล

1. การตอบคำถาม
2. การทำงานกลุ่ม
3. การทำแบบทดสอบ

สื่อการเรียน

1. บทความจากเทปบันทึกเสียง เรื่อง ป่าไม้

"ปัญหาในการปลูกสวนป่า ซึ่งต้องใช้พื้นที่อันกว้างใหญ่ไพศาลก็คือ ที่ดินที่จะใช้ปลูกได้มาจากไหน ปัญหาเรื่องนี้ แก้ไขด้วยการที่รัฐจะต้องริบแรงสำราจจำแนกประเภทและสมรรถนะของดิน ใช้กฎหมายว่าด้วยป่าไม้ ประมวลกฎหมายที่ดิน ให้ได้ที่ดินคืนมาเป็นของรัฐ และมีการตรากฎหมายออกใช้บังคับให้อ่านาจแก่นักงานเจ้าหน้าที่ควบคุมให้การใช้ที่ดินเป็นไปตามที่ได้จำแนกไว้โดยเคร่งครัดสำราจที่ดินที่มีการพังทลายมาต้องบังคับให้ใช้วิธีเพาะปลูกที่สามารถอนุรักษ์ดินและน้ำด้วย"

(ปรับปรุงมาจาก เรื่องป่าไม้ สารานุกรม ฉบับเสาวชน เล่มที่ 3)

2. บทความเรื่อง "สารที่ก่อมะเร็งในอาหารรมควัน ปิ้ง และย่าง"

"สารที่ก่อมะเร็งในอาหารรมควัน ปิ้ง และย่าง"

ในปัจจุบันนี้คนเราต้องเผชิญกับปัญหาสิ่งแวดล้อมหลายรูปแบบด้วยกัน ถ้าหากขาดความรู้ ความเข้าใจในปัญหาที่เกิดขึ้นแล้ว คนเราจะได้รับอันตรายจากปัญหานั้น ๆ มากขึ้น สิ่งที่เราต้องเจอทุกวัน เห็นจะได้แก่ อาหารที่ประกอบด้วยสิ่งต่าง ๆ ที่นำมาปรุงแต่งเพื่อรับประทาน บางครั้งคนเรารับประทานเข้าไปโดยไม่รู้ตัว สิ่งนั้น ๆ มีโทษหรือเปล่านั้น ถ้าหากไม่รู้จักเลือกอาหารรับประทานแล้ว อันตรายที่ตามมาอาจจะถึงแก่ชีวิตได้

หลายผู้คนอาจจะชอบรับประทานอาหาร พวกรมควัน ปิ้ง และย่าง เช่น

น้ำตก เนื้อย่าง ปลาย่าง ฯลฯ บางท่านอาจไม่ทราบว่าสิ่งที่ท่านรับประทานเข้าไปมีสารพิษที่เป็นตัวการทำให้เกิดมะเร็งปะปนเข้าไปด้วย สารพิษที่พบมีหลายชนิดด้วยกัน คือ

- สารไนโตรซามีน พบมากในปลาหมึกย่าง เมื่อรับประทานอาจทำให้เกิดมะเร็งในตับ, ไต, หลอดอาหาร

- สารพวกไพลีโซคลิกอะแมติก เป็นกลุ่มสารที่พบในแฮมไฟ มักพบสารนี้ในส่วนผิวหนัง ถ้าได้รับการสัมผัสที่ผิวหนังจะทำให้เกิดมะเร็งผิวหนัง

- สารที่เกิดจากการเผาไหม้ กรดอะมิโน พบมากในส่วนที่ไหม้เกรียมของอาหาร ปิ้ง อาหารย่าง ถ้ารับประทานส่วนที่ไหม้เกรียมของอาหาร อาจทำให้เกิดมะเร็งในตับได้

จะเห็นว่าในอาหารย่าง-ปิ้ง อาหารรมควัน พวกนี้จะมีสารก่อมะเร็งปะปนอยู่หลายชนิด ซึ่งเราทราบแล้วว่า สารพวกนี้จะมีมากในส่วนภายนอกหรือส่วนที่ไหม้เกรียมเท่านั้น ท่านสามารถหลีกเลี่ยงจากสารที่ก่อให้เกิดมะเร็งได้โดยไม่รับประทานอาหารส่วนที่ไหม้เกรียม หรือส่วนผิวหนัง หรือหลีกเลี่ยงรับประทานอาหารพวกรมควัน ปิ้ง-ย่าง นอกจากนี้การปรุงอาหารโดยใช้ความร้อนไม่สูงมากนัก และการใช้เตาอบไฟฟ้าก็สามารถลดปริมาณสารพิษที่จะเกิดขึ้นได้ อันจะเป็นการร่วมลดการเสี่ยงต่อการเกิดมะเร็งได้

(ปรับปรุงมาจาก ว.โบลาน ปีที่ 12 ฉบับที่ 5 (มิถุนายน-กรกฎาคม)

ประจำปี 2535

3. บทอ่านเรื่อง "ขยะ : ไม่ใช่ขยะอย่างที่พูด"

"ขยะ : ไม่ใช่ขยะอย่างที่พูด"

ขยะเป็นของเสียหรือของเหลือใช้ที่เราเรียกว่า สิ่งปฏิกูล ปัจจุบันนี้ประเทศที่พัฒนาแล้ว หรือประเทศที่กำลังพัฒนา ตามเมืองหลวงหรือเมืองใหญ่ ๆ จะมีขยะหรือสิ่งปฏิกูลมากมาย ทั้งนี้เพราะจำนวนประชากรและอำนาจในการซื้อ รวมทั้งความต้องการในสินค้าเพื่ออุปโภคบริโภคที่มีจำนวนมาก ทำให้เกิดมีขยะหรือสิ่งปฏิกูลตามมามาก จนไม่สามารถกำจัดทำลายได้ทัน ทำให้เกิดการกักตุนสิ่งกลิ่นเหม็น และมีพิษต่อสภาพแวดล้อมในที่สุด เมื่อเกิดปัญหาที่กล่าวมานี้ในหลาย ๆ ประเทศ ก็ได้พยายามหาวิธีการหรือนโยบายเพื่อที่จะแก้ไขปัญหานี้ ซึ่งพอสรุปได้ดังนี้

แนวทางหนึ่ง โดยการนำไปฝัง วิธีนี้เป็นวิธีการที่เหมาะสมที่สุดกับประเทศที่มีข้อจำกัดในเรื่องของเนื้อที่ที่มีน้อย โดยการนำขยะหรือสิ่งปฏิกูลที่บดย่อยให้เล็กลงแล้วนำไปถมพ่นน้ำหรือทะเล เพื่อขยายเนื้อที่ออกไปให้มากขึ้น แนวทางนี้ประเทศที่ดำเนินการแล้ว

ประสบความสำเร็จ ได้แก่ สิงคโปร์ ฮองกง และฮอลแลนด์ สำหรับประเทศไทย วิธีการนี้ก็น่าจะมีความเหมาะสมที่จะดำเนินการได้ โดยเฉพาะพื้นที่ที่เป็นดินเหนียว มีการทรุดตัวของดินมาก เช่น จังหวัดสมุทรปราการ สมุทรสงคราม และสมุทรสาคร

แนวทางที่สอง โดยการนำไปเผา วิธีการนี้เป็นวิธีการที่เหมาะสมกับประเทศที่มีฐานะทางเศรษฐกิจดี แนวทางนี้ประเทศที่ได้ดำเนินการแล้วประสบความสำเร็จในขั้นแรกก็คือ ญี่ปุ่น เพราะญี่ปุ่นมีเตาชยะหรือสิ่งปฏิกลขนาดใหญ่ และจำนวนมากอยู่ใต้ดิน สำหรับประเทศไทยแล้ว วิธีการนี้ไม่มีความเหมาะสมเพราะค่าลงทุนในการสร้างเตาเผาประเภทนี้สูงมาก รวมทั้งอาจจะเกิดสภาพแวดล้อมที่เป็นพิษจากการเผาชยะด้วยก็ได้

แนวทางที่สาม การกำจัดทำลายชยะหรือสิ่งปฏิกลโดยการแปรรูป วิธีการนี้เป็นวิธีการที่เหมาะสมที่สุด ยกตัวอย่างเช่น การนำสารพลาสติกที่ผ่านการใช้แล้ว นำกลับหลอมละลายผสมกับวัตถุดิบบางอย่างเพื่อทำเป็นวัสดุจำพวกวัสดุเคลือบผิวมัน สำหรับประเทศไทยแล้ว วิธีการนี้เป็นวิธีการที่เหมาะสมมากที่สุดเพราะนอกจากจะกำจัดชยะหรือสิ่งปฏิกล และแก้ปัญหาสภาพแวดล้อมให้ดีขึ้นแล้ว ยังก่อให้เกิดอุตสาหกรรมขึ้นอีกแขนงหนึ่ง และทำให้คนมีงานทำอีกด้วย

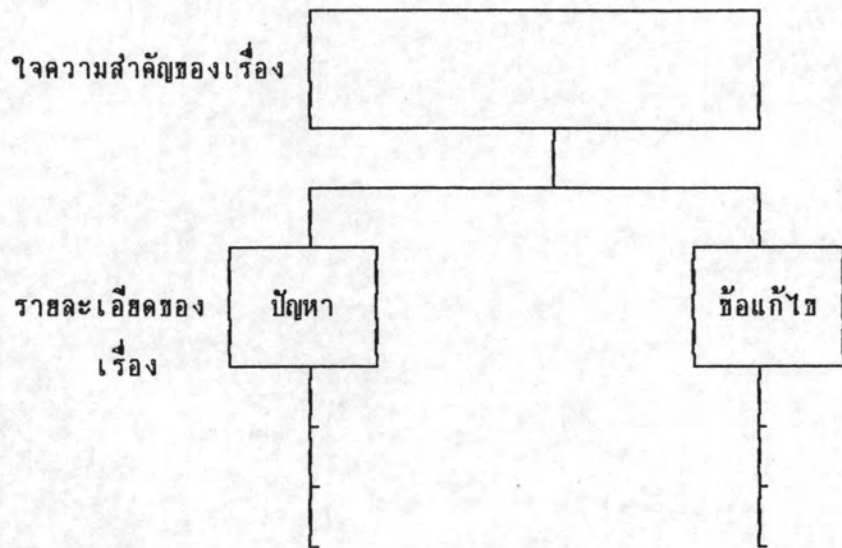
แนวทางที่สี่ การกำจัดชยะหรือสิ่งปฏิกลโดยการนำไปวางทิ้งไว้เป็นกองภูเขา วิธีการนี้เป็นวิธีการของประเทศด้อยพัฒนาทั้งหลาย เป็นวิธีการที่ค่อนข้างทำลายสภาพแวดล้อมที่ดีให้หมดไป ทำให้เสียสุขภาพแก่คนที่ไม่ได้ตั้งใจสูดดมเข้าไป ในปัจจุบันนี้วิธีการดังกล่าวนี้ในประเทศไทยยังคงมีหลงเหลืออยู่บ้างเป็นบางท้องถิ่นและบางพื้นที่เท่านั้น

จากที่ท่านผู้อ่านได้อ่านเรื่องนี้ แล้วท่านมีแนวความคิดเห็นของแต่ละแนวทางอย่างไร ว่าอนาคตในเรื่องของชยะ หรือสิ่งปฏิกลในประเทศไทยต่อไปจะเป็นอย่างไร

(ปรับปรุงจาก นิตยสารวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ปีที่ 7 ฉบับที่ 3 (กันยายน-ธันวาคม 2535) หน้า 96-98.

4. แบบทดสอบจากเรื่อง "ชยะ : ไม่ใช่ชยะอย่างที่พูด"

4.1 จงเติมแผนภูมิแสดงใจความสำคัญและรายละเอียดของเรื่อง "ชยะ : ไม่ใช่ชยะอย่างที่พูด"

4.2 จะตอบคำถามจากเรื่อง "ชชะ : ไม่ใช่ชชะอย่างที่คุณ" (แบบสั้น)

1. บทความนี้ผู้แต่งมีจุดประสงค์อย่างไร
.....
2. ปัจจุบันนี้ประเทศของเราประสบปัญหาเรื่อง การกำจัดชชะหรือไม่ เพราะเหตุใด
.....
3. สำหรับประเทศไทยแล้ว นักเรียนคิดว่า การกำจัดชชะแบบใดจึงจะเหมาะสมที่สุด เพราะเหตุใด
.....
4. การกำจัดชชะวิธีใด ที่ถือว่าทำลายสภาพแวดล้อมมากที่สุด
.....
5. บทความนี้ให้ข้อคิดอะไรแก่ผู้อ่าน
.....

แผนการสอนที่ 3

การสอนอ่านโครงสร้างความเรียง ประเภท เหตุ-ผล

กลุ่มทดลองที่ 1

เวลา 3 คาบ (60 นาที)

ความคิดรวบยอด

ถ้านักเรียนเข้าใจในโครงสร้างความเรียง ประเภทเหตุ-ผล จะทำให้นักเรียนแปลความตีความ ขยายความ และข้อคิดที่ได้จากเรื่องที่อ่านได้

ความคิดรวบยอดจากบทอ่าน

1. การบริโภคอาหารที่ผสมสี ซึ่งไม่ใช่สีสำหรับบริโภค ก่อให้เกิดอันตรายต่อร่างกายได้
2. ผู้ที่เป็นโรคกระเพาะ ถ้าไม่ได้รับการรักษาอย่างถูกวิธี อาจเป็นอันตรายถึงชีวิตได้
3. ยาม้าเป็นยาเสพติดชนิดหนึ่ง ซึ่งเมื่อรับประทานเข้าไปแล้วจะเป็นอันตรายถึงแก่ชีวิตได้

จุดประสงค์

1. นักเรียนบอกใจความสำคัญและรายละเอียดจากเรื่องที่อ่านได้
2. นักเรียนบอกจุดประสงค์ของเรื่องที่อ่านได้
3. นักเรียนเขียนแผนภูมิโครงสร้างจากเรื่องที่อ่านได้

เนื้อหา

ใจความสำคัญของโครงสร้างความเรียง ประเภทเหตุ-ผล หมายถึง ข้อความที่สามารถบอกถึงหัวข้อเรื่องโดยบอกทั้งเหตุและผล ที่สามารถจะเป็นหัวข้อเรื่องของบทอ่านที่ครอบคลุมเนื้อความในบทอ่านได้

รายละเอียดของโครงสร้างความเรียง ประเภทเหตุ-ผล หมายถึง ประโยคที่ขยายใจความสำคัญซึ่งสนับสนุนหรือให้ตัวอย่างในข้อเขียนประเภทเหตุ-ผล

โครงสร้างความเรียง ประเภทเหตุ-ผล มีลักษณะสำคัญพอจะสรุปได้ดังนี้

1. ใช้คำว่า ต่อไปนี้, เนื่องจาก, เพราะเหตุนี้, จากสาเหตุดังกล่าว, เนื่องจาก ฯลฯ อยู่ในข้อความ
2. ส่วนมากจะมีการกล่าวถึงสาเหตุหรือเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นก่อน แล้วจึงตามด้วยผลที่เกิดจากสาเหตุนั้น
3. ลักษณะข้อความจะมี 2 ส่วนคือ ส่วนที่เป็นสาเหตุ และส่วนที่เป็นผลตามมา
 - บทอ่านเรื่อง "การบริโภคสัฟสมอาหาร"
 - บทอ่านเรื่อง "โรคกระเพาะ"
 - บทอ่านเรื่อง "สาม้า"

กิจกรรมการเขียนการสอน

ขั้นที่ 1 ขั้นสอนให้รู้จักโครงสร้างเรื่อง ประเภทเหตุ-ผล (20 นาที) บทอ่านเรื่อง "การบริโภคสัฟสมอาหาร"

1.1 อ่านเรื่องร่วมกัน

1.1.1 ครูทบทวนใจความสำคัญและรายละเอียดของเรื่อง โดยการอ่านหัวข้อข่าวและรายละเอียดของข่าว พร้อมสนทนาซักถามนักเรียนถึงโครงสร้างเรื่อง ประเภทเหตุ-ผล

1.1.2 ครูอ่านบทอ่านเรื่อง "การบริโภคสัฟสมอาหาร" ให้นักเรียนฟัง และให้นักเรียนออกมาแสดงบทบาทสมมติจากเรื่องที่ครูอ่าน

1.2 ซักถามรายละเอียดเนื้อเรื่อง

1.2.1 ครูให้นักเรียนแบ่งกลุ่มโดยใช้กิจกรรม "ส่งดอกไม้"
กิจกรรม "ส่งดอกไม้"

ครูร้องเพลง "ส่งดอกไม้" และให้นักเรียนส่งดอกไม้เวียนไปเรื่อยเมื่อนักเรียนได้ยินสัญญาณนกหวีด นักเรียนหยุดส่ง และเมื่อดอกไม้ถึงมือนักเรียนผู้ใด นักเรียนผู้นั้นก็จะได้มาตอบคำถาม

เพลงส่งดอกไม้

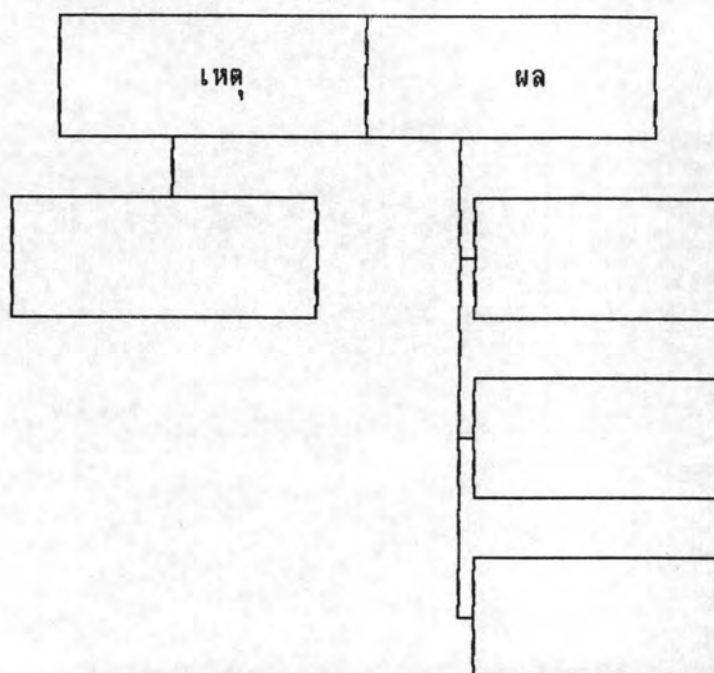
ส่งดอกไม้แล้วก็ส่งซั้ม	เมื่อส่งซั้มแล้วรับดอกไม้
โปรดถนนอมอย่าให้ร่วงหล่น	เราทุกคนรักษาไว้ได้
ซั้ม ๆ ๆ แล้วส่งดอกไม้	ส่งดอกไม้แล้วก็ส่งซั้ม

- 1.2.2 นักเรียนที่ได้รับดอกไม้ ตอบคำถามของครูดังนี้
- สาเหตุของเรื่องการบริโภคสัพพมหาอาหารคืออะไร
 - ทำให้เกิดผลอย่างไร

1.3 เขียนแผนภูมิโครงสร้าง

- 1.3.1 ครูเขียนแผนภูมิโครงสร้าง ลงในแผนภูมิ และให้ตัวแทนของนักเรียนมาติดแถบกระดาษ

แผนภูมิโครงสร้างความเรียง ข้อความประเภทเหตุ-ผล

ขั้นที่ 2 ขั้นฝึกกิจกรรมการอ่าน (25 นาที) บทอ่านเรื่อง "โรคกระเพาะ"

2.1 กิจกรรมก่อนอ่าน

1. ครูเล่นเกม "20 คำถาม" ให้นักเรียนทายในชื่อเรื่องที่นักเรียนจะอ่าน
2. ครูเล่าประสบการณ์ของเรื่องที่จะอ่านเกี่ยวกับเรื่อง "โรคกระเพาะ"
3. ครูให้นักเรียนตอบสิ่งที่นักเรียนรู้ (K) และต้องการรู้ (W) บนกระดาน

2.2 กิจกรรมระหว่างอ่าน

- 2.2.1 ครูเชิญวิทยากรมาบรรยายเรื่อง "โรคกระเพาะ" ให้นักเรียนฟังในขณะที่ฟัง ให้นักเรียนบันทึกสิ่งที่เรียนรู้ (L) จากเรื่องที่วิทยากรบรรยายไปด้วย

2.3 กิจกรรมหลังอ่าน

2.3.1 ครูแบ่งนักเรียนออกเป็น 5 กลุ่ม กลุ่มละ 4 คน โดยการจับฉลาก
รูปใครได้รูปเหมือนกันอยู่กลุ่มเดียวกัน

บัตรงาน เรื่อง "โรคกระเพาะ"

กิจกรรมก่อนอ่าน	กิจกรรมระหว่างอ่าน
1. มีคำถามใดบ้างที่นักเรียนต้องการรู้ จากวิทยากร <u>คำถาม</u> 1. 2. 3.	1. คำตอบที่ได้รับจากวิทยากรมีดังต่อไปนี้ <u>คำตอบ</u> 1. 2. 3.

2.3.2 ครูให้นักเรียนเล่นเกม "ค้นคว้าสุดขอบฟ้า"

วิธีเล่น เกม "ค้นคว้าสุดขอบฟ้า"

1. ครูให้นักเรียนแต่ละกลุ่มเข้าแถวตอนลึก โดยให้นักเรียนแต่ละกลุ่มต้องจับมือกันไว้เพื่อไม่ให้แตกแถว
 2. เมื่อครูส่งสัญญาณหวีด ให้แต่ละกลุ่มค้นหาของคำถามที่ครูนำไปไว้ตามจุดต่าง ๆ ในห้องเรียน
 3. แต่ละกลุ่มนำเสนอผลงานตามกลุ่มในช่องคำถาม
- คำถามจากเกมค้นคว้าสุดขอบฟ้า
- คำถามกลุ่มที่ 1 จากบทอ่านเรื่อง "โรดกระเพาะ" ผู้แต่งมีจุดประสงค์อย่างไร
- คำถามกลุ่มที่ 2 จากบทอ่านเรื่อง "โรดกระเพาะ" มีประโยชน์อย่างไร
- คำถามกลุ่มที่ 3 จากบทอ่านเรื่อง "โรดกระเพาะ" มีโครงสร้างประเภทใด
- คำถามกลุ่มที่ 4 ใจความสำคัญของเรื่อง "โรดกระเพาะ" คืออะไร

ขั้นที่ 3 ขั้นนำไปใช้

ครูให้นักเรียนอ่าน บทอ่านเรื่อง "สาม้า" และให้นักเรียนทำแบบทดสอบ

การประเมินผล

1. จากการตอบคำถาม
2. จากการทำงานกลุ่ม
3. การทำแบบทดสอบ

สื่อการเวียง

1. บทอ่าน "การบริโภคสัพพสมอาหาร"

มีผู้ใช้สื่ออย่างอื่นที่ไม่ใช่สำหรับบริโภคมาใช้เป็นสัพพสมอาหาร ซึ่งถ้ารับประทานเข้าไปสะสมในร่างกายมาก ๆ แล้ว ก่อให้เกิดอาการปวดเมื่อยตามกล้ามเนื้อ ชีพจรและการหายใจอ่อนลง มีผลต่อประสาทและทำให้สมองเป็นอัมพาต สืบบางประเภท จะไปจับอยู่ตามเยื่อกระเพาะอาหารและลำไส้ ชัดขวางการดูดซึมอาหาร มีอาการท้องเดิน น้ำหนักลด อ่อนเพลีย สืบบางชนิดอาจทำให้เกิดเป็นมะเร็งที่ต่อมน้ำเหลือง ภูงน้ำดี กระเพาะปัสสาวะ และอวัยวะอื่น ๆ ได้"

(ปรับปรุงมาจากเรื่อง สิ่งแวดล้อมและสุขภาพ สารานุกรม ฉบับเยาวชน เล่มที่ 12)

การบริโภคสิ่งสมอาหาร ถ้าหากเผลอ
รับประทานเข้าไปแล้ว ทำให้เกิดอาการปวดเมื่อย
ตามกล้ามเนื้อ ซึ่งพบได้จากการหายใจอ่อนแอ
มีผลต่อประสิทธิภาพ และทำให้สมองเสื่อม

สิ่งบางประเภท จะไปอยู่ตามเนื้อกระดูกและ
อาหาร และถ้าได้ จัดวางการดูแลสุขภาพ
อาหาร มีอาการท้องอืด น้ำหนักลด
อ่อนเพลีย สิ่งบางชนิด อาจทำให้เกิดเป็น
มะเร็ง ที่ต่อมไร้ท่อของ ต่อมไร้ท่อ กระเพาะ
ปัสสาวะ และอวัยวะอื่น ๆ ได้

2. บทอ่านเรื่อง "โรคกระเพาะ"

เรามาศึกษาถึงโรคชนิดนี้ในปัจจุบัน โดยเฉพาะคนกรุงเทพมหานคร โรคนี้ก็คือ "โรคกระเพาะ"

โรคกระเพาะคือ การเกิดแผลในกระเพาะอาหารหรือลำไส้เล็กส่วนต้น ทำให้มีอาการปวดท้อง จุกเสียดแน่น เกิดได้ทั้งตอนที่ท้องว่าง หรือกินอาหารแล้ว

สาเหตุเกิดได้หลายอย่างคือ

1. รับประทานอาหารไม่เป็นเวลา ถึงเวลาแล้วแต่ดูหนังสือหรือทำงาน หมกมุ่นไม่ยอมรับประทานอาหาร น้ำย่อยในกระเพาะหลังออกมา ไม่มีอาหารไปคลุกเคล้าก็จะทำลายเยื่อบุกระเพาะอาหารจนเกิดการอักเสบเป็นแผลได้

2. ความเคร่งเครียดต่อการทำงาน มีปัญหาให้ขบคิด จะไปกระตุ้นให้น้ำย่อยหรือกรดในกระเพาะอาหารออกมา

3. บุหรี่ กาแฟ จะช่วยกระตุ้นให้มีการหลั่งของน้ำย่อยเช่นกัน

4. ยาแก้ปวดข้อ ปวดกระดูก ยาพวกนี้จะไประคายเคืองเยื่อบุของกระเพาะอาหารเกิดเป็นแผลได้ในเวลาต่อมา

5. แอลกอฮอล์ดื่มเหล้ามาก ๆ โดยเฉพาะตอนท้องว่าง จะช่วยให้น้ำย่อยออกมามากขึ้น

6. พริกและอาหารรสจัด ช่วยกระตุ้นการหลั่งของน้ำย่อย

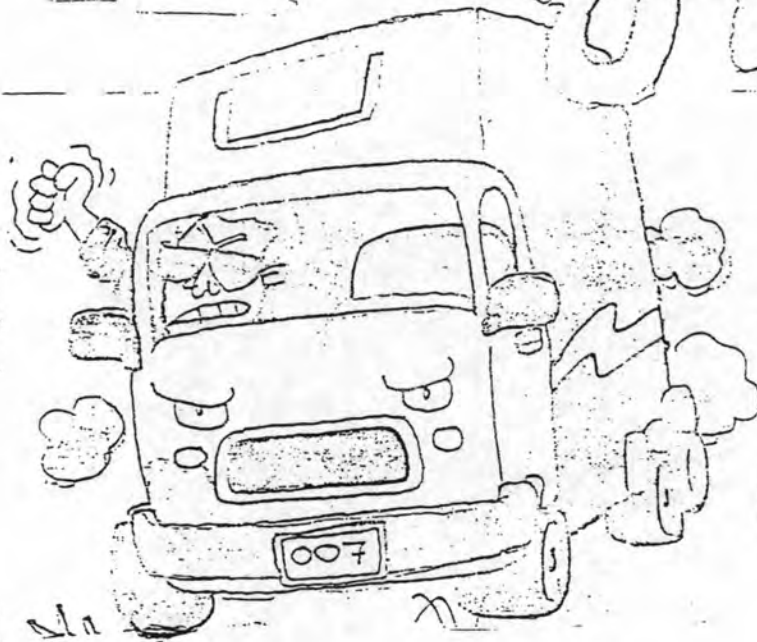
โรคกระเพาะนี้ ถ้ามีอาการลุกลามมากขึ้น แผลลึกถึงเส้นเลือดจะมีเลือดออกในกระเพาะอาหาร อาจอาเจียนเป็นเลือด ถ่ายอุจจาระสีดำ ถ้าเลือดออกมากก็ทำให้เวียนศีรษะเป็นลม บางครั้งเป็นอันตรายถึงชีวิตได้

(จากหนังสือ แม่และเด็ก ฉบับคุณหนู ประจำเดือนมกราคม 2536)

3. บทอ่านเรื่อง "ยาม้า"

หือ...หือ...
ฮ่า...ฮ่า...ฮ่า...

ยาม้า

! ดิยานี้อ่านหนังสือพิมพ์จะพบ "ยาม้า" บ่อยเหลือ
เกิน นื่อง ๆ คงสงสัยว่า มันเป็นอย่างไรนะ?!

มานี่สิคะ! จะคุยให้ฟัง...

คนปัจจุบันนี้ผูกพันกับยามากเหลือเกิน คงจะให้
เหมาะกับ ยาคือหนึ่งโนบัจจัยสี่ หรืออย่างไรก็ไม่ทราบ
เวลาอยากจะหลับก็กินยานอนหลับ พอไม่อยากจะหลับ
ก็กินยาแก้ง่วง หรือยายัน ที่รู้จักติดปากกันว่า "ยาม้า"
โดยคนที่กินไม่รู้ถึงอันตรายต่อร่างกาย หรือบางครั้งรู้แต่
ความจำเป็นบังคับ

ยาม้ามีส่วนประกอบของสารจำพวก...แอมเฟตามีน...

เป็นหลัก ออกฤทธิ์กระตุ้นต่อระบบประสาท
ทำให้ไม่่วง สามารถทำงานได้นาน

รัฐบาลจัดเป็นยาเสพติด ให้โทษอย่างร้ายแรง ห้าม
ผลิตและจำหน่าย จึงมีการลักลอบแอบผลิตและแอบขายกัน

ยานี้ถ้าใช้น้อย (20-30 มิลลิกรัมต่อวัน) จะมีอาการ
ตื่นเต้น ตกใจง่าย หัวใจเต้นแรงและเร็ว ความดันโลหิต
สูง เบื่ออาหาร ถ้ายาหมดฤทธิ์ก็จะอ่อนเพลีย เป็นลม ไม่
ร่าเริงแจ่มใส มีมึนงง ง่วงนอนอย่างฉับพลัน นี่เอง! ทำให้
คนขับรถที่กินยามักก่อให้เกิดอุบัติเหตุกันมาก

ถ้าใช้มาก (100-200 มิลลิกรัมต่อวัน) เป็นเวลา
นาน ๆ จะทำให้เกิดอาการโรคจิตประสาทหลอนระแวง
สงสัย เห็นภาพหลอนต่างต่างนานา

คนที่มักใช้ยาประเภทนี้ก็ได้แก่ พวกที่ต้องอยู่เวร
อยู่ยามกลางคืน พวกที่ต้องขับรถนาน ๆ ระยะทางไกล ๆ
นักเรียน นักศึกษาบางคนก็ใช้ยานี้ โดยเฉพาะช่วงใกล้สอบ
ดูหนังสือหักโหม พยายามอดฤทธิ์ เข้าไปสอบ ก็เป็นลม
ในห้องสอบ ไม่เกิดประโยชน์อันใดเลย

ดั่งนั้นน้อง ๆ ที่เป็นนักเรียน นักศึกษาอย่าริไปใช้ยานี้
เลยนะคะ ดูหนังสือแต่เนิ่น ๆ ดีกว่า เมื่อเหนื่อยก็พักผ่อน
ยานี้ทำลายสุขภาพกายให้ทรุดโทรม ทำลายสุขภาพ-
จิตอาจเป็นโรคจิตได้

รู้จักยามากันแล้ว...ไม่น่าใช้ ไม่น่าลอง...
ใช่ไหมคะ!

(จากวารสาร แม่และเด็ก ฉบับคุณหนู ปีที่ 1 ฉบับที่ 251 (มกราคม 2536)

4. แบบทดสอบจากบทอ่านเรื่อง "ฮาม่า"

1. จงเขียนแผนภูมิแสดงใจความสำคัญและรายละเอียดของเรื่อง ตาม
โครงสร้างเรื่องราวจากเรื่อง "ฮาม่า"

โครงสร้างที่ใช้คือ

ใจความสำคัญของเรื่องคือ

รายละเอียดของเรื่องคือ

.....

2. จงตอบคำถามต่อไปนี้

1. คำว่า "ฮาม่า" หมายถึง

2. จุดประสงค์การแต่งเรื่องนี้ คือ

3. เราจะมีวิธีรณรงค์ให้คนทั่วไปเลิกกินฮาม่าได้โดย

.....

4. บทอ่านนี้ให้แนวคิดอย่างไรแก่ผู้อ่าน

.....

.....

แผนการสอนที่ 4

การสอนอ่านโครงสร้างความเรียง ประเภทเหตุ-ผล

กลุ่มทดลองที่ 1

เวลา 3 คาบ (60 นาที)

ความคิดรวบยอด

ถ้านักเรียนเข้าใจในข้อเขียนประเภทเหตุ-ผลแล้ว นักเรียนจะสามารถแปลความ ตีความ ขยายความ และข้อคิดที่ได้จากการอ่าน จับใจความสำคัญของเรื่องที่อ่านได้

ความคิดรวบยอดจากบทอ่าน

1. บุหรี่เป็นยาเสพติดชนิดหนึ่งที่ทำให้เกิดโทษแก่ร่างกาย
2. สารพิษในอากาศ จะทำลายชั้นบรรยากาศของโลก ก่อให้เกิดอันตรายต่อสิ่งมีชีวิตที่อยู่บนโลก
3. การเกิดภัยแล้งทำให้เกิดผลเสียหายต่อมนุษย์และสิ่งมีชีวิตที่อยู่บนโลก

จุดประสงค์

1. นักเรียนบอกใจความสำคัญและรายละเอียดของเรื่องที่อ่านได้
2. นักเรียนบอกประโยชน์ข้อคิดที่ได้จากเรื่องที่อ่านได้
3. นักเรียนวิเคราะห์โครงสร้างความเรียง ประเภทเหตุ-ผลได้

เนื้อหา

บทอ่าน "โทษของการสูบบุหรี่"

บทอ่าน "สารพิษในอากาศ"

บทอ่าน "ภัยแล้ง : ไม่ใช่ฟ้าบันดาล"

กิจกรรมการเรียนรู้การสอน

ขั้นที่ 1 ขั้นสอนให้รู้จักโครงสร้างสร้างความเรียง (20 นาที) บทอ่านเรื่อง "โทษของบุหรี่"

1.1 อ่านเรื่องร่วมกัน

1.1.1 ครูทบทวนใจความสำคัญและรายละเอียดของเรื่อง และวิธีอ่านที่ใช้โครงสร้างสร้างความเรียงประเภทเหตุ-ผล

1.1.2 ครูให้นักเรียนแสดงบทบาทสมมติเรื่อง "โทษของบุหรี่" และให้นักเรียนคู่วิดีโอเทป เรื่อง "โทษของบุหรี่"

1.2 ซักถามรายละเอียดเนื้อเรื่อง

ครูและนักเรียนอภิปรายซักถามถึงเหตุของการสูบบุหรี่และผลที่เกิดขึ้น

1.3 เขียนแผนภูมิโครงสร้าง

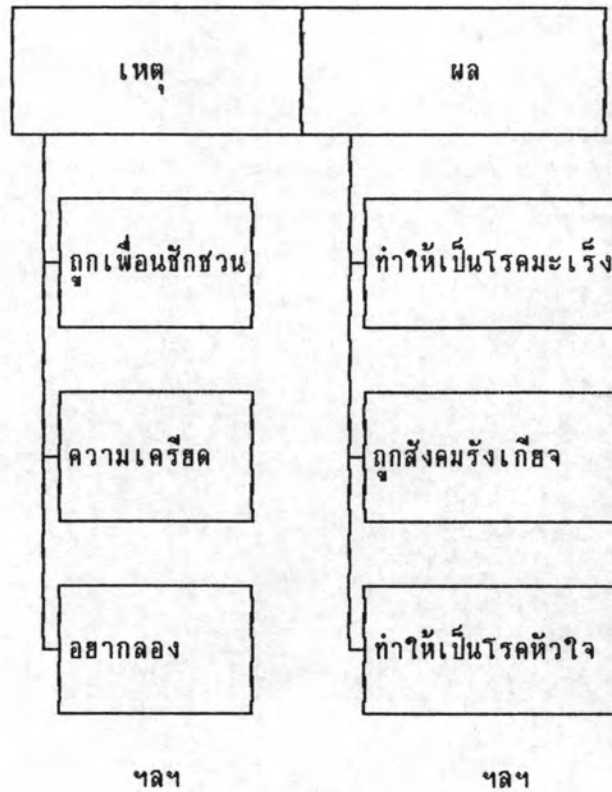
1.3.1 ครูแบ่งนักเรียนออกเป็น 2 กลุ่ม กลุ่มละ 10 คน โดยการนับเลขคู่, คี่ ถ้านักเรียนนับอยู่เลขคู่ ก็ให้อยู่กลุ่มเลขคู่ ถ้านักเรียนคนใดนับได้เลขคี่ ก็อยู่กลุ่มเลขคี่

1.3.2 ครูให้นักเรียนเล่นเกม "ต่อแผนภูมิ"

วิธีเล่น "เกมต่อแผนภูมิ"

1. ครูนำแถบประโยค กลุ่มละ 10 ประโยค โดยแต่ละประโยคจะประกอบด้วยสาเหตุและผลของการสูบบุหรี่ โดยจะให้คละกัน
2. ให้แต่ละกลุ่มออกมาติดแถบประโยคคนละ 1 ประโยค จนครบทั้ง 10 คน กลุ่มไหนติดถูกต้องและเสร็จก่อนกลุ่มนั้นชนะ

ตัวอย่างแผนภูมิโครงสร้างความสำเร็จข้อความที่เป็นเหตุ-ผล
เรื่อง "โทษการสูบบุหรี่"

ขั้นที่ 2 ขั้นฝึกกิจกรรมการอ่าน (25 นาที) บทอ่านเรื่อง "สารพิษในอากาศ"

2.1 กิจกรรมก่อนอ่าน

2.1.1 ครูให้นักเรียนดูหัวเรื่องจากหน้าหนังสือพิมพ์เรื่อง "สารพิษในอากาศ"

2.1.2 ครูให้นักเรียนจับคู่กันและแจกกระดาษแบบฝึกให้นักเรียนทำในกิจกรรมก่อนอ่าน

กระดาษแบบฝึกหัด

กิจกรรมก่อนอ่าน	กิจกรรมระหว่างอ่าน
1. นักเรียนจะตั้งจุดประสงค์การอ่าน เรื่อง "สารพิษในอากาศว่าอย่างไร" <u>ตอบ</u>	1. สิ่งที่นักเรียนตอบถูกต้องหรือไม่ ควรเพิ่มเติมจุดประสงค์ใดลงไป <u>ตอบ</u>
2. มีคำถามใดบ้างที่นักเรียนต้องการรู้จากบทอ่าน เรื่อง "สารพิษในอากาศ" <u>คำถาม</u> 1. 2.	2. คำตอบที่ได้รับจากบทอ่าน มีดังต่อไปนี้ <u>คำตอบ</u> 1. 2.
3. จากการอ่านหัวข้อเรื่อง นักเรียนคิดว่า เรื่องที่กำลังจะอ่านนี้มีโครงสร้าง ความเรียงประเภทใด <u>ตอบ</u>	3. จากบทอ่านที่นักเรียนกำลังอ่านนี้ นักเรียนคิดว่า มีโครงสร้างความเรียงอย่างไร เหมือนกับที่นักเรียนคาดเดาหรือไม่ <u>ตอบ</u>

2.2 กิจกรรมระหว่างอ่าน

ในขณะที่อ่าน ให้นักเรียนที่จับคู่กันทำในกิจกรรมก่อนอ่าน ช่วยกันตอบในกิจกรรมระหว่างอ่าน จากกระดาษแบบฝึกหัดที่ครูแจกให้ด้วย

2.3 กิจกรรมหลังอ่าน

1. ครูเฉลยจากกระดาษแบบฝึกหัดที่นักเรียนทำขึ้น
2. ครูให้นักเรียนบอกประเภทของโครงสร้างความเรียง พร้อมบอกใจความสำคัญและรายละเอียดของเรื่องที่อ่าน

ขั้นที่ 3 ชี้นำไปใช้ (15 นาที)

ครูให้นักเรียนอ่านบทอ่านเรื่อง "ภัยแล้ง : ไม่ใช่ฟ้าบันดาล" และให้นักเรียนทำแบบทดสอบ

การประเมินผล

1. จากการตอบคำถาม
2. จากการทำแบบทดสอบ
3. จากการทำงานกลุ่ม

สื่อการเรียนรู้

1. บทอ่านเรื่อง "โทษของบุหรี่"

ผู้สูบบุหรี่มักคิดบุหรี่ อ่างว่าเป็นเพื่อคลายความเครียด เพื่อให้คิดออก แต่บุหรี่นอกจากจะหมดเปลืองเงินค่าบุหรี่ยังให้โทษแก่ร่างกาย การอดควันแล้วพ้นออกมา ทำให้เกิดอันตรายแก่ทั้งตนเองและทั้งผู้อื่นที่ได้รับควันนั้น

ควันจากการเผาไหม้ก๊าซคาร์บอนมอนอกไซด์ ไนโตรเจน ไฮโดรเจน ไฮยาไนด์ ไนโตรเจนไดออกไซด์ มีผลต่อระบบประสาทส่วนกลางและหัวใจ ทำให้เส้นเลือดอุดตัน โรคหัวใจ มะเร็งหลอดลม

ผู้ที่สูบบุหรี่ติดกันนานจะไอ หลอดลมอักเสบ เป็นมะเร็งที่หลอดเสียง ริมฝีปาก ผู้สูบบุหรี่จะรู้สึกริษิม กินอาหารได้น้อย ทำให้เป็นโรคกระเพาะอาหาร

สตรีมีครรภ์ที่สูบบุหรี่ นิโคตินจะไปทำให้สายรกตีบเล็ก ทำให้แม่ส่งอาหารไปให้ทารกในครรภ์ได้น้อยลง เด็กอาจแท้งได้

ผู้ที่มีความตั้งใจแรงกล้าที่จะเลิกสูบบุหรี่ ย่อมเลิกได้ มีผู้เลิกบุหรี่แล้วอ้วนท้วนขึ้น เพราะมีความอยากอาหาร

(จากเรื่องบุหรี่ วารสารฉลาดบริโภค ปีที่ 17 ฉบับที่ 12 ประจำเดือน พฤษภาคม-สิงหาคม 2535 หน้า 45)

โทษของบุหรี่

ผู้ที่สูบบุหรี่ มักจะติดบุหรี่
โดยอ้างว่า เพื่อคลายความเครียด
เพื่อให้ใจดีออก ซึ่งนอกจากจะ
เปลืองเงินค่าบุหรี่แล้ว ยังทำให้ทรมานแก่ร่างกาย
แก่ตา และผู้ที่สูบบุหรี่ก็ได้รับควันพิษ

ควันจากบุหรี่ ทำให้มีผลต่อระบบ
ประสาทและหัวใจ ทำให้มีไขมันเลือด
อุดตัน ทำให้เกิดโรคหัวใจ และเส้นผมร่วง
ทำให้สูบบุหรี่ก็ทำให้สุขภาพ
จะอ่อนแอและอายุสั้นลง แม้จะมีคนบางคนที่
สูบบุหรี่บ้าง

ส่วนสตรีมีครรภ์ ที่สูบบุหรี่
หรือคนอื่นจะไปทำให้น้ำลายรด ภัยเด็ก
ทำให้น้ำนมส่งอาหารไปในทารกในครรภ์ได้หย่อนลง
เด็กอาจแท้งได้

2. บทอ่านเรื่อง "สารพิษที่ทำลายชั้นบรรยากาศของโลก"

โลกของเราปกคลุมอยู่ด้วยชั้นบรรยากาศ อันประกอบด้วย ก๊าซมากมาย หลายสิบชนิด ช่วยสร้างสภาพแวดล้อมที่เหมาะสมแก่การดำรงชีวิตของพืช สัตว์ จุลินทรีย์ รวมทั้งมนุษย์ โอโซน เป็นก๊าซชนิดหนึ่งที่ปะปนอยู่ในชั้นบรรยากาศ แม้จะมีปริมาณเพียงน้อยนิด แต่ทว่ามีความสำคัญยิ่งต่อเหล่าสิ่งมีชีวิตบนผืนโลก

โอโซนเป็นก๊าซที่ประกอบด้วยอะตอมของธาตุออกซิเจน โอโซนจะมีมากในบรรยากาศชั้นที่ระดับความสูง 25-35 กิโลเมตรจากพื้นโลก โดสมันหน้าที่เป็นเกราะป้องกันรังสีอัลตราไวโอเล็ตจากดวงอาทิตย์ ไม่ให้หล่นตกลงมาทำอันตรายต่อสิ่งมีชีวิตเบื้องล่าง

เมื่อโอโซนหรือเกราะป้องกันโลกถูกทำลายลง รังสีอัลตราไวโอเล็ต จะสามารถส่องทะลุผ่านชั้นบรรยากาศลงมาถึงผิวโลกได้ ผลที่ตามมาก็คือ

รังสีอัลตราไวโอเล็ตจะทำให้เกิดการเจริญเติบโตและผลผลิตของพืชลดลง ส่วนระบบนิเวศใต้น้ำ ปริมาณรังสีอัลตราไวโอเล็ตที่เพิ่มขึ้นจะทำให้แพลงก์ตอนซึ่งเป็นอาหารของสัตว์น้ำลดจำนวนลง

นอกจากนี้ผลของรังสีอัลตราไวโอเล็ตที่มีต่อเกษตรกรรมและการประมง เหล่านี้ย่อมทำให้ปัญหาการขาดแคลนอาหารของชาวโลกทวีความรุนแรงยิ่งขึ้นอีกด้วย การทะลุวงของรังสีอัลตราไวโอเล็ตในปริมาณเกินปกติ ทำให้เกิดการเกิดโรคมะเร็งผิวหนัง และโรคต่อกระดูกเพิ่มสูงขึ้น มีผลทำให้ระบบภูมิคุ้มกันโรคของมนุษย์อ่อนแอลง ทำให้เป็นโรคติดเชื้อมากขึ้นต่าง ๆ ได้ง่ายขึ้น

(ปรับปรุงมาจากหนังสือไบลาน ปีที่ 12 ฉบับที่ 3 ประจำเดือนกุมภาพันธ์-มีนาคม พ.ศ. 2535 หน้า 49-51)

3. บทอ่านเรื่อง "ภัยแล้ง : ไม่ใช่ฟ้าบันดาล"

ในช่วงฤดูร้อนซึ่งเริ่มตั้งแต่ปลายเดือนกุมภาพันธ์ไปจนถึงเดือนพฤษภาคมเป็นช่วงที่เกือบทุกพื้นที่ของประเทศแทบจะไม่มีฝนตกและมีอากาศร้อน เพราะฉะนั้นในฉบับนี้เราคงมาคุยกันในเรื่องของ "ภัยแล้ง" เพื่ออาศัยหอกระจายข่าวนี้ช่วยกันสร้างความเข้าใจให้แก่ชาวชนบท ให้ตระหนักถึงภัยนี้ และร่วมมือกันป้องกันแก้ไข

ทั้งนี้เพราะชาวชนบทโดยทั่วไป ยังเห็นว่าความแห้งแล้งนั้นเป็นเรื่องของเทวดาฟ้าดิน ถ้าปีใดแห้งแล้งมากก็คิดว่าเป็นเรื่องของกรรมบันดาลให้เป็นไป ซึ่งแท้ที่จริงแล้ว ภัยแล้งไม่ใช่เรื่องของกรรม แต่เกิดจากการกระทำของมนุษย์ ซึ่งนับวันจะทวีความรุนแรงและสร้างความเดือดร้อนเสียหายเพิ่มมากขึ้นเรื่อย ๆ ถ้าไม่เร่งป้องกันแก้ไขสักวันหนึ่งเราอาจจะพบว่ามีคนไทยตายเพราะอดน้ำ

ภัยแล้งที่เกิดจากการกระทำของมนุษย์นั้น เนื่องจากเหตุผลสองประการคือ สาเหตุประการแรก มนุษย์เป็นผู้ที่ทำให้เกิดความแห้งแล้งและขาดแคลนน้ำ เช่น มีการตัดไม้ทำลายป่า มีการใช้เชื้อเพลิงต่าง ๆ มากขึ้น ทำให้ดินฟ้าอากาศแปรปรวน ฝนตกน้อยลง

สาเหตุประการที่สอง มนุษย์มีความต้องการที่จะใช้น้ำมากขึ้นเรื่อย ๆ ในปัจจุบันเราจะเห็นว่าความต้องการการใช้น้ำมากมีมากขึ้น และมีอยู่ตลอดเวลาที่จะใช้อุปโภค บริโภคและใช้น้ำกันทั้งภาคเกษตรกรรมและอุตสาหกรรม ทำให้น้ำไม่เพียงพอที่จะใช้ โดยเฉพาะในช่วงฤดูแล้ง

จากปัญหาภัยแล้งดังกล่าว ทำให้เกิดผลเสียหายแก่มนุษย์ดังนี้

1. การขาดแคลน น้ำกิน น้ำใช้ ทำให้มีปัญหาสุขภาพอนามัย
2. ผลผลิตทางการเกษตรเสียหาย ความเสียหายทางการเกษตร ก่อให้เกิดปัญหาความยากจน ปัญหาการขึ้นราคาสินค้าทางการเกษตร และทำให้ชาวชนบทต้องดิ้นรนฐานะมาหางานทำในเมือง

3. รัฐบาลต้องสูญเสียงบประมาณในการป้องกันแก้ไขภัยแล้งเป็นจำนวนมาก

ดังนั้นจะเห็นได้ว่า ปัญหาภัยแล้งเป็นปัญหาที่มีความสำคัญ และเป็นเรื่องที่เราทุกคนจะต้องช่วยกันแก้ไข ซึ่งในปี 2536 นี้ กระทรวงมหาดไทยได้คาดการณ์ว่าจะมีหมู่บ้านแล้งในขั้นวิกฤติ เป็นจำนวนถึง 6,424 หมู่บ้าน ซึ่งกระจายอยู่ทั่วทุกภาคของประเทศ

(ตัดตอนมาจาก วารสาร กำเนิดผู้ใหญ่วัย 44 ฉบับที่ 3 ประจำเดือน มีนาคม 2536) หน้า 50-53

4. แบบทดสอบ บทอ่านเรื่อง "ภัยแล้ง : ไม่ใช่ฟ้าบันดาล"

1. จงเขียนแผนภูมิแสดงใจความสำคัญและรายละเอียดของเรื่อง ตาม โครงสร้างควมเรียง ประเภทเหตุผล จากบทอ่านนี้

ใจความสำคัญของเรื่อง "ภัยแล้ง : ไม่ใช่ฟ้าบันดาล" คือ

.....

2. แบบทดสอบความสามารถในการอ่าน บทอ่านเรื่อง "ภัยแล้ง : ไม่ใช่ฟ้าบันดาล"

1. ภัยแล้ง หมายถึง

2. เหตุผลสำคัญของการเกิดภัยแล้ง คือ

3. ผู้ที่สามารถแก้ปัญหาภัยแล้งได้ คือ

4. ข้อคิดที่นักเรียนได้จากบทอ่านนี้ คือ

5. ในท้องถิ่นของนักเรียน ประสบปัญหาภัยแล้งหรือไม่ นักเรียนมีส่วนแก้ไขปัญหานี้อย่างไร

.....
.....

แผนการสอนที่ 5

การสอนอ่านโครงสร้างความเรียง ประเภทรายการ

กลุ่มทดลองที่ 1

เวลา 3 คาบ (60 นาที)

ความคิดรวบยอด

ถ้านักเรียนมีความเข้าใจในข้อเขียนประเภทรายการแล้ว จะทำให้นักเรียน แปลความ
ตีความ ชยาสความ จับใจความสำคัญของเรื่องที่อ่านได้

ความคิดรวบยอดจากบทอ่าน

1. เด็กควรรู้จักหน้าที่ของตนเอง เพื่อพัฒนาตนเองและประเทศชาติให้เจริญ
2. การจัดงานวันเด็กมีจุดประสงค์เพื่อให้เด็กได้รับความรู้และความสนุกสนาน
3. การสร้างมิตรภาพที่ดีต่อกัน ทำให้เกิดความสุขต่อตนเองและต่อผู้อื่น

จุดประสงค์

1. นักเรียนตอบคำถามของครูจากเรื่องที่อ่านได้
2. นักเรียนเขียนแผนภูมิโครงสร้างข้อเขียนประเภทรายการได้

เนื้อหา

ใจความสำคัญของโครงสร้างความเรียงประเภทรายการ หมายถึง ใจความที่
สามารถบอกชื่อหรือหัวเรื่องจากเรื่องที่อ่านได้

รายละเอียดของโครงสร้างความเรียงประเภทรายการ หมายถึง การกล่าวถึง
รายละเอียดในประโยคใจความสำคัญ โดยบอกรายละเอียดตามลำดับรายการ ของเรื่องที่
อ่านได้

โครงสร้างความเรียงประเภทรายการ มีลักษณะสำคัญ พอจะสรุปได้ดังนี้

1. ใช้คำว่า ดังนี้, สกตัวอย่างเช่น, มีลักษณะต่อไปนี้, ฯลฯ อยู่ในข้อความ
2. จะแยกลักษณะของสิ่งที่กล่าวถึงออกเป็นส่วน ๆ
3. จะกล่าวถึงส่วนประกอบของสิ่งนั้น

- เพลง "เด็กดี"
- บทอ่านเรื่อง "วันเด็กในสลัม"
- บทอ่านเรื่อง "การสร้างมิตรภาพ"

กิจกรรมการเรียนรู้การสอน

ขั้นที่ 1 ขั้นสอนให้รู้จักโครงสร้างความเรียง ประเภทรายการ (20 นาที) เนื้อเพลง "เด็กดี"

1.1 อ่านเรื่องร่วมกัน

1.1.1 ครูให้นักเรียนร้องเพลง "เด็กดี" และสนทนาซักถามลักษณะโครงสร้างความเรียงประเภทรายการ

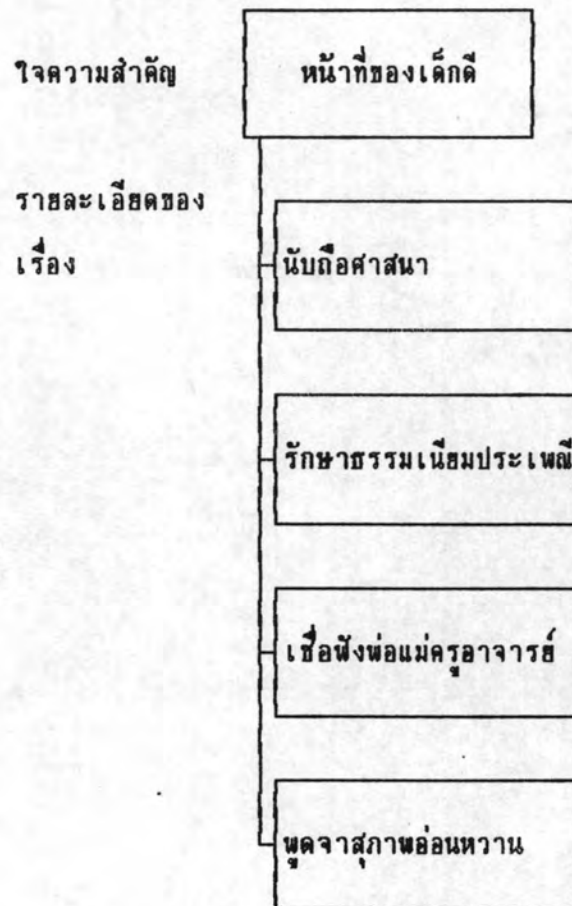
1.1.2 ครูนำแถบประโยคจากเพลง "เด็กดี" และให้นักเรียนอ่านแถบประโยค

1.2 ซักถามรายละเอียดเนื้อเรื่อง

1.2.1 ครูให้นักเรียนออกมาหาใจความสำคัญและรายละเอียดของเรื่องจากแถบประโยค

1.3 เขียนแผนภูมิโครงสร้าง

ครูให้นักเรียนนำแถบประโยคมาติดลงในแผนภูมิให้ถูกต้อง

ขั้นที่ 2 ขั้นฝึกกิจกรรมการอ่าน (25 นาที) บทอ่านเรื่อง "จัดงานวันเด็กในสลัม"

2.1 กิจกรรมก่อนอ่าน

2.1.1 ครูสอนให้ตัวแทนนักเรียนออกมาเล่ากิจกรรม "วันเด็ก" ตามประสบการณ์ของนักเรียน และจุดสิ่งที่นักเรียนมีประสบการณ์ "วันเด็ก" บนกระดานดำ

2.1.2 ครูนำภาพการจัดงานวันเด็กให้นักเรียน และให้นักเรียนถามในสิ่งที่ต้องการรู้จากภาพ ครูจับบันทึกสิ่งที่นักเรียนต้องการรู้บนกระดานดำ

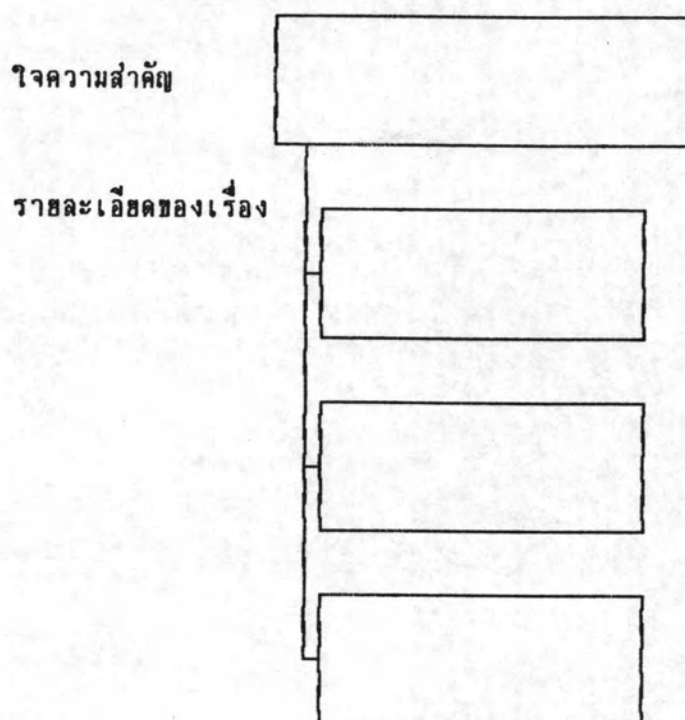
2.2 กิจกรรมระหว่างอ่าน

2.2.1 ครูให้นักเรียนอ่านข่าว "การจัดงานวันเด็กในสลัม" และให้นักเรียนตอบคำถาม สิ่งที่นักเรียนเรียนรู้หรือได้อ่านจากข่าว

2.3 กิจกรรมหลังอ่าน

ครูให้นักเรียนเติมใจความสำคัญและรายละเอียดของเรื่องจากข่าวเรื่อง "การจัดงานวันเด็กในสลัม" ที่นักเรียนอ่าน

แผนภูมิโครงสร้างเรื่องประเภทรายการ

๔๑๑

ขั้นที่ 3 ขั้นนำไปใช้ (15 นาที)

ครูให้นักเรียนอ่าน บทความเรื่อง "การสร้างมิตรภาพ" และให้นักเรียนทำแบบทดสอบ

การประเมินผล

1. จากการตอบคำถาม
2. จากการทำงานกลุ่ม
3. จากการทำแบบทดสอบ

สื่อการเรียน

1. เพลง "เด็กดี"

- (สร้อย) เด็กเอ๋ยเด็กดี ต้องมีหน้าที่ 10 อย่างด้วยกัน (ซ้ำ)
- หนึ่ง นับถือศาสนา
- สอง รักษาธรรมเนียมมั่น
- สาม เชื่อพ่อแม่ครูบาอาจารย์
- สี่ วาจาต้องสุภาพอ่อนหวาน
- ห้า ซื่อมั่นแก่สัตย์
- หก เป็นผู้รู้รักการงาน
- เจ็ด ต้องศึกษาให้เชี่ยวชาญ ต้องมานะบากบั่นไม่เกียจไม่คร้าน
- แปด รู้จักออมประหยัด
- เก้า ต้องซื่อสัตย์ตลอดกาล น้ำใจนักกีฬากล้าหาญ ที่เหมาะแก่
การสมัยชาติพัฒนา
- สิบ ทำตนให้เป็นประโยชน์ รู้บาปบุญคุณโทษ สมบัติชาติต้อง
รักษา เด็กสมัยชาติพัฒนา ต้องเป็นเด็กที่พาชาติไทยเจริญ
- (สร้อย)

“หน้าที่ของเด็กลดี”

๑. นับถือศาสนา

๒. รักษาขนบธรรมเนียมประเพณี

๓. เชื่อฟัง พ่อแม่ ครูอาจารย์

๔. ดูแลรักษาพ่อแม่เฒ่าชรา

๕. มีความซื่อสัตย์สุจริต ไม่โกง
คนไหน

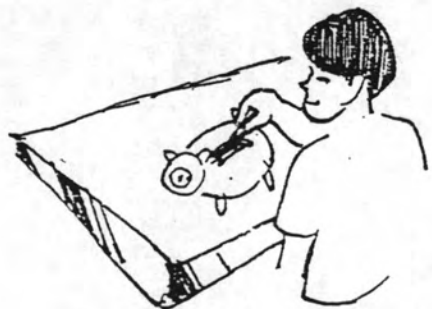

- ៦. ដឹងការកត់ត្រាចូលចំពោះប្អូនប្អូន
- ៧. ដឹងការដឹងថាត្រឹមត្រូវ

- ៨. ត្រូវតែដឹងការកត់ត្រាចូលចំពោះប្អូនប្អូន
- ៩. បំពេញតាមការណែនាំរបស់គ្រូបង្រៀន
- ១០. ដឹងការដឹងថាត្រឹមត្រូវ

- ១០. ដឹងការដឹងថាត្រឹមត្រូវ

2. ข่าว "จัดงานวันเด็กในสลัม"

งานฉลองวันเด็กแห่งชาติของ กทม. ปีนี้ จะมีกิจกรรมสำหรับเด็กในแหล่งชุมชนแออัดทั่วกรุงเทพฯ แหล่งชุมชนเขตชั้นนอกศูนย์เยาวชนทั้ง 22 แห่ง โดยกิจกรรมที่จะเน้นเป้าหมายตามคำขวัญวันเด็กชาติ ของนายกรัฐมนตรี และกิจกรรมที่เสริมนโยบายของรัฐบาลเกี่ยวกับปีท่องเที่ยวและนโยบายของกรุงเทพฯ เกี่ยวกับการรณรงค์รักษาความสะอาด รวมทั้งจะมีการมอบทุนการศึกษา นิทรรศการของหน่วยงานต่าง ๆ การแสดงผลงานของเด็กและเยาวชน การประกวดภาพวาด ร้อยพวงมาลัย จัดพาน เรียงความ เล่านิทานประกอบท่าทาง แข่งขันความสามารถของเด็ก เช่น ตอบปัญหาต่าง ๆ การแสดงดนตรีของเด็กและเยาวชน การแสดงของคารา นักเรียน และจัดเลี้ยงอาหารแก่เด็กที่เข้าร่วมกิจกรรม ฯลฯ

(จากหนังสือพิมพ์ไทยรัฐ ฉบับวันที่ 22 ธันวาคม 2529)

3. บทอ่านเรื่อง "การสร้างมิตรภาพ"

คนเรานั้นโดยแท้จริงแล้ว ไม่มีใครจะสามารถอยู่ตัวคนเดียวอย่างโดดเดี่ยวได้ จำเป็นจะต้องมีการพึ่งพาอาศัยกัน ดังนั้นคำว่า "เพื่อน" จึงดูจะมีความหมายอยู่ไม่น้อย และการที่จะรักษามิตรภาพของความเป็นเพื่อนให้ยืนยาวก็ต้องอาศัยเทคนิคกันบ้าง ทางราชการเล็งถือโอกาสเสนอเรื่อง "การสร้างมิตรภาพ" แก่ท่าน โดยได้รับข้อมูลจากสำนักงานคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภค

เทคนิคในการสร้างมิตรภาพ เพื่อจะได้มีเพื่อนมากมาย มีดังนี้

1. การสนใจผู้อื่นอย่างแท้จริง คนเรานั้นถ้าลองหันเอาใจใส่ต่อผู้อื่นบ้าง แม้แต่จะเป็นเรื่องเล็ก ๆ น้อย ๆ ก็จะเป็นสิ่งที่หนุนให้คนมีลักษณะเด่นเป็นพิเศษได้
2. จงยิ้ม หากคิดจะได้เพื่อน คนเราทุกคนจะมีไม่มีใครปฏิเสธว่าไม่ชอบคนยิ้มแย้มแจ่มใส เพราะเวลาที่เรายิ้มอยู่ใกล้ ๆ คนที่ยิ้มแย้ม ก็จะพลอยทำให้เราจิตใจเบิกบานไปด้วย การยิ้มสามารถสร้างความสุขในบ้าน ส่งเสริมไมตรีจิตในที่ทำงาน การยิ้มคือ การแสดงออกถึงความสุข รอยยิ้มของคนเรานั้นไม่อาจซื้อ ขอ ยืม หรือขโมยได้ แต่มันจะมีประโยชน์อย่างยิ่ง ถ้าเราใช้ยิ้มในการเสริมสร้างมิตรภาพ

3. หมั่นจดจำชื่อและเอชชือของผู้คนบ่อย ๆ คนที่จำชื่อผู้อื่นได้แม่น มักจะเป็นบุคคลที่มีเพื่อนมาก มีมหาเศรษฐีของอเมริกาผู้หนึ่ง เขามีวิธีปฏิบัติต่อผู้ร่วมงานอย่างหนึ่งคือ เขาจะจดจำชื่อหัวหน้าแผนกทุกคนในบริษัท ซึ่งมีร้อย ๆ คน เพราะเขาทราบว่า คนเราทุกคนต่างถือว่าชื่อของตนมีความสำคัญอย่างยิ่ง เขานำสิ่งที่ค้นพบนี้มาใช้ในการทำให้ผู้อื่นร่วมมือกับเขา ซึ่งทำให้การงานของเขาดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น

4. จงเป็นนักฟังที่ดี การแสดงความเคารพนับถือผู้อื่นอย่างจริงจัง ก็คือการตั้งอกตั้งใจฟังผู้อื่นพูดอย่างสนใจ รู้จักพยักหน้าตอบรับ รู้จักซักถาม

5. จงเป็นนักสนทนาที่ดี บุคคลทุกคนที่เราติดต่อด้วย ล้วนเป็นคนที่สนใจในตัวของเขาเอง เขาจะสนใจปัญหาของเขา ความต้องการของเขา มากกว่าสิ่งอื่นใดทั้งหมด คนเราที่พูดถึงแต่เรื่องของตัวเอง คิดแต่เรื่องของตัวเอง ย่อมต้องขาดเพื่อนอย่างแน่นอน

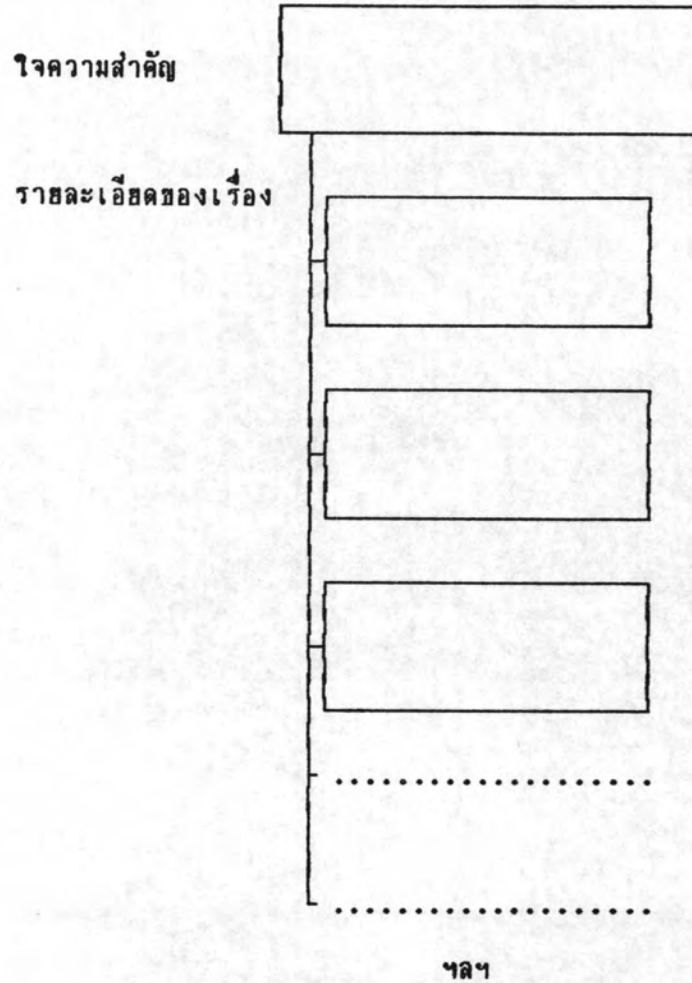
6. สนทนาด้วยเรื่องที่น่าสนใจ ผู้นำทั้งหลายรู้จักว่าหนทางอันกว้างขวางที่จะก้าวไปสู่ความพอใจของผู้อื่น ก็คือ การสนทนาถึงเรื่องที่อีกฝ่ายหนึ่งเห็นว่ามีคุณค่าที่สุดสำหรับเขา ถ้าเราเริ่มสนทนาด้วยเรื่องที่เราสนใจ เราต่างหากที่เป็นคนอยากพูดคุยด้วย แต่คู่สนทนาของเราเขาอาจจะพยักหน้าตอบรับ ทั้ง ๆ ที่ใจเขาอาจจะคิดว่าน่าเบื่อจริง ๆ ดังนั้นทางที่ดีเมื่อเริ่มสนทนากับใคร ก็ควรเริ่มด้วยเรื่องที่เขาสนใจอยู่

หลักการสร้างมิตรภาพที่กล่าวมานั้น จะหาค่ามิได้เลย ถ้าฟังแล้วไม่นำไปปฏิบัติ และคนที่ปฏิบัติอย่างสม่ำเสมอต่อเนื่องไม่ขาดระยะเท่านั้น จึงจะได้รับผลอย่างเต็มที่ อย่าลืมว่าคนเรานั้น ไม่อาจมีชีวิตอยู่เพียงลำพังได้ ดังนั้น การมีเพื่อนและการรักษามิตรภาพ จึงเป็นสิ่งที่เราควรให้ความสนใจอย่างยิ่ง

(จากวารสารไทย ประจำเดือนมีนาคม 2535)

4. แบบทดสอบจากบทอ่านเรื่อง "การสร้างมิตรภาพ"

1. จงเติมแผนภูมิโครงสร้างความเรียงประเภทรายการ ต่อไปนี้

2. จงตอบคำถามต่อไปนี้

1. จุดประสงค์ของเรื่อง "การสร้างมิตรภาพ" คือ
2. บทอ่านนี้มีประโยชน์ต่อนักเรียนอย่างไร
.....
3. "การสร้างมิตรภาพ" ถ้าจะให้ผลอย่างจริงจัง นักเรียนมีวิธีการ
อย่างไร
.....

แผนการสอนที่ 6
การสอนโครงสร้างเรื่อง ประเภทรายการ
กลุ่มทดลองที่ 1

เวลา 3 คาบ (60 นาที)

ความคิดรวบยอด

ถ้านักเรียนมีความเข้าใจในข้อเขียนประเภทรายการแล้ว จะทำให้นักเรียนแปลความ
 ดีความ ชยาความ จับใจความสำคัญของเรื่องที่ได้

ความคิดรวบยอดจากบทอ่าน

1. การละเล่นของเด็กไทยเป็นศิลปะพื้นบ้านที่เราควรอนุรักษ์ เพื่อเป็นมรดก
 สืบทอดให้คนรุ่นหลังต่อไป
2. ประเพณีลอยกระทงเป็นประเพณีที่งดงามและเก่าแก่ของไทยที่เราควรอนุรักษ์
 ไว้สืบไป
3. เอดส์ เป็นโรคติดต่อที่ร้ายแรง ไม่สามารถรักษาให้หายได้

จุดประสงค์

1. นักเรียนเขียนแผนภูมิแสดงใจความสำคัญและรายละเอียดของเรื่องที่ได้
2. นักเรียนบอกจุดประสงค์จากเรื่องที่ได้
3. นักเรียนวิเคราะห์ประเภทของโครงสร้างเรื่องจากบทอ่านได้
4. นักเรียนทำแบบทดสอบจากเรื่องที่ได้
5. นักเรียนคาดคะเนเหตุการณ์จากเรื่องที่ได้

เนื้อหา

บททวนเนื้อหาโครงสร้างเรื่อง ประเภทรายการ

บทอ่าน "การละเล่นของไทย"

บทอ่าน "คุณค่าและสาระประโยชน์จากประเพณีลอยกระทง"

บทอ่าน "อาการของโรคเอดส์"

กิจกรรมการเรียนรู้การสอน

ขั้นที่ 1 ขั้นสอนให้รู้จักโครงสร้างความเรียงประเภทรายการ (20 นาที) บทอ่าน "การละเล่นของไทย"

1.1 อ่านเรื่องร่วมกัน

1.1.1 ครูทบทวนวิธีการอ่านโดยใช้โครงสร้างความเรียงประเภทรายการ

1.1.2 ครูแบ่งนักเรียนออกเป็น 4 กลุ่ม กลุ่มละเท่า ๆ กัน โดยให้นักเรียนออกมาจับดอกไม้ชนิดต่าง ๆ คือ ดอกจำปี ดอกมะลิ ดอกกุหลาบ ดอกชบา ใครเลือกดอกไม้ชนิดเดียวกัน อยู่กลุ่มเดียวกัน

1.1.3 ครูให้นักเรียนแต่ละกลุ่มระดมสมอง เขียนการละเล่นของไทยที่นักเรียนรู้จักและให้นักเรียนเขียนเป็นแผนภูมิโครงสร้างโครงสร้างประเภทรายการ โดยให้เวลากลุ่มละ 5 นาที กลุ่มไหนเขียนได้มากที่สุด กลุ่มนั้นชนะ

1.2 ซักถามรายละเอียดเนื้อเรื่อง

ครูอ่านบทอ่านเรื่อง "การละเล่นของไทย" ให้นักเรียนฟัง

1.3 เขียนแผนภูมิโครงสร้าง

ครูให้นักเรียนเขียนแผนภูมิโครงสร้างจากบทอ่านเรื่อง "การละเล่นของไทย" ที่นักเรียนได้ฟัง

ขั้นที่ 2 ขั้นฝึกกิจกรรมการอ่าน (25 นาที) บทอ่านเรื่อง "ประเพณีลอยกระทง"

2.1 กิจกรรมก่อนอ่าน

2.1.1 ครูให้นักเรียนร้องเพลง "ลอยกระทง" และให้นักเรียนร่ำวง

<u>เพลง "ลอยกระทง"</u>	
วันเพ็ญเดือนสิบสอง	น้ำก้นองเต็มตะลึง
พวกเราทั้งหลายชาวหญิง	สนุกกันจริง วันลอยกระทง
ลอยลอยกระทง (ซ้ำ)	ลอยกระทงกันแล้ว ขอเชิญน้องแก้ว
ออกมาร่ำวง ร่ำวงวันลอยกระทง (ซ้ำ)	บุญจะส่งให้เราสุขใจ (ซ้ำ)

2.1.2 ในขณะที่ร่าง นักเรียนจะได้รับกระดานคำถามจากครู โดย
 กระจายคำถาม จะถามว่า นักเรียนรู้อะไรเกี่ยวกับประเพณีลอยกระทง และต้องการรู้อะไร
 เกี่ยวกับประเพณีลอยกระทงให้นักเรียนตอบคนละ 1 คำตอบ โดยครูให้เวลาคนละ 1 นาที
 ในการตอบ

2.1.3 ครูให้นักเรียนแบ่งกลุ่ม กลุ่มละ 10 คน และแต่ละกลุ่มระดมสมอง
 ในบัตรคำถามที่นักเรียนทุกคนได้เขียนคำตอบไว้

2.2 กิจกรรมระหว่างอ่าน

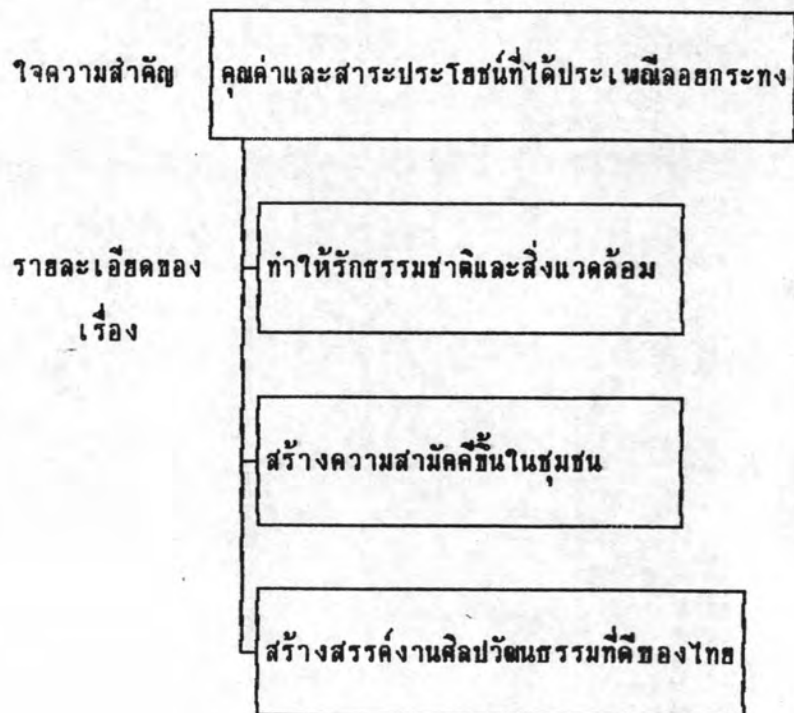
2.2.1 ครูแจกบทอ่านเรื่อง "ประเพณีลอยกระทง" ให้แต่ละกลุ่มอ่าน

2.2.2 ครูให้ตัวแทนกลุ่มออกมารายงาน "สิ่งที่นักเรียนรู้อะไรเพิ่มเติม (L)"
 ที่ได้จากบทอ่าน

2.3 กิจกรรมหลังอ่าน

ครูให้นักเรียนกลุ่มเดิม เขียนแผนภูมิโครงสร้างประเภทราชการ พร้อม
 ประโยชน์ที่ได้รับจากเรื่องที่อ่านนี้

ตัวอย่างแผนภูมิโครงสร้างที่นักเรียนทำขึ้น

ขั้นที่ 3 ขั้นนำไปใช้ (15 นาที)

ครูให้นักเรียนอ่าน บทอ่านเรื่อง "โรดเอคส์" และให้นักเรียนทำแบบทดสอบ

การประเมินผล

1. จากการตอบคำถาม
2. จากการทำงานกลุ่ม
3. จากการทำแบบทดสอบ

สื่อการเรียนรู้

1. บทอ่านเรื่อง "การละเล่นของไทย"

คนไทยมีนิสัยเจ้าบทเจ้ากลอน การเล่นธรรมคำที่มีอุปกรณ์และวิธีการเล่นดูจะไม่สนุกเท่าที่ควร ผู้ใหญ่จึงคิดถ้อยคำ ร้อยกรองเป็นบทร้อง ท่วงทำนอง จังหวะเดิน การเดินให้ดังตามเสียงขึ้น การเล่นจึงกลายเป็นการละเล่นที่มีบทเจรจา บทร้องทำนองเข้ามา ประกอบ เช่น งูกินหาง แม่ศรี โยนชิงช้า กระด้วงแทงควายหรือกระด้วงแทงเสือ เมื่อถึงเทศกาลต่าง ๆ มีการละเล่นรื่นเริง ตามประเพณี เช่น เล่นส่บ้าในวันสงกรานต์ เล่นเพลงแห่ดอกไม้เมื่อไปทำบุญที่วัด เล่นเพลงอภิษฐาน เพลงเรือ เพลงลอยกระทง เพลงหน้าค เป็นต้น

(ตัดตอนมาจาก สารานุกรม ฉบับเยาวชน เล่มที่ 13 เรื่อง การละเล่นของไทย)

2. บทอ่านเรื่อง "คุณค่าและประโยชน์จากประเพณีลอยกระทง"

คุณค่าและสาระประโยชน์จากประเพณีลอยกระทงได้ให้คุณค่าอะไรบ้างทางวัฒนธรรม ซึ่งพอจะแยกได้ 3 ประเด็นดังนี้

1. รักษารวมชาติ สิ่งแวดล้อม และวัฒนธรรมชาติ

การทำให้คนรักธรรมชาติ นั้นหมายความว่า ชีวิตของคนจะต้องอยู่กับธรรมชาติ ค่มีกิน และใช้ประโยชน์จากธรรมชาติ เกิดความรักความห่วงแทน พยายามที่จะเก็บรักษาไว้ให้นานเท่านาน เป็นบ่อเกิดแห่งคุณธรรม จริยธรรม ด้วยความเคารพรัก และศรัทธาเช่นนี้ ก็ช่วยให้มนุษย์และธรรมชาติอยู่ร่วมกันได้ด้วยความสะดวก การจัดประเพณีให้ระลึกถึงคุณงามความดีของธรรมชาติ เช่น ลอยกระทงนี้ก็น่าจะส่งเสริมกันต่อไป

2. สร้างสามัคคีในหมู่คณะ

ประเพณีลอยกระทง ทำให้เกิดความร่วมมือและเชื่อถือซึ่งกันและกัน เป็นการดึงคนไปในทิศทางเดียวกัน ทำให้เกิดความรักสามัคคีขึ้นในสังคม

3. สร้างสรรค์งานศิลป์

เช่น มีการทำกระทง การประกวดกระทง การประกวดนางนพมาศ ทำให้มีการสืบทอดวัฒนธรรมที่ดำรงต่อไป

ประเพณีลอยกระทงเป็นประเพณีที่มีค่าแก่การส่งเสริม ทั้งนี้ทั้งนั้นเราควรระวังคำนึงถึงสิ่งแวดล้อม เช่น กระทงโฟมก็ไม่ควรนำไปลอยในแม่น้ำลำคลอง เพราะทำให้การย่อยสลายในน้ำยากทำให้น้ำเน่าเสีย และควรปลูกฝังจิตสำนึกที่ดำรงให้คนรุ่นหลังได้ตระหนักในข้อนี้เพื่อการอนุรักษ์ประเพณีที่ดีสืบไป

(ปรับปรุงมาจาก วารสารวัฒนธรรมไทย ปีที่ 30 ฉบับที่ 2 (พฤศจิกายน 2535) หน้า 1-2)

3. บทอ่านเรื่อง "เอคส์มีอาการอย่างไร"

คำว่า "เอคส์" เป็นคำมาจากภาษาฝรั่ง เมื่อแปลเป็นภาษาไทยแล้วจะมีความว่า "กลุ่มอาการเกิดจากระบบภูมิคุ้มกันต้านเชื้อโรคของร่างกายเสียไป เมื่อร่างกายได้รับเชื้อเอคส์แล้ว" ซึ่งก็หมายถึงว่า โดสปกติทั่วไปเมื่อคนเรารับเชื้อโรคเข้าสู่ร่างกาย ร่างกายก็จะสร้างภูมิคุ้มกันต้านทานที่มาจากเม็ดเลือดขาวขึ้นมาต้านทานเชื้อโรคเหล่านั้นจนหายจากโรคได้ แต่ถ้าใครรับเชื้อเอคส์ไปแล้ว เชื้อนี้กลับไปทำลายภูมิคุ้มกันต้านทานโรคของร่างกายเสียเอง ทำให้ร่างกายอ่อนแอ การขาดภูมิคุ้มกันต้านทานโรค เมื่อเป็นโรคอะไรก็รักษาไม่หาย เมื่อเป็นมากขึ้นก็มีแต่ความตายอย่างเฉียบเท่านั้น

สำหรับคนที่ได้รับเชื้อเอคส์เข้าไปในร่างกาย ถ้ามีการติดเชื้อ อาการที่เกิดขึ้นมีได้หลายรูปแบบ หรือหลายระยะตามการดำเนินของโรสดังนี้

ระยะที่ 1 ระยะคล้ายไข้หวัด

ภายใน 2-3 อาทิตย์แรกหลังจากได้รับเชื้อเอคส์เข้าไปแล้ว ราวร้อยละ 20 ของผู้ป่วย จะมีอาการคล้าย ๆ ไข้หวัด คือ มีไข้ น้ำมูกไหล เจ็บคอ-ปวดศีรษะ ต่อมน้ำเหลืองโต เป็นอยู่ราว 10-14 วันก็จะหายไปได้เอง ผู้ป่วยส่วนใหญ่อาจไม่สังเกตนึกว่าคงเป็นไข้หวัดธรรมดา

ระยะที่ 2 ระยะเลือดออกสัปดาห์โดยไม่มีอาการ

ราว 6-8 สัปดาห์ ภายหลังจากรับเชื้อโรคเอดส์เข้าสู่ร่างกาย ถ้าตรวจเลือดจะเริ่มพบว่ามีเลือดออกสัปดาห์ได้ และส่วนใหญ่จะตรวจพบว่า มีเลือดออกสัปดาห์ภายหลัง 3 เดือนไปแล้ว โดยที่ผู้ป่วยจะไม่มีอาการอะไรเลย ส่วนใหญ่ของคนที่มีเลือดออกสัปดาห์จะมีไวรัสเอดส์อยู่ในตัว และสามารถแพร่โรคให้กับคนอื่นได้

ระยะที่ 3 ระยะค่อมน้ำเหลืองทั่วตัวโต

ระยะนี้ผู้ป่วยจะมีค่อมน้ำเหลืองตามตัวโต โดยโตอยู่เป็นระยะเวลานาน ๆ คือเป็นเดือน ๆ ขึ้นไป ซึ่งบางรายอาจคลำพบเอง หรือไปหาแพทย์ แล้วแพทย์คลำพบ ถ้าโรคเป็นมากขึ้นคือระยะที่เป็นโรคเอดส์เต็มขั้นนั้น ค่อมน้ำเหลืองที่เคยโตอาจฝ่อเล็กน้อยได้ ดังนั้นถ้าใครที่มีค่อมน้ำเหลืองตามตัวโตอยู่นาน ๆ หลายเม็ด ถ้าสงสัยก็ควรไปปรึกษาแพทย์ พร้อมทั้งเปิดเผยความจริงเกี่ยวกับพฤติกรรมเสี่ยงให้แพทย์ทราบ

ระยะที่ 4 ระยะใกล้เอดส์หรือระยะที่มีอาการสัมพันธ์กับเอดส์

อาการในช่วงนี้อาจเป็นไข้เรื้อรัง น้ำหนักลด หรือท้องเสียเรื้อรัง โดยไม่ทราบสาเหตุ นอกจากนี้อาจมีเชื้อราในช่องปาก หรือเหงือกออกตอนกลางคืนเรื้อรัง จะเห็นได้ว่า อาการที่เรื่อกว่าสัมพันธ์กับเอดส์นั้น ไม่จำเพาะสำหรับโรคเอดส์เสมอไป ดังนั้นจึงไม่ใช่ถ้ามีอาการเหล่านี้จะต้องหมายความว่าติดเชื้อเอดส์ไปหมด ถ้าสงสัยก็ควรปรึกษาแพทย์เช่นกัน

ระยะที่ 5 ระยะโรคเอดส์เต็มขั้น

เป็นระยะสุดท้ายของการติดเชื้อโรคเอดส์ เป็นระยะที่ภูมิคุ้มกันของร่างกายเสียไปเกือบหมด ผู้ป่วยจะมีอาการของการติดเชื้อจำพวกฉวยโอกาสบ่อย ๆ และเป็นมะเร็งของผนังเส้นเลือด

การติดเชื้อฉวยโอกาสเป็นการติดเชื้อที่ระบบหรืออวัยวะใดของร่างกายก็ได้ เช่น ที่ปอด ก็มีอาการปอดบวม ที่ลำไส้ ก็มีอาการท้องเสียเรื้อรัง ที่สมองก็ทำให้ปวดศีรษะ ตามัว หรือแขนขาไม่มีแรง เป็นต้น

นอกจากนี้คนไข้โรคเอดส์เต็มขั้น อาจมีอาการทางจิต ทางประสาทได้ด้วย เนื่องจากสมองฝ่อเหี่ยว บางรายมีอาการชักกระตุก ไม่รู้สึกตัว แขนขาชา หรือไม่มีแรงอาจเป็นอัมพาตครึ่งท่อน ส่วนใหญ่ของคนที่เป็นโรคเอดส์เต็มขั้นแล้ว รักษาไม่ไหว จะตายภายใน 2-4 ปี

จากการที่เราได้ทราบถึงอาการของโรคเอดส์ดังกล่าวมานี้ ก็จะเห็นได้ว่าโรคเอดส์เป็นโรคที่ร้ายแรงมาก ถ้าหากใครที่เป็นแล้วก็ยากที่จะรักษาให้หายได้ ฉะนั้นถ้าเราช่วยกันรณรงค์หาหนทางป้องกันจากการเป็นโรคเอดส์ได้ ก็คงจะดีไม่น้อย

(ตัดตอนมาจาก วารสารก่านันท์ใหญ่บ้าน ปีที่ 43 ฉบับที่ 2 (กันยายน 2535) หน้า 32-35

4. แบบทดสอบบทอ่านเรื่อง "เอดส์" มีอาการอย่างไร

1. จงเขียนแผนภูมิแสดงใจความสำคัญและรายละเอียดของเรื่อง ตามโครงสร้างความเรียงจากเรื่องที่กำหนดให้

โครงสร้างความเรียงที่ใช้คือ

.....

2. จงตอบคำถามต่อไปนี้

1. บทอ่านนี้ผู้แต่งมีจุดประสงค์เพื่ออะไร

.....

2. ใจความสำคัญของบทอ่านนี้คืออะไร

.....

3. ผู้ป่วยเป็นโรคเอดส์ สามารถรักษาให้หายขาดได้หรือไม่

.....

4. นักเรียนมีส่วนเผยแพร่ให้ประชาชนป่วยเป็นโรคเอดส์ได้อย่างไร

.....

แผนการสอนที่ 7

การสอนอ่านโครงสร้างความเรียง ประเภทบรรยาย

กลุ่มทดลองที่ 1

เวลา 3 คาบ (60 นาที)

ความคิดรวบยอด

ถ้านักเรียนมีความเข้าใจในข้อเขียนประเภทบรรยายแล้ว จะทำให้นักเรียนแปลความ ตีความ ขยายความจากเรื่องที้อ่านได้

ความคิดรวบยอดจากบทอ่าน

1. มะนาวเป็นพันธุ์ส่วน ที่สามารถนำผลมาใช้ในการปรุงอาหารและเป็นยารักษาโรคได้
2. ตำลึงเป็นพรรณไม้เถาเลื้อย มีประโยชน์ในการนำมาทำเป็นอาหารและเป็นยารักษาโรคต่าง ๆ ได้
3. ชาวเขาเผ่าลีซอเป็นชนเผ่าที่อาศัยอยู่บนภูเขาสูงทางภาคเหนือของไทย ซึ่งมีขนบธรรมเนียมประเพณีและความเป็นอยู่ต่างกับชาวพื้นราบทั่วไป

จุดประสงค์

1. นักเรียนบอกใจความสำคัญและรายละเอียดของเรื่องที้อ่านได้
2. นักเรียนเติมคำลงในแผนภูมิโครงสร้างความเรียงประเภทบรรยายได้ถูกต้อง
3. นักเรียนบอกข้อคิดและประโยชน์ที่ได้รับจากเรื่องที้อ่านได้

เนื้อหา

ใจความสำคัญของโครงสร้างความเรียง ประเภทบรรยาย หมายถึง ใจความสำคัญที่กล่าวถึงหัวข้อเรื่องที่ต้องการจะสื่อความหมายให้ผู้อ่านทราบ

รายละเอียดของเรื่องของโครงสร้างความเรียง ประเภทบรรยาย หมายถึง ใจความที่บรรยายลักษณะหรือคุณสมบัติเฉพาะของหัวข้อเรื่องที่ต้องการกล่าวถึง ทำให้อ่านทราบเรื่องราวที่กล่าวนั้นอย่างละเอียด

โครงสร้างความเรียงประเภทบรรยาย มีลักษณะสำคัญ สรุปได้ดังนี้

1. เป็นการบอกลักษณะของสิ่งที่ต้องการกล่าวถึงอย่างกว้าง ๆ
2. เป็นการบรรยายหัวข้อเรื่องที่ต้องการกล่าวถึงเพียงเรื่องเดียว

โครงสร้างความเรียง ประเภทบรรยาย จะไม่มีคำสัญญาณที่เฉพาะ แต่จะสามารถสังเกตเห็นได้ชัด เพราะเป็นการกล่าวถึงสิ่งนั้นในลักษณะโดยทั่ว ๆ ไป

- บทอ่านเรื่อง "มะนาว"
- บทอ่านเรื่อง "ตำลึงแก๊พพิษผ่นคัน"
- บทอ่านเรื่อง "ชาวเขาเผ่าลีซอ"

กิจกรรมการเรียนรู้การสอน

ขั้นที่ 1 ขั้นสอนให้รู้จักโครงสร้างความเรียง ประเภทบรรยาย (20 นาที)

1.1 อ่านเรื่องร่วมกัน

1.1.1 ครูทบทวนใจความสำคัญและรายละเอียดของเรื่อง โดยการเล่น

เกม "ทาสใจ"

วิธีเล่นเกม "ทาสใจ"

1. ครูแบ่งนักเรียนออกเป็น 2 กลุ่ม กลุ่มละ 10 คน
2. ครูหยิบแถบประโยคทั้งหมด 20 ประโยค ออกมาอ่านและให้นักเรียนแต่ละกลุ่มเปลี่ยนกันทาส ว่าประโยคนี้เป็นใจความสำคัญหรือรายละเอียดของเรื่อง
3. กลุ่มไหนทาสถูกมากกว่ากลุ่มนั้นชนะ

1.1.2 ครูและนักเรียนอภิปรายซักถามถึงโครงสร้างความเรียงประเภทบรรยาย

1.3 ครูนำ "ลูกมะนาว" มาให้นักเรียนดู และให้ตัวแทนของแต่ละกลุ่มออกมาบรรยายลักษณะทั่วไปของ "มะนาว"

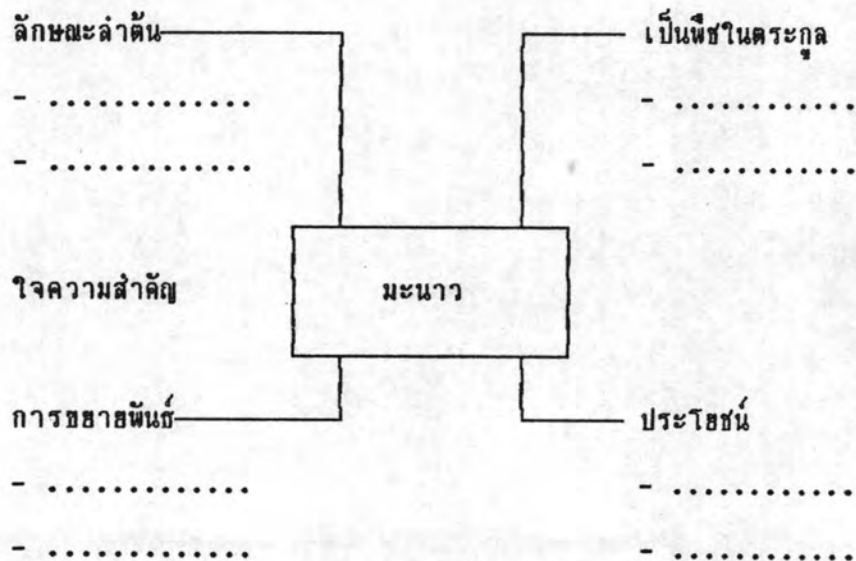
1.2 ซักถามรายละเอียดเนื้อเรื่อง

ครูให้นักเรียนอ่านบทอ่านเรื่อง "มะนาว" พร้อมสนทนาซักถามเกี่ยวกับ
เรื่องที่อ่าน

1.3 เขียนแผนภูมิโครงสร้าง

ครูให้นักเรียนเติมคำลงในแผนภูมิให้ถูกต้อง

แผนภูมิโครงสร้างความเรียง ประเภทบรรยาย เรื่อง "มะนาว"

ขั้นที่ 2 ขั้นฝึกกิจกรรมการอ่าน (25 นาที) บทอ่านเรื่อง "คำลึง แก้วพิษแผ่นดิน"

2.1 กิจกรรมก่อนอ่าน

2.1.1 ครูนำ "ใบคำลึง" มาให้นักเรียนดู และให้นักเรียนกลุ่มเดิม
เขียนบันทึกสิ่งที่นักเรียนรู้ (K) ลงในแผนภูมิโครงสร้างเช่นเดียวกับแผนภูมิโครงสร้างเรื่อง
มะนาว

2.1.2 ในขณะที่บันทึกสิ่งที่นักเรียนรู้ (K) ถ้านักเรียนไม่รู้ในเรื่อง
"คำลึง" ให้นักเรียนเขียนคำถามที่ต้องการรู้ (W) ไว้ข้างล่างแผนภูมิโครงสร้าง

2.2 กิจกรรมระหว่างอ่าน

ครูให้นักเรียนอ่านบทอ่าน เรื่อง "ตำลึง แก้วพิษ ผ่นคัน" และให้นักเรียนบันทึกสิ่งที่นักเรียนรู้เพิ่มเติม (L) ลงในกระดาษแบบฝึกหัดที่ครูแจกให้ด้วย

2.3 กิจกรรมหลังอ่าน

ครูให้ตัวแทนของแต่ละกลุ่มออกมารายงานในหัวข้อต่อไปนี้

1. ใจความสำคัญของเรื่อง "ตำลึง แก้วพิษ ผ่นคัน"
2. ประโยชน์จากบทอ่านเรื่อง "ตำลึง แก้วพิษ ผ่นคัน"
3. จุดประสงค์ของผู้แต่ง แต่งเพื่ออะไร

ขั้นที่ 3 ขั้นนำไปใช้

ครูให้นักเรียนทำแบบทดสอบจากบทอ่านเรื่อง "ชาวเขาเผ่าลีซอ" โดยใช้ขั้นตอนการอ่านในขั้นที่ 1 และขั้นที่ 2 มาทำความเข้าใจเกี่ยวกับการอ่าน

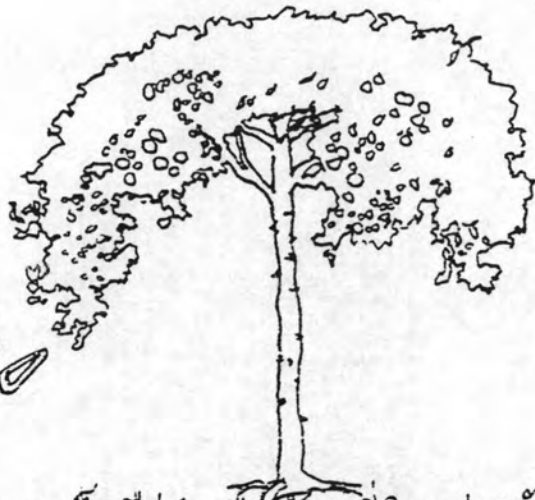
การประเมินผล

1. จากการตอบคำถาม
2. จากการทำงานกลุ่ม
3. การทำแบบทดสอบ

สื่อการเรียน

1. บทอ่านเรื่อง "มะนาว"

มะนาว

มะนาว มีรสเปรี้ยว สีส้มปนเขียว ถ้ารับประทานสดก็ช่วยแก้ไอ
จัดอยู่ในตระกูลเดียวกับส้ม ถ้ารับประทานสดก็ช่วยแก้ไอ
ถ้ารับประทานสุกแล้วจะมีรสเปรี้ยว ออกดอกออกผลได้ตลอดปี

ถ้ารับประทานสดก็ช่วยแก้ไอ
ถ้ารับประทานสุกแล้วจะมีรสเปรี้ยว
เมื่อแก่จัด ก็จะกลายเป็นสีเหลือง

คนในกาย มีลมพิษ มะนาว ในการปรุงอาหารให้มีส่วนเปรี้ยว.

2. บทอ่านเรื่อง "ตำลึงแก้พิษผื่นคัน"

ตำลึง หรือบางครั้งคนภาคกลางเรียกสี่บาท ส่วนคนเหนือเรียก ผักแคบ ลักษณะเป็นพรรณไม้เถาเลื้อยมีมือจับ เพื่อเอาไว้ยึดเกาะหลักหรือต้นไม้อื่น ๆ ลำเถาสีเขียว ใบสีเขียวเข้ม

ตำลึงสามารถปลูกได้ด้วยเมล็ด และปลูกด้วยเถา ชอบดินชุ่ม มีที่ให้เลื้อย และจับเกาะ ไม่ค่อยชอบแดดจ้านัก

สรรพคุณทางยาที่เด่น เป็นยาเย็นใช้ดับพิษผื่นคันได้ดี ซึ่งสามารถนำส่วนต่างๆ มาใช้ได้ดังนี้

ใบ นำใบสด ๆ มาชงหรือตำให้ละเอียด คั้นเอาแต่น้ำ ทาแก้ผื่นคัน แก้ตาเจ็บ ตาฝ้า ตาแดง ตาแฉะ

เถา น้ำที่คั้นได้จากเถา มีสรรพคุณรักษาโรคได้เช่นเดียวกับใบ

ราก ต้มน้ำกิน แก้ตกขาว แก้อาเจียน กลั้นปัสสาวะไม่ได้

ผล ลูกตำลึงสุกกินได้ มีรสหอมหวาน สรรพคุณช่วยเสมานท้องและลำไส้ ช่วยขับน้ำนม แก้ไข้ แก้หลอดลมอักเสบ แก้หืด แก้วัณโรคปอด ดีช้ำน โรคเกี่ยวกับเลือด และต่อมตับพิการ

ผลการทดลองในการแพทย์พบว่า ภาสในใบตำลึงจะมีคุณสมบัติในการย่อยแป้งได้

(จากวารสารหลักเมือง ประจำเดือนมิถุนายน 2535)

3. บทอ่านเรื่อง "ชาวเขาเผ่าลีซอ"

ชาวเขาเผ่าลีซอ

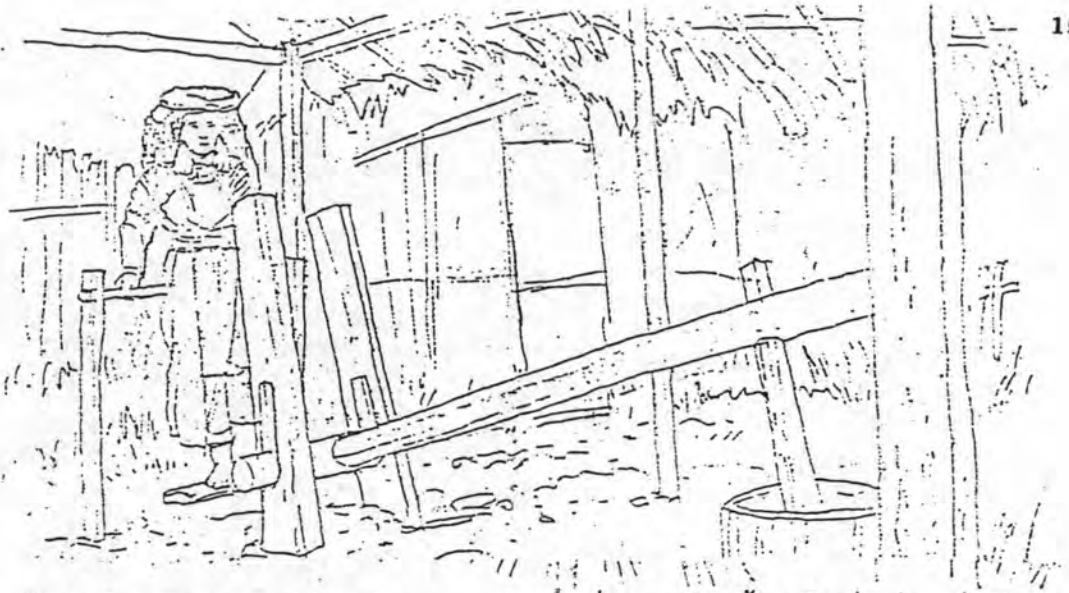

มาเที่ยวนี้ พี่จะชวนน้อง ๆ ไปรับลมหนาว
เดือนมกราคมภาคเหนือกันดีกว่า ไปรู้จักกับชน
เผ่าหนึ่ง ซึ่งมีชีวิตแตกต่างไปจากน้อง ๆ

ชนเผ่านี้เราเรียกว่า ชาวไทยภูเขาเผ่า...ลีซอ
...แต่พวกเขาเรียกตัวเองว่า...ลีซู...

ชนเผ่า...ลีซอ...มีถิ่นฐานเดิมอยู่ทางตอนต้น
แม่น้ำสาละวิน แม่น้ำโขง และทางตะวันตกเฉียง
เหนือของมณฑลยูนนาน ในประเทศจีน ได้อพยพ
เข้ามาอยู่ในประเทศไทยประมาณ 50 กว่าปีมาแล้ว
โดยเข้ามาอาศัยอยู่ตามภูเขาสูง ในจังหวัด

ลีซู

เชียงใหม่ เชียงราย และแม่ฮ่องสอน

หมู่บ้านของชาวลีซอ จะใหญ่กว่าชาวเขาเผ่าอื่น ๆ ทำด้วยไม้ไผ่ขัดกัน หลังคามุงจาก ภายในบ้านมีที่หุงต้มอาหารและมีแท่นบูชาผี บรรดาสัตว์เลี้ยง เช่น หมูและไก่ มักจะวิ่งเล่นพ่วนอยู่ทั่วไป

ในด้าน การประกอบอาชีพ ส่วนใหญ่จะทำเกษตรกรรม คือการเพาะปลูกและเลี้ยงสัตว์

ชาวลีซอเชื่อถือในเรื่อง การนับถือผี มีการกราบไหว้บรรพบุรุษ มีการประกอบพิธีกรรมต่าง ๆ โดยหมอผี ภายในบ้านจะมีหิ้งพระเรียกว่า...ตาเบียง...ประกอบด้วยแผ่นกระดาน เอาไว้ตั้งขามข้าว และน้ำไว้ให้ผีกิน

สิ่งที่ขาดไม่ได้ คือศาลเจ้า เพราะเชื่อว่าแต่ละหมู่บ้านจะมีผีประจำหมู่บ้านอยู่ โดยจะมีหมอเมืองไว้คนหนึ่ง คอยดูแลผีประจำหมู่บ้านนี้

ซึ่งหมอเมืองนี้จะเป็นที่เคารพเชื่อฟังของชาว...ลีซอ...

นอกจากพิธีกรรมทางความเชื่อแล้ว พวกเขายังมีประเพณี วันปีใหม่ (ตรงกับวันตรุษจีน) ประเพณีเกี่ยวกับการเกิด การตาย ตลอดจนการเกี่ยวสาวและการแต่งงาน

ประเพณีความเชื่อถือตลอดจนการดำรงชีวิตของชาว...ลีซอ...ในทุกวันนี้เปลี่ยนไปตามความเจริญของบ้านเมือง ประกอบกับ...ชาวลีซอ...ได้ติดต่อกับชาวเมืองมากขึ้น ประเพณีเก่า ๆ อาจจะค่อย ๆ หายไป

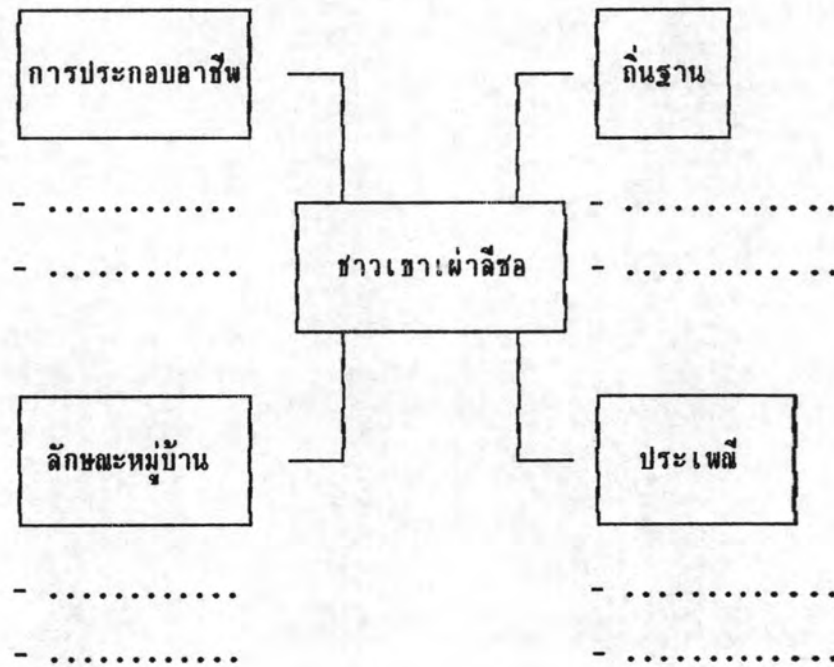
พื้จึงได้นำเรื่องราวต่าง ๆ มาบันทึกให้ห้อง ๆ ไว้ประดับความรู้ แล้วอย่าลืมนำไปเล่าให้เพื่อน ๆ ฟังด้วยนะจ๊ะ.

4. แบบทดสอบเรื่อง "ชาวเขาเผ่าลีซอ"

1. ให้นักเรียนเติมคำลงในแผนภูมิโครงสร้างความเรียงประเภท

บรรยาย

ใจความสำคัญของเรื่องคือ

2. แบบทดสอบความสามารถในการอ่านบทอ่านเรื่อง "ชาวเขาเผ่าลีซอ"

2.1 จุดประสงค์ในการแต่งเรื่อง "ชาวเขาเผ่าลีซอ" คือ

.....

2.2 ชาวเขาเผ่าลีซอ ส่วนใหญ่อาศัยอยู่ทางภาค

ของประเทศไทย

2.3 ชาวเขาเผ่าลีซอ ส่วนใหญ่มีเชื้อชาติ

เพราะ

2.4 ชาวเขาเผ่าลีซอมีวิถีชีวิตแตกต่างไปจากผู้คนในเมือง คือ

.....

แผนการสอนที่ 8

การสอนอ่านโครงสร้างเรื่องประเภทบรรยาย

กลุ่มทดลองที่ 1

เวลา 3 คาบ

ความคิดรวบยอด

ถ้านักเรียนมีความเข้าใจในข้อเขียนประเภทบรรยาย แล้วจะทำให้นักเรียนแปลความ ตีความ ขยายความ จับใจความสำคัญของเรื่องที่ได้

ความคิดรวบยอดจากบทอ่าน

1. ลิงเป็นสัตว์ที่ฉลาดและมีชีวิตความเป็นอยู่ที่น่าศึกษามาก
2. นกยูงเป็นสัตว์ที่สวยงามอยู่ในตระกูลไก่ฟ้า ให้ความเพลิดเพลินแก่ผู้พบเห็น
3. ปลาวาฬเป็นสัตว์เลื้อยค่อน ซึ่งมีชีวิตความเป็นอยู่ที่น่าศึกษา

จุดประสงค์

1. นักเรียนบอกจุดประสงค์ของเรื่องที่ได้
2. นักเรียนวิเคราะห์โครงสร้างเรื่องประเภทบรรยาย และเขียนแผนภูมิโครงสร้างได้
3. นักเรียนทำแบบทดสอบความสามารถในการอ่านจับใจความจากเรื่องที่ได้

เนื้อหา

- ทบทวนโครงสร้างเรื่อง ประเภทบรรยาย
- บทอ่านเรื่อง "ลิงกัง"
- บทอ่านเรื่อง "นกยูง"
- บทอ่านเรื่อง "ปลาวาฬ"

กิจกรรมการเขียนการสอน

ขั้นที่ 1 ขั้นสอนให้รู้จักโครงสร้างเรื่อง (20 นาที)

1.1 อ่านเรื่องร่วมกัน

1.1.1 ครูให้นักเรียนออกมาแสดงให้ โดยแสดงท่าทางให้นักเรียนทายว่า สิ่งที่นักเรียนแสดงคืออะไร

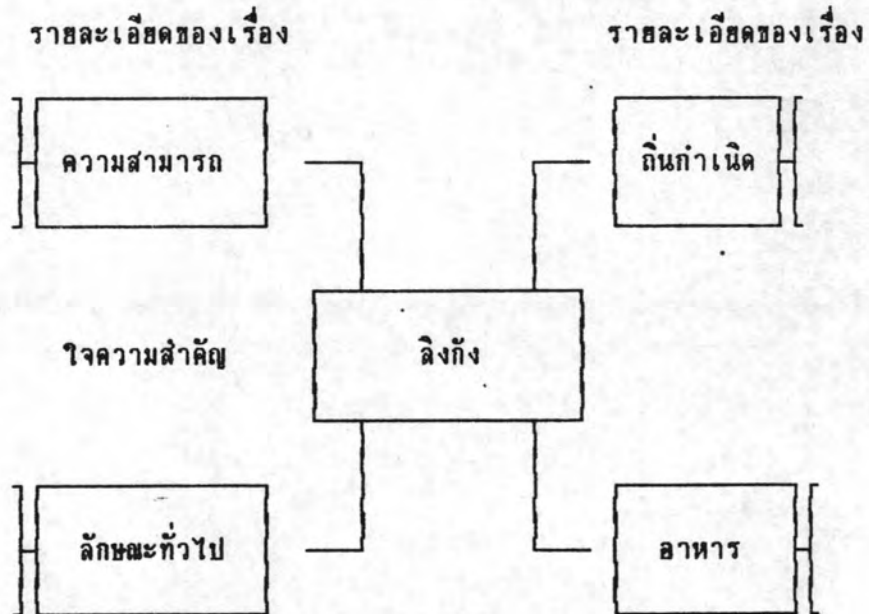
1.1.2 ครูทบทวนเนื้อหาโครงสร้างเรื่อง ประเภทบรรยาย

1.2 ซักถามรายละเอียดเนื้อเรื่อง

ครูให้นักเรียนแสดงการเชิดหุ่นกระบอก เรื่อง "ลิงกัง" และให้นักเรียนสนทนาซักถามเกี่ยวกับเรื่องนี้นักเรียนเชิดหุ่นกระบอก

1.3 เขียนแผนภูมิโครงสร้าง

ครูให้นักเรียนเติมคำลงในแผนภูมิโครงสร้างประเภทบรรยาย เรื่อง "ลิงกัง"

ขั้นที่ 2 ขั้นฝึกกิจกรรมการอ่าน (25 นาที) บทอ่านเรื่อง "นกฮูก"

2.1 กิจกรรมก่อนอ่าน

2.1.1 ครูและนักเรียนสนทนาซักถามความรู้เกี่ยวกับเรื่อง "นกฮูก" จากประสบการณ์เดิมของนักเรียน

2.1.2 ครูแจกกระดาษแบบฝึกหัดให้นักเรียนบันทึกสิ่งที่รู้ และสิ่งที่นักเรียนต้องการรู้ ลงในกระดาษแบบฝึกหัด

2.2 กิจกรรมระหว่างอ่าน

2.2.1 ครูแจกบทความเรื่อง "นกสูง" ให้นักเรียน โดยกำหนดเวลาให้นักเรียนอ่านคนละ 1 นาที

2.2.2 ในขณะที่อ่านให้นักเรียนบันทึกสิ่งที่นักเรียนรู้ (L) ลงในกระดาษแบบฝึกหัด

2.2.3 ครูเฉลยและสรุปคำตอบของนักเรียนบนกระดานดำ

กระดาษแบบฝึกหัด

ให้นักเรียนตอบคำถามจากบทอ่านเรื่อง "นกสูง"

กิจกรรมก่อนอ่าน (สิ่งที่นักเรียนรู้) (K)	กิจกรรมก่อนอ่าน (สิ่งที่นักเรียนต้องการรู้) (W)	กิจกรรมก่อนอ่าน (สิ่งที่นักเรียนเรียนรู้) (L)

2.3 กิจกรรมหลังอ่าน

ครูให้เล่นเกม "เขออู๋ไหน"

วิธีเล่นเกม "เขออู๋ไหน"

1. ครูแบ่งนักเรียนออกเป็น 2 กลุ่ม ๆ ละ 10 คน ครูนำแถบประโยคที่เกี่ยวข้องกับหัวข้อ จุดประสงค์เรื่องที่อ่าน โดสให้กลุ่มละ 10 ประโยค
2. ครูให้นักเรียนนำแถบประโยคที่เกี่ยวข้องกับหัวข้อที่ครูกำหนดให้มาติดบนกระดานดำ
3. กลุ่มใดติดเสร็จก่อนและถูกต้อง กลุ่มนั้นชนะ

ขั้นที่ 3 ขั้นนำไปใช้ (15 นาที) บทอ่านเรื่อง "ปลาวาฬ"

ครูแจกบทอ่านเรื่อง "ปลาวาฬ" โดสใช้กิจกรรมการฝึกอ่านในขั้นที่ 1 และขั้นที่ 2 มาทำความเข้าใจในบทอ่าน และให้นักเรียนทำแบบทดสอบ

การประเมินผล

1. จากการตอบคำถาม
2. จากการทำงานกลุ่ม
3. การทำแบบทดสอบ

สื่อการเรียน

1. บทอ่านเรื่อง "ลิงกัง"

พบชื่อ..สิ่งครับ..

"ลิง" เป็นสัตว์ที่มีถิ่นกำเนิดในแถบทวีป
เอเชีย เช่น เอเชีย พม่า แอฟริกา
และไทย

ลักษณะทั่วไป ของลิง มีขนค่อนข้างยาว ขนสีน้ำตาล
หรือดำ บางชนิด โดยทั่วไป ลิงจะมีอายุยืนยาวประมาณ ๒๐ ปี

ลิงบางชนิด ถูกนำมาใช้สำหรับ
โดยเฉพาะทางภาคใต้ นิยมฆ่าลิง มาฝึก
ให้ขึ้นต้นไม้ พรวัว เพื่อเก็บลูกมะพร้าว
ในอีกหลายอาหาร ลิงจะชอบ
กินผัก ผลไม้ และเมล็ดธัญพืช

(จากหนังสืออนุกรมวิธานศาสตร์ ฉบับเดือนตุลาคม 2535)

2. บทอ่านเรื่อง "นกขุข"

ลักษณะทั่วไป นกขุขเป็นสัตว์ในตระกูลไก่ฟ้าขนาดใหญ่ มี 2 สกุลคือ นกขุขคอนโก (นกขุขอินเดีย) และสกุลเอเซีย (นกขุขไทย) สำหรับตัวผู้จะมีลักษณะพิเศษคือ ขนหางจะมีสีส้มหลากหลาย สว่างงาม ซึ่งมักจะแผ่ออกโชว์ความงาม โดยเรามักจะเรียกว่า นกขุขรำแพน

ที่อยู่และพฤติกรรม นกขุขมักจะอยู่เป็นกลุ่มตามชายป่า และลำน้ำสาขใหญ่ ๆ มันเป็นสัตว์ที่รักความสะอาด เมื่อจะข้ามลำน้ำ มันจะเลือกบริเวณที่ไม่ลึก มันจะเดินไปตามลำน้ำ โดยจะคอยชกหาง ไม่ให้ถูกน้ำตลอดเวลา

อาหารของนกขุขส่วนมากเป็นเมล็ดหญ้า และใบอ่อนของพืชล้มลุกหลายชนิด เช่น กก แห้วหนู ผักโขมหนาม ใบบอน ฯลฯ นอกจากนี้ยังกินสัตว์น้ำและแมลงชนิดต่าง ๆ เช่น ลูกปลา แมลงเม่า ฯลฯ

การสืบพันธุ์ นกขุขตัวผู้เมื่อถึงฤดูผสมพันธุ์จะกำหนดอาณาเขตพื้นที่ที่เกี่ยวพาราสีของตนเอง โดยที่จะมีขอมให้นกขุขตัวอื่น เข้ามาล่าแดนเค็ดขาด นกขุขตัวเมียจะออกไข่ครั้งละ 4-8 ฟอง ใช้เวลาฟักประมาณ 27-30 วัน

สถานการณ์ปัจจุบัน ด้วยเหตุแห่งความเจริญ ทำให้ถิ่นฐานที่อยู่ของนกขุขถูกเปลี่ยนแปลงเป็นบ้านเรือน ประกอบกับการล่าเพื่อเอาขนอันสว่างงาม และดักจับลูกนกมากขึ้นเรื่อย ๆ ทำให้นกขุขเริ่มหมดไปจากพื้นที่หลายแห่ง และได้ถูกจัดให้เป็นสัตว์ที่กำลังถูกคุกคามซึ่งอาจหมดไปได้ในอนาคตอันใกล้

(จากหนังสือสัตววิทยาศาสตร์ ประจำเดือนมิถุนายน 2529)

3. บทอ่านเรื่อง "ปลาวาฬ"

มีบางสิ่งบางอย่างที่แปลกเกี่ยวกับปลาวาฬ มันอาศัยอยู่ในน้ำ รูปร่างเหมือนปลา ว่ายน้ำได้เหมือนปลา

แต่มันไม่ได้อยู่ในจำพวกปลาเลย

ปลาวาฬเป็นสัตว์เลือดอุ่น เหมือนคน วัว และม้า

แต่เพราะว่าปลาวาฬไม่ใช่ปลา มันจึงไม่สามารถอยู่ใต้น้ำได้ตลอดเวลาเหมือนปลาทั้งหลาย มันจะต้องขึ้นมาบนผิวน้ำเป็นครั้งคราวเพื่อรับอากาศ มิฉะนั้นปลาวาฬก็จะจมน้ำตาย

เมื่อมันขึ้นมาข้างบนผิวน้ำ สิ่งแรกที่ปลาวาฬจะทำก็คือ เป่าลมหายใจที่กลืนไว้ ออกเมื่อลมหายใจอุ่น ๆ ของมันกระทบกับอากาศเย็น ๆ มันจะทำให้เกิดละอองไอน้ำขึ้น เหมือนกับลมหายใจของเราเวลาที่เรามาออกมาขณะที่เรายืนอยู่บนบ้านในวันที่มีอากาศเย็น ละอองไอน้ำที่เราเรียกว่า ปลาวาฬพ่นน้ำ

วิถีหาอาหารของปลาวาฬนั้นง่ายมาก มันเพียงแต่ว่ายน้ำแล้ว ก็อ้าปากอันใหญ่โตของมันไว้เท่านั้นเอง สัตว์น้ำเล็ก ๆ หลายพันตัว-บางตัวเล็กมากจนเรามองไม่เห็น-ก็จะว่ายเข้าไปในปากของปลาวาฬ

เราเรียนรู้ว่า ปลาวาฬที่ฆ่าสัตว์อื่นนี้เป็นปลาที่ดุร้ายและมีอันตรายมาก-ตัวผู้ดุร้ายในทะเล มันกินแมวน้ำ สิงโตทะเล บนพื้นก้น และแม้แต่ปลาวาฬด้วยกัน ปลาทุกชนิดกลัวปลาวาฬชนิดนี้ ปลาวาฬชนิดดุร้ายนี้จะเดินทางไปตามด้วยกันเป็นกลุ่มคล้าย ๆ กับสุนัขจิ้งจอก ปลาพวกนี้ว่ายน้ำได้เร็วและแข็งแรงมาก และแม้แต่ปลาฉลามก็ยังกลัวมันเลย แต่ปลาวาฬประเภทดุร้ายนี้เท่าที่จับได้ในตอนหลัง ๆ ไม่ค่อยจะดุร้ายนัก และกลายเป็นสัตว์เลี้ยงที่น่ารัก และมีธรรมชาติที่อ่อนโยน

ปัจจุบันนี้นักวิทยาศาสตร์ได้เริ่มต้นศึกษาปลาวาฬทั้งครอบครัวให้มากยิ่งขึ้น นักวิทยาศาสตร์เหล่านี้พากันประหลาดใจที่พบว่าปลาวาฬเหล่านี้ส่วนมากเป็นมิตร ชอบเล่นและฉลาดมาก เขาเรียนรู้ว่าปลาวาฬเหล่านี้คล้ายสุนัขและลิงชิมแปนซี ตรงที่สามารถจะฝึกให้ทำหลายสิ่งหลายอย่างได้

(ตัดตอนมาจากหนังสือ สารานุกรมสำหรับเด็ก เล่มที่ 16 หน้า 74-79)

4. แบบทดสอบบทอ่านเรื่อง "ปลาวาฬ"

1. จงเขียนแผนภูมิแสดงใจความสำคัญและรายละเอียดของเรื่องตาม
โครงสร้างความเรียง ประเภทบรรยาย จากเรื่อง "ปลาวาฬ"

ใจความสำคัญของเรื่องนี่คือ

รายละเอียดของเรื่องคือ

2. แบบทดสอบความสามารถในการอ่านจับใจความเรื่อง "ปลาวาฬ"

1. "ปลาวาฬ" เป็นสัตว์ตระกูลปลาหรือไม่ เพราะเหตุใด
.....
2. นักเรียนคิดว่า เราควรจะอนุรักษ์ปลาวาฬหรือไม่ เพราะเหตุใด
.....
3. ปลาวาฬมีประโยชน์ต่อเราอย่างไร
.....
4. บทอ่านนี้ ผู้เขียนมีจุดประสงค์ให้ผู้อ่านทราบเรื่องอะไร เกี่ยวกับ
"ปลาวาฬ"
.....

แผนการสอนที่ 9

การสอนอ่านโครงสร้างความเรียง ประเภทเปรียบเทียบ

กลุ่มทดลองที่ 1

เวลา 3 คาบ (60 นาที)

ความคิดรวบยอด

ถ้านักเรียนมีความเข้าใจในโครงสร้างความเรียงประเภทเปรียบเทียบแล้ว นักเรียนจะสามารถแปลความ ตีความ ขยายความ จับใจความสำคัญจากเรื่องที่ได้

ความคิดรวบยอดจากบทอ่าน

1. หนูพุกกับหนูหริ่ง มีลักษณะรูปร่างตลอดจนความเป็นอยู่ที่แตกต่างกัน
2. ดาวฤกษ์กับดาวพลเคราะห์ เป็นกลุ่มดาวในระบบสุริยจักรวาล ที่มีลักษณะแตกต่างกัน
3. สารอินทรีย์และสารอนินทรีย์ มีส่วนประกอบและประโยชน์ที่แตกต่างกัน

จุดประสงค์

1. นักเรียนบอกใจความสำคัญและรายละเอียดของเรื่องที่ได้
2. นักเรียนสามารถเติมแผนภูมิโครงสร้างข้อเขียนประเภทเปรียบเทียบได้
3. นักเรียนทำแบบทดสอบความสามารถในการอ่านจับใจความได้

เนื้อหา

ใจความสำคัญของโครงสร้างความเรียง ประเภทเปรียบเทียบ หมายถึง ใจความสำคัญที่กล่าวถึงความแตกต่าง ความเหมือน ระหว่างสิ่ง 2 สิ่งในลักษณะการเปรียบเทียบ รายละเอียดของโครงสร้างความเรียง ประเภทเปรียบเทียบ หมายถึง ใจความที่ขยายความ ใจความสำคัญของโครงสร้างความเรียงประเภทเปรียบเทียบ

โครงสร้างความเรียง ประเภทเปรียบเทียบ มีลักษณะสำคัญพอจะสรุปได้ดังนี้

1. จะกล่าวถึงลักษณะของสิ่งของ 2 สิ่งหรือมากกว่านั้น
2. จะกล่าวถึงลักษณะที่เหมือนกันหรือแตกต่างกัน

3. จะใช้คำว่า ส่วน แบ่งเป็น ต่างกับ ที่เหมือนกัน แตกต่างกัน ฯลฯ อยู่ใน
ข้อความ

- บทอ่านเรื่อง "หนุพุกกับหนุหรีง"
- บทอ่านเรื่อง "ดาวฤกษ์และดาวเคราะห์"
- บทอ่านเรื่อง "สารอินทรีย์และอนินทรีย์"

กิจกรรมการเรียนรู้การสอน

ขั้นที่ 1 ขั้นสอนให้รู้จักโครงสร้างความเรียง ประเภทเปรียบเทียบ (20 นาที) บทอ่าน
เรื่อง "หนุพุกกับหนุหรีง"

1.1 อ่านเรื่องร่วมกัน

1.1.1 ครูนำนักเรียน 2 คนที่มีความแตกต่างและความเหมือนกัน ให้
นักเรียนเปรียบเทียบความแตกต่างและความเหมือนของคนทั้งสอง ครูจัดบันทึกไว้บน
กระดานดำ

1.1.2 ครูและนักเรียนร่วมกันอภิปรายซักถามถึงลักษณะของโครงสร้าง
ความเรียง ประเภทเปรียบเทียบ

1.1.3 ครูให้นักเรียนอ่านบทอ่านเรื่อง "หนุพุกกับหนุหรีง"

1.2 ซักถามรายละเอียดเนื้อเรื่อง

1.2.1 ครูแบ่งนักเรียนออกเป็น 2 กลุ่ม ๆ ละ 10 คน ให้ตัวแทนกลุ่ม
หนึ่งออกมาเป็นหนุพุก อีกกลุ่มหนึ่งเป็นหนุหรีง

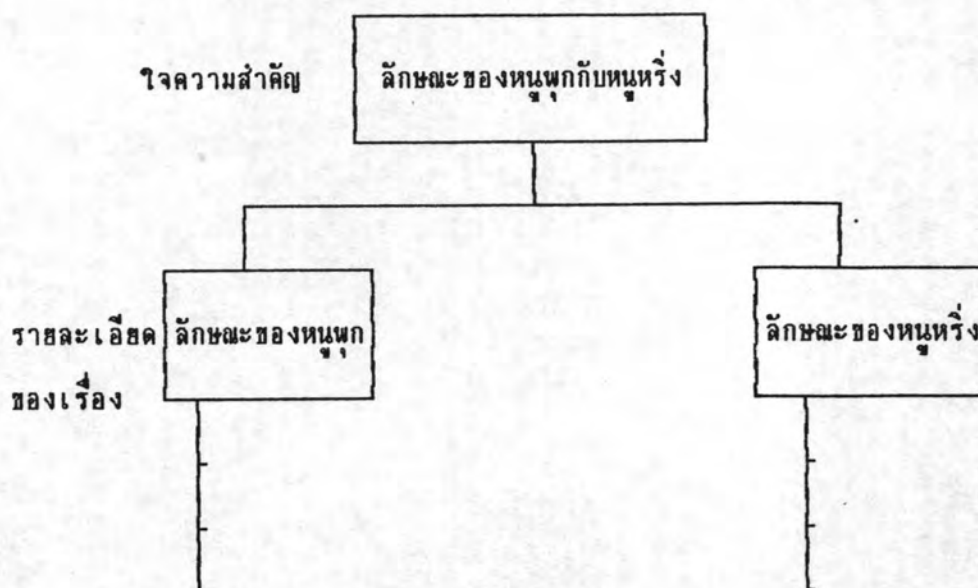
1.2.2 ครูให้นักเรียนเขียนลักษณะของหนุพุกและหนุหรีง และนำไปติด
บนตัวแทนของแต่ละกลุ่ม

1.2.3 กลุ่มไหนเขียนได้ถูกต้องและนำไปติดในกลุ่มของตนเองได้เร็วที่สุด
กลุ่มนั้นชนะ

1.3 เขียนแผนภูมิโครงสร้าง

ครูให้ตัวแทนของนักเรียนที่เป็นหนุพุก หนุหรีง นำแถบกระดาษเพื่อเขียน
นำไปติดบนแผนภูมิที่ครูจัดเตรียมมาให้ กลุ่มไหนติดเสร็จก่อนกลุ่มนั้นชนะ

แผนภูมิโครงสร้างเรื่องราว ประเภทเปรียบเทียบ

ขั้นที่ 2 ขั้นฝึกกิจกรรมการอ่าน (25 นาที) บทอ่านเรื่อง "ดาวฤกษ์ และดาวนพเคราะห์"

2.1 กิจกรรมก่อนอ่าน

2.1.1 ครูและนักเรียนสนทนาซักถามความรู้เดิมเรื่องดาวฤกษ์และดาวนพเคราะห์

2.1.2 ครูให้นักเรียนเล่นเกม "อ้อฟ้าฟ้า"

วิธีเล่นเกม "อ้อฟ้าฟ้า"

1. ครูนำแถบประโยคจากเรื่องดาวฤกษ์และดาวนพเคราะห์ โดยจะเขียนข้อความ "สิ่งที่นักเรียนรู้" (K) และ "ต้องการรู้" (W) และนำแถบประโยคเหล่านี้วางไว้กลางห้อง
2. ครูให้นักเรียนทุกคนไปหยิบแถบประโยค และนำแถบประโยคที่ได้ไปติดบนกระดาษผ้าสาส์ ในหัวข้อ "สิ่งที่ฉันรู้" (L) กับ "สิ่งที่ฉันต้องการรู้"
3. นักเรียนคนใดนำไปติดซ้ำที่สุดหรือนำไปติดในหัวข้อที่ผิด ครูจะให้อ่านบทอ่านเรื่องดาวฤกษ์และดาวนพเคราะห์

ประวัติผู้เขียน

นางสาววารุณี อุดมธาดา เกิดวันที่ 5 สิงหาคม พ.ศ. 2506 ที่อำเภอแม่เมาะ จังหวัดลำปาง สำเร็จการศึกษาปริญญาตรี ศึกษาศาสตร์บัณฑิต สาขาการสอนภาษาไทย ภาควิชามัธยมศึกษา จากมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ เมื่อ พ.ศ. 2530 และเข้าศึกษาต่อระดับ มหามบัณฑิต ณ คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เมื่อ พ.ศ. 2534 ปัจจุบันรับราชการ ตำแหน่งอาจารย์ 1 ระดับ 4 โรงเรียนบ้านสบเมะ อำเภอแม่เมาะ จังหวัดลำปาง

ในการวิจัยครั้งนี้ ได้รับทุนอุดหนุนการวิจัยจากบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ปีงบประมาณ 2536 เป็นจำนวนเงิน 5,140 บาท

2.2 กิจกรรมระหว่างอ่าน

2.2.1 ครูให้นักเรียนฟังบทอ่าน เรื่องดาวฤกษ์และดาวนพเคราะห์ จากบทอ่านที่เพื่อนอ่านให้ฟัง

2.2.2 นักเรียนช่วยกันตอบคำถามในสิ่งที่ฉันต้องการรู้ จากคำถามในเกม "อวกาศพิภพ"

2.3 กิจกรรมหลังอ่าน

นักเรียนช่วยกันเขียนแผนภูมิโครงสร้างความเรียง ประเภทเปรียบเทียบ และตอบคำถามต่อไปนี้

1. ประโยชน์ที่ได้จากเรื่องนี้
2. ใจความสำคัญของเรื่องที่อ่าน
3. จุดประสงค์ของผู้แต่ง

ขั้นที่ 3 ขึ้นนำไปใช้ (15 นาที) บทอ่านเรื่อง "สารอินทรีย์และสารอนินทรีย์"

ครูให้นักเรียนอ่านบทอ่านเรื่อง "สารอินทรีย์และสารอนินทรีย์" และให้นักเรียนทำแบบทดสอบ

การประเมินผล

1. จากการตอบคำถาม
2. จากการทำงานกลุ่ม
3. การทำแบบทดสอบ

สื่อการเรียน

1. บทอ่านเรื่อง "หนูกกับหนูหริ่ง"

หนูพุกกับหนูหริ่ง

หนูพุก เป็นหนูที่มีขนาดใหญ่ หัวหนักตัว อาจถึง
ครึ่งกิโลกรัม ขนค่อนข้างหยาบ นางใหญ่เอาดีชอบ หนูพุกอาศัย
อยู่ตามที่รกๆ เช่น ไร่ร้างป่า กองขยะ หรือที่อื่น ๆ

หนูหริ่ง มีขนาดเล็กกว่า หนูชนิดอื่นๆ มีจมูกแหลม
หางยาวเรียวมาก ชอบอาศัยอยู่ตามป่า ขุดรูอยู่ตามโพรงไม้

(ตัดตอนมาจาก หนังสือจ๊กขาว เรื่องหนูสัตว์ฉลาดที่น่ากลัว ของ
ส. นุ่มสุวรรณ พุทธศักราช 2532)

2. บทอ่านเรื่อง "ดาวฤกษ์และดาวนพเคราะห์"

อะไรคือความแตกต่างระหว่างดาวฤกษ์และดาวนพเคราะห์

ดาวฤกษ์คือลูกบอลไฟใหญ่ที่ร้อนระอุ ประกอบไปด้วยกลุ่มแก๊สที่หมุนโคจรในห้วงอวกาศ แก๊สที่เป็นส่วนประกอบสำคัญของดาวฤกษ์คือ ไฮโดรเจนและฮีเลียม และดาวฤกษ์ก็เป็นดาวที่มีแสงในตัวเอง อันเป็นผลมาจากปฏิกิริยาเคมีของปรมานู ณ จุดศูนย์กลางของดาวนั่นเอง ซึ่งนั่นนับเป็นเหตุให้ดาวฤกษ์มีความร้อนสูงมาก จนสามารถหลอมละลายสิ่งต่าง ๆ ที่พุ่งเข้าหาได้

ส่วนดาวนพเคราะห์นั้นเป็นดาวขนาดเล็กกว่า ประกอบไปด้วยของเหลวที่กำลังเย็นตัวลงเป็นของแข็งแล้วเป็นบางส่วน ดาวเคราะห์ไม่สามารถส่องแสงในตัวเองได้เพราะไม่มีพลังงานเพียงพอที่จะทำให้เกิดแสงกระพริบได้ แต่ที่เราเห็นแสงในดาวเคราะห์ได้นั้นเนื่องจากดาวเคราะห์สามารถสะท้อนแสงจากดาวฤกษ์ที่อยู่ใกล้ ๆ ได้ แสงที่เราเห็นจากดาวเคราะห์จึงไม่กระพริบ

ดวงอาทิตย์นับได้ว่าเป็นดาวฤกษ์ที่อยู่ใกล้โลกมากที่สุด ดวงอาทิตย์มีบริวารเป็นดาวนพเคราะห์ 9 ดวงคือ ดาวพุธ ดาวศุกร์ โลก ดาวอังคาร ดาวพฤหัสบดี ดาวเสาร์ ดาวยูเรนัส ดาวเนปจูน และดาวพลูโต

(ดัดแปลงมาจากหนังสือวิทยาศาสตร์ทันโลก ประจำเดือนมีนาคม 2530)

เพื่อนผู้ใหม่

ช. กฤษณา

สารอินทรีย์และสารอนินทรีย์

เพื่อนอาจงงกับคำว่าสารอินทรีย์ และสารอนินทรีย์ แต่ถ้าอนุญาตให้เรียกว่าสิ่งมีชีวิตและสิ่งไม่มีชีวิต คงโล่งใจขึ้นกระมังเพราะฟังดูง่ายดีกว่า อย่างไรก็ตาม ความหมายไม่ได้ติดอยู่กับ 'มี' หรือ 'ไม่มี' ชีวิตอย่างเคร่งครัด ดังนั้นน่าจะมาดูก่อนว่าเมื่อเขาเรียกสารอินทรีย์และสารอนินทรีย์นั้นมีขอบข่ายอย่างไร

สารจำพวกแร่ ธาตุโลหะและอโลหะ หิน ดิน ทราย เป็นต้น จัดเป็นสารอนินทรีย์ เมื่อบอกว่าเป็นสิ่งไม่มีชีวิตก็พอเข้าใจได้ไม่ยาก ส่วนพวกสารอินทรีย์นั้นมีอยู่ในสรรพสิ่งที่มีชีวิต ได้แก่พืช สัตว์ รวมทั้งคน เราถือว่าสิ่งมีชีวิตเจริญเติบโตได้ มีการเปลี่ยนแปลงของสภาพพันธุกรรม-ชาติ ส่วนสิ่งไม่มีชีวิตเช่นโลหะ ทองแดง หรือก้อนหิน ไม่เติบโตไปจากเดิม พวกผลึกก้อนจี้และส่วนของพืชและสัตว์ เช่น นม กิ่งไม้หัก มะม่วง น้ำตาล ซึ่งแยกตัวออกมาจากตัว ต้นไม้ ต้นมะม่วง ต้นอ้อยแล้ว ก็ยังจัดว่าเป็นสารอินทรีย์ด้วย สิ่งโสโครก ขยะอาหาร ของเสียจากบ้านเรือน ล้วนเป็นสารอินทรีย์ กรดกำมะถันทำจากกรดกำมะถันได้จัดเป็นสารอนินทรีย์ แต่กรดไขมันซึ่งเป็นส่วน

หนึ่งของไขมันสัตว์ไขมันพืชนับเป็นสารอินทรีย์

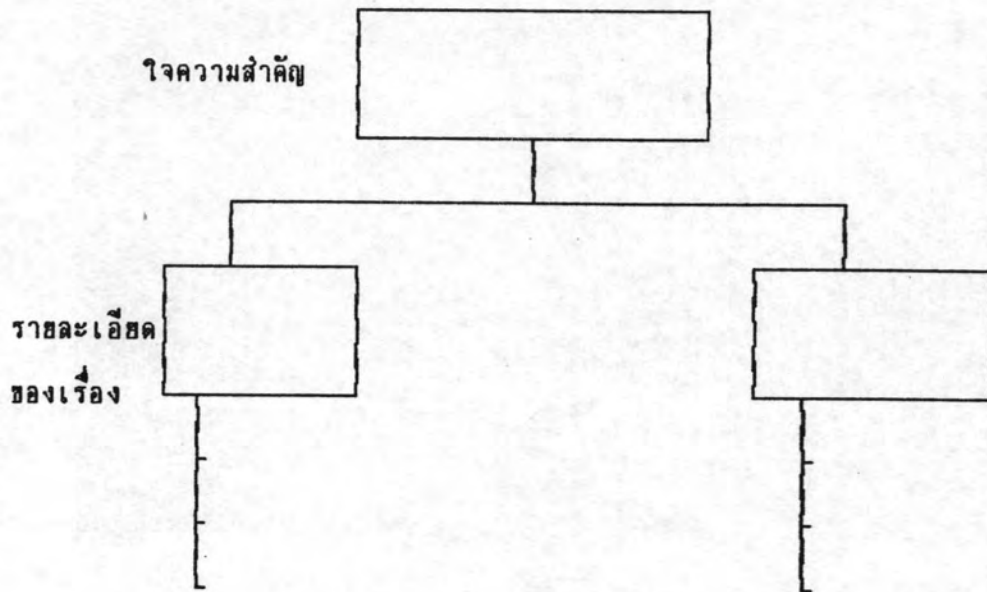
เมื่อประมาณ ๒๐๐ ปีมาแล้ว นักวิทยาศาสตร์เชื่อกันว่าสารอินทรีย์มีพลังชีวิตที่สารอนินทรีย์ไม่มี และคนสร้างพลังชีวิตไม่ได้ ดังนั้นจึงทำสารอินทรีย์ไม่ได้ จนกระทั่งพ.ศ. ๒๓๗๓ นักเคมีเยอรมันชื่อฟรีดริช เวอเลอร์ ได้ทำลายความเชื่อนั้นลงโดยสิ้นเชิง เพราะเวอเลอร์สามารถ

ทำยูเรีย ซึ่งเป็นสารอินทรีย์ที่ปัสสาวะ ได้จากสารอนินทรีย์คือไซยานิกกับแอมโมเนีย ต่อมาเมื่อนักวิทยาศาสตร์ส่วนประกอบของสารอินทรีย์ก็พบว่าสารอินทรีย์ซึ่งมีอยู่ในหยาจากสิ่งมีชีวิต ล้วนประกอบด้วยสำคัญ ๔ อย่าง คือ คาร์บอน ไฮโดรเจน ออกซิเจน และไนโตรเจน คาร์บอนเป็นธาตุหลัก

4. แบบทดสอบบทอ่านเรื่อง "สารอินทรีย์และสารอนินทรีย์"

1. จงเติมแผนภูมิจากเรื่อง "สารอินทรีย์และสารอนินทรีย์" ตาม
โครงสร้างความเรียง ประเภทเปรียบเทียบ

2. แบบทดสอบความสามารถในการอ่านจับใจความจากเรื่อง
"สารอินทรีย์และสารอนินทรีย์"

1. สารอินทรีย์และสารอนินทรีย์ แตกต่างกันอย่างไรร
.....
2. สารอินทรีย์มีประโยชน์อย่างไร
.....
3. จากเรื่องนี้ นักเรียนคิดว่ามีเนื้อหาที่เกี่ยวข้องกับวิชาใดมากที่สุด
.....
4. ผู้แต่งมีจุดประสงค์ในการแต่งเรื่องนี้อย่างไร
.....

แผนการสอนที่ 10

การสอนอ่านโครงสร้างเรื่อง ประเภทเปรียบเทียบ

กลุ่มทดลองที่ 1

เวลา 3 คาบ (60 นาที)

ความคิดรวบยอด

ถ้านักเรียนมีความเข้าใจในโครงสร้างเรื่องประเภทเปรียบเทียบแล้ว นักเรียนจะสามารถแปลความ ตีความ ขยายความ จับใจความสำคัญจากเรื่องที่อ่านได้

ความคิดรวบยอดจากบทอ่าน

1. สมุดและหนังสือ มีคุณประโยชน์และจุดประสงค์ในการนำมาใช้แตกต่างกัน
2. ไคโนเสาร์เป็นสัตว์ดึกดำบรรพ์ที่น่าสนใจและน่าศึกษา
3. หุ่นยนต์ที่นำมาใช้ในปัจจุบันนี้มีอยู่หลายประเภท ขึ้นอยู่กับจุดประสงค์ในการใช้งาน

จุดประสงค์

1. นักเรียนบอกจุดประสงค์ของเรื่องที่อ่านได้
2. นักเรียนบอกข้อคิดที่ได้จากเรื่องที่อ่านได้
3. นักเรียนวิเคราะห์โครงสร้างเรื่องจากเรื่องที่อ่านได้
4. นักเรียนทำแบบทดสอบความสามารถในการอ่านจับใจความได้

เนื้อหา

- ทบทวนโครงสร้างเรื่อง ประเภทเปรียบเทียบ
- บทอ่านเรื่อง "สมุดและหนังสือ"
- บทอ่านเรื่อง "ไคโนเสาร์"
- บทอ่านเรื่อง "หุ่นยนต์อุตสาหกรรม"

กิจกรรมการเรียนรู้การสอน

ขั้นที่ 1 ขั้นสอนให้รู้จักโครงสร้างความเรียง ประเภทเปรียบเทียบ (20 นาที) บทอ่าน เรื่อง "สมุดและหนังสือ"

1.1 อ่านเรื่องร่วมกัน

1.1.1 ครูนำสมุดและหนังสือให้นักเรียนดู และให้นักเรียนตอบคำถาม ความเหมือนและความต่างกันของสมุดและหนังสือ โดยครูจดข้อมูลไว้บนกระดาน

1.1.2 ครูอ่านบทอ่านเรื่อง "สมุดและหนังสือ" ให้นักเรียนฟัง

1.2 ซักถามรายละเอียดเนื้อเรื่อง

ครูทบทวนเนื้อหา ลักษณะโครงสร้างความเรียงประเภทเปรียบเทียบ

1.3 เขียนแผนภูมิโครงสร้าง

1.3.1 ครูให้นักเรียนเล่นเกม "สี่เหลี่ยมมหัศจรรย์"

วิธีเล่นเกม "สี่เหลี่ยมมหัศจรรย์"

1. ครูนำแผ่นสี่เหลี่ยมขนาด 8" x 10" ในแผ่นสี่เหลี่ยมเขียนแผนภูมิโครงสร้างชนิดบรรยาย จากบทอ่านเรื่อง "สมุดและหนังสือ"
2. แผ่นแผนภูมิจะแบ่งออกเป็น 8 ชิ้นย่อย ๆ
3. ครูแบ่งนักเรียนออกเป็น 2 กลุ่มเท่า ๆ กัน และให้นักเรียนแต่ละกลุ่ม ต่อกันแผ่นภูมิจากแผ่นสี่เหลี่ยม
4. กลุ่มไหนต่อกันแผ่นภูมิได้ถูกต้องและเสร็จก่อน กลุ่มนั้นชนะ

ขั้นที่ 2 ขั้นฝึกกิจกรรมการอ่าน (25 นาที) บทอ่านเรื่อง "ไดโนเสาร์"

2.1 กิจกรรมก่อนอ่าน

ครูนำวิดีโอเทปเรื่อง "ไดโนเสาร์" ให้นักเรียนดู ครูให้นักเรียนสนทนา ซักถามเกี่ยวกับวิดีโอเทปที่นักเรียนเห็น ครูจดบันทึกเรื่องที่นักเรียนซักถามบนกระดาน

2.2 กิจกรรมระหว่างอ่าน

ครูให้นักเรียนอ่านบทอ่านเรื่อง "ไดโนเสาร์" ประกอบกับ วิดีโอเทป ที่นักเรียนดู ครูให้นักเรียนบันทึกสิ่งที่นักเรียนรู้จากบทอ่านและวิดีโอเทปไปด้วย

2.3 กิจกรรมหลังอ่าน

ครูแบ่งนักเรียนออกเป็น 4 กลุ่ม ๆ ละ 5 คน เล่นเกมทายปัญหาจากเรื่องทีอ่าน โดยใช้บัตรคำถามจากเรื่อง 4 ข้อ กลุ่มใดตอบคำถามถูกมากที่สุด กลุ่มนั้นชนะ

บัตรคำถาม

1. ไดโนเสาร์แบ่งเป็น 2 ประเภทใหญ่ ๆ คืออะไร
2. อาหารของไดโนเสาร์ได้แก่อะไรบ้าง
3. เหตุใดไดโนเสาร์จึงสูญพันธุ์
4. ไดโนเสาร์ประเภทกินพืช กับไดโนเสาร์ประเภทกินสัตว์ มีลักษณะแตกต่างกันอย่างไร

ขั้นที่ 3 ขั้นนำไปใช้ (15 นาที)

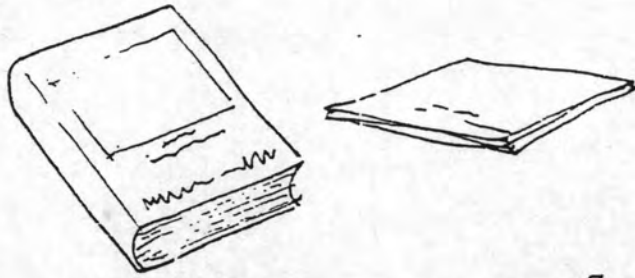
ครูให้นักเรียนอ่านบทอ่านเรื่อง "หุ่นยนต์อุตสาหกรรม" และให้นักเรียนทำแบบทดสอบ

การประเมินผล

1. จากการตอบคำถาม
2. จากการทำงานกลุ่ม
3. การทำแบบทดสอบ

สื่อการเรียน

1. บทอ่านเรื่อง "สมุดและหนังสือ"

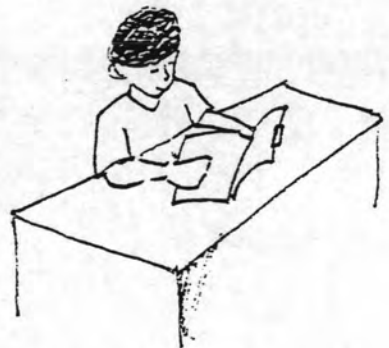

๑๑๑ สมุด และ หนังสือ ๑๑๑

ฉันเขียนทุกเล่ม ต้องใช้สมุด และ หนังสือ ทุกวัน รักเขียนบอกใคร
แต่ไม่รู้ว่า สมุดและหนังสือ มีข้อเหมือนกัน และข้อแตกต่างกันอย่างไร

ข้อเหมือนกัน สมุดและหนังสือ ต่างก็ทำมาจาก
กระดาษ และใช้ประโยชน์ในการบันทึกเรื่องราว
ต่างๆ เหมือนกัน

ข้อแตกต่างกัน

สมุด ต้องเขียนข้อความลงไปเอง ส่วนหนังสือ จะพิมพ์เรื่องราวต่างๆ
ที่มาจากโรงพิมพ์แล้ว ฉันเขียนเพียงแต่ข้อความที่อยู่ที่หนังสือเท่านั้น
ไม่จำเป็นต้องเขียนลงไปอีก.

2. บทอ่านเรื่อง "โคโนเสาร์"

คนส่วนมากรู้จักโคโนเสาร์ แต่ไม่มีใครเคยเห็น เพราะสูญพันธุ์ไป 65 ล้านปีแล้ว ก่อนหน้าที่จะมีมนุษย์บนโลกนี้เสียอีก โคโนเสาร์เป็นสัตว์ดึกดำบรรพ์ที่น่าสนใจมากไม่ว่าผู้ใหญ่หรือเด็กชอบดูภาพเขียน ภาพปั้น และโครงการกระดูกของโคโนเสาร์ที่พิพิธภัณฑ์ เมื่อเร็ว ๆ นี้มีนิตยสารโคโนเสาร์ที่ทางสรรพสินค้าแห่งหนึ่งในกรุงเทพมหานคร เด็ก ๆ สนใจไปคู่มาก

โคโนเสาร์แบ่งออกได้เป็น 2 พวกใหญ่ ๆ คือ พวกซอริสเคีย มีตะโพกเหมือนสัตว์จำพวกจิ้งจก ตึกแก่ปัจจุบัน กับพวกออร์นิทิสเคีย มีตะโพกเหมือนนก

พวกซอริสเคียยังแบ่งออกไปอีกเป็นซอโรพอดและเทโรพอด พวกซอโรพอดทั้งหมดกินพืช มีคอขาว ทางขวา สมองเล็ก สมองหนักประมาณหนึ่งในแสนของน้ำหนักตัว ซึ่งสมองคนหนักราวหนึ่งใน 46 เท่าของน้ำหนักร่างกาย เนื่องจากตัวหนักมาก จึงชอบเดินในน้ำตื้น เพื่อให้หน้าช่วยพยุงตัวไว้ มันมีคอขาวมาก สามารถชูหัวให้พ้นน้ำได้ อีกประการหนึ่งการลงไปอยู่ในน้ำเป็นทางปลอดภัยจากโคโนเสาร์ประเภทกินเนื้อ เพราะพวกหลังนี้ไม่ลงน้ำกระดูกโคโนเสาร์ซึ่งพบที่ภูเวียง จังหวัดขอนแก่น ก็อยู่ในพวกซอโรพอดนี้

โคโนเสาร์พวกเทโรพอดกินเนื้อสัตว์เป็นอาหาร เนื้อที่กินก็เป็นเนื้อโคโนเสาร์พวกกินพืชนั่นเอง พวกนี้มีหัวใหญ่ ปากกว้าง พันคกริบยาวราว 15 เซนติเมตร เดินด้วยสองขาหลัง ขาหน้าเล็กมีไว้ใช้จับและฉีกเนื้อเป็นอาหาร ตัวยาวราว 14 เมตร สูง 6 เมตร

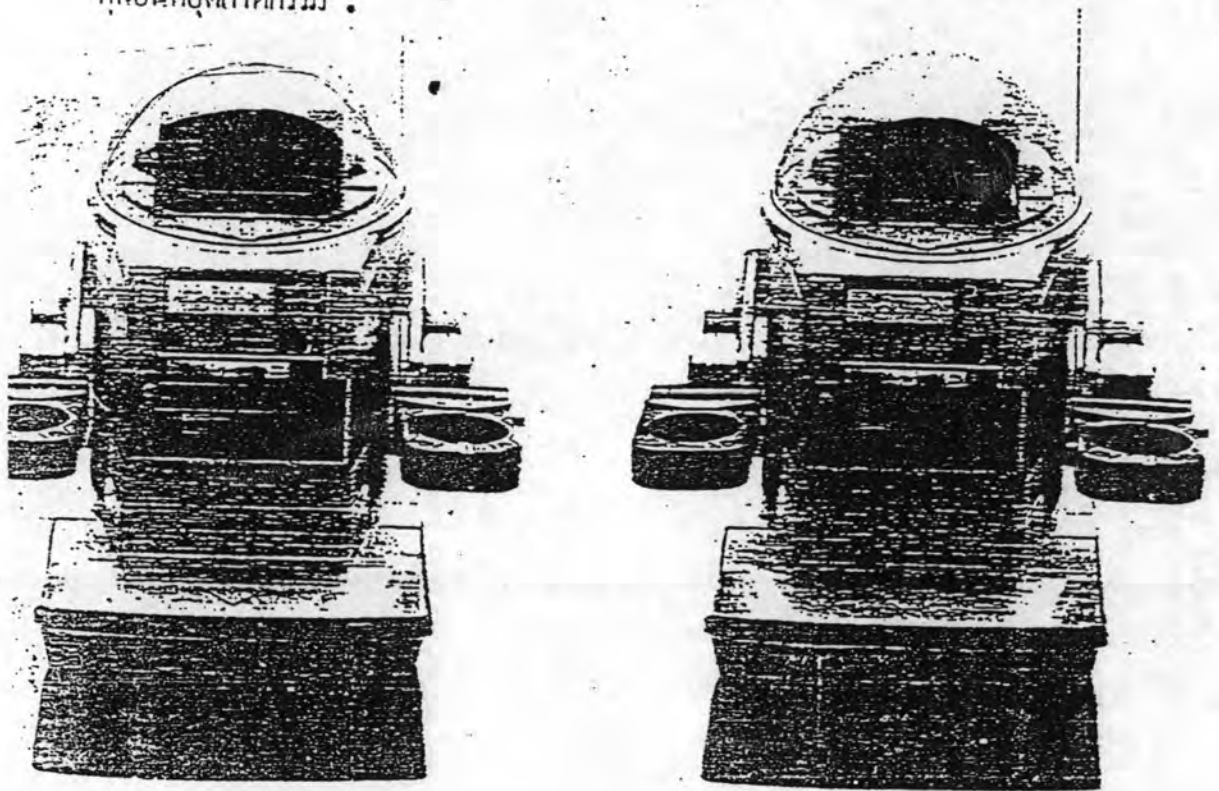
ส่วนโคโนเสาร์พวกออร์นิทิสเคียซึ่งมีตะโพกคล้ายนกนั้น ทั้งหมดล้วนกินพืชเป็นอาหาร โคโนเสาร์พวกนี้มักมีรูปลักษณะน่ากลัวตรงที่ส่วนใหญ่มีกะดุกเป็นแผ่นใหญ่บนหลัง บางทีก็มีเขาสแหลมยาว หรือมีปุ่มแหลมโผล่ตามลำตัว เหล่านี้เป็นสิ่งป้องกันตัวมันเนื่องจากจะต้องตกเป็นเหยื่อของโคโนเสาร์พวกกินเนื้อ

เหตุใดโคโนเสาร์จึงสูญพันธุ์ นักวิทยาศาสตร์พยายามให้เหตุผลไว้หลายประการ ที่สำคัญคงจะเป็นเหตุผลที่เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม เนื่องจากภูมิอากาศและสิ่งแวดล้อมเปลี่ยนแปลง โคโนเสาร์ปรับตัวไม่ได้ นอกจากนั้นพืชชนิดใหม่เกิดขึ้นมากมาย ส่วนพืชชนิดเก่าที่โคโนเสาร์กินเป็นประจำค่อย ๆ หดหายไป โคโนเสาร์ไม่ยอมกินพืชชนิดใหม่ ๆ จึงอดอาหารตายลง พอพวกกินพืชค่อย ๆ ลดจำนวน โคโนเสาร์พวกกินเนื้อซึ่งอาศัยโคโนเสาร์กินพืชเป็นอาหารก็ตายตามไปด้วย เหตุการณ์เช่นนี้อาจจะใช้เวลาราว 10-20 ล้านปี

3. บทอ่านเรื่อง "หุ่นยนต์อุตสาหกรรม"

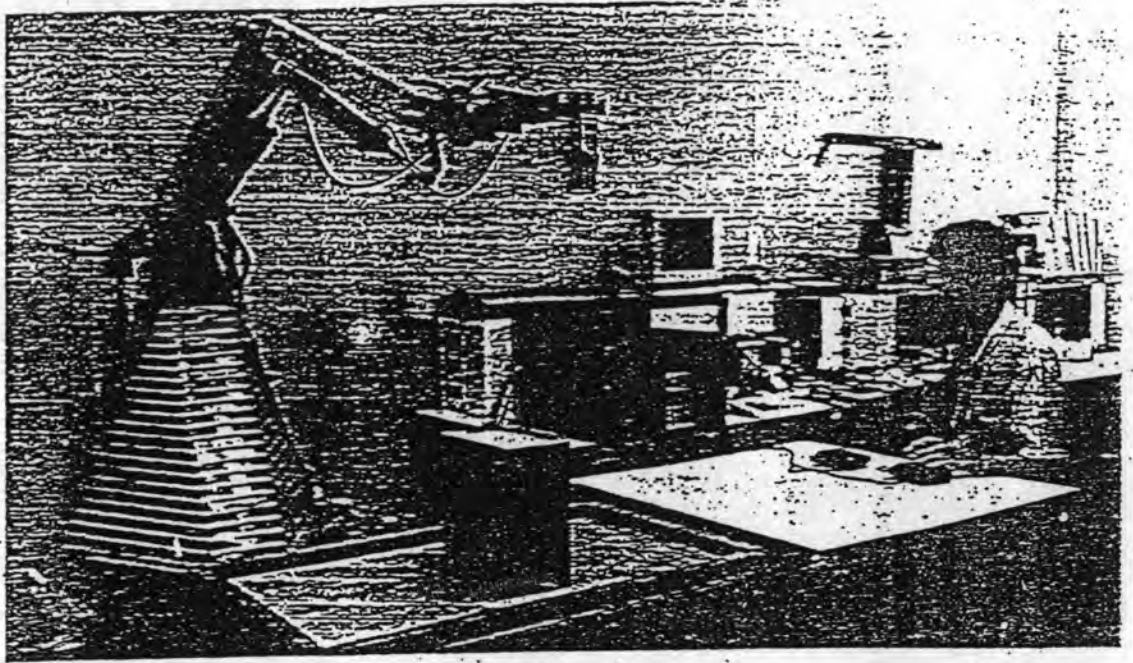
เด็กๆ ส่วนมาก คงจะเคยเห็นหุ่นยนต์ในภาพยนตร์ หุ่นยนต์เหล่านั้นมีรูปร่างหน้าตาเหมือนคน รับคำสั่งให้เดินไปเดินมา หยิบถืออะไรให้เราได้ แต่ในภาพยนตร์นั้น มักจะไม่ใช้หุ่นยนต์จริงแต่เป็นคนแต่งตัวเป็นหุ่นยนต์

ในชีวิตจริง ก็มีการสร้างหุ่นยนต์ขึ้นใช้ ๒ ประเภท คือ หุ่นยนต์ใช้ในบ้าน และ หุ่นยนต์อุตสาหกรรม .

หุ่นยนต์ใช้ในบ้าน มักจะมีรูปร่างคล้ายๆ คน มีหัว มีตัว มีแขน มีขา สามารถเคลื่อนไหวยังไงก็ได้ สามารถฟังคำสั่งที่ตกลงกันไว้ล่วงหน้าได้ ไม่ว่าจะเป็นคำสั่งให้ทำอะไร เช่น คำสั่งหนึ่งอาจจะสั่งให้เคลื่อนไหวยังไงไปเปิดประตูบ้าน พาแขกเข้ามาในห้องรับแขก เป็นต้น หุ่นยนต์ชนิดนี้ ในต่างประเทศมีใช้กันบ้างแล้ว แต่ในประเทศไทย มีการสั่งเข้ามาเพื่อศึกษาหาความรู้เท่านั้น มีใช้กันในบ้าน

หุ่นยนต์สำหรับใช้ในโรงงานอุตสาหกรรมนั้น ใช้ในงานที่ต้องเสี่ยงอันตราย เช่น งานในโรงงานผลิตยาฆ่าแมลง หรืองานที่ต้องการความละเอียด ถูกต้อง และรวดเร็ว เช่น ภารภาร่างพิมพ์เพื่อนาฬิกา หรืองานที่ต้องทำซ้ำๆ ซากๆ และมาบ่อน้ำ เช่น งานประกอบรถยนต์ เป็นต้น

หุ่นยนต์อุตสาหกรรมนั้น ไม่จำเป็นต้องมีรูปร่างเหมือนคน แต่มักจะมีลักษณะเป็นแขนเลี้ยวที่สามารถเคลื่อนไหวและหยิบจับอะไรได้ - การใช้หุ่นยนต์ทำงาน อาจจะโดยการกดปุ่มสั่งให้แขนนั้นเคลื่อนไหวตามจังหวะที่กำหนดไว้ล่วงหน้า เช่น เลื่อนมือต่ำลง หยิบวัตถุที่วางไว้ข้างหน้า เลื่อนมือสูงขึ้น หยุนไป ๔๐ องศา เอววัตถุในมือวางลง เหล่านี้เป็นต้น ฉะนั้นการกำหนดการทำงานของหุ่นยนต์อาจจะเปลี่ยนแปลงได้โดยการเปลี่ยนชุดคำสั่ง เช่น เลี้ยวกับการเปลี่ยนแถบสลับเพลงให้เครื่องเล่นเล่นเสียงเพลงใหม่ให้ฟัง

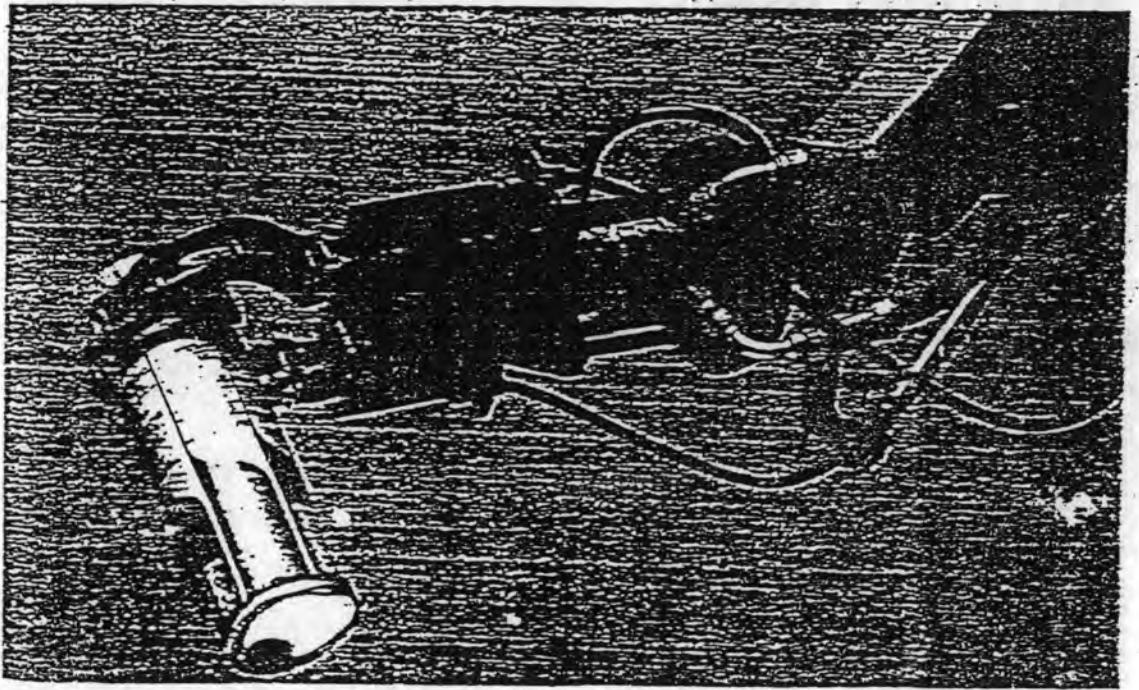
หุ่นยนต์บางตัวอาจจะมิประสาทรู้สึก เช่น มีกล้องโทรทัศน์ติดเอาไว้ทำให้มองเห็นได้เป็นเส้น

ในต่างประเทศ ใช้หุ่นยนต์ในโรงงานอุตสาหกรรมเพื่อเพิ่มคุณภาพ และลดต้นทุน แต่สิ่งที่เพิ่มคุณภาพได้ก็เพราะหุ่นยนต์ไม่เหมือนคน มันไม่รู้จักเหนื่อย และไม่รู้จักเบื่อ ส่วนที่ลดต้นทุนได้ก็เพราะหุ่นยนต์ทำงานได้แม่นยำ ผลักดันจึงมีคุณภาพสม่ำเสมอ ไม่มีจุดบกพร่อง ทำงานได้เร็วและนานกว่ามนุษย์

ในเมืองไทยมักจะมีหุ่นไล่กา ทำรูปร่างเหมือนคนทั้งตัว ทำหน้าที่เฝ้าข้าวในนา เพื่อให้นกกากแล้ว ไม่กล้ามาจิกกินเมล็ดข้าวจากรวง

ในบ้าน อาจจะสร้างหุ่นยนต์ขึ้นมา ให้มีรูปร่างคล้าย ๆ คน มีกลไกเดินได้ หยิบของจากตู้เย็นมาส่งให้ได้ ในบ้านเรา ได้มีการสร้างหุ่นยนต์แบบนี้เข้ามามากหลายตัว และได้สร้างขึ้นเองบ้างแล้ว

ในโรงงานอุตสาหกรรม ก็มีการใช้หุ่นยนต์ช่วยทำงานต่าง ๆ แต่หุ่นยนต์ในโรงงานอุตสาหกรรมส่วนมาก ไม่จำเป็นต้องมีรูปร่างเหมือนคน มีเพียงแขนเดียว ทำหน้าที่หยิบจับตะปูควงไปใส่รูแล้วขันให้แน่น หรือทำหน้าที่หยิบเครื่องทุ่นสีไปขันสกรูยนต์ หุ่นยนต์ประเภทนี้ ในบ้านเราได้มีการทดลองสร้างกันบ้างแล้ว

4. แบบทดสอบเรื่อง "หุ่นยนต์อุตสาหกรรม"

- 1. จงเขียนแผนภูมิแสดงใจความหลักและรายละเอียดของเรื่อง ตามโครงสร้างความเรียง จากเรื่อง "หุ่นยนต์อุตสาหกรรม"

ประเภทของโครงสร้างความเรียงที่ใช้คือ

2. แบบทดสอบความสามารถในการอ่าน บทความเรื่อง

"หุ่นยนต์อุตสาหกรรม"

- 2.1 หุ่นยนต์ที่ใช้ในบ้าน กับหุ่นยนต์อุตสาหกรรม มีลักษณะแตกต่างกันอย่างไร

.....

- 2.2 ทำไมจึงมีการนำหุ่นยนต์ไปใช้ในโรงงานอุตสาหกรรมแทนมนุษย์

.....

- 2.3 ปัจจุบันประเทศไทยได้ใช้หุ่นยนต์อุตสาหกรรมช่วยเหลือในการทำงานอย่างไรบ้าง

.....

- 2.4 ในย่อหน้าแรก แสดงว่าเมืองไทยมีหุ่นยนต์ใช้มานานแล้วใช่หรือไม่

.....

แผนการสอนที่ 11

แผนบูรณาการโครงสร้างความรู้เชิง ประเภทเหตุผลและประเภทปัญหา-ข้อแก้ไข
กลุ่มทดลองที่ 1

เวลา 3 คาบ (60 นาที)

ความคิดรวบยอด

ถ้านักเรียนอ่านแล้ว สามารถแปลความ ตีความ ชยาศความ และข้อคิดที่ได้จากเรื่อง แสดงว่า มีความเข้าใจในการอ่าน จับใจความของ เรื่องที่อ่านได้

ความคิดรวบยอดจากบทอ่าน

ปัจจุบันนี้ประเทศไทยเรามีปัญหา การขาดแคลนน้ำ ถ้าเราทุกคนช่วยกันประหยัด และหาหนทางแก้ไขก็จะมีน้ำไว้ใช้เพื่ออุปโภค บริโภค

จุดประสงค์

1. นักเรียนบอกใจความสำคัญของเรื่องที่อ่านได้
2. นักเรียนบอกเหตุ-ผล, ปัญหา-ข้อแก้ไข จากเรื่องที่อ่านได้
3. นักเรียนบอกจุดประสงค์ของเรื่องที่อ่านได้
4. นักเรียนยกตัวอย่างข้อเขียนประเภทเหตุ-ผล และประเภทปัญหา-ข้อแก้ไขได้
5. นักเรียนทำแบบทดสอบความสามารถในการอ่านจับใจความได้
6. นักเรียนเขียนแผนภูมิโครงสร้างความรู้เชิงประเภทเหตุ-ผล และประเภทปัญหา-ข้อแก้ไขได้

เนื้อหา

- ทบทวนเนื้อหาโครงสร้างความรู้เชิงประเภทปัญหา-ข้อแก้ไข
- ทบทวนเนื้อหาโครงสร้างความรู้เชิงประเภทเหตุ-ผล
- บทอ่านเรื่อง "น้ำอยู่ที่ไหน"

กิจกรรมการเขียนการสอน

ขั้นที่ 1 ขั้นทบทวนโครงสร้างเรื่อง ประเภทปัญหา-ข้อแก้ไข, ประเภทเหตุ-ผล
(20 นาที)

1.1 ทบทวนเนื้อหา

ครูทบทวนลักษณะโครงสร้างเรื่องทั้งประเภทเหตุ-ผล และประเภทปัญหา-ข้อแก้ไข

1.2 ซักถามรายละเอียดเนื้อเรื่อง

1.2.1 ครูแบ่งนักเรียนออกเป็น 4 กลุ่ม ๆ ละ 5 คนโดยใช้วิธีจับฉลากรูปหัวใจ ถ้านักเรียนคนใดจับหัวใจสีแดงก็ยืน อู่กลุ่มเดียวกัน

1.2.2 ครูให้นักเรียนกลุ่มที่ 1 และกลุ่มที่ 2 คิดโครงสร้างเรื่องประเภทเหตุ-ผล อยู่ในรูปของแผนภูมิ โดยให้หัวข้อเรื่อง "เหตุของการขาดแคลนน้ำ และผลที่เกิดขึ้น" กลุ่มที่ 3 และกลุ่มที่ 4 คิดโครงสร้างเรื่อง ประเภทปัญหา-ข้อแก้ไข อยู่ในรูปของแผนภูมิ ในหัวข้อเรื่อง "ปัญหาของการใช้น้ำและวิธีแก้ไข" โดยให้ความรู้จากประสบการณ์เดิมของนักเรียน

1.3 เขียนแผนภูมิโครงสร้าง

ครูให้นักเรียนทั้ง 4 กลุ่ม เขียนแผนภูมิจากหัวข้อที่ครูกำหนดให้ และให้ตัวแทนของกลุ่มออกมานำเสนอผลงาน

ขั้นที่ 2 ขั้นฝึกกิจกรรมการอ่าน (25 นาที) บทอ่านเรื่อง "น้ำอยู่ไหน"

2.1 กิจกรรมก่อนอ่าน

2.1.1 ครูและนักเรียน สนทนาซักถามเกี่ยวกับเรื่องของน้ำ จากแผนภูมิที่นักเรียนอภิปรายในขั้นที่ 1

2.1.2 ครูให้นักเรียนกลุ่มเดิมออกมาจับบัตรงาน และให้ช่วยกันทำในช่องของกิจกรรมก่อนอ่าน

บัตรงาน

ให้นักเรียนตอบคำถามในกิจกรรมก่อนอ่านและกิจกรรมระหว่างอ่าน

กิจกรรมก่อนอ่าน	กิจกรรมระหว่างอ่าน (ตรวจสอบการอ่านด้วยตนเอง)
1. นักเรียนจะตั้งจุดประสงค์ของเรื่องที่จะอ่านดังนี้ <u>ตอบ</u>	1. สิ่งที่นักเรียนตอบถูกต้องหรือไม่ ควรเพิ่มเติมจุดประสงค์ข้อใดลงไป <u>ตอบ</u>
2. มีคำถามใดบ้าง ที่นักเรียนต้องการรู้จากบทอ่าน <u>คำถาม</u> 1. 2. 3.	2. คำตอบที่นักเรียนได้รับจากบทอ่านมีดังต่อไปนี้ <u>คำถาม</u> 1. 2. 3.
3. จากการอ่านหัวข้อเรื่อง นักเรียนคาดหมายว่า เรื่องที่กำลังจะอ่านนี้มีโครงสร้าง ความเรียงประเภทใด <u>ตอบ</u>	3. จากบทอ่านที่นักเรียนกำลังอ่านนี้ นักเรียนคิดว่า มีโครงสร้างความเรียงอย่างไร เหมือนกับที่นักเรียนคาดเดาหรือไม่ <u>ตอบ</u>

2.2 กิจกรรมระหว่างอ่าน

2.2.1 ครูให้นักเรียนอ่านบทอ่านเรื่อง "น้ำอสุโทน" ในขณะที่อ่าน ครูให้นักเรียนตอบคำถามในกิจกรรมระหว่างอ่านไปด้วย และให้ตัวแทนของกลุ่มออกมารายงาน

2.2.2 ครูเฉลยและสรุปจากบัตรงานที่นักเรียนรายงาน

2.3 กิจกรรมหลังอ่าน

1. ครูให้นักเรียนกลุ่มที่ 1, 2 เขียนแผนภูมิโครงสร้างประเภทเหตุ-ผล จากบทอ่านเรื่อง "น้ำอัฐไหนด"
2. ครูให้นักเรียนกลุ่มที่ 3, 4 เขียนแผนภูมิโครงสร้างประเภทปัญหา-ข้อแก้ไข จากบทอ่านเรื่อง "น้ำอัฐไหนด"
3. ครูและนักเรียนช่วยกันสรุปจากแผนภูมิที่นักเรียนทำขึ้น

ขั้นที่ 3 **ขั้นนำไปใช้** (15 นาที) จากบทอ่านเรื่อง "น้ำอัฐไหนด"

ครูให้นักเรียนทำแบบทดสอบจากบทอ่านเรื่อง "น้ำอัฐไหนด"

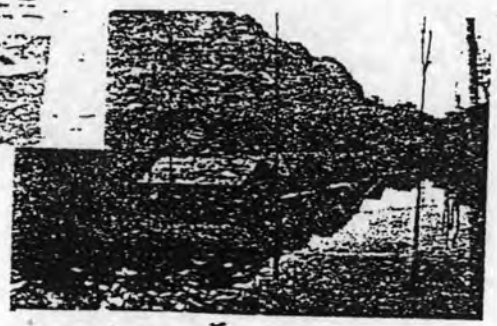
การประเมิน

1. จากการตอบคำถาม
2. จากการทำงานกลุ่ม
3. จากการทำแบบทดสอบ

สื่อการเรียน

1. บทอ่านเรื่อง "น้ำอัฐไหนด"

น้ำอยู่ในหน.

การขาดแคลนน้ำ ปัญหาที่ยังรอกการแก้ไข

น้ำเป็นปัจจัยสำคัญที่ช่วยให้การ
พัฒนาประเทศเป็นไปอย่างสะดวกราบรื่น
การขาดแคลนน้ำจะสร้างความเสียหาย
ให้กับระบบเศรษฐกิจของประเทศอย่างมาก
เนื่องจากน้ำเป็นส่วนประกอบที่สำคัญที่
แฝงอยู่ในการดำเนินธุรกิจต่าง ๆ

ที่สำคัญก็คือ น้ำเป็นสินค้าที่มีมูลค่า
ยิ่งของการดำรงชีวิตของมนุษย์

แต่การขาดแคลนน้ำประปาก็ยังคง
มีอยู่ทั่วไป ทั้งนี้เนื่องจากธุรกิจและกิจกรรม
ต่าง ๆ ตลอดจนแหล่งชุมชนได้มีการขยาย
ตัวเร็วกว่าความสามารถในการขยายการให้
บริการของกิจการประปา ทั้ง 2 แห่ง
(ประปานครหลวงและประปาศูนย์ภาค)

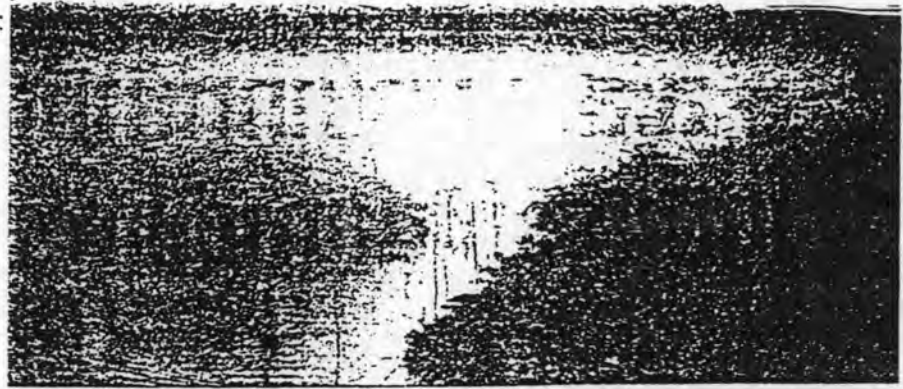
อุปสรรคกับการกระทำของมนุษย์เอง
ที่ก่อให้เกิดมลภาวะทางน้ำ และความ
สูญเสียของธรรมชาติป่าเขาอันเป็นต้น
กำเนิดแหล่งน้ำ มีส่วนทำให้น้ำลดปริมาณ
ลง

อนุรักษ์แหล่งน้ำ อีกหนทางในการแก้ไข

การแก้ไขปัญหาการขาดแคลนน้ำที่
กล่าวมานั้น จะเห็นได้ว่า ส่วนใหญ่จะมี
ลักษณะของการเพิ่มปริมาณจากแหล่งน้ำ
ดิบแหล่งใหม่ ซึ่งมีอยู่ตามธรรมชาติก็จริง
แต่บางแห่งก็ไม่เหมาะที่จะนำมาใช้ เนื่อง
จากคุณภาพไม่ได้มาตรฐาน อาจเต็มไปด้วย
หรือสกปรกเกินไป

ดังนั้นการที่จะหาแหล่งน้ำดิบใหม่
ที่ได้มาตรฐานนั้น จึงเป็นสิ่งที่ยากพอสมควร
ทั้งนี้สาเหตุก็มาจากการกระทำของ
มนุษย์นั่นเอง ที่มีส่วนทำลายแหล่งน้ำดิบ
จนไม่สามารถนำมาใช้ในการทำน้ำประปา
ต่อไปได้

จึงเป็นไปได้ว่า นอกเหนือจากการ
หาแหล่งน้ำดิบใหม่แล้ว ก็ควรที่จะหันมาให้
ความสนใจกับแหล่งน้ำดิบที่มีอยู่มิให้เสื่อม
โทรมลงจากการทำลายของภาวะธรรมชาติ

และมนุษย์ด้วยกันเอง จนทำให้เกิดภาวะแห้งแล้งดังที่เป็นอยู่ตอนนี้ ไม่ว่าจะเป็นการตัดไม้ทำลายป่า การทิ้งขยะลงน้ำ การใช้น้ำอย่างไม่ประหยัด ล้วนแต่เป็นการทำลายทรัพยากรน้ำและแหล่งน้ำดิบทั้งสิ้น อย่างไรก็ตาม แนวทางการแก้ไขปัญหารขาดแคลนน้ำ ควรที่จะครอบคลุมถึงสิ่งต่าง ๆ เหล่านี้ด้วย ได้แก่

1. การเก็บรักษาน้ำไว้ใช้ได้นานขึ้น

โดยการสร้างระบบเก็บน้ำดิบตามธรรมชาติให้เพิ่มมากขึ้น โดยการสร้างเขื่อนหรืออ่างเก็บน้ำ ซึ่งก็เป็นการแก้ไขปัญหที่ปลายเหตุอยู่ดี มีพิกว่าจะยังทำให้สภาพแวดล้อมในบริเวณลสร้างเขื่อนนั้นเลวลงไปกว่าเดิมอีก

2. การใช้น้ำอย่างประหยัดและมีประสิทธิภาพ

ซึ่งสามารถกระทำได้โดยการเก็บค่าน้ำจากผู้ใช้น้ำ ไม่ว่าจะค่าน้ำประปา ค่าน้ำบาดาล หรือน้ำจากชลประทานก็ตาม

โดยเฉพาะการเก็บค่าน้ำบาดาลที่ใช้ในโรงงานอุตสาหกรรมให้ใกล้เคียงกับน้ำประปามากขึ้นเพื่อจูงใจให้โรงงานหันไปใช้น้ำประปาแทน เนื่องจากการใช้น้ำบาดาลมาก ๆ อาจก่อให้เกิดปัญหาแผ่นดินทรุดในภายหลังได้

ขณะเดียวกันการเก็บค่าน้ำชลประทานตามลักษณะการใช้ ก็เป็นสิ่งที่จะช่วยให้การใช้น้ำเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น แต่ก็ยังไม่มีการประเมินที่ระบุการปฏิบัติที่แน่นอนแต่อย่างใด

3. การให้เอกชนเข้ามาบริหารใน

การแก้ไขปัญหาน้ำด้วยการให้สัมปทานผลิตและจำหน่ายน้ำประปา ในเขตอุตสาหกรรมที่สำคัญ อาทิ โครงการอีสเทิร์นซีบอร์ด เป็นต้น ซึ่งบริเวณดังกล่าวมีประชาชนอยู่อาศัยและทำงานเป็นจำนวนมากน้อย ทำให้ปริมาณความต้องการใช้น้ำเพื่ออุปโภคบริโภคและอุตสาหกรรมมีจำนวนเพิ่มขึ้นไปด้วย ลำพังการประปาส่วนภูมิภาคเองคงไม่สามารถให้บริการได้ทั่วถึง

ปัญหาการขาดแคลนน้ำเป็นปัญหาสำคัญปัญหาหนึ่งที่จะต้องรีบแก้ไข เพราะมีผลกระทบต่อประชาชนทุกคนทั่วประเทศ ทั้งชาวนา ชาวสวน และคนชนบท ซึ่งเป็นต้นเหตุของปัญหาความยากจนด้วย

การขาดแคลนน้ำจึงไม่ใช่เพียงปัญหาเล็ก ๆ ที่ควรมองผ่านไป เพราะน้ำเป็นสิ่งเดียวที่จะแก้ไขปัญหาก็แล้งและความยากจนของคนในแผ่นดินได้ในขั้นต้น

นอกจากนี้ การขาดน้ำอาจมีผลกระทบต่อธุรกิจท่องเที่ยวให้หยุดชะงักลงได้ ทำให้เราต้องสูญเสียรายได้ไปส่วนหนึ่ง และอาจก่อให้เกิดโรคระบาดที่เกี่ยวข้องกับทางดินอาหารได้ง่าย

ดังนั้น การแก้ไขต้องอาศัยความร่วมมืออย่างจริงจังของทั้ง 3 ฝ่าย คือ ภาครัฐบาล เอกชน และประชาชนทั่วไป และตัวบทกฎหมายก็เป็นสิ่งหนึ่งที่ไม่ควรมองข้ามในการแก้ไขปัญหานี้ ซึ่งรัฐบาลควรจะให้ความสนใจและนำไปพิจารณาเพื่อลงมือปฏิบัติ

ก่อนที่ จะสายจนเกินแก้มากไปกว่านี้
หลักเมือง

2. แบบทดสอบความสามารถในการอ่านจับใจความเรื่อง "น้ำอ้อยไหนด"

1. ผู้แต่งมีจุดประสงค์ในการแต่งเรื่องนี้อย่างไร
.....
2. จากบทอ่านนี้ นักเรียนคิดว่ามีโครงสร้างความเรียง ประเภทใดบ้าง
.....
3. ปัจจุบันนี้ในท้องถิ่นของนักเรียนมีปัญหาการขาดแคลนน้ำหรือไม่ นักเรียน
จะมีวิธีแก้ไขปัญหานี้ได้อย่างไร
.....
4. การขาดแคลนน้ำใช้มีผลโดยตรงต่อมนุษย์อย่างไร
.....
5. ให้นักเรียนใช้ความรู้จากเรื่อง บอกเหตุผลว่า ทำไมจึงต้องมีการ
อนุรักษ์แหล่งน้ำ
.....
6. การขาดแคลนน้ำเกิดจากสาเหตุอะไร
.....

แผนการสอนที่ 12

แผนบูรณาการโครงสร้างความรู้เชิง ประเภทบรรณาส-ประเภทราชการ

กลุ่มทดลองที่ 1

เวลา 3 คาบ (60 นาที)

ความคิดรวบยอด

ถ้านักเรียนอ่านแล้ว สามารถวิเคราะห์โครงสร้างความรู้เชิง ประเภทบรรณาสและประเภทราชการ รวมทั้งแปลความ ตีความ ชยาสความ และข้อคิดที่ได้จากเรื่อง แสดงว่า มีความเข้าใจในการอ่าน จับใจความของเรื่องที่อ่านได้

ความคิดรวบยอดจากบทอ่าน

การอบสมุนไพรมเป็นวิธีการรักษาแบบแผนโบราณอย่างหนึ่ง เพื่อรักษาโรคต่าง ๆ ให้หายหรือบรรเทาเบาบางลงได้

จุดประสงค์

1. นักเรียนบอกใจความสำคัญและรายละเอียดของเรื่องที่อ่านได้
2. นักเรียนเขียนแผนภูมิโครงสร้างประเภทบรรณาสและประเภทราชการจากเรื่องที่ได้อ่าน
3. นักเรียนบอกจุดประสงค์ของเรื่องที่อ่านได้
4. นักเรียนยกตัวอย่างโครงสร้างความรู้เชิง ประเภทบรรณาสและประเภทราชการจากเรื่องที่ได้อ่าน
5. นักเรียนทำแบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านจับใจความได้

เนื้อหา

- ทบทวนเนื้อหาโครงสร้างความรู้เชิง ประเภทบรรณาส
- ทบทวนเนื้อหาโครงสร้างความรู้เชิง ประเภทราชการ
- บทอ่านเรื่อง "การอบสมุนไพรม"

กิจกรรมการเรียนรู้การสอน

ขั้นที่ 1 ขั้นสอนให้รู้จักโครงสร้างความเรียง (20 นาที) บทอ่านเรื่อง "สมุนไพรมะนาว"

1.1 ทบทวนเนื้อหา

ครูทบทวนลักษณะของโครงสร้างความเรียง ทั้งประเภทบรรยายและประเภทรายการ

1.2 ชักถามรายละเอียดเนื้อเรื่อง

ครูนำหัวข้อบทอ่านเรื่อง "สมุนไพรมะนาว" มาสนทนาชักถามจากประสบการณ์เดิมของนักเรียน

1.3 เขียนแผนภูมิโครงสร้าง

1. ครูนำแผนภูมิโครงสร้างทั้งแบบประเภทบรรยายและประเภทรายการนำมาติดไว้บนกระดาน โดยครูให้หัวข้อว่า "สมุนไพรมะนาว"
2. ครูแบ่งนักเรียนออกเป็น 2 กลุ่ม ๆ ละ 10 คน ให้แต่ละกลุ่มออกมาจับฉลากว่ากลุ่มไหน จะได้เขียนแผนภูมิโครงสร้างประเภทอะไร
3. ครูให้นักเรียนทุกคนในแต่ละกลุ่มผลัดกันมาเติมเนื้อหาจากประสบการณ์เดิมของนักเรียนลงในแผนภูมิโครงสร้างในแต่ละประเภท
4. กลุ่มไหนเสร็จก่อนและถูกต้อง เป็นกลุ่มที่ชนะ

ขั้นที่ 2 ขั้นฝึกกิจกรรมการอ่าน (25 นาที) บทอ่านเรื่อง "การอบสมุนไพรมะนาว"

2.1 กิจกรรมก่อนอ่าน

2.1.1 ครูให้นักเรียนแต่ละกลุ่มนำข้อมูลที่ได้จากการทำแผนภูมิมาเขียนลงในตารางบันทึกสิ่งที่นักเรียนรู้ และต้องการรู้ ดังต่อไปนี้

ตารางบันทึกข้อมูล จากเรื่อง "สมุนไพรม"

สิ่งที่ฉันรู้ (K) จากแผนภูมิ	สิ่งที่ฉันต้องการรู้ (W)	สิ่งที่ฉันได้รู้จากบทอ่าน (L)

2.2 กิจกรรมระหว่างอ่าน

2.2.1 ครูให้แต่ละกลุ่มอ่านบทอ่านเรื่อง "การอบสมุนไพรม" และให้นักเรียนบันทึกข้อมูลที่นักเรียนได้จากรู้จากบทอ่าน ลงในตารางบันทึกข้อมูล

2.2.2 ครูให้ตัวแทนนักเรียนออกมาอภิปรายข้อมูลจากตาราง

2.3 กิจกรรมหลังอ่าน

2.3.1 ครูให้นักเรียนเล่นเกม "ต่อแผนภูมิ"

วิธีเล่นเกม "ต่อแผนภูมิ"

1. ครุณำแถบประโยค โดยมีข้อมูลทั้งโครงสร้าง ความเรียงประเภทบรรยายและโครงสร้าง ความเรียงประเภทรายการกลุ่มละ 10 ประโยค
2. ครุณำแผนภูมิของโครงสร้างความเรียงทั้ง 2 ประเภทมาติดไว้บนกระดาน
3. ครุให้สัญญาณให้นักเรียนแต่ละกลุ่มนำแถบประโยค จากเรื่องการอบสมุนไพรมไปติดให้ถูกต้อง ที่แผนภูมิ ของโครงสร้างความเรียงทั้ง 2 ประเภท
4. กลุ่มใดเสร็จก่อนและถูกต้อง กลุ่มนั้นชนะ

2.3.2 ครุสรุปเนื้อหาจากแผนภูมิ

ขั้นที่ 3 ขั้นนำไปใช้ (15 นาที)

ครุให้นักเรียนทำแบบทดสอบความสามารถในการอ่านจับใจความจากบทความ เรื่อง "การอบสมุนไพรม"

การประเมินผล

1. จากกรตอบคำถาม
2. จากการทำงานกลุ่ม
3. จากการทำแบบทดสอบ

สื่อการเวิน

1. บทอ่านเรื่อง "การอบสมุนไพร"

เนื่องจากว่ามีผู้สนใจใคร่จะทราบเรื่อง "การอบสมุนไพร" ว่ามีคุณโทษอย่างไร ด้วยเหตุนี้ปัญหาสุขภาพสบายใจจึงขอเสนอ เรื่องการอบสมุนไพรในแง่ปฏิบัติเป็นการสนองความประสงค์ดังกล่าว

การอบสมุนไพร เป็นวิธีการรักษาแบบแผนโบราณอย่างหนึ่ง ซึ่งมีมานานแล้ว นอกเหนือไปจากการกิน ทา ประคบ รม โกรก หรืออาบน้ำสมุนไพร การใช้สมุนไพรเพื่อรักษาโรคหรืออาการด้วยวิธีใด ย่อมขึ้นอยู่กับความมุ่งหมายและความเร่งด่วน

หลักการอบสมุนไพรคือ ต้มสมุนไพรกับน้ำจนเดือด ไอน้ำจะพาตัวยาซึ่งเป็นพวกน้ำมันหอมระเหย ออกมาอบตัวผู้ที่อยู่ในกระโจม ยากับไอน้ำจะถูกตัวและหายใจเข้าไปด้วย จึงมีผลต่อร่างกาย โดยเฉพาะที่ผิวหนัง และผลทั่วร่างกายจากการหายใจเอาตัวยาเข้าไป ซึ่งเป็นผลของความร้อนจากไอน้ำและผลจากตัวยา คือ น้ำมันหอมระเหย

ไอน้ำ ทำให้อุณหภูมิจากร่างกายสูงขึ้นการไหลเวียนเลือดดีขึ้น เหงื่อออกมากขึ้นเพราะรูขุมขนเปิดมากกว่าปกติ เมื่อไอน้ำเข้าไปในระบบทางเดินหายใจ จะทำให้เกิดความชุ่มชื้น ช่วยทำให้เสมหะถูกขับออกไปโดยสะดวก

น้ำมันหอมระเหย ช่วยให้มีกลิ่นเครื่องระเหยโปร่ง เบาสบาย น้ำมันหอมระเหยบางชนิดมีฤทธิ์ระงับเชื้อด้วย

สมุนไพรที่นิยมใช้ได้แก่ ชิง ช่า ตะไคร้ ใบกระเพรา ขมิ้น หัวหอม ฯลฯ ซึ่งเป็นพืชสวนครัวหาได้ง่าย ราคาไม่แพง สมุนไพรเหล่านี้จะให้ น้ำมันหอมระเหยซึ่งจะถูกพาไปกับไอน้ำดังกล่าวแล้ว นอกจากนี้ยังมีการใช้ผักบุงด้วย สำหรับผักบุงเหมาะสำหรับเวลาเริ่มเป็นหวัด คือรู้สึกเมื่อเชยชบ ครั้นเนื้อครั้นตัวเมื่อใช้อบตัวพอเหงื่อออก อาหารหวัดจะทุเลา บางครั้งก็หายไปเลย นอกจากนี้ยังทำให้เบาศีรษะ เบาตัว และตาสว่าง เมื่อใช้เสร็จแล้วยังสามารถนำผักบุงมารับประทานกับน้ำพริกได้ด้วย

สำหรับอุปกรณ์ที่ใช้ในการอบสมุนไพรได้แก่ ม้านั่งตัวเล็ก เต้าไฟฟ้า เต้าแก๊ส หม้อดินหรือหม้ออลูมิเนียม ไม้พาย กระโจมผ้า หรือกระโจมพลาสติก ถ้ำมีห้องขนาดเล็ก อาจใช้แทนกระโจมได้ โดยปิดหน้าต่างปล่อยให้อากาศเข้าเฉพาะทางช่องลม ถ้าจะอบเพียงศีรษะให้ใช้ผ้าหนา ๆ หรือผ้าขนหนูคลุมศีรษะ ขณะสูดดมไอน้ำกับน้ำมันหอมระเหยที่ออกมา

จากตัวอาสาสมัครไฟ บางคนอบเพียงตัวโดยปล่อยให้ศีรษะอยู่นอกกระทงก็มี แต่ถ้าต้องการผลทั่วร่างกาย ควรอบทั้งตัว

เนื่องจากการอบสมุนไพรทำให้การไหลเวียนของเลือดดีขึ้น เป็นเหตุให้อวัยวะเหล่านั้นทำงานดีขึ้นด้วย เช่น ปอด สมอง หัวใจ ฯลฯ นอกจากนี้ยังขับเหงื่อเพิ่มขึ้น นับเป็นการกำจัดของเสียจากร่างกายวิธีหนึ่ง ซึ่งจะลดภาระของไตในการขับของเสียได้ ทำให้ร่างกายเบาสบาย หายปวดเมื่อยและสมองโปร่ง

แม้การอบสมุนไพรจะมีประโยชน์หลายประการดังได้กล่าวมาแล้วก็ตาม แต่ก็อาจก่อให้เกิดโทษได้เช่นกัน จึงต้องระวังดังต่อไปนี้

ก่อนอบสมุนไพร ต้องทราบว่ามีโรคหรือภาวะอะไรบ้าง ซึ่งจะแสดงต่อการอบสมุนไพร เช่น โรคไต โรคหัวใจ โรคลมบ้าหมู อยู่ในภาวะขาดน้ำ เสียเลือดท้องเดิน ฯลฯ ถ้าสงสัยควรให้แพทย์ตรวจร่างกายเสียก่อนว่าควรอบสมุนไพรหรือไม่

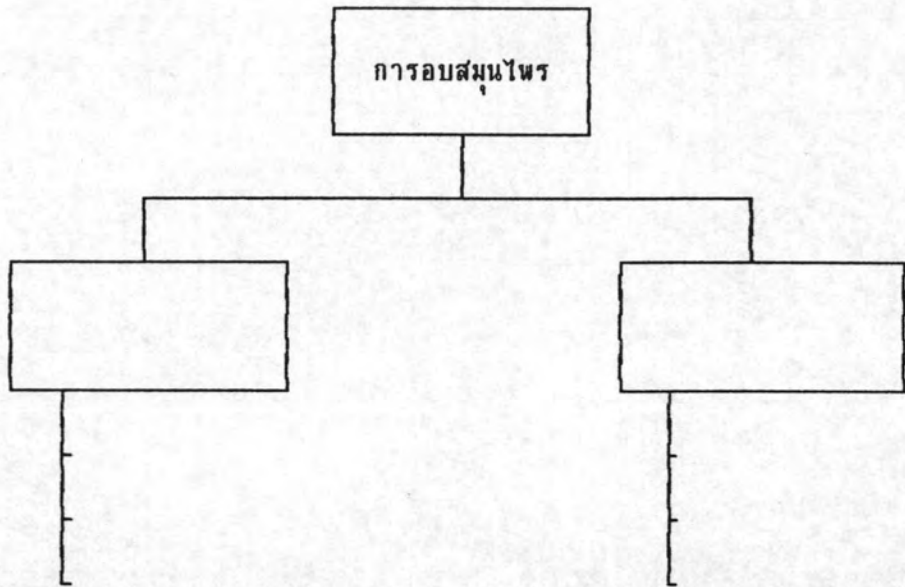
ขณะอบสมุนไพร ต้องระวังไฟไหม้ น้ำร้อนลวกต้องมีช่องทางให้อากาศถ่ายเทได้พอควร กระทงหรือห้องอบตัวต้องไม่แคบหรือแออัดเพราะอยู่กันหลายคน ไม่ควรอบนานเกินไปเพราะจะเสียเหงื่อและเกลือแร่มากเกินไป ที่ถูกพรมเหงื่อซึมออกก็ควรราไปปล่อยให้น้ำเดือดเองสักครู่ ใช้น้ำก็จะหมดไปเอง

เมื่อเลิกอบสมุนไพร อย่าไปตากลมทันที ต้องเช็ดตัวให้แห้ง พักสักครึ่งชั่วโมง การดื่มน้ำส้มหรือน้ำมะนาวหนึ่งแก้วโดยไม่ใส่น้ำแข็ง จะช่วยให้ร่างกายสดชื่นไม่อ่อนเพลีย จากนั้นจึงอาบน้ำอุ่น หรือน้ำอุณหภูมิห้อง จะทำให้รู้สึกสดชื่นแจ่มใส

(จากวารสารสมุนไพร ประจำเดือน มิถุนายน 2534)

2. แบบทดสอบบทอ่านเรื่อง "การอบสมุนไพร"

1. จงเขียนแผนภูมิแสดงใจความหลักและรายละเอียดของเรื่อง ตามโครงสร้างความสำเร็จในบทอ่าน ข้อหน้าที่ 6 และข้อหน้าที่ 7

ประเภทของโครงสร้างเรื่องที่ใช้คือ

ใจความสำคัญของเรื่องคือ

2. แบบทดสอบความสามารถในการอ่านจับใจความจากบทอ่านเรื่อง "การ
อบสนุนไพร"

1. จุดประสงค์ของผู้แต่งเรื่อง "การอบสนุนไพร" คือ
2. ประโยชน์ที่นักเรียนได้รับในการอ่าน บทอ่านนี้ คือ
3. ประโยชน์ของการอบสนุนไพร คือ
4. ข้อควรระวังในการอบสนุนไพร คือ
5. สนุนไพรที่นักเรียนรู้จักได้แก่

แผนการสอนที่ 13

แผนบูรณาการโครงสร้างเรื่อง ประเภทเปรียบเทียบ-ประเภทปัญหา-ข้อแก้ไข

กลุ่มทดลองที่ 1

เวลา 3 คาบ (60 นาที)

ความคิดรวบยอด

โครงสร้างเรื่องประเภทเปรียบเทียบ และโครงสร้างเรื่องประเภทปัญหาและข้อแก้ไข เป็นลักษณะข้อเขียนอย่างหนึ่งที่นักเรียนควรรู้จัก ถ้านักเรียนอ่านเรื่องแล้วสามารถคิดวิเคราะห์โครงสร้างเรื่อง ประเภทเปรียบเทียบ และประเภทปัญหา-ข้อแก้ไข รวมทั้งแปลความ ตีความ ขยายความ จากเรื่องอ่านที่ได้ แสดงว่ามีความเข้าใจในการอ่าน

ความคิดรวบยอดจากบทอ่าน

โรคท้องเดินเป็นโรคเกี่ยวกับทางเดินอาหาร ถ้าไม่ได้รับการรักษาอาจเป็นอันตรายถึงแก่ชีวิตได้

จุดประสงค์

1. นักเรียนบอกใจความสำคัญและรายละเอียดจากเรื่องที่อ่านได้
2. นักเรียนบอกจุดประสงค์จากเรื่องที่อ่านได้
3. นักเรียนเขียนแผนภูมิโครงสร้างจากเรื่องที่อ่านได้
4. นักเรียนวิเคราะห์โครงสร้างเรื่อง ประเภทเปรียบเทียบและประเภท

ปัญหา-ข้อแก้ไข

เนื้อหา

บททวนเนื้อหาโครงสร้างเรื่อง ประเภทเปรียบเทียบ

บททวนเนื้อหาโครงสร้างเรื่อง ประเภทปัญหา-ข้อแก้ไข

บทอ่านเรื่อง "โรคท้องเดิน"

กิจกรรมการเรียนรู้การสอน

ขั้นที่ 1 ขั้นสอนให้รู้จักโครงสร้างความเรียง (20 นาที)

1.1 ทบทวนเนื้อหา

ครูทบทวนเนื้อหาลักษณะโครงสร้างความเรียงทั้งประเภทเปรียบเทียบ และประเภทปัญหา-ข้อแก้ไข โดยครูยกตัวอย่างหัวข้อเรื่อง ให้นักเรียนทุกคนทาสว่าเป็น โครงสร้างความเรียงประเภทใด

1.2 ซักถามรายละเอียดของเรื่อง

1.2.1 ครูให้หัวข้อบทความเรื่อง "โรคท้องเดิน" และให้นักเรียนซักถาม หัวข้อเรื่องที่ครูกำหนดให้

1.2.2 ครูให้นักเรียนฟังเทปเรื่อง "โรคท้องเดิน" และให้นักเรียน จับใจความสำคัญที่ได้จากเรื่องที่ฟัง

1.3 เขียนแผนภูมิโครงสร้าง

1.3.1 ครูแบ่งนักเรียนออกเป็น 2 กลุ่ม ๆ ละ 10 คน โดยการแบ่งกลุ่ม ตามชนิดของขนม ถ้านักเรียนคนใดได้ขนมชนิดเดียวกัน อยู่กลุ่มเดียวกัน

1.3.2 ครูให้นักเรียน "ค้นคว้าหาแผนภูมิ"

วิธีเล่นเกมค้นคว้าหาแผนภูมิ

1. ครูให้หัวข้อเกี่ยวกับ "โรคท้องเดิน" หัวข้อที่ 1 เรื่อง ความแตกต่าง ระหว่างโรคท้องเดินแบบเฉียบพลัน กับโรคท้องเดินชนิดเรื้อรัง หัวข้อที่ 2 เรื่อง ปัญหา ของโรคท้องเดิน และวิธีการแก้ไข

2. ครูให้แต่ละกลุ่มจับฉลากว่ากลุ่มไหนได้หัวข้อเรื่องอะไร

3. นักเรียนทุกคนยืนอยู่ในกลุ่มของตน โดยมีกล่องใส่แถบกระดาษของหัวข้อ ทั้งสองกล่อง

4. นักเรียนนำแถบกระดาษไปติดบนแผนภูมิที่ครูกำหนดให้ โดยหมุนเวียนกันไป คิดให้ครบทุกคน

5. กลุ่มไหนเสร็จก่อน และข้อมูลถูกต้อง กลุ่มนั้นชนะ

ขั้นที่ 2 ขั้นฝึกกิจกรรมการอ่าน (25 นาที)

2.1 กิจกรรมก่อนอ่าน

2.1.1 ครูและนักเรียนสนทนาซักถามเกี่ยวกับหัวข้อเรื่อง "โรคท้องเดิน" จากการที่นักเรียนได้อภิปรายและจากแผนภูมิที่นักเรียนทำขึ้น จากประสบการณ์เดิมของนักเรียน

2.1.2 ครูให้นักเรียนกลุ่มเดิมออกมาจับฉลากบัตรงานที่ครูกำหนดให้ โดยบัตรงานได้กำหนดให้ กลุ่มที่ 1 ให้นักเรียนบันทึกสิ่งที่นักเรียนได้รู้จากความรู้เรื่อง "โรคท้องเดิน" กลุ่มที่ 2 ให้นักเรียนบันทึกสิ่งที่นักเรียนต้องการรู้จากเรื่อง "โรคท้องเดิน" โดยให้ตัวแทนของกลุ่มออกมารายงาน

2.2 กิจกรรมระหว่างอ่าน

2.2.1 ครูให้นักเรียนทุกคนอ่านบทอ่านเรื่อง "โรคท้องเดิน"

2.2.2 ครูให้นักเรียนกลุ่มเดิม ตอบคำถามในบันทึกสิ่งที่นักเรียนต้องการรู้จากบทอ่านเรื่อง "โรคท้องเดิน"

2.3 กิจกรรมหลังอ่าน

ครูให้นักเรียนแต่ละกลุ่มออกมารายงานในหัวข้อต่อไปนี้

1. จุดประสงค์ของผู้แต่ง แต่งเพื่ออะไร
2. ข้อคิดที่ได้จากเรื่องนี้
3. ประโยชน์ที่ได้รับจากบทอ่านเรื่อง "โรคท้องเดิน"

ขั้นที่ 3 ขั้นนำไปใช้ (15 นาที)

ครูให้นักเรียนทำแบบทดสอบความสามารถในการอ่านจับใจความ จากเรื่อง "โรคท้องเดิน"

การประเมินผล

1. จากการตอบคำถาม
2. จากการทำงานกลุ่ม
3. จากการทำแบบทดสอบ

สื่อการเรียน

1. บทอ่านเรื่อง "โรคท้องเดิน"

โรคท้องเดิน

ข้อน่ารู้

๑. โรคท้องเดิน (ท้องเสีย ท้องร่วง อุจจาระร่วง ก็เรียก) สามารถแบ่งออกเป็นชนิดเฉียบพลัน และชนิดเรื้อรัง

ชนิดเฉียบพลัน มักมีอาการเกิดขึ้นแบบทันที และเป็นอยู่เพียงวันสองวัน อย่างมากไม่เกิน ๑ สัปดาห์ ส่วนมากเกิดจากการกินอาหารหรือน้ำดื่มสกปรกที่มีเชื้อโรคหรือสารพิษปนเปื้อน (ทารกเกิดจากการเตรียมขวดนมไม่สะอาดเป็นสิ่งสำคัญ) บางคนอาจเกิดจากการกินยา เช่น ยาถ่าย ยาระบาย ยาลดกรด (แก้โรคกระเพาะ) ยาปฏิชีวนะบางชนิด เป็นต้น

ชนิดเรื้อรัง มักมีอาการเป็น ๆ หาย ๆ นานเป็นแรมเดือนแรมปี ส่วนใหญ่จะไม่มีสาเหตุร้ายแรง ที่พบบ่อยก็คือ "โรคธาตุอ่อน" ซึ่งเป็นความแปรปรวนในระบบทางเดินอาหาร (ธาตุย่อยอาหาร) อันเป็นเรื่องประจำตัวของคนนั้น ๆ บางคนอาจเกิดจากโรคติดเชื้อ (เช่น วัณโรคลำไส้ เชื้อพยาธิ) โรคเรื้อรัง (เช่น เบาหวาน คอพอกเป็นพิษ) หรือมะเร็งลำไส้

รู้ได้อย่างไรว่าไม่ได้เป็นอื่น

โรคท้องเดินเฉียบพลัน ส่วนมากเกิดจากเชื้อไวรัสหรือไมก็เกิดจากอาหารเป็นพิษ (ปนเปื้อนสารพิษ) คนไข้จะมีอาการถ่ายเป็นน้ำบ่อยครั้ง มักมีอาการปวดท้องร่วมด้วย บางคนอาจมีอาการอาเจียนหรือมีไข้ตัวร้อน มักเป็นอยู่ ๖-๑๒ ชั่วโมง (อย่างมากไม่เกิน ๒๔-๔๘ ชั่วโมง)

ถ้าถ่ายเป็นมูกหรือมูกปนเลือด มักจะเกิดจากโรคบิด ควรจะปรึกษาแพทย์เพื่อให้ยามาเชื้อบิด

ในรายที่มีไข้ตัวร้อนอยู่หลายวัน อาจมีสาเหตุจากไข้ไทฟอยด์ ไข้เลือดออก ไข้มาลาเรีย หรือโรคติดเชื้ออื่น ๆ ควรปรึกษาแพทย์เพื่อหาสาเหตุ

โรคท้องเดินเรื้อรัง ถ้ามีอาการปวดท้องและถ่ายเป็นน้ำ (หรือถ่ายเหลว) เป็น ๆ หาย ๆ เรื้อรัง โดยที่สุขภาพทั่วไปแข็งแรงดี มักจะเกิดจากธาตุอ่อน ซึ่งเป็นผลมาจากความแปรปรวนของระบบทางเดินอาหารของคนไข้เป็นเฉพาะตัว อาการถ่ายท้องมักจะเป็นตอนหลังกินข้าวใหม่ ๆ (ภายใน ๑๕-๓๐ นาที) ถ่ายอยู่ ๒-๓ ครั้งก็ดีขึ้นเอง บางครั้งอาจเกี่ยวกับกินอาหารรสจัด มันจัด กินกะทิ ดื่มน้ำกาแฟ หรือดื่มเหล้า บางครั้งอาจมีอาการเวลามีอารมณ์เครียด ตื่น

เดินหรือกังวลใจ

แต่ถ้าคนไข้มีอาการอ่อนเพลีย เหนื่อยง่าย เบื่ออาหาร น้ำหนักลด หรือถ่ายเป็นมูกเรื้อรังร่วมด้วย ก็อาจมีสาเหตุร้ายแรง เช่น วัณโรคลำไส้ มะเร็งลำไส้ เบาหวาน คอพอก เป็นพิษ เป็นต้น

เมื่อไรควรไปหาหมอ

ควรไปหาหมอเมื่อ

๑. ถ่ายท้องรุนแรง (ถ่ายเป็นน้ำมาก ๆ และถี่ ๆ)
๒. อาเจียนรุนแรงจนดื่มน้ำกับเกลือแร่ไม่ได้
๓. หน้ามืดเป็นลมเวลาลุกนั่ง
๔. ถ่ายเป็นมูกหรือมูกปนเลือด
๕. อาการไม่ทุเลาใน ๔๘ ชั่วโมง
๖. ในกรณีที่ เป็นโรคท้องเดินเรื้อรัง ควรปรึกษาหมอ เมื่อมีอาการอ่อนเพลีย เหนื่อยง่าย เบื่ออาหาร น้ำหนักลด หรือถ่ายเป็นมูกร่วมด้วย

แพทย์จะทำอะไรให้

แพทย์จะตรวจหาสาเหตุ อาจต้องตรวจอุจจาระ ตรวจเลือด หรือทำการตรวจพิเศษอื่น ๆ

การรักษาในรายที่อาเจียนมากหรือมีภาวะขาดน้ำรุนแรง แพทย์จะให้น้ำเกลือทางหลอดเลือดดำเพื่อทดแทนน้ำและเกลือแร่ให้กลับคืนเป็นปกติโดยเร็ว

ส่วนยา แพทย์จะให้ยาปฏิชีวนะเฉพาะในรายที่พบว่าเป็นบิดชิเกลล่า (ให้แอมพิซิลลิน, โคไตรม็อกซาโซล) หรือยาปฏิชีวนะชนิดอื่นหรือบิดอะมีบา (ให้ยาเมโทรไนดาโซล) หรืออหิวาต์ (ให้เตตราซัยคลิน)

ในรายที่เป็นโรคท้องเดินเรื้อรัง ถ้ามีสาเหตุจากธาตุอ่อน แพทย์จะแนะนำให้คนไข้หลีกเลี่ยงอาหารที่กระตุ้นให้เกิดอาการท้องเดิน และให้กินผักผลไม้มาก ๆ ออกกำลังเป็นประจำ ถ้าจำเป็นอาจให้ยาลดการเคลื่อนไหวของลำไส้ (เช่น ยาที่เข้าสารฝิ่น) เป็นครั้งคราว

ในรายที่เกิดจากสาเหตุอื่น ๆ ก็จะให้การรักษาตามสาเหตุที่พบ

กล่าวโดยสรุป ทุกครั้งที่มีอาการท้องเดินให้ทดแทนด้วยน้ำกับเกลือแร่ให้ทันกับที่สูญเสียไปโดยไม่ต้องใช้ยาอื่นใดทั้งสิ้น

(จากวารสาร กำนันผู้ใหญ่บ้าน ฉบับเดือนเมษายน พ.ศ. 2535)

2. แบบทดสอบบทอ่านเรื่อง "โรคท้องเดิน"

2.1 จงเขียนแผนภูมิแสดงใจความสำคัญและรายละเอียดของเรื่อง ตาม
โครงสร้างเรื่อง ประเภทเปรียบเทียบ จากบทอ่านเรื่อง "โรคท้องเดิน"

ใจความสำคัญของเรื่องคือ

รายละเอียดของเรื่องคือ

.....

2.2 จงเขียนแผนภูมิแสดงใจความสำคัญและรายละเอียดของเรื่อง ตาม
โครงสร้างเรื่อง ประเภทปัญหา-ข้อแก้ไข จากบทอ่านเรื่อง "โรคท้องเดิน"

ใจความสำคัญของเรื่องคือ

รายละเอียดของเรื่องคือ

.....

2.3 แบบทดสอบความสามารถในการอ่าน บทอ่านเรื่อง "โรคท้องเดิน"

1. โรคท้องเดินมีกี่ชนิด อะไรบ้าง

.....

2. โรคท้องเดินชนิดเรื้อรัง กับชนิดเฉียบพลัน มีความแตกต่างกัน
อย่างไร (อธิบายสั้น ๆ)

.....

3. ปัญหาของเรื่องโรคท้องเดินมีอะไรบ้าง เราควรมีวิธีการแก้ไข
ได้อย่างไร (อธิบายสั้น ๆ)

.....

4. ในหัวข้อเรื่อง "เมื่อไรควรไปหาหมอ" และ "แพทย์จะทำ
อะไรให้" มีการนำเสนอโครงสร้างข้อความเรียงประเภทใด

.....

5. ในท้องถิ่นของนักเรียนเคยประสบปัญหาโรคท้องเดินระบาด
หรือไม่ นักเรียนคิดว่าเกิดจากสาเหตุอะไร

.....

แผนการสอนที่ 14

แผนบูรณาการโครงสร้างความเรียง ประเภทเหตุ-ผล-ประเภทรายการ

กลุ่มทดลองที่ 1

เวลา 3 คาบ (60 นาที)

ความคิดรวบยอด

โครงสร้างความเรียงประเภทเหตุ-ผล และโครงสร้างความเรียง ประเภทรายการ เป็นลักษณะข้อเขียนอย่างหนึ่งที่นักเรียนควรรู้จัก ถ้านักเรียน อ่านเรื่องแล้ว สามารถคิดวิเคราะห์โครงสร้างความเรียงประเภทเหตุ-ผล และประเภท รายการ รวมทั้งแปลความ ตีความ ขยายความ จากเรื่องที่อ่านได้ แสดงว่า นักเรียนมีความเข้าใจในการอ่าน

ความคิดรวบยอดจากบทอ่าน

การออกกำลังกายโดยการวิ่ง ทำให้ร่างกายแข็งแรงและมีภูมิคุ้มกันต้านทานโรค

จุดประสงค์

1. นักเรียนบอกใจความสำคัญและรายละเอียดจากเรื่องที่อ่านได้
2. นักเรียนบอกจุดประสงค์จากเรื่องที่อ่านได้
3. นักเรียนเขียนแผนภูมิโครงสร้างจากเรื่องที่อ่านได้
4. นักเรียนวิเคราะห์โครงสร้างความเรียง ประเภทเหตุ-ผล และประเภท

รายการได้

5. นักเรียนคาดคะเนเหตุการณ์จากเรื่องที่อ่านได้
6. นักเรียนทำแบบทดสอบความสามารถในการอ่านจับใจความได้

เนื้อหา

บททวนเนื้อหาโครงสร้างความเรียงประเภทเหตุ-ผล

บททวนเนื้อหาโครงสร้างความเรียงประเภทรายการ

บทอ่านเรื่อง "วิ่ง...ดีจริงหรือ"

กิจกรรมการเรียนรู้การสอน

ขั้นที่ 1 ขั้นสอนให้รู้จักโครงสร้างเรื่อง (20 นาที)

1.1 ทบทวนเนื้อหา

1.1.1 ครูทบทวนลักษณะของโครงสร้างเรื่อง ทั้งประเภทเหตุ-ผล และประเภทรายการ

1.2 ชักถามรายละเอียดเนื้อเรื่อง

1.2.1 ครูให้นักเรียนคู่สวดไล่ในหัวข้อเรื่อง "การออกกำลังกายโดยการวิ่ง" และตอบคำถามจากครู

1.2.2 ครูแบ่งนักเรียนออกเป็น 2 กลุ่ม ๆ ละ 10 คน โดยการแบ่งกลุ่มตามชนิดของอาหาร โดยครูให้แต่ละกลุ่มคิดโครงสร้างเรื่อง ประเภทเหตุ-ผล และประเภทรายการ กลุ่มละ 5 ประโยค และให้อีกฝ่ายหนึ่งทายว่าเป็นโครงสร้างเรื่องประเภทใด กลุ่มไหนทายได้ถูกมากที่สุด กลุ่มนั้นชนะ

1.3 เขียนแผนภูมิโครงสร้าง

1.3.1 ครูให้นักเรียนเขียนแผนภูมิโครงสร้างจากเรื่อง "วิ่ง" โดยกลุ่มที่ 1 เขียนแผนภูมิโครงสร้างเรื่อง ประเภทเหตุ-ผล ในหัวข้อเรื่อง "เหตุที่ต้องวิ่ง และผลที่จะเกิดขึ้น" และกลุ่มที่ 2 ให้เขียนแผนภูมิโครงสร้างเรื่อง ประเภทรายการ ในหัวข้อเรื่อง "ประโยชน์ของการวิ่ง"

1.3.2 ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มออกมาอภิปรายแผนภูมิโครงสร้างเรื่อง ที่นักเรียนทำขึ้น

ขั้นที่ 2 ขั้นฝึกกิจกรรมการอ่าน (25 นาที) บทอ่านเรื่อง "วิ่ง...ดีจริงหรือ"

2.1 กิจกรรมการอ่าน

2.1.1 ครูและนักเรียนสนทนาชักถามเกี่ยวกับหัวข้อเรื่อง "การวิ่ง" จาก การที่นักเรียนได้อภิปราย และทำแผนภูมิโครงสร้างจากประสบการณ์เดิมของนักเรียน

2.1.2 ครูให้นักเรียนกลุ่มเดิมออกมาแข่งขันกันเขียนให้หัวข้อเรื่อง "สิ่งที่นักเรียนรู้เกี่ยวกับการวิ่ง" และ "สิ่งที่นักเรียนต้องการรู้ในเรื่องการวิ่ง" โดยการจับฉลาก ว่ากลุ่มไหนจะได้หัวข้ออะไร โดยให้เวลากลุ่มละ 3 นาที

2.1.3 ครูและนักเรียนช่วยกันสรุปข้อมูลที่นักเรียนได้บันทึกจากตาราง

ตารางบันทึกข้อมูล ในหัวข้อเรื่อง "การวิ่ง"

(กลุ่มที่ 1) สิ่งที่นักเรียน (K) เรื่อง "การวิ่ง"	(กลุ่มที่ 2) สิ่งที่นักเรียนต้องการรู้ (W)	สิ่งที่นักเรียนเรียนรู้ (L)

2.2 กิจกรรมระหว่างอ่าน

2.2.1 ครูแจกบทอ่านเรื่อง "วิ่ง...คือวิ่งหรือ"

2.2.2 ในขณะที่อ่าน ครูให้นักเรียนช่วยกันตอบคำถามสิ่งที่นักเรียน
เรียนรู้จากบทอ่าน โดยบันทึกลงในตารางเพิ่มเติม

2.3 กิจกรรมหลังอ่าน

ครูให้นักเรียนกลุ่มเดิม บันทึกข้อมูลเพิ่มเติมจากที่ได้ในบทอ่านลงในแผนภูมิ
ที่นักเรียนเขียนขึ้นตามประสบการณ์เดิมของนักเรียน

ขั้นที่ 3 ชี้นำไปใช้ (15 นาที)

ครูให้นักเรียนทำแบบทดสอบความสามารถในการอ่านจับใจความจากเรื่อง
"วิ่ง...คือวิ่งหรือ"

การประเมินผล

1. จากการตอบคำถาม
2. จากการทำงานกลุ่ม
3. จากการทำแบบทดสอบ

สื่อการเรียน

1. บทอ่านเรื่อง "วิ่ง...ดีจริงหรือ"

วิ่ง...ดีจริงหรือ

พ ดถึงเรื่องวิ่ง หลายคนคงคิดว่ามันเป็นเรื่องเก่าเรื่องธรรมดา ๆ ที่รู้ ๆ กันอยู่แล้ว เคยทำมาแล้วทุกคน สมัยเป็นเด็กก็วิ่งเล่นกันอยู่เรื่อย เคยจับกลุ่มวิ่งเปี้ยว วิ่งแข่งกันมาแล้ว เรื่องวิ่งมันน่าจะเป็นเรื่องของเด็กหรือไม่ก็พวกนักกีฬาที่จะไปแข่งขันกันกระมัง บางคนไม่เพียงแต่จะคิดแค่นั้น กลับพลอยคิดไปถึงเรื่องการวิ่งเดิน โยกย้ายหาตำแหน่งที่พวกข้าราชการเขาขอบคุณกันเสมอ ๆ... ไปโน่น

ครับอย่าเพิ่งมองข้ามหรือเห็นว่ามันเป็นเรื่องเล็กน้อยที่ไม่น่าสนใจ ผมว่าท่านลองอ่านบทความนี้ดูก่อนท่านอาจเปลี่ยนใจ และกลายเป็นนักวิ่งประจำหมู่บ้านไปก็ได้

เรื่องวิ่งที่ผมจะมาเล่าให้ท่านฟังนี้ เป็นการวิ่งเพื่อสุขภาพที่กระผมได้ประสบมาด้วยตนเอง คือ ช่วงที่ผมจะเริ่มเข้ารับราชการนั้น เขามีการทดสอบสมรรถภาพด้วยการวิ่งระยะทางประมาณ ๒ กิโลเมตร ผมเองถึงแม้จะชอบเล่นกีฬาแต่ก็ไม่เป็นกิจลักษณะ พอต้องมาวิ่งระยะทางยาว ๆ เช่นนี้เล่นเอาหอบแฮกหน้าจะมีดเอา ด้วยความบังเอิญผมไปพบหนังสือวิ่งสู่ชีวิตใหม่ ของหม่ออู๋ดมศิลปี ศรีแสงนามเข้า เลยซื้อมาพลิกอ่านแล้วลองปฏิบัติตามดูผลคือการวิ่งลักษณะเช่นนี้ทำให้ชีวิตและสุขภาพของผมเปลี่ยนไปในทางที่ดีขึ้นจริง ๆ ทุกวันนี้ถึงแม้เวลาจะมีอยู่อย่างแสนจำกัดผมก็อดไม่ได้ที่จะต้องเจียดเวลาหาโอกาสสอออกมาวิ่งอยู่เสมอ ข้ออ้างเรื่องเวลาที่คนส่วนใหญ่ยกมาเป็นเหตุผลก็ถูกกำจัดไปได้ด้วยความต้องการ ...วิ่งของเรา

ทำไมต้องออกกำลังกาย

ก่อนพูดถึงข้อดีในการวิ่งที่ทำให้ผมเหมือนผู้ติดยาเสพติด คือติดการวิ่งอมแงม ขอพูดเกริ่นถึงเรื่องการออกกำลังกายโดยทั่วไปก่อนว่า มันมาเกี่ยวกันอย่างไร วิถีชีวิตของคนเดี๋ยวนี้เครื่องอำนวยความสะดวกมันมาก การเดินเหิรมันน้อยลง ยิ่งรวมสุขภาพมักจะมีปัญหา เป็นความผกผันที่เราไม่ค่อยจะได้คิดคำนึงกัน...ขอสบายไว้ก่อน ท่านทราบหรือไม่ว่าปัจจุบันคนเสียชีวิตด้วยโรคไขมันในเส้นเลือด โรคความดันโลหิตสูง โรคหัวใจ และโรคอื่น ๆ ที่เกิดจากการกินมากเกินไป และการไม่ได้ออกกำลังกายมีเป็นจำนวนมาก หลายคนร่ำรวยมีเงินมากมายแต่สุขภาพแย่ บางครั้งเงินก็ไม่มีประโยชน์และช่วยเหลืออะไรไม่ได้ (...แต่ไม่มีเงินเลยมันก็แย่เหมือนกันนะ) ผู้คิดได้ถึงเรื่องนี้จึงเริ่มให้ความสนใจการออกกำลังกาย และค้นหาวิธีกันว่าทำอย่างไร จึงจะมีสุขภาพร่างกายที่สมบูรณ์แข็งแรง

เลือกการวิ่งเพราะอะไร

การออกกำลังกายแบบแอโรบิคมีหลายวิธีดังที่ได้กล่าวมาแล้ว แต่วิธีหรือประเภทที่มีการนิยมมากที่สุดและประหยัดสุดเห็นจะเป็นการวิ่ง ท่านไม่ต้องลงทุนอะไรมาก มีรองเท้าคูเดียวก็วิ่งได้แล้ว (หรือจะวิ่งเท้าเปล่าก็ได้ตามใจ) เสื้อผ้าก็ตมสะดวก เอาที่มันระบายอากาศดี ๆ หน่อย เพราะช่วงวิ่งนั้นร่างกายเราจะมีอุณหภูมิความร้อนสูง จะได้ไม่เกิดปัญหาเครื่องร้อนจัด พร้อมแล้วก็วิ่งได้เลย ถ้าตามถนนหนทางก็ระวังรถหน่อยละกัน การวิ่งเมื่อเปรียบเทียบกับแอโรบิคประเภทอื่นจึงสะดวก ประหยัด และเกิดประโยชน์ได้สูงสุด

วิ่งแล้วได้ประโยชน์อะไรบ้าง

เกริ่นถึงมูลเหตุที่ต้องออกกำลังกายด้วยการวิ่งมาแล้ว ก็ขอเฉลยข้อคำถามที่ตั้งไว้ในหัวเรื่องว่า วิ่งดีจริงหรือ? ให้เห็นกันอย่างชัด ๆ ว่าวิ่งแล้วมันได้อะไรบ้าง

๑. สุขภาพร่างกายของท่านจะกระปรี้กระเปร่าแข็งแรงขึ้นอย่างรู้สึกได้ ท่านจะมีความกระฉับกระเฉงทำงานได้ไม่เหนื่อยอ่อน

๒. ระบบย่อยระบบขับถ่ายจะดีขึ้น อาการท้องอืด ท้องเฟ้อ ท้องผูก จะลดลงหรือหายเลย

๓. หัวถึงหมอนก็หลับ หลับง่าย หลับสนิทขึ้น

๔. ความเครียด ความวิตกกังวล อาการซึมเศร้าที่เป็นสาเหตุของโรคประสาทจะลดลง

๕. สุขภาพจิตของท่านจะดีขึ้นอย่างมาก ความร่าเริง แจ่มใส ปลอดโปร่ง อารมณ์เยือกเย็นจะปรากฏชัด

๖. ไม่อยากดื่มเหล้า เบียร์ และสูบบุหรี่

๗. ลดความอ้วนได้ผลดีที่สุด เพราะร่างกายได้เผาผลาญไขมันออกไปมาก แต่ถ้าท่านยังทานมากเกินไปก็คงจะลดได้ไม่มาก เป็นธรรมดา ถ้าเข้ามาก ออกน้อยมันย่อมมีของเหลือสะสมไว้

๘. มีความเชื่อมั่น และมั่นใจในตัวเองมากขึ้น

๙. มีความคิดสร้างสรรค์ สติปัญญาดี

๑๐. กระดูกแข็งแรงขึ้น

๑๑. หัวใจจะปลอดแข็งแรงขึ้น โอกาส

เป็นโรคหัวใจน้อยลง

๑๒. กล้ามเนื้อแข็งแรงไม่หยาบยาน

๑๓. มีอายุยืนยาวขึ้น ไม่ค่อยแก่

๑๔. สมรรถภาพทางเพศจะดีขึ้นทั้งด้านปริมาณ และคุณภาพ คุณไม่ต้องไปหายาประเภทโตไม่รู้สึก อังตั้นหมี ยาบำรุงที่มันแพง ๆ มาทานหรอก คุณวิ่งให้สม่ำเสมอแล้วมันจะดีเอง ผู้เขียนเคยได้ยินคนเล่ามาว่า มีนายอำเภอคนหนึ่งทานเหล้าเก่ง จนร่างกายทรุดโทรมหมดสภาพ เมียต้องขอหย่า หลังจากนั้นนายอำเภอนี้ก็หันกลับมาวิ่ง และเลิกทานเหล้าค่อย ๆ พิตร่ายกายจนเดี๋ยวนี้เมียต้องมาขอคืนดีด้วย...วิ่งมันดีอย่างนี้เอง

สรุปหน่อย

จริง ๆ แล้ว การวิ่งมีเรื่องราวที่สามารถคุยกันได้อีกหลายอย่าง เช่น ลักษณะการวิ่ง การลงเท้าที่ถูกต้องวิธี ความเร็วในการวิ่ง เทคนิคการวิ่ง การยืดเส้นยืดสายก่อนวิ่ง เลือ กางเกง รองเท้าที่ใส่วิ่ง ความพอเหมาะพอควร ฯลฯ แต่มีหน้าจำกัด ก็ขอสรุปไว้เพียงนี้ว่า ขอให้สังเกตตัวท่านเป็นหลักว่าควรวิ่งเท่าใด แต่อย่างน้อยที่สุดควรวิ่งละประมาณ ๓๐ นาที หรือ ๖ กิโลเมตร ลับดาหฺละ ๓-๔ ครั้ง เท่านี้ท่านก็จะเป็นคนที่มีสุขภาพกาย สุขภาพใจที่ดี พร้อมทั้งจะเผชิญหน้าต่อสู้กับชีวิตต่อไป... ลองดูซิครับ!

2. แบบทดสอบบทอ่านเรื่อง "วัง...คือจริงหรือ"

2.1 เขียนแผนภูมิแสดงใจความสำคัญและรายละเอียดของเรื่อง ตามโครงสร้างความเรียงประเภทเหตุ-ผล หรือประเภทรายการ โดยให้นักเรียนเลือกเขียนแผนภูมิประเภทใดประเภทหนึ่ง จากบทอ่าน

ประเภทของโครงสร้างความเรียงที่ใช้ คือ

ใจความสำคัญของเรื่องนี้คือ

2.2 แบบทดสอบความสามารถในการอ่าน บทอ่านเรื่อง "วัง...คือจริงหรือ"

1. จุดประสงค์ของการแต่งเรื่องนี้คือ

.....

2. ประโยชน์ของการอ่านบทอ่านนี้คืออะไร

.....

3. ในหัวข้อเรื่อง "ทำไมต้องออกกำลังกาย" มีโครงสร้าง
ความเรียงประเภทใด

.....

4. ในหัวข้อเรื่อง "วังแล้ว...ได้ประโยชน์อะไรบ้าง" มี
โครงสร้างความเรียงประเภทใด

.....

5. การออกกำลังกายวิธีใดดีที่สุด เพราะอะไร
.....
6. ปัจจุบันนักเรียนได้ออกกำลังกายหรือไม่ และออกกำลังกาย
ด้วยวิธีใด วิธีนั้นส่งผลต่อร่างกายอย่างไร
.....

แผนการสอนที่ 15

แผนบูรณาการโครงสร้างเรื่อง ประเภทรรยาย-ประเภทเปรียบเทียบ

กลุ่มทดลองที่ 1

เวลา 3 คาบ (60 นาที)

ความคิดรวบยอด

โครงสร้างเรื่อง ประเภทบรรยาย และประเภท เปรียบเทียบ ก็เป็นลักษณะข้อเขียนที่นักเขียนควรรู้จัก ถ้านักเรียนอ่านเรื่องแล้วสามารถคิด วิเคราะห์โครงสร้างเรื่องแต่ละประเภทได้ รวมทั้งแปลความ ตีความ ขยายความ จากเรื่องที่อ่านได้ แสดงว่านักเรียนมีความเข้าใจในการอ่าน

ความคิดรวบยอดจากบทอ่าน

นาฏศิลป์ไทย เป็นศิลปวัฒนธรรมที่เป็นเอกลักษณ์ของชาติ ที่เราควรอนุรักษ์ไว้

จุดประสงค์

1. นักเรียนบอกใจความสำคัญและรายละเอียดของเรื่องที่อ่านได้
2. นักเรียนบอกจุดประสงค์ของเรื่องที่อ่านได้
3. นักเรียนเขียนแผนภูมิโครงสร้างจากเรื่องที่อ่านได้
4. นักเรียนวิเคราะห์โครงสร้างเรื่อง ประเภทบรรยาย และประเภท

เปรียบเทียบได้

5. นักเรียนคาดคะเนเหตุการณ์จากเรื่องที่อ่านได้
6. นักเรียนทำแบบทดสอบจากเรื่องที่อ่านได้

เนื้อหา

บททวนเนื้อหาโครงสร้างเรื่อง ประเภทบรรยาย

บททวนเนื้อหาโครงสร้างเรื่อง ประเภทเปรียบเทียบ

บทอ่านเรื่อง "นาฏศิลป์ไทย"

กิจกรรมการเรียนรู้การสอน

ขั้นที่ 1 ขั้นสอนให้รู้จักโครงสร้างความเรียง (20 นาที)

1.1 ทบทวนเนื้อหา

ครูนำชื่อหัวข้อข่าวจากหนังสือพิมพ์รายวันมาอ่านให้นักเรียนฟัง โดยให้นักเรียนทายชื่อจากหัวข้อข่าว ว่าเป็นโครงสร้างความเรียงประเภทใด

1.2 ชักถามรายละเอียดเนื้อเรื่อง

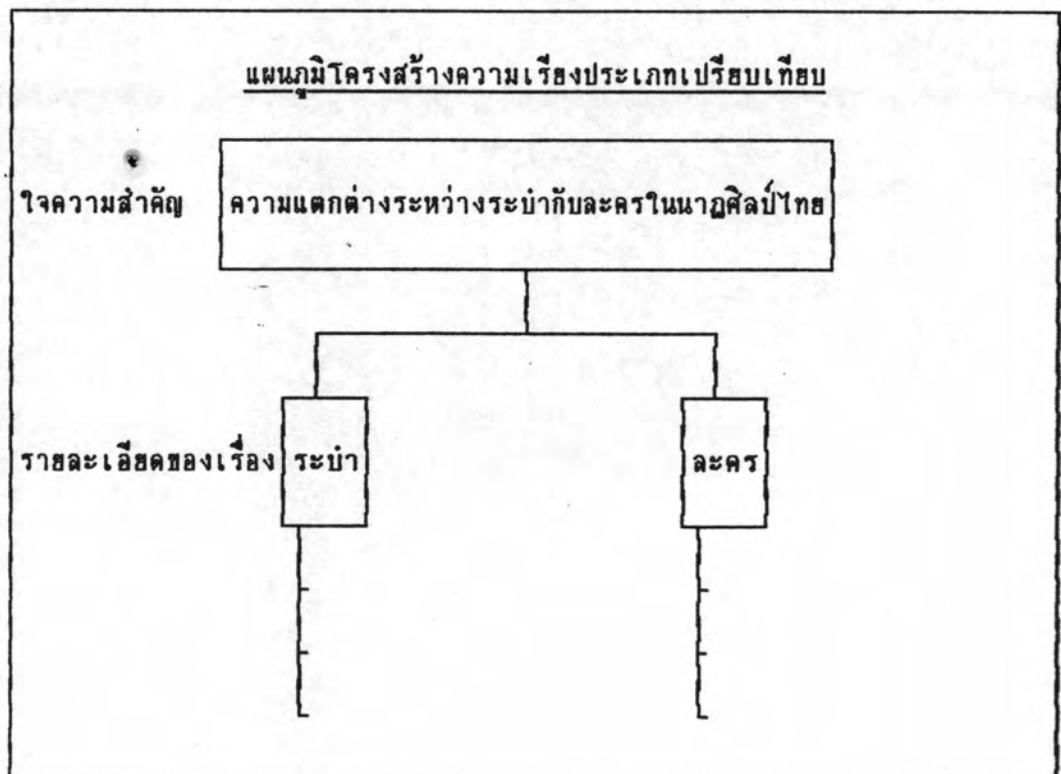
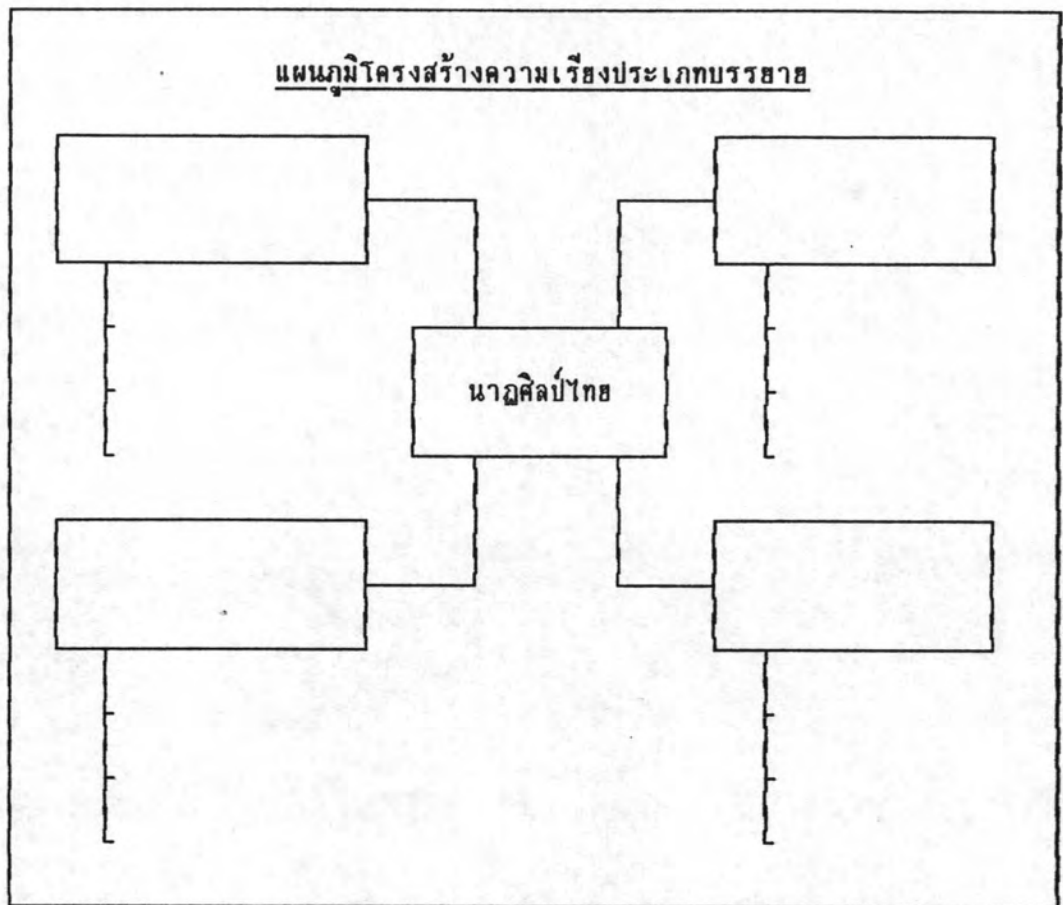
1.2.1 ครูให้หัวข้อบทอ่านเรื่อง "นาฏศิลป์ไทย" และให้นักเรียนซักถามหัวข้อเรื่องที่ครูกำหนดให้

1.2.2 ครูให้นักเรียนคู่สนทนาเกี่ยวกับ "ประวัติความเป็นมาของนาฏศิลป์ไทย" นักเรียนสนทนาซักถามจากเรื่องที่เห็น

1.3 เขียนแผนภูมิโครงสร้าง

1.3.1 ครูเขียนแผนภูมิโครงสร้างความเรียงประเภทบรรยายและประเภทเปรียบเทียบ

1.3.2 ครูให้นักเรียนออกมาเติมข้อความตามแผนภูมิของโครงสร้างความเรียงทั้ง 2 ประเภท จากความรู้ที่นักเรียนได้จากการคู่สนทนา

ขั้นที่ 2 ขั้นฝึกกิจกรรมการอ่าน (25 นาที)

2.1 กิจกรรมก่อนอ่าน

2.1.1 ครูและนักเรียนสนทนาซักถามเนื้อเรื่องจากแผนภูมิโครงสร้างที่นักเรียนช่วยกันทำ

2.1.2 ครูให้นักเรียนจับคู่กัน ทำบัตรงานโดยตอบคำถามกิจกรรมก่อนอ่าน

<u>บัตรงาน</u>	
ให้นักเรียนตอบคำถามจากเรื่องนาฏศิลป์ไทย โดยทำกิจกรรมก่อนอ่านและกิจกรรมอ่าน	
กิจกรรมก่อนอ่าน	กิจกรรมระหว่างอ่าน (ตรวจสอบการอ่านด้วยตนเอง)
1. นักเรียนมีความรู้เกี่ยวกับเนื้อหา "นาฏศิลป์ไทย" อย่างไรบ้าง <u>ตอบ</u>	1. สิ่งที่นักเรียนรู้ มีอยู่ในบทอ่านหรือไม่ อย่างไร <u>ตอบ</u>
2. นักเรียนมีคำถามเรื่องอะไรที่นักเรียนอยากรู้ในเรื่อง "นาฏศิลป์ไทย" <u>ตอบ</u>	2. คำตอบที่ได้รับจากบทอ่านมีดังต่อไปนี้ <u>ตอบ</u>
3. จากหัวข้อเรื่อง "นาฏศิลป์ไทย" นักเรียนคาดว่า เรื่องที่กำลังจะอ่านนี้มีโครงสร้างความเรียงประเภทใด <u>ตอบ</u>	3. จากบทอ่านที่นักเรียนได้อ่านแล้ว นักเรียนคิดว่า มีโครงสร้างความเรียงอย่างไร เหมือนกับที่นักเรียนคาดเดาหรือไม่ เพราะอะไร <u>ตอบ</u>

2.2 กิจกรรมระหว่างอ่าน

ครูให้นักเรียนอ่านบทอ่านเรื่อง "นาฏศิลป์ไทย" และช่วยกันตอบคำถามในกิจกรรมระหว่างอ่าน

2.3 กิจกรรมหลังอ่าน

2.3.1 ครูให้นักเรียนจับคู่กันเขียนแผนภูมิโครงสร้างประเภทบรรพชาหรือประเภทเปรียบเทียบ ประเภทใดประเภทหนึ่ง จากบทอ่านเรื่อง "นาฏศิลป์ไทย"

2.3.2 นักเรียนออกมาอภิปรายเกี่ยวกับแผนภูมิที่นักเรียนเขียนขึ้น

ขั้นที่ 3 ขั้นนำไปใช้ (15 นาที)

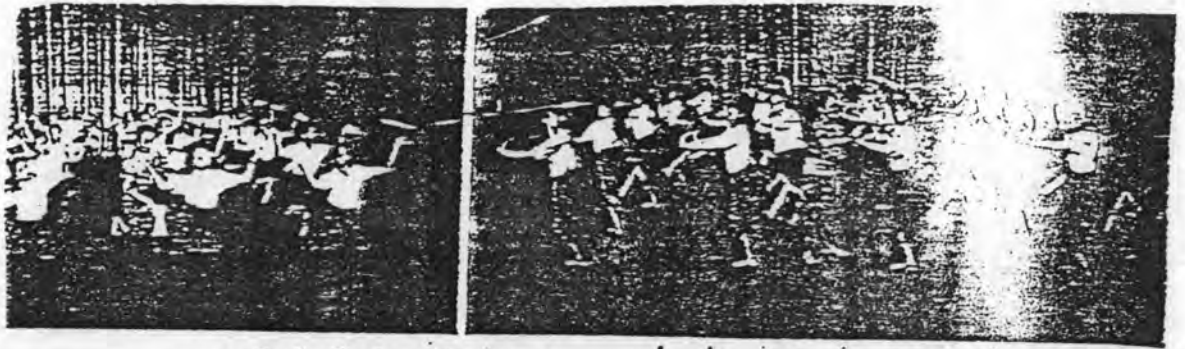
ครูให้นักเรียนทำแบบทดสอบความสามารถในการอ่านจับใจความ จากเรื่อง "นาฏศิลป์ไทย"

การประเมินผล

1. จากการตอบคำถาม
2. จากการทำงานกลุ่ม
3. การทำแบบทดสอบ

สื่อการเรียนรู้

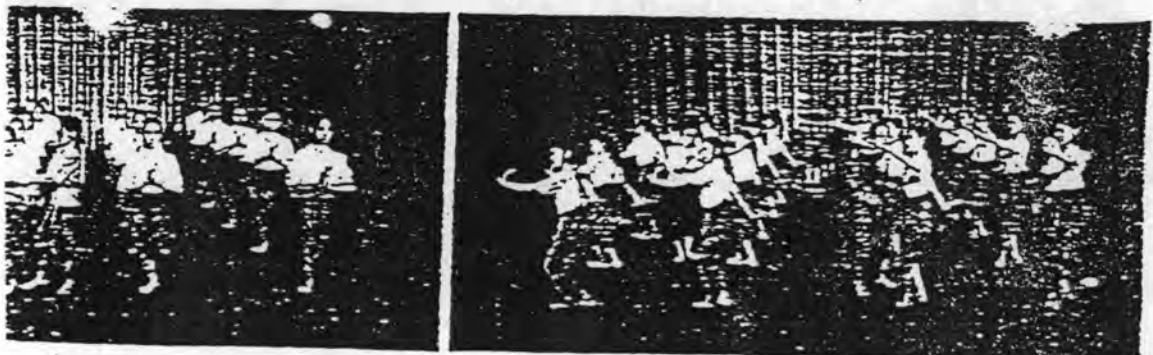
1. บทอ่านเรื่อง "นาฏศิลป์ไทย"

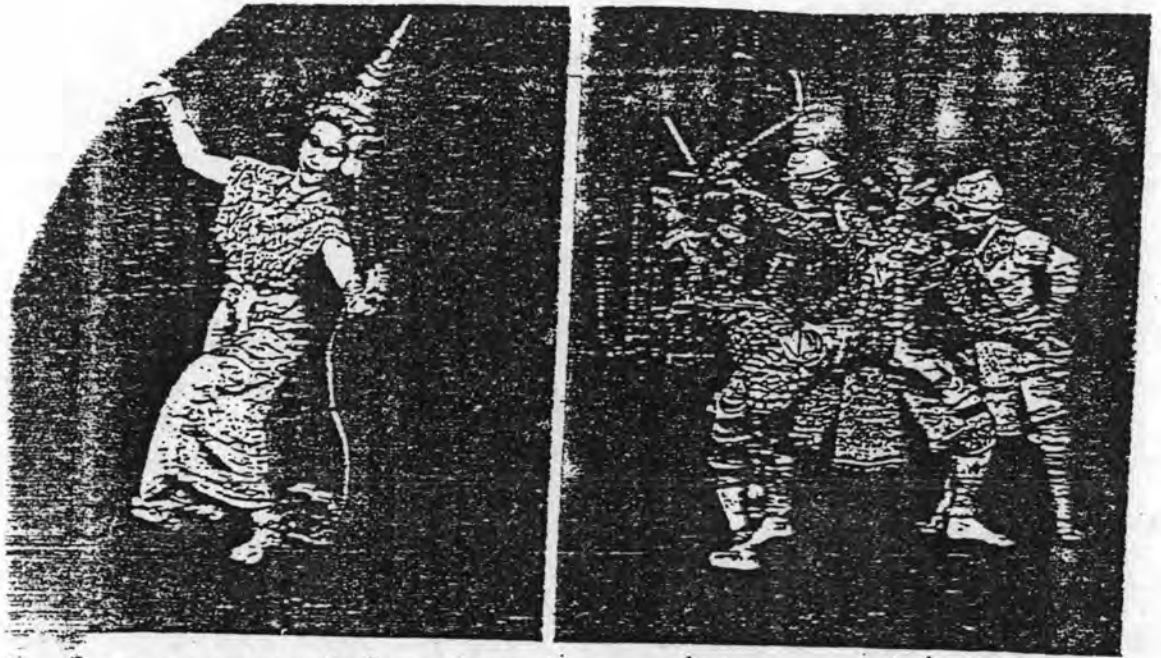

นาฏศิลป์ เป็นศิลปวัฒนธรรมสาขาหนึ่ง ที่แสดงถึงความเป็นชาติที่เจริญรุ่งเรืองของไทยเรา ความงดงามของท่าร้ายรำตามจังหวะและทำนองเพลง ตลอดจนการแสดงสื่อความหมายด้วยบทเจรจา ท่าทาง และคำร้องเป็นลำนำ ช่วยให้ผู้ชมได้ชื่นบานสนุกสนาน ได้อิ่มเอมกับสุนทรียรส และเกิดอารมณ์คล้อยตามไปกับการแสดง นาฏศิลป์ไทยจึงเป็นเอกลักษณ์อย่างหนึ่งของชาติ เป็นมรดกทางวัฒนธรรมที่ปู่ ย่า ตา ยาย ได้ถ่ายทอดไว้ให้สมควรที่เยาวชนทั้งหลายควรสนใจรับสืบทอด และรักษาไว้เป็นศรีสง่าของชาติไทยสืบไป

ท่วงท่าของการรำรำนั้น เกิดขึ้นจากอิริยาบถต่าง ๆ ของคนในชีวิตประจำวันนั่นเอง แม้ว่ามือและแขนจะเป็นส่วนสำคัญของการรำ แต่อวัยวะทุกส่วนไม่ว่าจะเป็นศีรษะ หน้า คอ ลำตัว เหว ขา และเท้าก็ต้องเคลื่อนไหว รับสัมพันธ์กันทุกส่วนจึงจะแลดูงามและสื่อความหมายได้ดี การแสดงท่ากวัก โบกสะบัด จีบคว่ำ จีบหงาย ร้องให้ อิ่มเอม โกรธ ชับไล่ ฯลฯ ล้วนแต่มีท่ารำที่สวยงาม และดูได้เข้าใจชัดเจนทั้งสิ้น

เนื่องจากการรำรำ เป็นศิลปะชั้นสูง ผู้ที่จะรำเป็นจึงต้องได้รับการฝึกหัด และฝึกฝนอย่างจริงจัง จึงจะดูนิ่มนวล กลมกลืน และงามสง่า ครูนาฏศิลป์โบราณได้ประดิษฐ์ท่ารำไว้มาก เป็นท่าหลักที่ต้องเรียนรู้ให้แม่นยำ ท่าหลักสำหรับฝึกหัดรำนี้มักเรียกกันว่า “แม่บท” เป็นท่ารำที่เลียนแบบอิริยาบถทั้งของเทพบุตร เทพีธิดา คน สัตว์ และธรรมชาติแวดล้อม เช่น เทพพนม สอดสร้อยมาลา กวางเดินดง เมขลา ล้อแก้ว ยอดดอกลม เป็นต้น ท่ารำบางท่าเป็นการแสดงความรู้สึกและอารมณ์ เช่น เสือทำลายห้าง ช้าง

หนุมานผลาญยักษ์ พระลักษมณ์แฉลงฤทธิ์ เป็นต้น

การรำคือการเปลื้องท่ารำต่าง ๆ มาประดิษฐ์ให้มีส่วนสดงดงาม เรียบเรียง
 ทให้เข้ากับจังหวะและทำนองของเพลงร้องเพลงดนตรีที่บรรเลงประกอบ คบแต่ง
 สำหรับเชื่อมท่าต่าง ๆ ให้ติดต่อกลมกลืนกัน การแสดงนาฏศิลป์แบ่งออกเป็น ๒
 ประเภทใหญ่ ๆ คือ

๑. ระบำ
๒. ละคร

ระบำ เป็นการแสดงรำรำประกอบคำร้องและทำนองจังหวะดนตรีที่มุ่งความ
 ความบันเทิงเป็นสำคัญ ผู้แสดงจะมีเพียงคนเดียวหรือเป็นหมู่ก็ได้ การแสดง
 มีความพร้อมเพรียงและช่วยทำให้เกิดความสนุกสนาน

ละคร เป็นการแสดงรำที่มีเรื่องราวดำเนินไปโดยลำดับ มีหลายประเภทเช่น
 โนรา ละครนอก ละครใน ละครพันทาง ละครตีกดาบรพ และ โขน สำหรับโขน
 มีวิธีการแสดงที่แตกต่างกันไป เช่น โขนกลางแปลง โขนนั่งราว โขนโรงใน
 และโขนฉาก

นับแต่สมัยรัชกาลที่ ๕ ได้มีการนำนาฏศิลป์แบบตะวันตกมาใช้ จึงเกิดมีละคร
 พุด ละครพูดสลัปลา และละครสังคีต การละครได้เฟื่องฟูมากในรัชสมัย
 สมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว และได้มีวิวัฒนาการสืบต่อมาจนถึงปัจจุบัน

2. แบบทดสอบบทอ่านเรื่อง "นาฏศิลป์ไทย"

2.1 จงเขียนแผนภูมิแสดงใจความสำคัญและรายละเอียดของเรื่อง ตาม
โครงสร้างเรื่อง ประเภทเปรียบเทียบจากบทอ่านเรื่อง "นาฏศิลป์ไทย"

ใจความสำคัญของเรื่องคือ

รายละเอียดของเรื่องคือ

.....

2.2 แบบทดสอบความสามารถในการอ่าน บทอ่านเรื่อง "นาฏศิลป์ไทย"

1. จุดประสงค์ของผู้แต่งเรื่องนี้ แต่งเพื่ออะไร
.....
2. คำว่า "นาฏศิลป์ไทย" มีความหมายว่าอย่างไร
.....
3. ระบุว่าละคร มีลักษณะแตกต่างกันอย่างไร
.....
4. "นาฏศิลป์ตะวันตก" เข้าสู่ประเทศไทยในสมัยใด ปัจจุบันมีความ
นิยมมากน้อยเพียงไร (อธิบายสั้น ๆ)
.....
5. ในย่อหน้าที่ 5 และย่อหน้าที่ 6 มีโครงสร้างเรื่อง
ประเภทใด
.....
6. ในย่อหน้าที่ 1 มีใจความสำคัญว่าอย่างไร
.....

แผนการสอนที่ 16
 แผนบทอ่านโครงสร้างความเรียงทั้ง 5 ประเภท
 กลุ่มทดลองที่ 1

เวลา 3 คาบ (60 นาที)

ความคิดรวบยอด

ในการอ่านเนื้อหาบทอ่าน ถ้านักเรียนรู้จักวิเคราะห์โครงสร้างความเรียงแต่ละประเภท และใช้กิจกรรมการอ่าน เค.ดับบลิว.แอล จะทำให้นักเรียนสามารถแปลความดีความ ชยาศความ และสรุปความจากเรื่องที่ได้

ความคิดรวบยอดจากบทอ่าน

ค่างคาวกิดติไทย เป็นค่างคาวที่เล็กที่สุดในโลก ที่พบประเทศไทย

จุดประสงค์

1. นักเรียนบอกใจความสำคัญและรายละเอียดของเรื่องที่ได้
2. นักเรียนบอกจุดประสงค์ของเรื่องที่ได้
3. นักเรียนสามารถเขียนแผนภูมิโครงสร้างและวิเคราะห์โครงสร้างความเรียง

แต่ละประเภทได้

4. นักเรียนบอกข้อคิด ประโยชน์จากเรื่องที่ได้
5. นักเรียนคาดคะเนเหตุการณ์จากเรื่องที่ได้
6. นักเรียนทำแบบทดสอบความสามารถในการอ่านจับใจความจากเรื่อง

อ่านได้

เนื้อหา

บทอ่านโครงสร้างความเรียงทั้ง 5 ประเภท
 บทอ่านเรื่อง "ค่างคาวกิดติไทย"

กิจกรรมการเขียนการสอน

ขั้นที่ 1 ขั้นทบทวนโครงสร้างความเรียงประเภทต่าง ๆ

1.1 ครูแบ่งนักเรียนออกเป็น 5 กลุ่ม กลุ่มละ 4 คน โดยวิธีการนับเลข 1-4 ใครนับเลขเดียวกันอยู่กลุ่มเดียวกัน โดยให้แต่ละกลุ่มมารับบัตรงานที่มีข้อเขียนโครงสร้างความเรียงประเภทต่าง ๆ

บัตรงานกลุ่มที่ 1

คำสั่ง จงเขียนแผนภูมิโครงสร้างแสดงใจความสำคัญและรายละเอียดของเรื่องและบอกประเภทของโครงสร้างความเรียง จากข้อเขียนต่อไปนี้

"การประชุมพยาบาลที่เด็ก ๆ ควรเรียนรู้ได้แก่ การห้ามเลือดจากบาดแผล การตกแต่งบาดแผลทั่วไป การพาสปอดเมื่อพบคนหยุดหายใจ การช่วยเหลือคนเป็นลม การช่วยเหลือคนถูกไฟฟ้าคุด คนถูกไฟไหม้ เป็นต้น"

บัตรงานกลุ่มที่ 2

คำสั่ง จงเขียนแผนภูมิโครงสร้างแสดงใจความสำคัญและรายละเอียดของเรื่องและบอกประเภทของโครงสร้างความเรียง จากข้อเขียนต่อไปนี้

"ผีเสื้อกลางคืน มีรูปร่างลักษณะบางอย่างแตกต่างจากผีเสื้อกลางวัน คือมีลำตัวอ้วนกว่า สั้นกว่า ปีกผีเสื้อกลางวันมีลวดลาย สีสิ้น สดใส สะดุดตา และงดงามกว่า ส่วนผีเสื้อกลางคืนจะมีสีคล้ำ ๆ มัว ๆ เวลาเกาะนิ่ง ผีเสื้อกลางวันจะชูปีกตั้งตรงขึ้น บนหลังลำตัว แต่ผีเสื้อกลางคืนจะเกาะนิ่ง โดยหุบปีกตกลงข้าง ๆ ลำตัว คล้ายกระโจมผ้าใบที่กางไว้ "

บัตรงานกลุ่มที่ 3

คำสั่ง จงเขียนแผนภูมิโครงสร้างแสดงใจความสำคัญและรายละเอียดของเรื่องและบอกประเภทของโครงสร้างความเรียง จากข้อเขียนต่อไปนี้

"เหตุที่ทำให้เกิดอุบัติเหตุนั้นมีหลายประการ การไม่ระมัดระวังตัว ไม่ป้องกันเหตุร้ายล่วงหน้า ความประมาทเลินเล่อ ไม่รู้วิธีใช้เครื่องมือ เครื่องใช้อย่างถูกต้อง สิ่งเหล่านี้เป็นสาเหตุที่ก่อให้เกิดอุบัติเหตุได้ง่าย ๆ และบ่อยครั้ง"

บัตรงานกลุ่มที่ 4

คำสั่ง จงเขียนแผนภูมิโครงสร้างแสดงใจความสำคัญและรายละเอียดของเรื่องและบอกประเภทของโครงสร้างความเรียง จากข้อเขียนต่อไปนี้

"โรคพิษหลายชนิดที่เกิดจากเชื้อไวรัสหรือไมโครพลาสมา มีแมลงพวกเพลี้ยจักจั่น เพลี้ยกระโดด แมลงหวี่ขาว เป็นต้นนำเชื้อโรค และถ่ายทอดไปยัง ปกติไก่เคียงหรือที่มีแมลงบินไปตอม ฉะนั้นการฉีดฆ่าแมลงเป็นครั้งคราว จะช่วยงดการระบาดของโรคได้"

บัตรงานกลุ่มที่ 5

คำสั่ง จงเขียนแผนภูมิโครงสร้างแสดงใจความสำคัญและรายละเอียดของเรื่องและบอกประเภทของโครงสร้างความเรียง จากข้อเขียนต่อไปนี้

"วันมาฆบูชาตรงกับวันเพ็ญเดือน 3 ความสำคัญของวันนี้คือเป็นวันที่พระสงฆ์ 1,250 รูป มาประชุมกันโดยมิได้นัดหมาย พระภิกษุที่มาในวันนั้นล้วนเป็นเอหิภิกขุสัมปทา และล้วนแต่เป็นพระอรหันต์ทั้งสิ้น ในวันนั้นพุทธศาสนิกชนก็ไปทำบุญใส่บาตร ฟังเทศน์ และเวียนเทียน เพื่อเป็นสิริมงคลและเป็นพุทธบูชาแก่ผู้ปฏิบัติตลอดไป"

ขั้นที่ 2 ขั้นฝึกกิจกรรมการอ่าน (25 นาที) บทอ่านเรื่อง "ค้างคาวกิตติไทย"

2.1 กิจกรรมก่อนอ่าน

2.1.1 ครูให้นักเรียนขีดหุ่นกระบอกเรื่อง "ค้างคาว" จากบทละครที่กำหนดให้

2.1.2 ครูให้บัตรข้อความคนละ 1 แผ่น ให้นักเรียนเขียนข้อความสิ่งที่นักเรียนรู้หรือต้องการรู้ จากการขีดหุ่นกระบอกเรื่อง "ค้างคาว" โดยการแยกข้อมูลใส่ลงในกล่อง สิ่งที่นักเรียนรู้ และกล่องสิ่งนักเรียนต้องการรู้

2.1.3 ครูนำบัตรที่นักเรียนเขียนไว้ในตารางข้อมูลติดไว้บนกระดานดำ

กิจกรรมก่อนอ่าน (สิ่งที่นักเรียนรู้) K	กิจกรรมก่อนอ่าน (สิ่งที่นักเรียนต้องการรู้) W	กิจกรรมระหว่างอ่าน (สิ่งที่นักเรียนได้เรียนรู้) L

2.2 กิจกรรมระหว่างอ่าน

2.2.1 ครูแจกบทอ่านเรื่อง "ค้างคาวกิตติไทย" ให้นักเรียนอ่าน ในขณะที่อ่านครูนำบัตรข้อความให้นักเรียนเขียนสิ่งที่นักเรียนเรียนรู้จากเรื่องที่อ่าน แล้วนำมาใส่ในกล่องข้อมูล กล่องที่ 3

2.2.2 ครูนำบัตรข้อความที่นักเรียนเขียนมาติดในตารางช่องที่ 3 (สิ่งที่นักเรียนได้เรียนรู้) และสนทนาซักถามเกี่ยวกับเรื่องที่นักเรียนอ่าน

2.3 กิจกรรมหลังอ่าน

- 2.3.1 ครูแบ่งนักเรียนออกเป็น 2 กลุ่ม ๆ ละ 10 คน โดยการนับเลขคู่
เลขคี่
- 2.3.2 ครูให้นักเรียนแต่ละกลุ่มตอบคำถามจากเรื่องที่อ่าน จำนวน 1 ตัว
โดยให้นักเรียนทั้ง 2 กลุ่ม เขียนคำตอบส่งครู
- 2.3.3 กลุ่มไหนตอบถูกมากที่สุด กลุ่มนั้นชนะ

ขั้นที่ 3 ขั้นนำไปใช้ (15 นาที)

ครูให้นักเรียนทำแบบทดสอบความสามารถในการอ่านจับใจความเรื่อง
"ค่างคาวกิตติไทย"

การประเมินผล

1. จากการตอบคำถาม
2. จากการทำงานกลุ่ม
3. การทำแบบทดสอบ

สื่อการเรียน

1. บทอ่านเรื่อง "ค่างคาวกิตติไทย"

หนังสือชุดชีวิตสัตว์ที่สำคัญของเมืองไทย

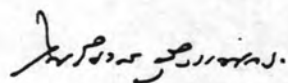
ค่างคาวกิตติไทย

สัตว์เลี้ยงลูกด้วยนมที่เล็กที่สุดในโลก มีเฉพาะในประเทศไทย

ที่ระลึก วันคุ้มครองสัตว์ป่าแห่งชาติ

สัตว์ป่าถือว่าเป็นทรัพยากรธรรมชาติอันมีค่ายิ่งแก่ประเทศ ซึ่งจัดเป็นทรัพยากรที่สามารถเกิดทดแทนได้ หากชาติพันธุ์ไม่ถูกทำลายเสียก่อน ดังนั้นทุกประเทศจึงได้พยายามป้องกันรักษาสัตว์ป่าให้คงอยู่ต่อไป ประเทศไทยได้ตราพระราชบัญญัติสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า พ.ศ.๒๕๐๓ ขึ้นเมื่อวันที่ ๒๖ ธันวาคม พ.ศ.๒๕๐๓ เพื่อให้การคุ้มครองรักษาสัตว์ป่าและแหล่งที่อยู่อาศัยของสัตว์ป่าโดยตรง และได้มีมาตรการด้านการอนุรักษ์อื่น ๆ อีกหลายวิธี เพื่อรักษาทรัพยากรธรรมชาติที่มีค่านี้ไว้เป็นสมบัติของชาติตลอดไป

อย่างไรก็ตามการอนุรักษ์สัตว์ป่าจะให้สัมฤทธิ์ผลในมาตรการต่าง ๆ นั้น ขึ้นอยู่กับการให้ความร่วมมือของประชาชนเป็นประการสำคัญ ถ้าประชาชนช่วยกันคุ้มครองรักษาช่วยระแวดระวัง ไม่รู้เห็นเป็นใจสนับสนุนให้มีการกระทำผิดเกี่ยวแก่กฎเกณฑ์ระเบียบข้อบังคับตามกฎหมายที่ระบุไว้แล้ว ก็เป็นที่หวังได้ว่าสัตว์ป่าประเทศไทย จะเพิ่มจำนวนมากขึ้น ซึ่งจะเป็นประโยชน์ต่อเศรษฐกิจของประเทศด้วยอีกทางหนึ่ง

(ไพโรจน์ สุวรรณกร)

รองอธิบดีกรมป่าไม้ กระทรวงเกษตรฯ

หนังสือชุดชีวิตสัตว์ที่สำคัญของเมืองไทย

ค้างคาวกิตติไทย

สัตว์เลี้ยงลูกด้วยนมที่เล็กที่สุดในโลก
มีเฉพาะในประเทศไทยเท่านั้น

ต้นอ้อ

สงวนลิขสิทธิ์

พิมพ์ครั้งที่ ๑

พ.ศ. ๒๕๓๑

จัดพิมพ์และจัดจำหน่าย

สำนักพิมพ์ต้นอ้อ

๑๐๔๑/๒๒๓ ศูนย์การค้าจักรีสนครกลาง

ถนนเพชรบุรีตัดใหม่ กรุงเทพฯ ๑๐๔๐๐

โทร. ๒๕๓-๔๔๒๔-๕ คอ ๓

พิมพ์ที่ แสงศิลป์การพิมพ์

๑๑๖/๓๔-๕๗ ถนนรางน้ำ

พญาไท กรุงเทพฯ ๑๐๔๐๐

ราคา ๒๕ บาท

ภู ตะนาวศรี

สนธยา มุลาสินน์

อนุชา วงศ์มณีรัตน์

เขียนเรื่อง

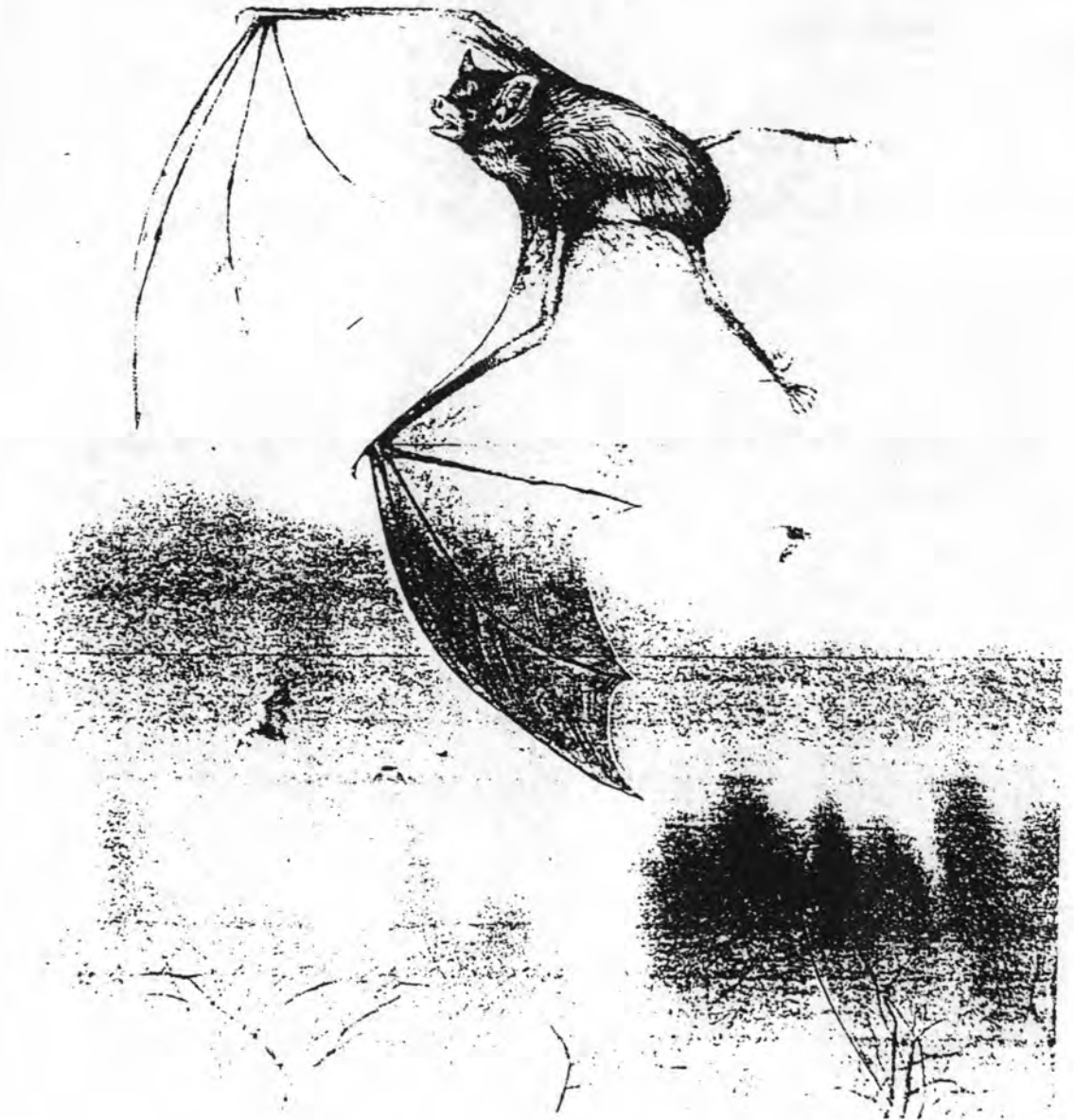
เขียนภาพ

ออกแบบรูปเล่ม

ในเดือนตุลาคมปี พ.ศ.๒๕๑๖ คณะสำรวจจากศูนย์รวบรวมวัสดุอุทก สถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์ประยุกต์แห่งประเทศไทย ได้เดินทางเข้าไปสำรวจชีวิตสัตว์ป่าในบริเวณน้ำตก ไทรโยค จังหวัดกาญจนบุรี เพื่อเก็บตัวอย่างชีวิตนกและสัตว์ต่าง ๆ ตลอดจนแมลงบางชนิด คนกลุ่มนี้มี คุณกิตติ ทองลงยา เป็นหัวหน้าคณะสำรวจ ต้องรอนแรมอยู่ในป่าเขาด้วยความ ยากลำบาก ถนนไม่ต้องเดินทางด้วยเท้าหรือล่องเรือไปตาม แม่น้ำ เพื่อศึกษาชีวิตสัตว์ป่า

นอกจากศึกษาสัตว์ป่าทั่ว ๆ ไปแล้ว ก็จับค้างคาวได้ ๔ ชนิด จากถ้ำทั่ว ๆ ไปในป่าเมืองกาญจนบุรี และ ๑ ใน ๔ ชนิด ที่จับได้ที่ถ้ำวังพระ อำเภอลำปาง เป็นค้างคาวที่มีขนาดเล็กมาก เล็กจนน่าอัศจรรย์ใจ เพราะมีน้ำหนักเพียง ๒ กรัมเท่านั้น ในภายหลังได้พิสูจน์ข้อเท็จจริงจากค้างคาวทั่วโลกว่า เป็นค้างคาวที่เล็กที่สุดในโลกและยังจัดเป็นสัตว์เสี่ยงลูกด้วยนมที่เล็กที่สุดในโลกด้วย ซึ่งได้ตั้งชื่อว่า ค้างคาวกิตติ มากะหังบัดนี้ เพื่อเป็นอนุสรณ์แก่ผู้ค้นพบเป็นคนแรกคือ คุณกิตติ ทองลงยา ซึ่งเสียชีวิตลงหลังจากค้นพบค้างคาวชนิดนี้ได้ ๔ เดือน และยังไม่ทราบผลว่า เป็นค้างคาวที่เล็กที่สุดในโลก

แหล่งบริเวณที่อยู่อาศัยของ ค้างคาวกิตติ นี้ชอบอยู่บริเวณป่าผลัดใบและทุ่งหญ้า เพราะจะเป็นแหล่งที่มันจะพบอาหารได้ง่าย ค้างคาวกิตติ ชอบโฉบกินแมลงที่บินเหนือยอดไม้ ซึ่งลมอ่อนพัดวนในถ้ำบริเวณใกล้ ๆ ป่านั้น ๆ ซึ่งจะมีรัศมีห่างกันไม่เกิน ๑ กิโลเมตร

ระหว่างถ้ำที่อยู่อาศัยและป่าผลัดใบ ในแต่ละวัน ค้างคาวกิตติ จะออกหากิน ๒ ครั้ง คือ เวลาเข้าก่อนพระอาทิตย์ขึ้น ๕๐ นาที และตอนค่ำหลังพระอาทิตย์ตกแล้ว ๑๐ นาที แต่ครั้งจะใช้เวลาบินโฉบจับแมลงอย่างมากที่สุด ๒๐ นาที ดังนั้นชีวิตส่วนใหญ่เกิน ๒๓ ชั่วโมงจะอาศัยอยู่ในถ้ำ

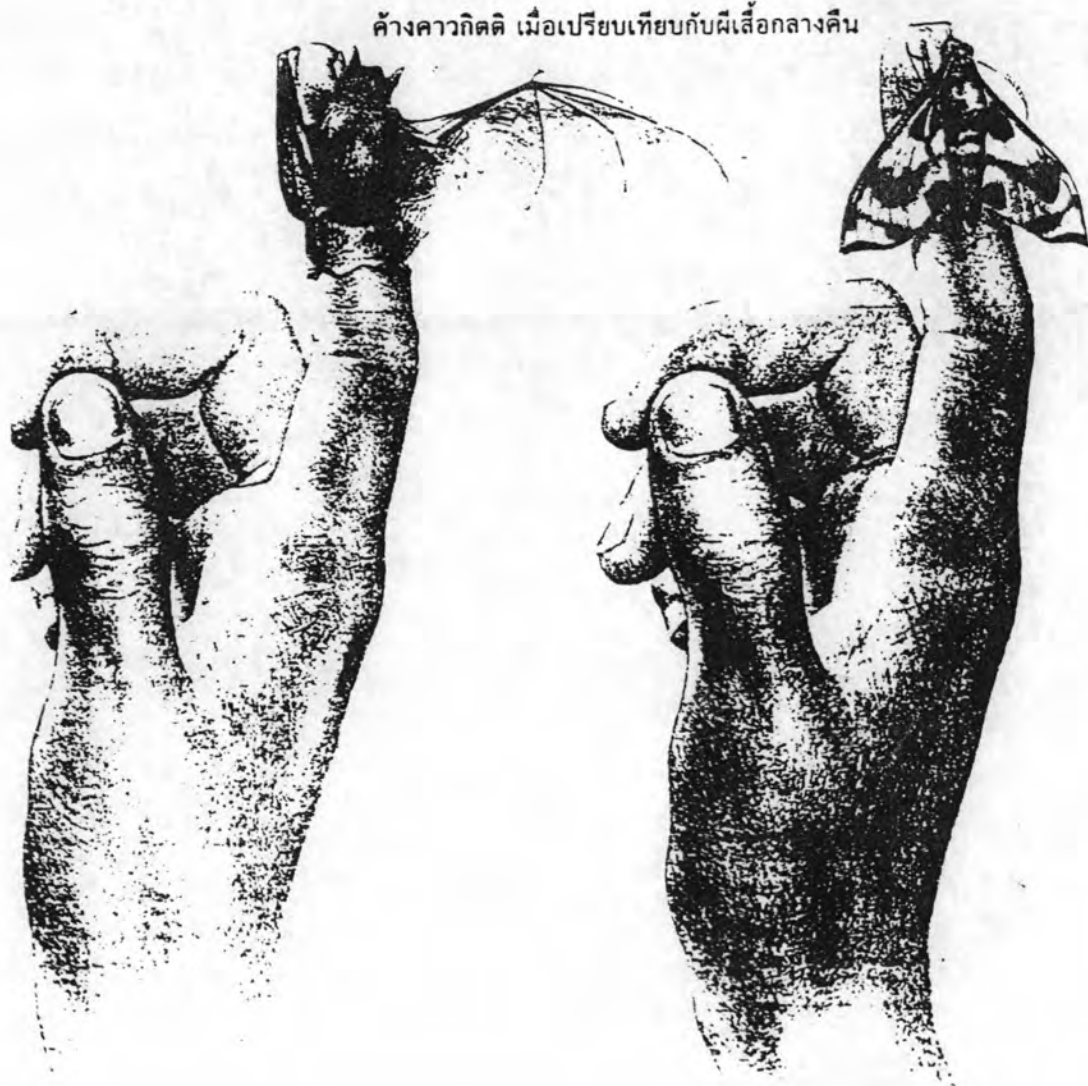

ค้ำควากิตติ เมื่อเปรียบกับขนาดของนิ้วมือ

ค้ำควากิตติ ได้เป็นที่ยอมรับจากสถาบันค้นคว้าที่สำคัญของโลกหลายแห่ง
ว่าเป็นค้ำควาที่เล็กที่สุดในโลก และยังเป็นสัตว์เลี้ยวลูกด้วยนมที่เล็กที่สุดในโลกด้วย โดย
มีน้ำหนักเพียง ๒ กรัม หรือใช้ค้ำควากิตติ ๕๐๐ ตัว จึงจะชั่งน้ำหนักได้ ๑ กิโลกรัม วัด
ความยาวของลำตัวจากปลายจมูกถึงกันยาว ๒๔-๓๓ มิลลิเมตร

ในหนังสือ กิสเนสบุ๊ก หนังสือที่บันทึกเรื่องราวต่าง ๆ ที่จัดว่าเป็นที่สุดของโลกได้บันทึกว่าสัตว์เลื้อยลูกด้วยนมที่เล็กที่สุดในโลกคือ หนูผีแห่งอเมริกา หนูผีแห่งเอเชีย และ หนูผีอิตาลี ซึ่งทั้ง ๓ ตัวนี้เป็นคู่แข่งกัน แต่ภายหลังการค้นคว้าพบ ค้างคาวกิตติ ในประเทศไทยแล้ว หนังสือ กิสเนสบุ๊ก ที่มีชื่อเสียงของโลกก็ได้บันทึกไว้ในปี ค.ศ.๑๙๗๗ (พ.ศ.๒๕๒๐) ว่า ค้างคาวกิตติ เป็นสัตว์เลื้อยลูกด้วยนมที่เล็กที่สุดในโลก

ค้างคาวกิตติ เมื่อเปรียบเทียบกับผีเสื้อกลางคืน

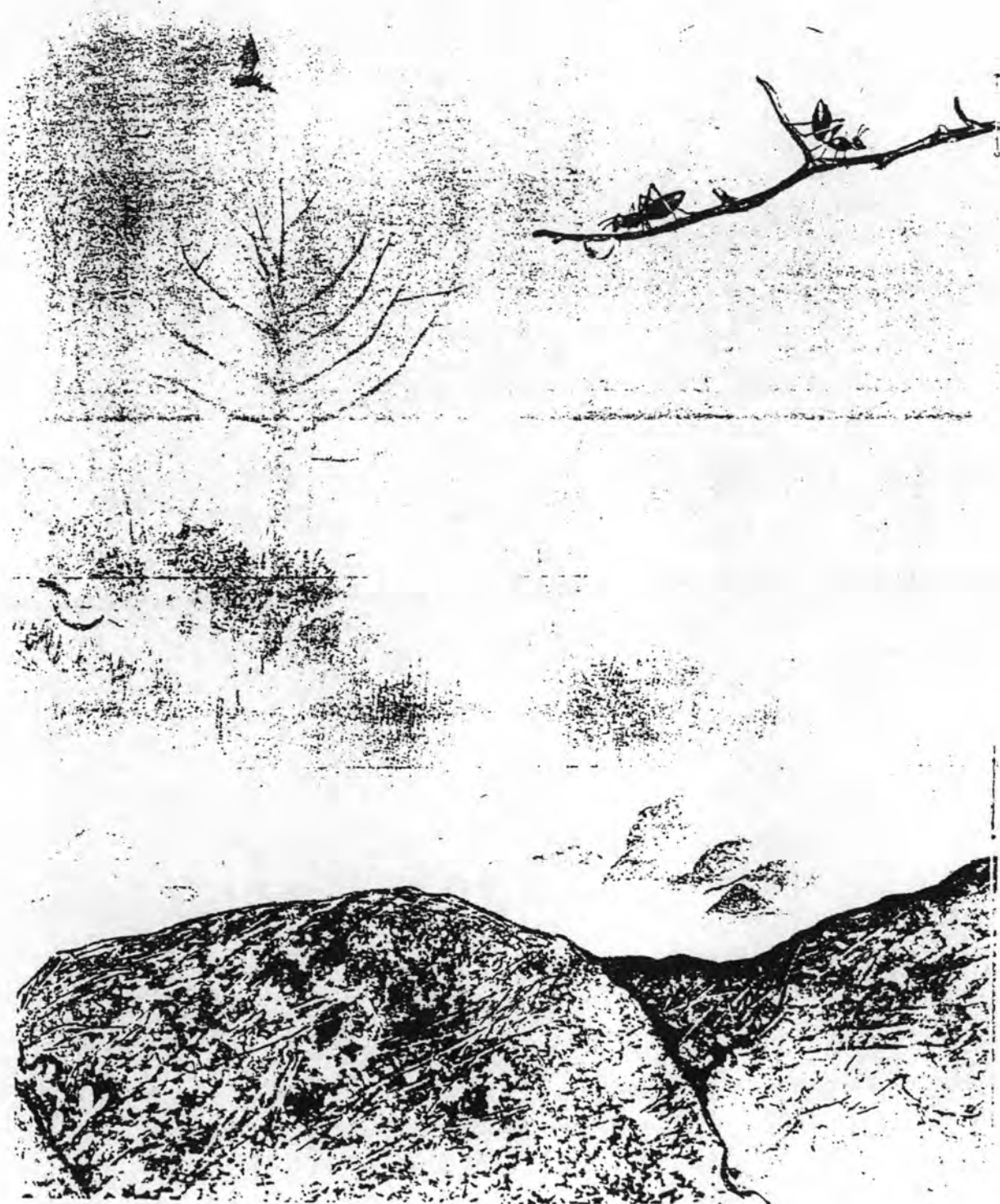
เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างค้างคาวธรรมดา กับ ค้างคาวกิตติ ค้างคาวธรรมดาทั่วไป ลูกอ่อนของมันจะเกาะติดอกแม่จนกว่าจะเริ่มบินได้จึงแยกออกไป และแม้ค้างคาวจะพาลูกออกไปด้วยทุกหนทุกแห่ง

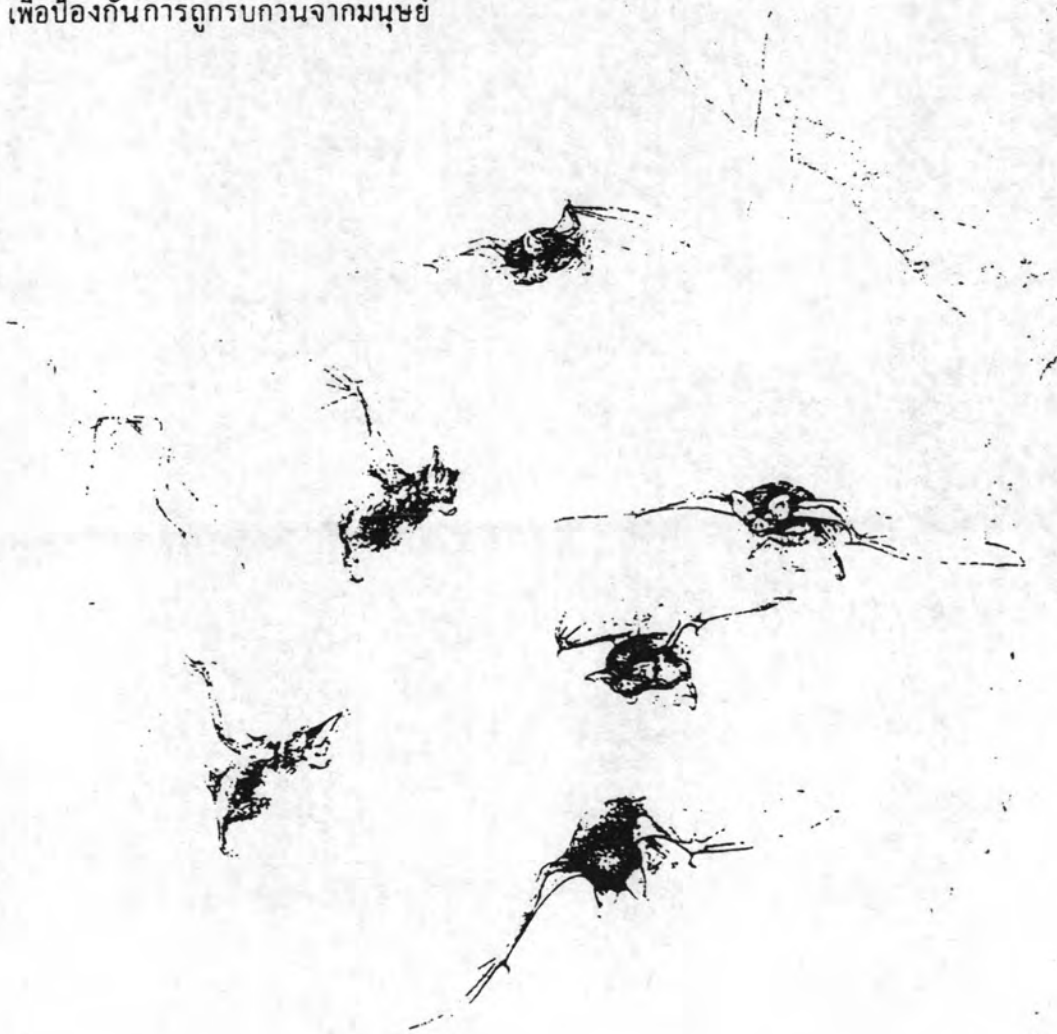
แต่ค้างคาวกิตติ ลูกอ่อนของมันจะใช้ขาทั้งสองข้างเกี่ยวคอแม่ไว้ และใช้ปากกัด
ส่วนล่างของลำตัว โดยห้อยหัวลง ปกติแม่ ค้างคาวกิตติ มักไม่พาลูกอ่อนบินไปหากิน
เลยโดยทิ้งให้ลูกเกาะอยู่ที่ผนังถ้ำ นอกจากจะมีอันตราย แม่ค้างคาวจึงจะพาเกาะตัวบินหนี

จากการค้นคว้าเพิ่มเติมเกี่ยวกับวิถีชีวิตของ ค้างคาวกิตติ ได้พบว่าบริเวณที่อยู่อาศัยคือ ป่าผลัดใบและถ้าปัจจุบันที่อยู่อาศัยได้โดนบุกรุกทำลายไปจึงทำให้ ค้างคาวกิตติ ต้องย้ายแหล่งที่อยู่อาศัย และสูญหายไปจากถิ่นเดิมเรื่อย ๆ จนกระทั่งบัดนี้ เหลือถิ่นที่อยู่อีกไม่กี่แห่ง ในบริเวณป่าน้ำตกไทรโยค ที่จะเหมาะสมสำหรับการดำรงชีวิตอยู่ของ ค้างคาวกิตติ หรือค้างคาวที่เล็กที่สุดในโลก ซึ่งมีอยู่ในประเทศไทยเพียงแห่งเดียว

ในปี พ.ศ.๒๕๒๓ กรมป่าไม้ ประกาศให้บริเวณป่ารอบ ๆ น้ำตกไทรโยค ซึ่งมีพื้นที่ประมาณ ๕๐๐ ตารางกิโลเมตร เป็นอุทยานแห่งชาติไทรโยคในบัดนั้นเอง ประชาชนผู้เริ่มได้รู้จักชื่อเสียงของค้างคาวที่เล็กที่สุดในโลกของเมืองไทย รวมทั้งชาวต่างประเทศและนักค้นคว้าอีกมากมาย ก็ได้เดินทางเข้าไปค้นหา ค้างคาวกิตติ กันมากมาย อย่างไรก็ตามจากการควบคุมดูแลอย่างถูกต้อง ตามหลักการคุ้มครองและการอนุรักษ์ธรรมชาติ ซึ่งนับว่าเป็นการบุกรุกที่อยู่อาศัยของค้างคาวตัวเล็กที่สุดในโลกของเมืองไทย จนกระทั่งบัดนี้ชุมชนของ “ค้างคาวที่เล็กที่สุดในโลกของเมืองไทย” ก็แตกกระเจิงไปหมดสิ้นจากบริเวณป่าไทรโยคและยังไม่พบโฉมหน้าของ ค้างคาวกิตติ อีกเลยจนบัดนี้ นอกจากนี้ นกอนุรักษ์สัตว์ป่าบางท่านที่พบถ้ำที่อยู่อาศัยของ ค้างคาวกิตติ แต่ต้องปิดเป็นความลับ เพื่อป้องกันการถูกรบกวนจากมนุษย์

ความสำคัญของค้างคาวกิตติ ที่คนไทยควรภูมิใจ

๑. เป็นค้างคาวที่เล็กที่สุดในโลก มีเฉพาะในประเทศไทยเท่านั้น
๒. เป็นสัตว์เลี้ยงลูกด้วยนมที่เล็กที่สุดในโลก ทำลายสถิติเล็กที่สุดในโลกของหนูผีในอเมริกา
๓. ค้นพบในประเทศไทย โดยคนไทย คือ คุณกิตติ ทองลงยา
๔. ดร.จอห์น อี ฮิลล์ ผู้เชี่ยวชาญเรื่องค้างคาวแห่งบริติช นิวซีแลนด์ ได้ประกาศว่า “ค้างคาวกิตติ” เป็นค้างคาวชนิดใหม่ที่เล็กที่สุดในโลก
๕. สหภาพนานาชาติเพื่อการอนุรักษ์ธรรมชาติและทรัพยากรธรรมชาติ (IUCN) โอ ยู ซี เอ็น ได้ตัดสินใจว่า “ค้างคาวกิตติ” เป็นสัตว์เลี้ยงลูกด้วยนมที่เล็กที่สุดในโลกซึ่งมีเฉพาะในประเทศไทย
๖. หนังสือ “กิสเนสบุ๊ก” ซึ่งเป็นหนังสือที่แพร่หลายระดับโลก ที่ได้บันทึกที่สุดของสรรพสิ่ง ได้บันทึกเรื่องของ “ค้างคาวกิตติ” ไว้แล้วในปี พ.ศ.๒๕๒๐ ว่า “ค้างคาวกิตติเป็นค้างคาวที่เล็กที่สุดในโลก” และยังเป็นสัตว์เลี้ยงลูกด้วยนมที่เล็กที่สุดในโลกอีกด้วย
๗. จากการสำรวจของ อาจารย์สุรพล ดวงแข เมื่อเดือนเมษายน ปี ๒๕๒๗ ได้พบค้างคาวกิตติ ๒๑ แห่ง ประมาณว่าจะมีค้างคาวกิตติราว ๒,๐๐๐ ตัว ซึ่งองค์การใหญ่ระดับโลกในการอนุรักษ์ธรรมชาติอย่าง IUCN จัดว่า “ค้างคาวกิตติ” เป็นสัตว์ที่ใกล้สภาวะจะสูญพันธุ์ของโลกชนิดหนึ่งจาก ๑๒ ชนิด

ขอขอบคุณ

แหล่งค้นคว้า

เอกสารบางชิ้นของ คุณกิตติ ทองลงยา (ผู้ค้นพบค้างคาวเล็กที่สุดในโลกคนแรก)
 เจ้าหน้าที่กองอนุรักษ์สัตว์ป่า
 เจ้าหน้าที่กองอุทยานแห่งชาติ
 และผลงานการค้นคว้าเพิ่มเติมของอาจารย์สุรพล ดวงแข ผู้ที่ใช้เวลามากมาย เอาใจใส่ดูแล
 วิถีทางแห่งชีวิตของ “ค้างคาวกิตติ”

ทำไมค้างคาวจึงบินในที่มืดได้

ค้างคาวขณะที่บินในที่มืด สามารถหลบหลีกสิ่งที่กีดขวางได้ดี เพราะมันจะส่งเสียงร้องเล็ก
 แหลมซึ่งมนุษย์ไม่สามารถได้ยินเสียงได้ เสียงเล็กแหลมนี้เมื่อไปกระทบวัตถุข้างหน้าก็จะสะท้อนกลับมา
 หาดำค้างคาว จะบอกว่ามีสิ่งกีดขวางอยู่ตรงไหนบ้าง ค้างคาวจึงบินได้เร็วและไม่ชน แต่ถ้าจับค้างคาว
 มาปิดปากปิดหู แล้วปล่อยให้ค้างคาวบิน ค้างคาวจะชนโน่นชนนี่ทั่วไป

2. แบบทดสอบจากบทอ่านเรื่อง "ค้ำจวนกิตติไทย"

2.1 ให้นักเรียนเขียนแผนภูมิโครงสร้างแสดงใจความสำคัญและ
รายละเอียดของเรื่องและวิเคราะห์โครงสร้างความเรียง จากเรื่อง "ค้ำจวนกิตติไทย"
มา 2 ประเภท

2.1.1 โครงสร้างความเรียง ประเภท
จากย่อหน้าที่

ใจความสำคัญคือ
รายละเอียดของเรื่องคือ

2.1.2 โครงสร้างความเรียง ประเภท
จากย่อหน้าที่

ใจความสำคัญคือ
รายละเอียดของเรื่องคือ

2.2 แบบทดสอบความสามารถในการอ่านจับใจความ

1. "ค่างคาวกิตติไทย" มีลักษณะที่แตกต่างจากค่างคาวทั่วไปอย่างไร

.....

2. ทำไมค่างคาวนี้จึงถูกเรียกว่า "ค่างคาวกิตติ"

.....

3. เพราะเหตุใดค่างคาวกิตติ จึงถูกบันทึกลงในหนังสือกินเนสส์บุ๊ก

.....

4. ค่างคาวกิตติชอบอาศัยอยู่ในบริเวณใด

.....

5. สถาบันค้นคว้าผลงานด้านวิทยาศาสตร์ มีชื่อเรียกว่าอย่างไร

.....

6. ปัจจุบันนี้มีการค้นพบค่างคาวกิตติอีกหรือไม่

.....

7. เราจะอนุรักษ์ค่างคาวกิตติด้วยวิธีใด

.....

8. ชีวิตส่วนใหญ่ของค่างคาวกิตติ จะอาศัยอยู่ที่ไหน

.....

ภาคผนวก ค

แผนการสอน การสอนอ่านโดยการผสมผสานงานกิจกรรมการอ่าน เค.ดับบลิว.แอล
กับกิจกรรมการสอนโครงสร้างความเรียง โดยไม่ใช้แผนภูมิประกอบการอ่าน

แผนการสอนที่ 1

การสอนอ่านโครงสร้างเรื่อง ประเภทปัญหา-ข้อแก้ไข

กลุ่มทดลองที่ 2

เวลา 3 คาบ (60 นาที)

ความคิดรวบยอด

ถ้านักเรียนเข้าใจโครงสร้างในข้อเขียนประเภทปัญหา-ข้อแก้ไขแล้ว นักเรียนจะสามารถแปลความ ตีความขยายความ และข้อคิดที่ได้จากการอ่าน จับใจความสำคัญของเรื่องที่อ่านได้

ความคิดรวบยอดจากบทอ่าน

1. คุณภาพอากาศในกรุงเทพฯ อยู่ในระดับอันตราย ซึ่งควรได้รับการแก้ไขอย่างถูกต้อง
2. การขาดสารไอโอดีน ทำให้เป็นอันตรายต่อร่างกาย การรับประทานอาหารที่มีสารไอโอดีน เป็นการป้องกันมิให้เกิดโรคจากการขาดสารไอโอดีนได้
3. ปัญหาของน้ำเสียมีผลต่อสภาพแวดล้อม ทำให้เสียคุณทางธรรมชาติ ซึ่งทุกคนต้องช่วยกันรักษา

จุดประสงค์

1. นักเรียนบอกใจความสำคัญและรายละเอียดของเรื่องที่อ่านได้
2. นักเรียนบอกจุดประสงค์ของเรื่องที่อ่านได้
3. นักเรียนวิเคราะห์ประเภทโครงสร้างเรื่องจากเรื่องที่อ่านได้
4. นักเรียนทำแบบทดสอบจากเรื่องที่อ่านได้

เนื้อหา

ใจความสำคัญของโครงสร้างเรื่องประเภทปัญหา-ข้อแก้ไข หมายถึง
 ประโยคหรือข้อความที่กล่าวถึงปัญหาของเรื่อง ที่ผู้เขียนต้องการนำเสนอให้ผู้อ่านทราบ
 รายละเอียดของโครงสร้างเรื่องประเภทปัญหา-ข้อแก้ไข หมายถึง
 ข้อความที่กล่าวถึงปัญหา สาเหตุของปัญหา และแนวทางแก้ไข

โครงสร้างความเรียง ประเภทปัญหา-ข้อแก้ไข มีลักษณะสำคัญพอจะสรุปได้ดังนี้

1. มีการนำเสนอปัญหาก่อน
2. มีวิธีการแก้ไขปัญหา
3. บางที่จะเขียนในรูปแบบคำถามและคำตอบ
4. จะใช้คำต่อไปนี้ ทำให้เกิดปัญหา ..., ปัญหาที่เกิดขึ้นคือ ..., มีการแก้ไข

ปัญหาอย่างไร แก้ไขได้ดังนี้ ฯลฯ อยู่ในข้อความ

กิจกรรมการเขียนการสอน

ขั้นที่ 1 ขั้นสอนให้รู้จักโครงสร้างความเรียง (20 นาที) บทอ่านเรื่อง "เราต้องการอากาศบริสุทธิ์"

1.1 อ่านเรื่องร่วมกัน

1.1.1 ครูและนักเรียนสนทนาซักถามถึงใจความสำคัญและรายละเอียดของเรื่อง และลักษณะของโครงสร้างความเรียง ประเภทปัญหา-ข้อแก้ไข

1.1.2 ครูให้นักเรียนอ่านเรื่อง "เราต้องการอากาศบริสุทธิ์"

1.2 ซักถามรายละเอียดเนื้อเรื่อง

1.2.1 ครูแบ่งนักเรียนออกเป็น 5 กลุ่ม ๆ ละ 4 คน โดยใช้กิจกรรมแบ่งกลุ่ม "ลมเพลินพัด"

กิจกรรมแบ่งกลุ่ม "ลมเพลินพัด"

1. ครูให้นักเรียนขึ้นเป็นนางกลม ร้องเพลงปรบมือ โดซใช้เพลง "ลมเพลินพัด"
เพลง "ลมเพลินพัด"

ลมเอ๋ย ลมพัด โบกสะบัด พัดมาไว ๆ

ลมเอ๋ย...ลมพัดอะไร ฉันจะบอกให้

ลมพัด... (คำสั่งของครู)

2. ในขณะที่ร้องเพลง ครูให้นักเรียนปฏิบัติตามคำสั่งของครู โดยครูจะใช้คำสั่งแบ่งกลุ่มว่า "ลมพัดผู้หญิง 2 คน ผู้ชาย 2 คน อยู่กลุ่มเดียวกัน"

3. นักเรียนวิ่งอยู่กลุ่มเดียวกัน 4 คน และให้ตั้งชื่อกลุ่มของตัวเอง

1.2.2 ครูให้นักเรียนแต่ละกลุ่มคิดข้อความที่แสดงปัญหาและข้อแก้ไขกลุ่มละ 1 ประโยค และออกมาอภิปรายซักถามเกี่ยวกับประโยคที่นักเรียนคิดขึ้นมา

1.3 นักเรียนบอกใจความสำคัญและรายละเอียดของเรื่องจากโครงสร้างความเรียง ประเภทปัญหา-ข้อแก้ไข

ครูให้แต่ละกลุ่มตอบคำถาม จากบทอ่านเรื่อง "เราต้องการอากาศบริสุทธิ์" ว่าประโยคที่ครูกำหนดให้จากบทอ่านนี้เป็นใจความสำคัญหรือรายละเอียดของเรื่อง

ขั้นที่ 2 ขั้นฝึกกิจกรรมการอ่าน (25 นาที) บทอ่านเรื่อง "กลัวเป็นโรคคอตีบจะป้องกันได้อย่างไร"

2.1 กิจกรรมก่อนอ่าน

2.1.1 ครูนำรูปภาพ "คนเป็นโรคคอตีบ" มาให้นักเรียนดู ให้นักเรียนสนทนาซักถามความรู้เกี่ยวกับ "โรคคอตีบ" จากประสบการณ์เดิมของนักเรียนพร้อมบันทึกข้อมูลไว้บนกระดานดำ

2.1.2 ครูให้นักเรียนตั้งคำถามสิ่งที่นักเรียนต้องการถาม สิ่งที่นักเรียนต้องการรู้จากบทอ่านเรื่อง "โรคคอตีบ"

2.1.3 ครูแจกตารางบันทึกข้อมูลให้นักเรียนแต่ละกลุ่ม บันทึกสิ่งที่นักเรียนรู้ (K) และต้องการรู้ (W) ในตารางบันทึกข้อมูล

<u>ตารางบันทึกข้อมูล</u> จากการอ่านเรื่อง "กลัวเป็นโรคคอตีบจะป้องกันได้อย่างไร"		
กิจกรรมก่อนอ่าน สิ่งที่นักเรียนรู้ (K)	กิจกรรมก่อนอ่าน สิ่งที่นักเรียนต้องการรู้ (W)	กิจกรรมระหว่างอ่าน สิ่งที่นักเรียนเรียนรู้ (L)

2.2 กิจกรรมระหว่างอ่าน

2.2.1 ครูให้นักเรียนอ่านบทอ่านเรื่อง "กลัวเป็นโรคคอกพอกจะป้องกันได้อย่างไร" ในระหว่างการอ่าน ครูให้นักเรียนแต่ละกลุ่มบันทึกข้อมูลสิ่งที่นักเรียนเรียนรู้จากบทอ่าน

2.2.2 ครูและนักเรียนช่วยกันสรุปและตอบคำถามจากเนื้อหาที่เรียนรู้จากบทอ่าน

2.3 กิจกรรมหลังอ่าน

ครูให้นักเรียนกลุ่มเดิมตอบคำถามจากบัตรงาน จากบทอ่านเรื่อง "กลัวเป็นโรคคอกพอก จะป้องกันได้อย่างไร"

<p><u>บัตรงาน จากบทอ่านเรื่อง "กลัวเป็นโรคคอกพอก จะป้องกันได้อย่างไร"</u></p> <p>1. ประเภทของโครงสร้างความเรียง จากเรื่องนี้เป็นคือ</p> <p>.....</p> <p>2. ใจความสำคัญของเรื่อง คือ</p> <p>.....</p> <p>3. รายละเอียดของเรื่อง คือ</p> <p>.....</p>

ขั้นที่ 3 ขั้นนำไปใช้ (15 นาที)

ครูให้นักเรียนอ่านบทอ่านเรื่อง "แก้ปัญหาหน้าเสียดัววิชีโต" และให้นักเรียนทำแบบทดสอบ

การประเมินผล

1. จากการตอบคำถาม
2. จากการทำงานกลุ่ม
3. การทำแบบทดสอบ

สื่อการเรียน

1. บทอ่านเรื่อง "เราต้องการอากาศบริสุทธิ์"
2. บทอ่านเรื่อง "กล้วยเป็นโรคคอกพอก จะป้องกันได้อย่างไร"
3. บทอ่านเรื่อง "แก้ปัญหาหน้าเสีด้วยวิธีใด"
4. เพลง
5. บัตรข้อความ
6. บัตรงาน
7. รูปภาพ
8. ตารางบันทึกข้อมูล

แบบทดสอบความสามารถในการอ่านจับใจความจากบทอ่านเรื่อง "แก้ปัญหาหน้าเสีด้วยวิธีใด"

1. ใจความสำคัญของเรื่องนี้คืออะไร
.....
2. คำว่า "สารมลพิษทางน้ำ" หมายถึงอะไร
.....
3. สารเคมีที่ปะปนอยู่ในน้ำ มีอะไรบ้างที่อาจทำให้เราถึงตาย
.....
4. สารเคมีอะไรที่เป็นสาเหตุทำให้บ่อบึงต้นเขิน
.....
5. บทอ่านนี้ให้แนวคิดอย่างไรแก่ผู้อ่าน
.....

แผนการสอนที่ 2

การสอนอ่านโครงสร้างความเรียง ประเภทปัญหา-ข้อแก้ไข

กลุ่มทดลองที่ 2

เวลา 3 คาบ (60 นาที)

ความคิดรวบยอด

ถ้านักเรียนเข้าใจใน ข้อเขียนประเภทปัญหา-ข้อแก้ไขแล้ว นักเรียนจะสามารถแปลความ ตีความ ขยายความ และข้อคิดที่ได้จากการอ่าน จับใจความสำคัญของเรื่องที่ได้

ความคิดรวบยอดจากบทอ่าน

1. ปัญหาของการปลูกป่าคือการใช้พื้นที่ในการปลูกป่ามาก จึงควรมีการจัดสรรที่ดินในการปลูกป่าอย่างเพียงพอ
2. อาหารมควัน บึงอย่าง มีสารพิษที่ก่อให้เกิดโรคมะเร็ง
3. วิธีการกำจัดทำลายขยะมีหลายวิธีด้วยกัน ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับความเหมาะสมต่อสภาพแวดล้อมและฐานะทางเศรษฐกิจของแต่ละประเทศ

จุดประสงค์

1. นักเรียนบอกใจความสำคัญของเรื่องที่ได้ถูกต้อง
2. นักเรียนบอกจุดประสงค์ของเรื่องที่ได้
3. นักเรียนบอกประโยชน์ข้อคิดที่ได้จากเรื่องที่ได้
4. นักเรียนคาดคะเนเหตุการณ์จากเรื่องที่ได้

เนื้อหา

- ทบทวนโครงสร้างความเรียง ประเภทปัญหา-ข้อแก้ไข
- บทอ่านโครงสร้างความเรียงประเภทปัญหา-ข้อแก้ไข 3 เรื่องคือ
 - ป่าไม้
 - สารที่ก่อมะเร็งในอาหารมควัน, บึง และอย่าง
 - ขยะไม่ใช่ขยะอย่างที่พูด

กิจกรรมการเขียนการสอน

ขั้นที่ 1 ขั้นสอนให้รู้จักโครงสร้างความเรียงประเภทปัญหา-ข้อแก้ไข (20 นาที) บทอ่านเรื่อง "ป่าไม้"

1.1 อ่านเรื่องร่วมกัน

1.1.1 ครูทบทวนใจความสำคัญและรายละเอียดของเรื่อง ตามลักษณะโครงสร้างความเรียง ประเภทปัญหา-ข้อแก้ไข

1.1.2 ครูทบทวนปริศนาคำทายจากเรื่อง "ป่าไม้" และนำรูปภาพ "ป่าไม้" ให้นักเรียนบรรยายสิ่งที่นักเรียนเห็นจากในภาพ

1.2 ซักถามรายละเอียดเนื้อเรื่อง

ครูบรรยายเรื่อง "ป่าไม้" ประกอบแผ่นใสและสนทนาศักถามนักเรียนเกี่ยวกับเนื้อเรื่องที่บรรยาย

1.3 นักเรียนบอกใจความสำคัญและรายละเอียดของเรื่องจากโครงสร้างความเรียง ประเภทปัญหา-ข้อแก้ไข

ครูให้นักเรียนออกมาขีดเส้นใต้ประโยคที่เป็นใจความสำคัญและรายละเอียดของเรื่อง จากเนื้อหาเรื่อง "ป่าไม้"

ขั้นที่ 2 ขั้นฝึกกิจกรรมการอ่าน (25 นาที) บทอ่านเรื่อง "สารที่ก่อมะเร็งในอาหารรมควัน ปิ้ง และย่าง"

2.1 กิจกรรมก่อนอ่าน

2.1.1 ครูนำรูปภาพ "อาหารที่รมควัน ปิ้ง ย่าง" มาให้นักเรียนดู ให้นักเรียนซักถามความรู้เกี่ยวกับประโยชน์และโทษของอาหารที่เกิดจากการรมควัน ปิ้ง ย่าง จากประสบการณ์เดิมของนักเรียน พร้อมบันทึกลงในกระดานดำ

2.1.2 ครูแจกกระดาษรูปหัวใจให้นักเรียนทุกคน โดยจะเขียนข้อความบนรูปหัวใจว่า "ฉันอยากรู้" และ "ฉันรู้" ถ้านักเรียนได้ข้อความใดก็ให้เขียนลงในกระดาษรูปหัวใจ

2.1.3 ครูจดข้อมูลที่นักเรียนทุกคนเขียนไว้บนกระดานดำ

2.2 กิจกรรมระหว่างอ่าน

2.2.1 ครูให้นักเรียนอ่านบทอ่านเรื่อง "สารก่อกมะเร็งในอาหารมควัน บั้ง และช่าง" ในขณะที่อ่านครูแจกกระดาษรูปหัวใจ โดยเขียนข้อความว่า "ฉันรู้แล้ว" โดยให้นักเรียนบันทึกสิ่งที่นักเรียนรู้ ครูจดบันทึกสิ่งที่นักเรียนรับนกระดานดำ

2.2.2 ครูและนักเรียนช่วยกันสรุปข้อมูลบนกระดานดำ

2.3 กิจกรรมหลังอ่าน

นักเรียนช่วยกันตอบคำถามสิ่งที่ได้จากบทอ่านต่อไปนี้

1. ใจความสำคัญและรายละเอียดของเรื่องจากบทอ่าน
2. จุดประสงค์ของผู้แต่งเรื่องนี้
3. ประโยชน์ที่ได้รับจากเรื่องที่อ่าน

ขั้นที่ 3 ขึ้นนำไปใช้ (15 นาที)

3.1 อ่านบทความ

ครูให้นักเรียนอ่านบทอ่านเรื่อง "ชยะ : ไม่ใช่ชยะอย่างที่พูด" และให้นักเรียนทำแบบทดสอบ

การประเมินผล

1. จากการตอบคำถาม
2. จากการทำงานกลุ่ม
3. การทำแบบทดสอบ

สื่อการเรียนรู้

1. บทอ่านเรื่อง "ป่าไม้"
2. บทอ่านเรื่อง "สารก่อกมะเร็งในอาหารมควัน บั้ง และช่าง"
3. บทอ่านเรื่อง "ชยะ : ไม่ใช่ชยะอย่างที่พูด"
4. แผ่นใส
5. บัตรรูปหัวใจ
6. รูปภาพ

แบบทดสอบความสามารถในการอ่านจับใจความ จากบทอ่านเรื่อง "ชยะ : ไม่ใช่ชยะ
อย่างที่สุด"

1. บทอ่านนี้ผู้แต่งมีจุดประสงค์อย่างไร
.....
2. ปัจจุบันนี้ประเทศของเราประสบปัญหาเรื่อง การกำจัดขยะหรือไม่
เพราะเหตุใด
.....
3. สำหรับประเทศไทยแล้ว นักเรียนคิดว่า การกำจัดขยะแบบใดจึงจะเหมาะสม
ที่สุด เพราะเหตุใด
.....
4. การกำจัดขยะวิธีใด ที่ถือว่าเป็นการทำลายสภาพแวดล้อมมากที่สุด
.....
5. บทความนี้ให้ข้อคิดอะไรแก่ผู้อ่าน
.....

แผนการสอนที่ 3

การสอนอ่านโครงสร้างความเรียง ประเภท เหตุ-ผล

กลุ่มทดลองที่ 2

เวลา 3 คาบ (60 นาที)

ความคิดรวบยอด

ถ้านักเรียนเข้าใจในโครงสร้างความเรียง ประเภทเหตุ-ผล จะทำให้นักเรียนแปลความ
ตีความ ขยายความ และข้อคิดที่ได้จากเรื่องที่อ่านได้

ความคิดรวบยอดจากบทอ่าน

1. การบริโภคอาหารที่ผสมสี ซึ่งไม่ใช่สีสำหรับบริโภค ก่อให้เกิดอันตรายต่อ
ร่างกายได้
2. ผู้ที่เป็นโรคกระเพาะ ถ้าไม่ได้รับการรักษาอย่างถูกวิธี อาจเป็นอันตรายถึง
ชีวิตได้
3. ฮาม่าเป็นยาเสพติดชนิดหนึ่ง ซึ่งเมื่อรับประทานเข้าไปแล้วจะเป็นอันตราย
ถึงแก่ชีวิตได้

จุดประสงค์

1. นักเรียนบอกใจความสำคัญและรายละเอียดจากเรื่องที่อ่านได้
2. นักเรียนบอกจุดประสงค์ของเรื่องที่อ่านได้
3. นักเรียนทำแบบทดสอบความสามารถในการอ่านจับใจความได้

เนื้อหา

ใจความสำคัญของโครงสร้างความเรียง ประเภทเหตุ-ผล หมายถึง ใจความที่
สามารถบอกถึงหัวข้อเรื่องโดยบอกทั้งเหตุและผล ที่สามารถจะเป็นหัวเรื่องของบทอ่านที่
ครอบคลุมเนื้อความในบทอ่านได้

รายละเอียดของโครงสร้างความเรียง ประเภทเหตุ-ผล หมายถึง ประโยคที่
ขยายใจความสำคัญซึ่งสนับสนุนหรือให้ตัวอย่างในข้อเขียนประเภทเหตุ-ผล

โครงสร้างความเรียง ประเภทเหตุ-ผล มีลักษณะสำคัญพอจะสรุปได้ดังนี้

1. ใช้คำว่า ต่อไปนี้, เนื่องจาก, เพราะเหตุนี้, จากสาเหตุดังกล่าว, เนื่องด้วย ฯลฯ อยู่ในข้อความ
2. ส่วนมากจะมีการกล่าวถึงสาเหตุหรือเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นก่อน แล้วจึงตามด้วยผลที่เกิดจากสาเหตุนั้น
3. ลักษณะข้อความจะมี 2 ส่วนคือ ส่วนที่เป็นสาเหตุ และส่วนที่เป็นผลตามมา
 - บทอ่านเรื่อง "การบริโภคสิ่งผสมอาหาร"
 - บทอ่านเรื่อง "โรคกระเพาะ"
 - บทอ่านเรื่อง "ฮาม่า"

กิจกรรมการเรียนรู้การสอน

ขั้นที่ 1 ขั้นสอนให้รู้จักโครงสร้างความเรียง ประเภทเหตุ-ผล (20 นาที) บทอ่านเรื่อง "การบริโภคสิ่งผสมอาหาร"

1.1 อ่านเรื่องร่วมกัน

1.1.1 ครูทบทวนใจความสำคัญและรายละเอียดของเรื่อง โดยการอ่านหัวข้อข่าวและรายละเอียดของข่าว พร้อมสนทนาซักถามนักเรียนถึงข้อความประเภทเหตุ-ผล

1.1.2 ครูให้นักเรียนดูสไลด์เรื่อง "การบริโภคสิ่งผสมอาหาร" และสนทนาซักถามเนื้อหาจากเรื่องที่นักเรียนดู

1.2 ซักถามรายละเอียดเนื้อเรื่อง

ครูให้นักเรียนจับคู่นักเรียนชายคู่กับนักเรียนหญิง กำหนดให้นักเรียนชายเป็นเหตุ นักเรียนหญิงเป็นผล ให้นักเรียนคิดสาเหตุของการบริโภคสิ่งผสมอาหาร และทำให้เกิดผลอย่างไร โดยให้นักเรียนออกมารายงานทีละคู่

1.3 นักเรียนบอกใจความสำคัญและรายละเอียดของเรื่องจากโครงสร้าง

ความเรียง ประเภทปัญหา-ข้อแก้ไข

ครูให้นักเรียนจับคู่กลุ่มเดิม โดยให้นักเรียนชายออกมาพูดใจความสำคัญ และนักเรียนหญิงออกมาพูดรายละเอียดของเรื่อง จากสไลด์เรื่อง "การบริโภคสิ่งผสมอาหาร"

ขั้นที่ 2 ขั้นฝึกกิจกรรมการอ่าน (25 นาที) บทอ่านเรื่อง "โรคกระเพาะ"

2.1 กิจกรรมก่อนอ่าน

2.1.1 ครูให้นักเรียนทาบปริศนาคำทายรูปภาพ จากเรื่อง "โรคกระเพาะ"

2.1.2 ครูให้นักเรียนชายและนักเรียนหญิงจับคู่กัน โดยนักเรียนชายจะเขียนสิ่งที่ฉันรู้ และนักเรียนหญิง เขียนสิ่งที่ฉันต้องการรู้ ให้นักเรียนเขียนลงในบัตรข้อความ และนำข้อมูลมาติดบนกระดานดำ

2.2 กิจกรรมระหว่างอ่าน

2.2.1 ครูให้นักเรียนอ่านบทอ่านเรื่อง "โรคกระเพาะ" ในระหว่างอ่าน ครูให้นักเรียนทุกคนบันทึกสิ่งที่นักเรียนรู้จากบทอ่าน ลงในบัตรข้อความ และนำบัตรข้อความที่นักเรียนเขียนไปติดบนกระดานดำ

2.2.2 ครูและนักเรียนช่วยกันสรุปข้อมูลที่นักเรียนเขียนจากบทอ่านเรื่อง "โรคกระเพาะ"

2.3 กิจกรรมหลังอ่าน

ครูให้นักเรียนช่วยกันตอบคำถามในหัวข้อต่อไปนี้

1. ประเภทของโครงสร้างความเรียง
2. จุดประสงค์ของเรื่องที่อ่าน
3. ประโยชน์ ข้อคิดที่นักเรียนได้รับจากเรื่องที่อ่าน

ขั้นที่ 3 ขั้นนำไปใช้

ครูให้นักเรียนอ่าน บทอ่านเรื่อง "สาม้า" และให้นักเรียนทำแบบทดสอบ

การประเมินผล

1. จากการตอบคำถาม
2. จากการทำงานกลุ่ม
3. การทำแบบทดสอบ

สื่อการเรียน

1. บทอ่าน "การบริโภคสี่ผสมอาหาร"
2. บทอ่านเรื่อง "โรคกระเพาะ"
3. บทอ่านเรื่อง "ฮาม่า"
4. สไลด์ประกอบการเรียน
5. ปริศนาคำทาย
6. บัตรบันทึกข้อความ

แบบทดสอบความสามารถในการอ่านจับใจความ จากบทอ่านเรื่อง "ฮาม่า"

1. ใจความสำคัญของบทอ่านนี้คือ
2. ประเภทของโครงสร้างความเรียงในเรื่องนี้คือ
3. คำว่า "ฮาม่า" หมายถึง
4. จุดประสงค์การแต่งเรื่องนี้ คือ
5. เราจะมีวิธีณรงค์ให้คนทั่วไปเลิกกินฮาม่าได้โดย
-
5. บทอ่านนี้ให้แนวคิดอย่างไรแก่ผู้อ่าน
-

แผนการสอนที่ 4
การสอนอ่านโครงสร้างเรื่อง ประเภทเหตุ-ผล
กลุ่มทดลองที่ 2

เวลา 3 คาบ (60 นาที)

ความคิดรวบยอด

ถ้านักเรียนเข้าใจในข้อเขียนประเภทเหตุ-ผลแล้ว นักเรียนจะสามารถแปลความ ตีความ ขยายความ และข้อคิดที่ได้จากการอ่าน จับใจความสำคัญของเรื่องที่อ่านได้

ความคิดรวบยอดจากบทอ่าน

1. บุหรี่เป็นยาเสพติดชนิดหนึ่งที่ทำให้เกิดโทษแก่ร่างกาย
2. สารพิษในอากาศ จะทำลายชั้นบรรยากาศของโลก ก่อให้เกิดอันตรายต่อสิ่งมีชีวิตที่อยู่บนโลก
3. การเกิดภัยแล้งทำให้เกิดผลเสียหายต่อมนุษย์และสิ่งมีชีวิตที่อยู่บนโลก

จุดประสงค์

1. นักเรียนบอกใจความสำคัญและรายละเอียดของเรื่องที่อ่านได้
2. นักเรียนบอกประโยชน์ข้อคิดที่ได้จากเรื่องที่อ่านได้
3. นักเรียนวิเคราะห์โครงสร้างเรื่อง ประเภทเหตุ-ผลได้

เนื้อหา

บทกวีโครงสร้างเรื่อง ประเภทเหตุ-ผล

บทอ่าน "โทษของการสูบบุหรี่"

บทอ่าน "สารพิษในอากาศ"

บทอ่าน "ภัยแล้ง : ไม่ใช่ฟ้าบันดาล"

กิจกรรมการเรียนรู้การสอน

ขั้นที่ 1 ขั้นสอนให้รู้จักโครงสร้างเรื่อง (20 นาที) บทอ่านเรื่อง "โทษของการสูบบุหรี่"

1.1 อ่านเรื่องร่วมกัน

1.1.1 ครูทบทวนใจความสำคัญและรายละเอียดของเรื่อง และวิธีอ่านที่ใช้โครงสร้างเรื่องประเภทเหตุ-ผล

1.1.2 ครูให้นักเรียนคู่คิดโอเพนเรื่อง "โทษของการสูบบุหรี่" และซักถามรายละเอียด เกี่ยวกับเรื่องที่นักเรียนดู

1.2 ซักถามรายละเอียดเนื้อเรื่อง

ครูและนักเรียนอภิปรายซักถามถึงเหตุของการสูบบุหรี่และผลที่เกิดขึ้น

1.3 นักเรียนบอกใจความสำคัญและรายละเอียดของเรื่อง จากโครงสร้าง

ความเรียง ประเภทเหตุ-ผล

ครูให้นักเรียนเล่นเกม "อ้อฟ้ากไข่" เพื่อหาใจความสำคัญและรายละเอียดของเรื่อง "โทษของบุหรี่"

วิธีเล่นเกม "อ้อฟ้ากไข่"

1. ครูนำแถบประโยคใจความหลักและรายละเอียดของเรื่อง จากบทอ่านเรื่อง "โทษของบุหรี่" มาวางไว้กลางห้อง
2. ให้นักเรียนมาหยิบแถบประโยคคนละ 1 ประโยค และรีบนำไปติดบนกระดานผ้าสาลี
3. นักเรียนคนไหนที่ติดซ้ำหรือติดผิด จะเป็นผู้ที่ได้ออกมาสรุปข้อความที่นักเรียนทั้งหมดนำมาติด

ขั้นที่ 2 ขั้นฝึกกิจกรรมการอ่าน (25 นาที) บทอ่านเรื่อง "สารพิษในอากาศ"

2.1 กิจกรรมก่อนอ่าน

2.1.1 ครูแบ่งนักเรียนออกเป็น 2 กลุ่ม ๆ ละ 10 คน โดยใช้กิจกรรมแบ่งกลุ่ม "หาเพื่อน"

กิจกรรมแบ่งกลุ่ม "หาเพื่อน"

1. ครูนำคำราชาศัพท์ หมวดของใช้กับหมวดร่างกาย หมวดละ 10 คำ
2. ครูให้นักเรียนเลือกคำจากราชาศัพท์ คนละ 1 คำ พร้อมให้นักเรียนบอกความหมายจากคำราชาศัพท์ ที่นักเรียนเลือก
3. นักเรียนคนใดได้คำราชาศัพท์หมวดเดียวกัน อยู่กลุ่มเดียวกัน

2.1.2 ครูยกกรณีตัวอย่างสารพิษในอากาศในท้องถิ่นของนักเรียนให้แต่ละกลุ่มเขียนลงในบัตรงาน ในกิจกรรมก่อนอ่าน คือ สิ่งที่นักเรียนรู้และสิ่งที่นักเรียนต้องการรู้

กิจกรรมก่อนอ่าน (นักเรียนรู้อะไร) K	กิจกรรมก่อนอ่าน (นักเรียนต้องการรู้) W	กิจกรรมระหว่างอ่าน (นักเรียนรู้อะไรจากบทอ่าน) L

2.2 กิจกรรมระหว่างอ่าน

ครูให้นักเรียนแต่ละกลุ่มอ่านบทอ่าน เรื่อง "สารพิษในอากาศ" ในระหว่างที่อ่าน ครูให้นักเรียนแต่ละกลุ่มเขียนบันทึกสิ่งที่นักเรียนรู้อะไรจากบทอ่าน

2.3 กิจกรรมหลังอ่าน

2.3.1 ครูและนักเรียนสนทนาซักถามจากบัตรงานที่นักเรียนบันทึกข้อมูล
จากเรื่องที่อ่าน

2.3.2 ครูให้นักเรียนตอบคำถามจากเรื่องที่อ่าน

ขั้นที่ 3 ขั้นนำไปใช้ (15 นาที)

ครูให้นักเรียนอ่านบทอ่านเรื่อง "ภัยแล้ง : ไม่ใช่ฟ้าบันดาล" และให้นักเรียน
ทำแบบทดสอบ

การประเมินผล

1. จากการตอบคำถาม
2. จากการทำแบบทดสอบ
3. จากการทำงานกลุ่ม

สื่อการเรียนรู้

1. บทอ่านเรื่อง "โทษของบุหรี่"
2. บทอ่านเรื่อง "สารพิษที่ทำลายชั้นบรรยากาศของโลก"
3. บทอ่านเรื่อง "ภัยแล้ง : ไม่ใช่ฟ้าบันดาล"
4. วีดีโอเทป เรื่อง "โทษของบุหรี่"
5. บัตรข้อความ
6. บัตรคำราชาศัพท์

แบบทดสอบความสามารถในการอ่านจับใจความ จากบทอ่านเรื่อง "ภัยแล้ง : ไม่ใช่ฟ้า

บันดาล

1. ใจความสำคัญของเรื่องนี้
2. ภัยแล้ง หมายถึง
3. ผู้ที่สามารถแก้ปัญหาภัยแล้งได้ คือ
4. เหตุผลสำคัญของการเกิดภัยแล้ง คือ
5. แนวคิดที่นักเรียนได้จากบทอ่านนี้คือ
6. ในท้องถิ่นของนักเรียน ประสบปัญหาภัยแล้งหรือไม่ นักเรียนมีส่วนแก้ไข

ปัญหาอย่างไร

.....

แผนการสอนที่ 5

การสอนอ่านโครงสร้างความเรียง ประเภทรายการ

กลุ่มทดลองที่ 2

เวลา 3 คาบ (60 นาที)

ความคิดรวบยอด

ถ้านักเรียนมีความเข้าใจในข้อเขียนประเภทรายการแล้ว จะทำให้นักเรียน แปลความ
ตีความ ขยายความ จับใจความสำคัญของเรื่องที่อ่านได้

ความคิดรวบยอดจากบทอ่าน

1. เด็กควรรู้จักหน้าที่ของตนเอง เพื่อพัฒนาตนเองและประเทศชาติให้เจริญ
2. การจัดงานวันเด็กมีจุดประสงค์เพื่อให้เด็กได้รับความรู้และความสนุกสนาน
3. การสร้างมิตรภาพที่ดีต่อกัน ทำให้เกิดความสุขต่อตนเองและผู้อื่น

จุดประสงค์

1. นักเรียนตอบคำถามของครูจากเรื่องที่อ่านได้
2. นักเรียนบอกใจความสำคัญและรายละเอียดของเรื่องที่อ่านได้

เนื้อหา

ใจความสำคัญของโครงสร้างความเรียงประเภทรายการ หมายถึง ข้อความที่
สามารถบอกชื่อหรือหัวเรื่องจากเรื่องที่อ่านได้

รายละเอียดของโครงสร้างความเรียงประเภทรายการ หมายถึง การกล่าวถึง
รายละเอียดในประโยคใจความสำคัญ โดยบอกรายละเอียดตามลำดับรายการ ของเรื่องที่
อ่าน

โครงสร้างความเรียงประเภทรายการ มีลักษณะสำคัญ พอจะสรุปได้ดังนี้

1. ใช้คำว่า ดังนี้, ยกตัวอย่างเช่น, มีลักษณะต่อไปนี้, ฯลฯ อยู่ในข้อความ
2. จะแยกลักษณะของสิ่งที่กล่าวถึงออกเป็นส่วน ๆ

3. จะกล่าวถึงส่วนประกอบของสิ่งนั้น
 - เพลง "เด็กดี"
 - บทอ่านเรื่อง "วันเด็กในสลัม"
 - บทอ่านเรื่อง "การสร้างมิตรภาพ"

กิจกรรมการเรียนการสอน

ขั้นที่ 1 ขั้นสอนให้รู้จักโครงสร้างเรื่อง ประเภทรายการ (20 นาที) เนื้อเพลง "เด็กดี"

1.1 อ่านเรื่องร่วมกัน

1.1.1 ครูตอบคำถามนักเรียน ในหัวข้อเรื่อง การเป็นเด็กที่ดี ควรจะปฏิบัติตนอย่างไร ครูจดคำตอบนักเรียนไว้บนกระดานดำ

1.1.2 ครูสนทนากลุ่มนักเรียนถึงลักษณะโครงสร้างเรื่อง

ประเภทรายการ

1.1.3 ครูให้นักเรียนร้องเพลง "เด็กดี"

1.2 ซักถามรายละเอียดเนื้อเรื่อง

ครูสนทนาซักถามเนื้อหาจากเพลง "เด็กดี" และจากประสบการณ์เดิมของนักเรียน

1.3 นักเรียนบอกใจความสำคัญและรายละเอียดของเรื่อง จากโครงสร้าง

ความเรื่อง ประเภทรายการ

ครูนำแถบประโยคจากเพลง "เด็กดี" ให้นักเรียนออกมาคิดแถบประโยคใจความสำคัญและรายละเอียดของเรื่อง บนกระดานผ้าสี

ขั้นที่ 2 ขั้นฝึกกิจกรรมการอ่าน (25 นาที) บทอ่านเรื่อง "วันเด็กในสลัม"

2.1 กิจกรรมก่อนอ่าน

2.1.1 ครูให้นักเรียนออกมาตอบคำถามกิจกรรม "วันเด็ก" ตามประสบการณ์เดิมของนักเรียน

2.1.2 ครูแบ่งกลุ่มนักเรียนออกเป็น 4 กลุ่ม ๆ ละ 5 คน ตามสีหัวใจ 5 สี คือ สีแดง, สีชมพู, สีฟ้า, สีเหลือง, สีเขียว ใครได้หัวใจต่างสีกัน อยู่กลุ่มเดียวกัน

2.1.3 ครูให้นักเรียนดูภาพ "วันเด็ก" และให้นักเรียนเขียนสิ่งที่รู้ (K) และสิ่งที่นักเรียนต้องการรู้ (W) กลุ่มละ 1 ประโยค และนำไปติดบนกระดานผ้าสาหล่า

2.2 กิจกรรมระหว่างอ่าน

2.2.1 ครูให้นักเรียนอ่านข่าว "การจัดงานวันเด็กในสลัม" ในระหว่างที่อ่าน ครูให้นักเรียนแต่ละกลุ่มบันทึกสิ่งที่นักเรียนรู้ (L) กลุ่มละ 2 ประโยค แล้วนำมาติดบนกระดานผ้าสาหล่า

2.2.2 ครูและนักเรียนช่วยกันสรุปเนื้อหาจากบทอ่าน

2.3 กิจกรรมหลังอ่าน

ครูให้ตัวแทนของนักเรียนแต่ละกลุ่มออกมาจับฉลาก เพื่อรับบัตรงาน และออกมารายงานจากบทอ่านเรื่อง "การจัดงานวันเด็กในสลัม" ในหัวข้อต่อไปนี้

- กลุ่มที่ 1 ใจความสำคัญจากบทอ่านนี้คืออะไร
- กลุ่มที่ 2 รายละเอียดของบทอ่านนี้คืออะไร
- กลุ่มที่ 3 ประเภทของโครงสร้างเรียงความเรียงจากบทอ่านนี้คืออะไร
- กลุ่มที่ 4 ประโยชน์ที่ได้รับจากเรื่องนี้คืออะไร

ขั้นที่ 3 ขั้นนำไปใช้ (15 นาที)

ครูให้นักเรียนอ่าน บทอ่านเรื่อง "การสร้างมิตรภาพ" และให้นักเรียนทำแบบทดสอบ

การประเมินผล

1. จากการตอบคำถาม
2. จากการทำงานกลุ่ม
3. จากการทำแบบทดสอบ

สื่อการเรียน

1. เพลง "เด็กดี"
2. ซาว "จัดงานวันเกิดในสลัม"
3. บทอ่านเรื่อง "การสร้างมิตรภาพ"
4. แถบประโยค
5. บัตรรูปภาพ
6. กระดานผ้าสาหล่า
7. บัตรงาน

แบบทดสอบความสามารถในการอ่านจับใจความ บทอ่านเรื่อง "การสร้างมิตรภาพ"

1. ใจความสำคัญของเรื่องนคือ
2. รายละเอียดของเรื่องนคือ
3. จุดประสงค์ของเรื่อง "การสร้างมิตรภาพ" คือ
4. บทอ่านนมีประโยชนต่อนักเรียนอย่างไร
.....
5. "การสร้างมิตรภาพ" ถ้าจะให้ผลอย่างจริงจัง นักเรียนมีวิธีการอย่างไร
.....

แผนการสอนที่ 6
การสอนโครงส้างความเรียง ประเภทรายการ
กลุ่มทดลองที่ 2

เวลา 3 คาบ (60 นาที)

ความคิดรวบยอด

ถ้านักเรียนมีความเข้าใจในข้อเขียนประเภทรายการแล้ว จะทำให้นักเรียน แปลความ ตีความ ชยาศความ จับใจความสำคัญของเรื่องทีอ่านได้

ความคิดรวบยอดจากบทอ่าน

1. การละเล่นของไทยเป็นศิลปะพื้นบ้านที่เรศวรอนุรักษ์ เพื่อเป็นมรดกสืบทอดให้คนรุ่นหลังต่อไป
2. ประเพณีลอยกระทงเป็นประเพณีที่ดั้งงามและเก่าแก่ของไทยที่เรศวรอนุรักษ์ไว้สืบไป
3. เอดส์ เป็นโรคติดต่อร้ายแรง ไม่สามารถรักษาให้หายได้

จุดประสงค์

1. นักเรียนบอกจุดประสงค์จากเรื่องทีอ่านได้
2. นักเรียนวิเคราะห์ประเภทของโครงส้างความเรียงจากบทอ่านได้
3. นักเรียนทำแบบทดสอบจากเรื่องทีอ่านได้
4. นักเรียนคาดคะเนเหตุการณ์จากเรื่องทีอ่านได้

เนื้อหา

บททวนโครงส้างความเรียง ประเภทรายการ

บทอ่าน "การละเล่นของไทย"

บทอ่าน "คุณค่าและสาระประโยชน์จากประเพณีลอยกระทง"

บทอ่าน "อาการของโรคเอดส์"

กิจกรรมการเรียนรู้การสอน

ขั้นที่ 1 ขั้นสอนให้รู้จักโครงสร้างความเรียงประเภทรายการ (20 นาที)

1.1 อ่านเรื่องร่วมกัน

1.1.1 ครูทบทวนวิธีการอ่านโดยใช้โครงสร้างความเรียงประเภท

รายการ

1.1.2 ครูแบ่งนักเรียนออกเป็น 4 กลุ่ม กลุ่มละเท่า ๆ กัน โดยให้นักเรียนออกมาจับดอกไม้ชนิดต่าง ๆ คือ ดอกจำปี ดอกมะลิ ดอกกุหลาบ ดอกชบา ใครเลือกดอกไม้ชนิดเดียวกัน อยู่กลุ่มเดียวกัน

1.1.3 ครูให้นักเรียนแต่ละกลุ่มระดมสมอง เขียนการละเล่นของไทยที่นักเรียนรู้จัก ครูให้เวลากลุ่มละ 5 นาที กลุ่มไหนเขียนได้มากที่สุด กลุ่มนั้นชนะ

1.2 ซักถามรายละเอียดเนื้อเรื่อง

ครูอ่านบทอ่านเรื่อง "การละเล่นของไทย" ให้นักเรียนฟัง

1.3 นักเรียนบอกใจความสำคัญและรายละเอียดของเรื่อง จากโครงสร้าง

ความเรียง ประเภทรายการ

ครูให้นักเรียนบอกใจความสำคัญและรายละเอียดของเรื่อง จากบทอ่านที่นักเรียนฟัง นักเรียนบันทึกลงในสมุด

ขั้นที่ 2 ขั้นฝึกกิจกรรมการอ่าน (25 นาที) บทอ่านเรื่อง "คุณค่าและสาระประโยชน์จากประเพณีลอยกระทง"

2.1 กิจกรรมก่อนอ่าน

2.1.1 ครูให้นักเรียนร้องเพลง "ลอยกระทง" และให้นักเรียนร่ำวง

2.1.2 ในขณะที่ร่ำวง นักเรียนจะได้รับกระดาษคำถามจากครู โดยกระดาษคำถาม จะถามว่า นักเรียนรู้อะไรเกี่ยวกับประเพณีลอยกระทง (K) และต้องการรู้อะไรเกี่ยวกับประเพณีลอยกระทง (W) ให้นักเรียนตอบคนละ 1 คำตอบ โดยครูให้เวลาคนละ 1 นาทีในการตอบ

2.1.3 ครูให้นักเรียนแบ่งกลุ่ม ๆ ละ 10 คน และแต่ละกลุ่มระดมสมองในบัตรคำถามที่นักเรียนทุกคนได้เขียนคำตอบ และให้แต่ละกลุ่มบันทึกคำตอบไว้

2.2 กิจกรรมระหว่างอ่าน

2.2.1 ครูแจกบทอ่านเรื่อง "ประเพณีลอยกระทง" ให้แต่ละกลุ่มอ่าน

2.2.2 ครูให้ตัวแทนกลุ่มออกมารายงาน "สิ่งที่นักเรียนรู้เพิ่มเติม (L)"

ที่ได้จากบทอ่าน

2.3 กิจกรรมหลังอ่าน

2.3.1 ครูให้นักเรียนแต่ละกลุ่มผลัดเปลี่ยนกันตอบคำถามเรื่องที่อ่านจาก

ครู

2.3.2 ครูและนักเรียนช่วยกันสรุปเนื้อหาจากบทอ่าน

ขั้นที่ 3 ขั้นนำไปใช้ (15 นาที)

ครูให้นักเรียนอ่าน บทอ่านเรื่อง "เอคส์ : มีอาการอย่างไร" และให้นักเรียน
ทำแบบทดสอบ

การประเมินผล

1. จากการตอบคำถาม
2. จากการทำงานกลุ่ม
3. จากการทำแบบทดสอบ

สื่อการเรียนรู้

1. บทอ่านเรื่อง "การละเล่นของไทย"
2. บทอ่านเรื่อง "ลอยกระทง"
3. บทอ่านเรื่อง "เอคส์ : มีอาการอย่างไร"
4. ของจริง
5. เพลง "ลอยกระทง"
6. บัตรคำถาม

แบบทดสอบความสามารถในการอ่านจับใจความ บทอ่านเรื่อง "เอดส์ : มีอาการอย่างไร"

1. ประเภทของโครงสร้างความเรียง ในเรื่องนี้คือ
.....
2. ใจความสำคัญของบทอ่านนี้คืออะไร
.....
3. บทอ่านนี้ผู้แต่งมีจุดประสงค์เพื่ออะไร
.....
4. นักเรียนคิดว่าผู้ที่ป่วยเป็นโรคเอดส์ สามารถรักษาให้หายขาดได้หรือไม่
.....
5. นักเรียนจะมีส่วนเผยแพร่มีให้ประชาชนป่วยเป็นโรคเอดส์ได้อย่างไร
.....

แผนการสอนที่ 7

การสอนอ่านโครงสร้างเรื่อง ประเภทรบร่าย

กลุ่มทดลองที่ 2

เวลา 3 คาบ (60 นาที)

ความคิดรวบยอด

ถ้านักเรียนมีความเข้าใจในโครงสร้างเรื่อง ประเภทรบร่ายแล้ว จะทำให้นักเรียน
แปลความ ตีความ ขยายความจากเรื่องที่อ่านได้

ความคิดรวบยอดจากบทอ่าน

1. มะนาวเป็นพืชสวน ที่สามารถนำผลมาใช้ในการปรุงอาหารและเป็นยารักษาโรคได้
2. คำลิงเป็นพรรณไม้เถาเลื้อย มีประโยชน์ในการนำมาทำเป็นอาหารและเป็นยาสสมุนไพรรักษาโรคต่าง ๆ ได้
3. ชาวเขาเผ่าลีซอเป็นชนเผ่าที่อาศัยอยู่บนภูเขาสูงทางภาคเหนือของไทย ซึ่งมีขนบธรรมเนียมประเพณีและความเป็นอยู่ต่างกับชาวพื้นราบทั่วไป

จุดประสงค์

1. นักเรียนบอกใจความสำคัญและรายละเอียดของเรื่องที่อ่านได้
2. นักเรียนบอกข้อคิดและประโยชน์ที่ได้รับจากเรื่องที่อ่านได้
3. นักเรียนทำแบบทดสอบโครงสร้างเรื่อง ประเภทรบร่ายได้

เนื้อหา

ใจความสำคัญของโครงสร้างเรื่อง ประเภทรบร่าย หมายถึง ใจความสำคัญที่กล่าวถึงหัวข้อเรื่องที่ต้องการจะสื่อความหมายให้ผู้อ่านทราบ

รายละเอียดของเรื่องของโครงสร้างเรื่อง ประเภทรบร่าย หมายถึง ใจความที่บรรยายลักษณะหรือคุณสมบัติเฉพาะของหัวข้อเรื่องที่ต้องการกล่าวถึง ทำให้ผู้อ่านทราบเรื่องราวที่กล่าวนั้นอย่างละเอียด

โครงสร้างเรื่องประเภทบรรยาย มีลักษณะสำคัญ สรุปได้ดังนี้

1. เป็นการบอกลักษณะของสิ่งที่ต้องการกล่าวถึงอย่างกว้าง ๆ
2. เป็นการบรรยายหัวเรื่องที่ต้องการกล่าวถึงเพียงเรื่องเดียว

โครงสร้างเรื่อง ประเภทบรรยาย จะไม่มีคำสัญญาณที่ชี้เฉพาะ แต่จะสามารถสังเกตเห็นได้ชัด เพราะเป็นการกล่าวถึงสิ่งนั้นในลักษณะโดยทั่ว ๆ ไป

- บทอ่านเรื่อง "มะนาว"
- บทอ่านเรื่อง "ตำลึงกับพิษฟันคุด"
- บทอ่านเรื่อง "ชาวเขาเผ่าลีซอ"

กิจกรรมการเรียนรู้การสอน

ขั้นที่ 1 ขั้นสอนให้รู้จักโครงสร้างเรื่อง ประเภทบรรยาย (20 นาที) บทอ่านเรื่อง "มะนาว"

1.1 อ่านเรื่องร่วมกัน

1.1.1 ครูทบทวนใจความสำคัญและรายละเอียดของเรื่อง โดยการเล่น เกม "ทายกล่องดวงใจ"

วิธีเล่นเกม "ทายกล่องดวงใจ"

1. ครูแบ่งนักเรียนออกเป็น 2 กลุ่ม ๆ ละ 10 คน ด้วยวิธีการ "ปิดตาหาเพื่อน" โดยให้ตัวแทนของกลุ่ม กลุ่มละ 1 คน และหาเพื่อนมาเข้ากลุ่มตนเอง กลุ่มละ 9 คน
2. ครูนำแถบประโยคมาใส่ไว้ในกล่องทั้งหมด 20 ประโยค และให้นักเรียน แต่ละกลุ่ม เปลี่ยนกันทายว่า ประโยคนี้เป็นใจความสำคัญหรือรายละเอียดของเรื่อง
3. กลุ่มไหนทายถูกมากกว่ากลุ่มนั้นชนะ

1.1.2 ครูและนักเรียนอภิปรายซักถามถึงโครงสร้างเรื่องประเภท บรรยาย

1.3 ครูนำ "ลูกมะนาว" มาให้นักเรียนดู และให้ตัวแทนของแต่ละกลุ่ม ออกมาบรรยายลักษณะทั่วไปของ "มะนาว"

1.2 ซักถามรายละเอียดเนื้อเรื่อง

ครูให้นักเรียนอ่านบทอ่านเรื่อง "มะนาว" พร้อมสนทนาซักถามเกี่ยวกับเรื่องทีอ่าน

1.3 นักเรียนบอกใจความสำคัญและรายละเอียดของเรื่องจากโครงสร้าง

ความเรียง ประเภทบรรยาย

1.3.1 ครูให้นักเรียนยกตัวอย่างโครงสร้างความเรียง ประเภทบรรยาย โดยครูให้ออกมารายงานกลุ่มละ 2 นาที

1.3.2 นักเรียนกลุ่มเดิมช่วยกันเขียนใจความหลัก และรายละเอียดจากบทอ่านเรื่อง "มะนาว"

ขั้นที่ 2 ขั้นฝึกกิจกรรมการอ่าน (25 นาที) บทอ่านเรื่อง "ตำลึง แก้วพิษ ผันคัน"

2.1 กิจกรรมก่อนอ่าน

2.1.1 ครูนำใบตำลึงมาให้ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มดู ให้แต่ละกลุ่มบันทึกสิ่งที่เรียนรู้และสิ่งที่นักเรียนต้องการรู้

บัตรงาน

1. สิ่งที่คุณรู้เกี่ยวกับเรื่องตำลึง ได้แก่

.....

2. สิ่งที่คุณต้องการรู้เกี่ยวกับเรื่องนี้ คือ

.....

ในข้อที่ 3 ให้นักเรียนทำกิจกรรมระหว่างอ่าน

3. สิ่งที่คุณได้เรียนรู้เพิ่มเติมเกี่ยวกับเรื่องนี้คือ

.....

2.2 กิจกรรมระหว่างอ่าน

ครูให้นักเรียนอ่านบทอ่าน เรื่อง "ตำลึง แก้วพิษ ผันคัน" และให้นักเรียนทำกิจกรรมในข้อที่ 3 จากบัตรงาน

2.3 กิจกรรมหลังอ่าน

ครูให้ตัวแทนของแต่ละกลุ่มออกมารายงานในหัวข้อต่อไปนี้

1. ใจความสำคัญของเรื่อง "ตำลึงแก่พิษแผ่นดิน"
2. ประโยชน์จากบทอ่านเรื่อง "ตำลึงแก่พิษแผ่นดิน"
3. จุดประสงค์ของผู้แต่ง แต่งเพื่ออะไร

ขั้นที่ 3 ขั้นนำไปใช้ (15 นาที)

ครูให้นักเรียนทำแบบทดสอบจากบทอ่านเรื่อง "ชาวเขาเผ่าลีซอ" โดยใช้ขั้นตอนการอ่านในขั้นที่ 1 และขั้นที่ 2 มาทำความเข้าใจเกี่ยวกับการอ่าน

การประเมินผล

1. จากการตอบคำถาม
2. จากการทำงานกลุ่ม
3. การทำแบบทดสอบ

สื่อการเรียน

1. บทอ่านเรื่อง "มะนาว"
2. บทอ่านเรื่อง "ตำลึงแก่พิษแผ่นดิน"
3. บทอ่านเรื่อง "ชาวเขาเผ่าลีซอ"
4. แถบประโยค
5. กล้องดวงใจ
6. ของจริง

แบบทดสอบเรื่อง "ชาวเขาเผ่าลีซอ"

1. ให้นักเรียนตอบคำถามจากบทอ่านเรื่อง "ชาวเขาเผ่าลีซอ" ดังต่อไปนี้
 - 1.1 ประเภทของโครงสร้างความเรียงจากบทอ่านเรื่อง "ชาวเขาเผ่าลีซอ" คือ
 - 1.2 ใจความสำคัญของเรื่องคือ

แผนการสอนที่ 8
การสอนอ่านโครงสร้างเรื่อง ประเภทบรรยาย
กลุ่มทดลองที่ 2

เวลา 3 คาบ (60 นาที)

ความคิดรวบยอด

ถ้านักเรียนมีความเข้าใจในข้อเขียนประเภทบรรยาย แล้วจะทำให้นักเรียนแปลความ
 ดีความ ชยาศความ จับใจความสำคัญของเรื่องที่ได้

ความคิดรวบยอดจากบทอ่าน

1. ลิงเป็นสัตว์ที่ฉลาดและมีชีวิตความเป็นอยู่ที่น่าศึกษามาก
2. นกยูงเป็นสัตว์ที่สวยงามอยู่ในตระกูลไก่ฟ้า ให้ความเพลิดเพลินแก่ผู้พบเห็น
3. ปลาวาฬเป็นสัตว์เลื้อยค่อน ซึ่งมีชีวิตความเป็นอยู่ที่น่าศึกษา

จุดประสงค์

1. นักเรียนบอกจุดประสงค์ของเรื่องที่ได้
2. นักเรียนวิเคราะห์โครงสร้างเรื่องประเภทบรรยายได้
3. นักเรียนทำแบบทดสอบความสามารถในการอ่านจับใจความจากเรื่องที่ได้

อ่านได้

เนื้อหา

- ทบทวนโครงสร้างเรื่อง ประเภทบรรยาย
- บทอ่านเรื่อง "ลิงกัง"
- บทอ่านเรื่อง "นกยูง"
- บทอ่านเรื่อง "ปลาวาฬ"

กิจกรรมการเรียนรู้การสอน

ขั้นที่ 1 สั้นสอนให้รู้จักโครงสร้างความเรียง (20 นาที) บทอ่านเรื่อง "ลิงกัง"

1.1 อ่านเรื่องร่วมกัน

1.1.1 ครูให้นักเรียนเล่นเกม "20 คำถาม" ให้นักเรียนทาสในเรื่องที่นักเรียนจะอ่าน

1.1.2 ครูให้นักเรียนออกมาบรรยายเรื่อง "ลิง" ตามประสบการณ์เดิมบนกระดาน ครูจดข้อมูลบนกระดาน

1.2 ซักถามรายละเอียดเนื้อเรื่อง

1.2.1 ครูทบทวนเนื้อหาโครงสร้างความเรียงประเภทบรรยาย

1.2.2 ครูให้นักเรียนอ่านบทอ่าน เรื่อง "ลิงกัง" และซักถามนักเรียนเกี่ยวกับเนื้อหาของเรื่องที่อ่าน

1.3 นักเรียนบอกใจความสำคัญและรายละเอียดของเรื่องจากโครงสร้าง

ความเรียง ประเภทบรรยาย

1.3.1 ครูให้นักเรียนบอกใจความสำคัญและรายละเอียดของเรื่อง โดยการเล่นเกม "ค้นคว้าสุดขอบฟ้า"

วิธีเล่นเกม "ค้นคว้าสุดขอบฟ้า"

1. ครูแบ่งนักเรียนออกเป็น 4 กลุ่ม ๆ ละ 5 คน โดยการเขียนหมายเลข 1-4 ให้เท่ากับจำนวนนักเรียนใส่ไว้ในกล่อง ให้นักเรียนทุกคนจับฉลาก ถ้านักเรียนคนไหนได้หมายเลขเดียวกัน อยู่กลุ่มเดียวกัน

2. ครูนำบัตรคำถามไปไว้ตามจุดต่าง ๆ ของห้องเรียน ให้แต่ละกลุ่มค้นหา

3. กลุ่มที่ได้บัตรคำถามก่อน จะเป็นผู้ตอบว่าประโยคที่นักเรียนได้รับเป็นประโยคใจความสำคัญหรือรายละเอียดของเรื่อง

ขั้นที่ 2 ขั้นฝึกกิจกรรมการอ่าน (25 นาที)

2.1 กิจกรรมก่อนอ่าน

2.1.1 ครูและนักเรียนสนทนาซักถามความรู้เกี่ยวกับเรื่อง "นกสูง" จากประสบการณ์เดิมของนักเรียน

2.1.2 ครูให้นักเรียนที่เป็นอาสาสมัคร 3 คน สุ่มมติเป็นนกสูงโดยแจกหมวดวิเศษให้แก่อาสาสมัคร โดยเขียนในหมวดวิเศษใบที่ 1 ว่า "ฉันรู้" ใบที่ 2 เขียนว่า "ฉันต้องการรู้" ใบที่ 3 เขียนว่า "ฉันรู้เพิ่มเติม"

2.1.3 ครูแจกกระดาษให้นักเรียนคนละ 3 แผ่น แผ่นแรกให้นักเรียนเขียนสิ่งที่นักเรียนรู้ในเรื่อง "นกสูง" แผ่นที่ 2 ให้นักเรียนเขียน "สิ่งที่ฉันต้องการรู้" คนละ 1 ประโยค และนำไปติดให้แก่นกสูงตัวที่ 1 และนกสูงตัวที่ 2

2.2 กิจกรรมระหว่างอ่าน

2.2.1 ครูแจกบทความเรื่อง "นกสูง" ให้นักเรียนอ่าน โดยให้เวลาในการอ่านคนละ 1 นาที

2.2.2 ครูให้นักเรียนเขียน "สิ่งที่ฉันรู้เพิ่มเติม" ไปติดนกสูงตัวที่ 3

2.3 กิจกรรมหลังอ่าน

ครูและนักเรียนช่วยกันสรุปข้อมูลที่ได้จากการเขียนของนักเรียน และให้นักเรียนตอบคำถาม โดยใช้คำถาม "ใช่" หรือ "ไม่ใช่" จากเนื้อหาที่อ่านจากบทอ่านเรื่อง "นกสูง"

ขั้นที่ 3 ขั้นนำไปใช้ (15 นาที) บทอ่านเรื่อง "ปลาวาฬ"

ครูแจกบทอ่านเรื่อง "ปลาวาฬ" โดยใช้กิจกรรมการฝึกอ่านในขั้นที่ 1 และขั้นที่ 2 มาทำความเข้าใจในบทอ่าน และให้นักเรียนทำแบบทดสอบ

การประเมินผล

1. จากการตอบคำถาม
2. จากการทำงานกลุ่ม
3. การทำแบบทดสอบ

ข้อการเขียน

1. บทอ่านเรื่อง "ลิงกัง"
2. บทอ่านเรื่อง "นกยูง"
3. บทอ่านเรื่อง "ปลาวาฬ"
4. บัตรคำถาม
5. แถบประโยค

แบบทดสอบ บทอ่านเรื่อง ปลาวาฬ

1. ให้นักเรียนตอบคำถามจากบทอ่านเรื่อง "ปลาวาฬ" ดังต่อไปนี้
 - 1.1 ประเภทของโครงสร้างเรื่องจากบทอ่านเรื่อง "ปลาวาฬ" คือ
.....
เพราะ
 - 1.2 ใจความสำคัญของเรื่องนี้คือ
2. แบบทดสอบความสามารถในการอ่านจับใจความเรื่อง "ปลาวาฬ"
 - 2.1 "ปลาวาฬ" เป็นสัตว์ตระกูลปลาหรือไม่ เพราะเหตุใด
.....
 - 2.2 นักเรียนคิดว่า เราควรจะอนุรักษ์ปลาวาฬหรือไม่ เพราะเหตุใด
.....
 - 2.3 ปลาวาฬมีประโยชน์ต่อเราอย่างไร
.....
 - 2.4 บทอ่านนี้ ผู้เขียนมีจุดประสงค์ให้ผู้อ่านทราบเรื่องอะไร เกี่ยวกับ "ปลาวาฬ"
.....

แผนการสอนที่ 9

การสอนอ่านโครงสร้างความเรียง ประเภทเปรียบเทียบ

กลุ่มทดลองที่ 2

เวลา 3 คาบ (60 นาที)

ความคิดรวบยอด

ถ้านักเรียนมีความเข้าใจในโครงสร้างความเรียง ประเภทเปรียบเทียบแล้ว นักเรียนจะสามารถแปลความ ตีความ ขยายความ จับใจความสำคัญจากเรื่องที่ได้

ความคิดรวบยอดจากบทอ่าน

1. หนูพุกกับหนูหริ่ง มีลักษณะรูปร่างตลอดจนความเป็นอยู่ที่แตกต่างกัน
2. ดาวฤกษ์กับดาวพฤหัสบดี เป็นกลุ่มดาวในระบบสุริยะจักรวาล ที่มีลักษณะแตกต่างกัน
3. สารอินทรีย์และสารอนินทรีย์ มีส่วนประกอบและประโยชน์ที่แตกต่างกัน

จุดประสงค์

1. นักเรียนบอกใจความสำคัญและรายละเอียดของเรื่องที่ได้
2. นักเรียนบอกจุดประสงค์ของเรื่องที่ได้
3. นักเรียนบอกข้อคิดและประโยชน์ที่ได้รับจากเรื่องที่ได้

เนื้อหา

ใจความสำคัญของโครงสร้างความเรียง ประเภทเปรียบเทียบ หมายถึง ใจความสำคัญที่กล่าวถึงความแตกต่าง ความเหมือน ระหว่างสิ่ง 2 สิ่งในลักษณะการเปรียบเทียบกัน รายละเอียดของโครงสร้างความเรียง ประเภทเปรียบเทียบ หมายถึง ใจความที่ขยายความ ใจความสำคัญของโครงสร้างความเรียงประเภทเปรียบเทียบ

โครงสร้างความเรียง ประเภทเปรียบเทียบ มีลักษณะสำคัญพอจะสรุปได้ดังนี้

1. จะกล่าวถึงลักษณะของสิ่งของ 2 สิ่งหรือมากกว่านั้น
2. จะกล่าวถึงลักษณะที่เหมือนกันหรือแตกต่างกัน
3. จะใช้คำว่า ส่วน แบ่งเป็น ต่างกับ ที่เหมือนกัน แตกต่างกัน ฯลฯ อยู่ใน

ข้อความ

- บทอ่านเรื่อง "หนุพุกกับหนุหรีง"
- บทอ่านเรื่อง "ดาวฤกษ์และดาวเคราะห์"
- บทอ่านเรื่อง "สารอินทรีย์และอนินทรีย์"

กิจกรรมการเรียนรู้การสอน

ขั้นที่ 1 ขั้นสอนให้รู้จักโครงสร้างความเรียง ประเภทเปรียบเทียบ (20 นาที) บทอ่านเรื่อง "หนุพุกกับหนุหรีง"

1.1 อ่านเรื่องร่วมกัน

- 1.1.1 ครูนำรูปภาพ "ส้ม" กับ "ทุเรียน" ติดบนกระดาน
- 1.1.2 ครูให้นักเรียนออกมาเขียนความแตกต่างระหว่างผลไม้ทั้ง 2
- 1.1.3 ครูและนักเรียนช่วยกันสรุป และร่วมกันอภิปรายซักถามถึงใจความ

สำคัญ และรายละเอียดของเรื่องทีอ่าน

1.2 ซักถามรายละเอียดเนื้อเรื่อง

- 1.2.1 ครูและนักเรียนร่วมกันสนทนาซักถามถึงลักษณะของโครงสร้างความเรียง ประเภทเปรียบเทียบ
- 1.2.2 ครูให้นักเรียนอ่านบทอ่านเรื่อง "หนุพุกและหนุหรีง" และสนทนาซักถามเกี่ยวกับเรื่องทีอ่าน

1.3 นักเรียนบอกใจความสำคัญและรายละเอียดของเรื่องจากโครงสร้างความเรียง ประเภทเปรียบเทียบ

- 1.3.1 ครูแบ่งนักเรียนออกเป็น 2 กลุ่ม ๆ ละ 10 คน โดยใช้กิจกรรม "ต่อรูปหัวใจ"

กิจกรรมแบ่งกลุ่ม "ต่อรูปหัวใจ"

1. ครูตัดรูปหัวใจออกเป็น 2 สี คือ สีสแดงกับสีชมพู โดยตัดออกเป็นชิ้นส่วนแต่ละสี สีละ 10 ชิ้น
2. ครูแจกชิ้นส่วนรูปหัวใจสีแดงและสีชมพู โดยให้นักเรียนนำมาต่อกันเป็นรูปหัวใจสีแดงด้วยกัน อยู่กลุ่มเดียวกัน

1.3.2 ครูเขียนข้อความบนกระดานในหัวข้อใจความสำคัญและรายละเอียดของเรื่อง โดยให้ทั้ง 2 กลุ่ม ออกมาเขียนพร้อมกัน โดยสมาชิกภายในกลุ่ม ผลัดเปลี่ยนกันเขียน ใช้เวลาทั้งหมด 3 นาที

1.3.3 กลุ่มไหนเขียนได้มากและถูกต้อง กลุ่มนั้นชนะ

1.3.4 ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปใจความสำคัญและรายละเอียดของเรื่อง จากโครงสร้างความเรียง ประเภทเปรียบเทียบ

ขั้นที่ 2 ขั้นฝึกกิจกรรมการอ่าน (25 นาที) บทอ่านเรื่อง "ดาวฤกษ์และดาวนพเคราะห์"

2.1 กิจกรรมก่อนอ่าน

2.1.1 ครูและนักเรียนสนทนาซักถามความรู้เดิมเรื่องดาวฤกษ์และดาวนพเคราะห์ โดยการครูภาพประกอบ

2.1.2 ครูนำบัตรคำถามให้นักเรียนกลุ่มละ 5 คำถาม โดยให้กลุ่มหัวใจสีแดง เขียนสิ่งที่นักเรียนรู้ และกลุ่มหัวใจสีชมพู เขียนสิ่งที่นักเรียนต้องการรู้ เกี่ยวกับเรื่อง "ดาวฤกษ์และดาวนพเคราะห์" โดยนำข้อมูลที่เขียนได้ไปติดบนกระดานดำ

2.2 กิจกรรมระหว่างอ่าน

2.2.1 ครูแจกบทอ่านเรื่อง "ดาวฤกษ์และดาวนพเคราะห์" ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มอ่าน โดยให้นักเรียนภายในกลุ่มหมุนเวียนกันอ่าน

2.2.2 ครูให้นักเรียนแต่ละกลุ่ม ออกมาเขียนสิ่งที่นักเรียนรู้เพิ่มเติมจากบทอ่าน โดยใช้เวลาในการเขียนกลุ่มละ 3 นาที

2.2.3 ครูและนักเรียนช่วยกันสรุปเนื้อหาจากกิจกรรมก่อนอ่านและกิจกรรมระหว่างอ่าน

2.3 กิจกรรมหลังอ่าน

ครูให้นักเรียนแต่ละกลุ่ม เขียนความแตกต่างระหว่างดาวฤกษ์และดาวนพเคราะห์ โดยสรุปจากเนื้อหาที่นักเรียนเขียน พร้อมแสดงใจความสำคัญและรายละเอียดของเรื่องที่อ่าน

ขั้นที่ 3 ขั้นนำไปใช้ (15 นาที) บทอ่านเรื่อง "สารอินทรีย์และสารอนินทรีย์"

ครูให้นักเรียนอ่านบทอ่านเรื่อง "สารอินทรีย์และสารอนินทรีย์" และให้นักเรียนทำแบบทดสอบ

การประเมินผล

1. จากการตอบคำถาม
2. จากการทำงานกลุ่ม
3. การทำแบบทดสอบ

สื่อการเรียนรู้

1. บทอ่านเรื่อง "หนูพบกับหนูหริ่ง"
2. บทอ่านเรื่อง "ดาวฤกษ์และดาวนพเคราะห์"
3. บทอ่านเรื่อง "สารอินทรีย์และสารอนินทรีย์"
4. รูปภาพ
5. เกม "ต่อรูปหัวใจ"
6. บัตรคำถาม

แบบทดสอบเรื่อง "สารอินทรีย์และสารอนินทรีย์"

1. ให้นักเรียนตอบคำถามจากบทอ่านเรื่อง "สารอินทรีย์และสารอนินทรีย์"

- 1.1 ประเภทของโครงสร้างความเสี่ยงจากบทอ่านนี้คือ
-
- 1.2 ใจความสำคัญของเรื่องนี้ คือ

2. แบบทดสอบความสามารถในการอ่านจับใจความจากเรื่อง "สารอินทรีย์และสารอนินทรีย์"

- 2.1 สารอินทรีย์และสารอนินทรีย์ แตกต่างกันอย่างไร

.....

- 2.2 สารอินทรีย์มีประโยชน์อย่างไร

.....

- 2.3 จากเรื่องนี้ นักเรียนคิดว่ามีเนื้อหาที่เกี่ยวข้องกับวิชาใดมากที่สุด

.....

- 2.4 ผู้แต่งมีจุดประสงค์ในการแต่งเรื่องนี้อย่างไร

.....

แผนการสอนที่ 10

การสอนอ่านโครงสร้างความเรียง ประเภทเปรียบเทียบ

กลุ่มทดลองที่ 2

เวลา 3 คาบ (60 นาที)

ความคิดรวบยอด

ถ้านักเรียนมีความเข้าใจในโครงสร้างประเภทเปรียบเทียบแล้ว นักเรียนจะสามารถแปลความ ตีความ ขยายความ จับใจความสำคัญจากเรื่องที่อ่านได้

ความคิดรวบยอดจากบทอ่าน

1. สมุดและหนังสือมีคุณสมบัติและจุดประสงค์ในการนำมาใช้แตกต่างกัน
2. ไดโนเสาร์เป็นสัตว์ดึกดำบรรพ์ที่น่าสนใจและน่าศึกษา
3. หุ่นยนต์ที่นำมาใช้ในปัจจุบันมีอยู่หลายประเภท ขึ้นอยู่กับจุดประสงค์ในการใช้งาน

จุดประสงค์

1. นักเรียนบอกจุดประสงค์ของเรื่องที่อ่านได้
2. นักเรียนบอกข้อคิดที่ได้จากเรื่องที่อ่านได้
3. นักเรียนวิเคราะห์โครงสร้างความเรียงจากเรื่องที่อ่านได้
4. นักเรียนทำแบบทดสอบความสามารถในการอ่านจับใจความได้

เนื้อหา

- ทบทวนโครงสร้างความเรียง ประเภทเปรียบเทียบ
- บทอ่านเรื่อง "สมุดและหนังสือ"
- บทอ่านเรื่อง "ไดโนเสาร์"
- บทอ่านเรื่อง "หุ่นยนต์อุตสาหกรรม"

กิจกรรมการเรียนรู้การสอน

ขั้นที่ 1 ขั้นสอนให้รู้จักโครงสร้างความเรียง ประเภทเปรียบเทียบ (20 นาที) บทอ่าน
เรื่อง "สมุดและหนังสือ"

1.1 อ่านเรื่องร่วมกัน

1.1.1 ครูทบทวนลักษณะโครงสร้างความเรียง ประเภทเปรียบเทียบ

1.1.2 ครูนำสมุดและหนังสือให้นักเรียนตอบคำถาม ความแตกต่างกัน

ระหว่างสมุดและหนังสือ

1.1.3 ครูให้นักเรียนอ่านบทอ่านเรื่อง "สมุดและหนังสือ" ให้นักเรียนฟัง

1.2 ซักถามรายละเอียดเนื้อเรื่อง

ครูให้นักเรียนออกมาเขียนความแตกต่างระหว่างสมุดและหนังสือคนละ 1

ประโยค บนกระดานดำ

1.3 นักเรียนบอกใจความสำคัญและรายละเอียดของเรื่องจากโครงสร้าง

ความเรียง ประเภทเปรียบเทียบ

1.3.1 ครูแจกบัตรงานให้นักเรียนทุกคนตอบคำถาม

บัตรงาน จากบทอ่านเรื่อง "สมุดและหนังสือ"

1. ใจความสำคัญของเรื่องนี้ คือ

2. รายละเอียดของเรื่อง คือ

.....

ขั้นที่ 2 ขั้นฝึกกิจกรรมการอ่าน (25 นาที) จากบทอ่านเรื่อง "โคโนเสาร์"

2.1 กิจกรรมก่อนอ่าน

2.1.1 ครูแบ่งนักเรียนออกเป็น 2 กลุ่ม ๆ ละ 10 คน โดยวิธีการแบ่ง

กลุ่ม "จุดนั้นสำคัญไฉน"

กิจกรรมแบ่งกลุ่ม "จุดนั้นสำคัญไฉน"

1. ครูให้นักเรียนยืนเป็นวงกลม ให้นักเรียนร้องเพลงรำวง ในขณะที่นักเรียนรำวง ครูแจกไม้ไอศกรีมให้นักเรียนคนละ 1 อัน
2. ไม้ไอศกรีมที่แจกนั้น จะมีสัญลักษณ์เป็นจุดสี 2 สีคือ สีแดงกับสีเขียว
3. ครูให้นักเรียนสังเกตจุดสีบนไม้ไอศกรีม ใครได้สีเดียวกันอยู่กลุ่มเดียวกัน

2.1.2 ครูให้นักเรียนดูวิดีโอเทปเรื่อง "ไดโนเสาร์" ให้กลุ่มสีแดงเขียนบันทึกสิ่งที่นักเรียนรู้ (K) และกลุ่มสีเขียวเขียนบันทึกสิ่งที่นักเรียนต้องการรู้ (W) เกี่ยวกับความรู้เรื่องไดโนเสาร์ ครูจดข้อมูลที่นักเรียนเขียนไว้บนกระดานดำ

2.2 กิจกรรมระหว่างอ่าน

ครูให้นักเรียนอ่านบทอ่านเรื่อง "ไดโนเสาร์" ครูให้นักเรียนตอบคำถามสิ่งที่นักเรียนรู้ (L) เพิ่มเติมจากบทอ่านและให้นักเรียนบันทึกลงในสมุด

2.3 กิจกรรมหลังอ่าน

ครูให้นักเรียนกลุ่มเดิม เล่นเกมทายปัญหาจากเรื่องที่อ่าน โดยใช้บัตรคำถามจากเรื่อง 4 ข้อ กลุ่มใดตอบคำถามถูกมากที่สุด กลุ่มนั้นชนะ

บัตรคำถาม

1. ไดโนเสาร์แบ่งเป็น 2 ประเภทใหญ่ ๆ คืออะไร
2. อาหารของไดโนเสาร์ได้แก่อะไรบ้าง
3. เหตุใดไดโนเสาร์จึงสูญพันธุ์
4. ไดโนเสาร์ประเภทกินพืช กับไดโนเสาร์ประเภทกินสัตว์ มีลักษณะแตกต่างกันอย่างไร

ขั้นที่ 3 ชี้นำไปใช้ (15 นาที)

ครูให้นักเรียนอ่านบทอ่านเรื่อง "หุ่นยนต์อุตสาหกรรม" และให้นักเรียนทำแบบทดสอบ

การประเมินผล

1. จากการตอบคำถาม
2. จากการทำงานกลุ่ม
3. การทำแบบทดสอบ

สื่อการเรียน

1. ของจริง
2. บัตรงาน
3. เกม "จุดนั้นสำคัญไฉน"
4. วีดิโอเทปเรื่อง "ไดโนเสาร์"
5. บัตรคำถาม
6. บทอ่านเรื่อง "สมุดและหนังสือ"
7. บทอ่านเรื่อง "ไดโนเสาร์"
8. บทอ่านเรื่อง "หุ่นยนต์อุตสาหกรรม"

แบบทดสอบเรื่อง "หุ่นยนต์อุตสาหกรรม"

1. ให้นักเรียนตอบคำถามแสดงความสำคัญและรายละเอียดของเรื่อง จากบทอ่านเรื่อง "หุ่นยนต์อุตสาหกรรม"
 - 1.1 ประเภทของโครงสร้างความเรียง จากบทอ่านเรื่องนี้คือ
 -
 - 1.2 ใจความสำคัญของเรื่องนี้คือ
 -
 - 1.3 รายละเอียดของเรื่องคือ
 -

2. แบบทดสอบความสามารถในการอ่าน บทอ่านเรื่อง "หุ่นยนต์อุตสาหกรรม"

2.1 หุ่นยนต์ที่ใช้ในบ้าน กับหุ่นยนต์อุตสาหกรรม มีลักษณะแตกต่างกันอย่างไร

.....

2.2 ทำไมจึงมีการนำหุ่นยนต์ไปใช้ในโรงงานอุตสาหกรรมแทนมนุษย์

.....

2.3 ปัจจุบันประเทศไทยได้ใช้หุ่นยนต์อุตสาหกรรมช่วยเหลือในการทำงาน

อย่างไรบ้าง

.....

2.4 ในย่อหน้าแรก แสดงว่าเมืองไทยมีหุ่นยนต์ใช้มานานแล้วใช่หรือไม่

.....

แผนการสอนที่ 11

แผนบูรณาการโครงสร้างเรื่อง ประเภทเหตุผลและประเภทปัญหา-ข้อแก้ไข
กลุ่มทดลองที่ 2

เวลา 3 คาบ (60 นาที)

ความคิดรวบยอด

โครงสร้างเรื่อง ประเภทเหตุ-ผล และประเภทปัญหา-ข้อแก้ไข เป็นลักษณะข้อเขียนที่นักเรียนควรรู้จัก ถ้านักเรียนอ่านแล้ว สามารถแปลความ ตีความ ขยายความ และข้อคิดที่ได้จากเรื่อง แสดงว่า มีความเข้าใจในการอ่าน จับใจความของเรื่องที่ได้

ความคิดรวบยอดจากบทอ่าน

ปัจจุบันประเทศไทยเรามีปัญหา การขาดแคลนน้ำ ถ้าเราทุกคนช่วยกันประหยัดน้ำและหาหนทางแก้ไขก็จะมีน้ำไว้ใช้เพื่ออุปโภค บริโภค

จุดประสงค์

1. นักเรียนบอกใจความสำคัญของเรื่องที่ได้
2. นักเรียนบอกเหตุ-ผล, ปัญหา-ข้อแก้ไข จากเรื่องที่ได้
3. นักเรียนบอกจุดประสงค์ของเรื่องที่ได้
4. นักเรียนยกตัวอย่างข้อเขียนประเภทเหตุ-ผล และประเภทปัญหา-ข้อแก้ไข

ได้

5. นักเรียนทำแบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านจับใจความได้

เนื้อหา

- ทบทวนเนื้อหาโครงสร้างเรื่องประเภทปัญหา-ข้อแก้ไข
- ทบทวนเนื้อหาโครงสร้างเรื่องประเภทเหตุ-ผล
- บทอ่านเรื่อง "น้ำอยู่ที่ไหน"

กิจกรรมการเรียนรู้การสอน

ขั้นที่ 1 ขั้นทบทวนโครงสร้างเรื่อง ประเภทปัญหา-ข้อแก้ไข, ประเภทเหตุ-ผล

(20 นาที)

1.1 ทบทวนเนื้อหา

ครูซักถามถึงโครงสร้างเรื่อง ประเภทปัญหา-ข้อแก้ไข และประเภทเหตุ-ผล และให้นักเรียนยกตัวอย่างโครงสร้างเรื่องทั้ง 2 ประเภท

1.2 ซักถามรายละเอียดเนื้อเรื่อง

1.2.1 ครูแบ่งนักเรียนออกเป็น 2 กลุ่ม ๆ ละ 10 คนโดยใช้นับเลขคู่, เลขคี่ ใครนับได้เลขคืออยู่กลุ่มเลขคี่, เลขคี่อยู่กับเลขคู่

1.2.2 ครูนำหัวข้อเรื่อง "เหตุของการขาดแคลนน้ำ" โดยให้กลุ่มเลขคู่คิดสาเหตุการขาดแคลนน้ำ และกลุ่มเลขคี่คิด "ผลของการขาดแคลนน้ำ" ให้ตัวแทนของกลุ่มออกมาอภิปรายหัวข้อที่นักเรียนคิดขึ้นมา ครูจดบันทึกข้อมูลไว้บนกระดานดำ

1.3 นักเรียนบอกใจความสำคัญและรายละเอียดของเรื่อง

ครูให้นักเรียนช่วยกันคิดใจความสำคัญและรายละเอียดของเรื่องจากเรื่อง "เหตุของการขาดแคลนน้ำและผลที่เกิดขึ้น" ที่ได้จากการอภิปรายซักถามของนักเรียน

ขั้นที่ 2 ขั้นฝึกกิจกรรมการอ่าน (25 นาที) จากบทอ่านเรื่อง "น้ำอยู่ไหน"

2.1 กิจกรรมก่อนอ่าน

2.1.1 ครูและนักเรียน สันทนาซักถามเกี่ยวกับเรื่องของน้ำ จากการที่อภิปรายในขั้นที่ 1

2.1.2 ครูให้นักเรียนกลุ่มเดิมคิดหัวข้อเรื่อง "ปัญหาของการใช้น้ำและวิธีแก้ไข" โดยกลุ่มเลขคู่คิดหัวข้อ "ปัญหาของการใช้น้ำ" กลุ่มเลขคี่คิดหัวข้อ "วิธีการแก้ปัญหาน้ำ" โดยให้แต่ละกลุ่มปรึกษาและเขียนข้อมูลบนกระดาน

2.1.3 ครูให้นักเรียนถามสิ่งที่นักเรียนต้องการทราบเกี่ยวกับเรื่อง "น้ำ" เพิ่มเติมครูจดบันทึกข้อมูลไว้บนกระดาน

2.2 กิจกรรมระหว่างอ่าน

2.2.1 ครูให้นักเรียนอ่านบทอ่านเรื่อง "น้ำอยู่ไหน" ในขณะที่อ่าน ครูให้นักเรียนตอบคำถามที่นักเรียนต้องการรู้บนกระดาน และให้นักเรียนบันทึกลงในสมุด

2.2.2 ครูและนักเรียนช่วยกันสรุปเนื้อหาในบทอ่าน

2.3 กิจกรรมหลังอ่าน

ครูให้นักเรียนกลุ่มเดิมคือ กลุ่มคู่และกลุ่มสี่ ออกมาจับฉลากรับบัตรงาน

โดยกำหนดให้

บัตรงานที่ 1 ให้นักเรียนอ่านบทอ่านเรื่อง "น้ำอัฐโหนด" และหาใจความสำคัญและรายละเอียดของเรื่อง ตามโครงสร้างเรื่องประเภทเหตุ-ผล

บัตรงานที่ 2 ให้นักเรียนอ่านบทอ่านเรื่อง "น้ำอัฐโหนด" และหาใจความสำคัญและรายละเอียดของเรื่อง ตามโครงสร้างเรื่องประเภทปัญหา-ข้อแก้ไข

ขั้นที่ 3 ชี้นำไปใช้ (15 นาที) จากบทอ่านเรื่อง "น้ำอัฐโหนด"

ครูให้นักเรียนทำแบบทดสอบจากบทอ่านเรื่อง "น้ำอัฐโหนด"

การประเมินผล

1. จากการตอบคำถาม
2. จากการทำงานกลุ่ม
3. จากการทำแบบทดสอบ

สื่อการเรียนรู้

1. บทอ่านเรื่อง "น้ำอัฐโหนด"
2. บัตรงาน
3. บัตรคำถาม

แบบทดสอบความสามารถในการอ่านจับใจความ เรื่อง "น้ำอยู่ที่ไหน"

1. ผู้แต่งมีจุดประสงค์ในการแต่งเรื่องนี้อย่างไร
.....
2. จากบทอ่านนี้ นักเขียนคิดว่ามีโครงสร้างความเรียง ประเภทใดบ้าง
.....
3. ปัจจุบันนี้ในท้องถิ่นของนักเรียนมีปัญหาการขาดแคลนน้ำหรือไม่ นักเรียน
จะมีวิธีแก้ไขปัญหานี้อย่างไร
.....
4. การขาดแคลนน้ำ มีผลโดยตรงต่อมนุษย์อย่างไร
.....
5. ให้นักเรียนใช้ความรู้จากเรื่อง บอกเหตุผลว่า ทำไมจึงต้องมีการอนุรักษ์
แหล่งน้ำ
.....
6. การขาดแคลนน้ำเกิดจากสาเหตุอะไร
.....

แผนการสอนที่ 12

แผนบูรณาการโครงสร้างความรู้เรื่อง ประเภทบรรณสาธ-ประเภทราชการ

กลุ่มทดลองที่ 2

เวลา 3 คาบ (60 นาที)

ความคิดรวบยอด

โครงสร้างความรู้เรื่องประเภทบรรณสาธและประเภทราชการ เป็นลักษณะข้อเขียนที่นักเรียนควรรู้จัก ถ้านักเรียนอ่านแล้ว สามารถวิเคราะห์โครงสร้างความรู้เรื่อง ประเภทบรรณสาธและประเภทราชการ รวมทั้งแปลความ ตีความ ชยาสความ และข้อคิดที่ได้จากเรื่อง แสดงว่า มีความเข้าใจในการอ่าน จับใจความของเรื่องที่อ่านได้

ความคิดรวบยอดจากบทอ่าน

การอบสมุนไพรมเป็นวิธีการรักษาแบบแผนโบราณอย่างหนึ่ง เพื่อรักษาโรคต่าง ๆ ให้หายหรือบรรเทาเบาบางลงได้

จุดประสงค์

1. นักเรียนบอกใจความสำคัญและรายละเอียดของเรื่องที่อ่านได้
2. นักเรียนบอกจุดประสงค์ของเรื่องที่อ่านได้
3. นักเรียนยกตัวอย่างโครงสร้างความรู้เรื่อง ประเภทบรรณสาธและประเภทราชการจากเรื่องที่ได้อ่าน
4. นักเรียนคาดคะเนเหตุการณ์จากเรื่องที่อ่านได้
5. นักเรียนทำแบบทดสอบความสามารถในการอ่านจับใจความได้

เนื้อหา

- ทบทวนเนื้อหาโครงสร้างความรู้เรื่อง ประเภทบรรณสาธ
- ทบทวนเนื้อหาโครงสร้างความรู้เรื่อง ประเภทราชการ
- บทอ่านเรื่อง "การอบสมุนไพรม"

กิจกรรมการเรียนรู้การสอน

ขั้นที่ 1 ขั้นสอนให้รู้จักโครงสร้างความเรียง (20 นาที)

1.1 ทบทวนเนื้อหา

ครูยกตัวอย่างข้อเขียนตามโครงสร้างความเรียงประเภทต่าง ๆ และให้นักเรียนทายว่า เป็นโครงสร้างความเรียงประเภทใด

1.2 ศึกษารายละเอียดเนื้อหาของเรื่อง

ครูนำต้นพืชชนิดต่าง ๆ เช่น ต้นหอม กระเทียม ตะไคร้ ฯลฯ และให้นักเรียนบรรยายลักษณะลำต้น และสรรพคุณของต้นพืชชนิดนั้น ๆ

1.3 นักเรียนบอกใจความสำคัญและรายละเอียดของเรื่อง จากโครงสร้าง

ความเรียง ประเภทรายการ

1.3.1 ครูให้นักเรียนเล่นเกม "ทาสกล่องดวงใจ"

เกม "ทาสกล่องดวงใจ"

1. ครูแบ่งนักเรียนออกเป็น 4 กลุ่ม ๆ ละ 5 คน ด้วยวิธีการ "ปิดตาหาเพื่อน" โดยครูให้อาสาสมัครจำนวน 4 คน ปิดตา และให้อาสาสมัครไปหาเพื่อนที่นั่งล้อมวงให้ได้อีก 4 คน
2. ครูให้นักเรียนแต่ละกลุ่มผลัดเปลี่ยนกันมาหยิบข้อความจากกล่องดวงใจ แล้วอ่านให้เพื่อนฟังและทายว่า ข้อความที่นักเรียนอ่านนั้นเป็นประโยคใจความสำคัญหรือรายละเอียดของเรื่อง ถ้ากลุ่มไหนทายถูกมากที่สุด กลุ่มนั้นชนะ

1.3.2 ครูและนักเรียนช่วยกันสรุปเนื้อหาจากเกม "ทาสกล่องดวงใจ"

ขั้นที่ 2 ขั้นฝึกกิจกรรมการอ่าน (25 นาที) บทอ่านเรื่อง "การอบสมุนไพร"

2.1 กิจกรรมก่อนอ่าน

2.1.1 ครูให้นักเรียนคุยหัวข้อเรื่อง "การอบสมุนไพร" โดยให้กลุ่มที่ 1, กลุ่มที่ 2 เขียนบันทึกสิ่งที่นักเรียนรู้ และกลุ่มที่ 3, กลุ่มที่ 4 เขียนบันทึกสิ่งที่นักเรียนต้องการรู้ ลงในบัตรงาน กลุ่มละ 3 ข้อ โดยใช้เวลากลุ่มละ 3 นาที และนำมาติดไว้ที่กระดานผ้าสาหล้า

2.2 กิจกรรมระหว่างอ่าน

ครูแจกบทอ่านเรื่อง "การอบสมุนไพรมะ" ให้นักเรียนอ่าน และให้แต่ละกลุ่มบันทึกสิ่งที่นักเรียนรู้เพิ่มเติม (L) จากบทอ่านกลุ่มละ 2 ข้อ และนำไปติดไว้ที่กระดานผ้าสาหล้า

2.3 กิจกรรมหลังอ่าน

2.3.1 ครูให้แต่ละกลุ่มออกมารายงานตามหัวข้อต่อไปนี้ โดยให้เวลา
กลุ่มละ 3 นาที กลุ่มที่ 1 ประเภทของโครงสร้างเรื่อง จากเรื่อง "การอบสมุนไพรมะ"
กลุ่มที่ 2 สิ่งที่ยังไม่รู้มาก่อน จากเรื่อง "การอบสมุนไพรมะ" คืออะไร กลุ่มที่ 3 สิ่งที่ยังต้องการ
รู้จากเรื่อง "การอบสมุนไพรมะ" คืออะไร กลุ่มที่ 4 สิ่งที่ยังได้เรียนรู้เพิ่มเติมจากเรื่อง
"การอบสมุนไพรมะ" คืออะไร

2.3.2 ครูสรุปเนื้อหาที่อ่านจากบทอ่าน

ขั้นที่ 3 ขั้นนำไปใช้ (15 นาที)

ครูให้นักเรียนทำแบบทดสอบความสามารถในการอ่านจับใจความจากบทอ่าน
เรื่อง "การอบสมุนไพรมะ"

การประเมินผล

1. จากการตอบคำถาม
2. จากการทำงานกลุ่ม
3. จากการทำแบบทดสอบ

สื่อการเรียน

1. บทอ่านเรื่อง "การอบสมุนไพรมะ"
2. ของจริง
3. กล้องดวงใจ
4. บัตรงาน
5. บัตรบันทึกข้อความ

แบบทดสอบความสามารถในการอ่านจับใจความ จากบทอ่านเรื่อง "การอบสมุนไพร"

1. จุดประสงค์ของผู้แต่งเรื่อง "การอบสมุนไพร" คือ
-
2. ประโยชน์ที่นักเรียนได้รับในการอ่าน บทอ่านนี้ คือ
-
3. ประโยชน์ของ "การอบสมุนไพร" คือ
-
4. ข้อควรระวังในการอบสมุนไพร คือ
-
5. สมุนไพรที่นักเรียนรู้จักได้แก่
-

แผนการสอนที่ 13

แผนบูรณาการโครงสร้างความคิดเรียง ประเภทเปรียบเทียบ-ประเภทปัญหา-ข้อแก้ไข

กลุ่มทดลองที่ 2

เวลา 3 คาบ (60 นาที)

ความคิดรวบยอด

โครงสร้างความคิดเรียง ประเภทเปรียบเทียบ และโครงสร้างความคิดเรียงประเภทปัญหาและข้อแก้ไข เป็นลักษณะข้อเขียนอย่างหนึ่งที่นักเรียนควรรู้จัก ถ้านักเรียนอ่านเรื่องแล้วสามารถคิดวิเคราะห์โครงสร้างความคิดเรียง ประเภทเปรียบเทียบ และประเภทปัญหา-ข้อแก้ไข รวมทั้งแปลความ ตีความ ขยายความ จากเรื่องอ่านที่ได้ แสดงว่ามีความเข้าใจในการอ่าน

ความคิดรวบยอดจากบทอ่าน

โรคท้องเดินเป็นโรคเกี่ยวกับทางเดินอาหาร ถ้าไม่ได้รับการรักษาอาจเป็นอันตรายถึงแก่ชีวิตได้

จุดประสงค์

1. นักเรียนบอกใจความสำคัญและรายละเอียดจากเรื่องที่อ่านได้
2. นักเรียนบอกจุดประสงค์จากเรื่องที่อ่านได้
3. นักเรียนวิเคราะห์โครงสร้างความคิดเรียง ประเภทเปรียบเทียบและประเภท

ปัญหา-ข้อแก้ไขได้

4. นักเรียนคาดคะเนเหตุการณ์จากเรื่องที่อ่านได้
5. นักเรียนทำแบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านจับใจความ จากเรื่องที่

อ่านได้

เนื้อหา

บททวนเนื้อหาโครงสร้างความคิดเรียง ประเภทเปรียบเทียบ

บททวนเนื้อหาโครงสร้างความคิดเรียง ประเภทปัญหา-ข้อแก้ไข

บทอ่านเรื่อง "โรคท้องเดิน"

กิจกรรมการเรียนรู้การสอน

ขั้นที่ 1 ขั้นสอนให้รู้จักโครงสร้างความเรียง (20 นาที)

1.1 ทบทวนเนื้อหา

ครูทบทวนเนื้อหาหลักของโครงสร้างความเรียงทั้งประเภทเปรียบเทียบและประเภทปัญหา-ข้อแก้ไขโดยครุ่นนำหัวข้อข่าวมาอ่านให้นักเรียนฟัง และให้นักเรียนท้าวว่าเป็นโครงสร้างความเรียงประเภทใด

1.2 ชักถามรายละเอียดของเรื่อง

ครูเชิญวิทยากรมาให้ความรู้แก่นักเรียน ในเรื่อง "โรคท้องเดิน" และให้นักเรียนจับใจความสำคัญของเรื่องที่นักเรียนฟัง

1.3 นักเรียนบอกใจความสำคัญและรายละเอียดของเรื่อง จากโครงสร้างความเรียง ประเภทเปรียบเทียบและประเภทปัญหา-ข้อแก้ไข

ครูและนักเรียนสนทนาถึงใจความสำคัญและรายละเอียดของเรื่องจากเรื่อง "โรคท้องเดิน" ที่ได้รับฟังจากวิทยากร

ขั้นที่ 2 ขั้นฝึกกิจกรรมการอ่าน (25 นาที) บทอ่านเรื่อง "โรคท้องเดิน"

2.1 กิจกรรมก่อนอ่าน

2.1.1 ครูแบ่งนักเรียนออกเป็น 4 กลุ่ม ๆ ละ 5 คน โดยใช้กิจกรรม "พ่อค้าแม่ขาย"

กิจกรรมแบ่งกลุ่ม "พ่อค้าแม่ขาย"

วิธีการเล่น

1. สุ่มติครูเป็นพ่อค้า แม่ขาย มีใบไม้ 5 ชนิดมาขาย
2. ครูเดินไปรอบห้อง ให้นักเรียนเลือกซื้อใบไม้ตามใจชอบ
3. เมื่อนักเรียนซื้อครบทุกคนแล้ว ครูบอกให้นักเรียนรวมกลุ่มกัน โดยให้นักเรียนที่มีใบไม้ต่างชนิดกัน 5 ชนิด อยู่กลุ่มเดียวกัน

2.1.2 ครูนำตารางข้อมูลให้แก่แต่ละกลุ่ม เขียนข้อความสิ่งที่นักเรียนรู้หรือต้องการรู้ จากการฟังวิทยากรบรรยายเรื่อง "โรคท้องเดิน"

ตารางข้อมูล จากบทอ่านเรื่อง "โรคทองเดิน"

กิจกรรมก่อนอ่าน (สิ่งที่นักเรียนรู้) K	กิจกรรมก่อนอ่าน (สิ่งที่นักเรียนต้องการรู้) W	กิจกรรมระหว่างอ่าน (สิ่งที่นักเรียนได้เรียนรู้) L

2.2 กิจกรรมระหว่างอ่าน

2.2.1 ครูแจกบทอ่านเรื่อง "โรคทองเดิน"

2.2.2 ครูให้นักเรียนกลุ่มเดิม ตอบคำถามในกิจกรรมระหว่างอ่าน คือ
"สิ่งที่นักเรียนได้เรียนรู้"

2.3 กิจกรรมหลังอ่าน

ครูให้แต่ละกลุ่มหาข้อความที่เป็นโครงสร้างความเรียง ประเภทเปรียบเทียบและประเภทปัญหา-ข้อแก้ไข มากลุ่มละ 1 ข้อความ และส่งตัวแทนกลุ่มออกมาอภิปรายให้เพื่อนฟัง

ขั้นที่ 3 ขั้นนำไปใช้ (15 นาที)

ครูให้นักเรียนทำแบบทดสอบความสามารถในการอ่านจับใจความ จากเรื่อง
"โรคทองเดิน"

การประเมินผล

1. จากการตอบคำถาม
2. จากการทำงานกลุ่ม
3. จากการทำแบบทดสอบ

สื่อการเรียน

1. บทอ่านเรื่อง "โรคท้องเดิน"
2. ของจริง
3. ตารางข้อมูล
4. บัตรข้อความ
5. วิทยาการ

แบบทดสอบความสามารถในการอ่าน บทอ่านเรื่อง "โรคท้องเดิน"

1. โรคท้องเดิน มีกี่ชนิด อะไรบ้าง
.....
2. โรคท้องเดินชนิดเรื้อรัง กับชนิดเฉียบพลัน มีความแตกต่างกันอย่างไร
(อธิบายสั้น ๆ)
.....
3. ปัญหาของเรื่องโรคท้องเดินมีอะไรบ้าง เราควรมีวิธีการแก้ไขได้อย่างไร
(อธิบายสั้น ๆ)
.....
4. ในหัวข้อเรื่อง "เมื่อไรควรไปหาหมอ" และ "แพทย์จะทำอะไรให้" มีการ
นำเสนอโครงสร้างสร้างความเรียงประเภทใด
.....
5. ในท้องถิ่นของนักเรียนเคยประสบปัญหาโรคท้องเดินระบาดหรือไม่ นักเรียน
คิดว่าเกิดจากสาเหตุอะไร
.....

แผนการสอนที่ 14

แผนบูรณาการโครงสร้างความรู้เชิง ประเภทเหตุ-ผล-ประเภทรายการ
กลุ่มทดลองที่ 2

เวลา 3 คาบ (60 นาที)

ความคิดรวบยอด

โครงสร้างความรู้เชิง ประเภทเหตุ-ผล และโครงสร้างความรู้เชิง ประเภทรายการ เป็นลักษณะข้อเขียนอย่างหนึ่งที่นักเรียนควรรู้จัก ถ้านักเรียน อ่านเรื่องแล้ว สามารถคิด วิเคราะห์โครงสร้างความรู้เชิง ประเภทเหตุ-ผลและประเภท รายการ รวมทั้งแปลความ ตีความ ชยาสความ จากเรื่องที่อ่านได้ แสดงว่า นักเรียนมีความเข้าใจในการอ่าน

ความคิดรวบยอดจากบทอ่าน

การออกกำลังกายโดยการวิ่ง ทำให้ร่างกายแข็งแรงและมีภูมิคุ้มกันโรค

จุดประสงค์

1. นักเรียนบอกใจความสำคัญและรายละเอียดจากเรื่องที่อ่านได้
2. นักเรียนบอกจุดประสงค์จากเรื่องที่อ่านได้
3. นักเรียนวิเคราะห์โครงสร้างความรู้เชิง ประเภทเหตุ-ผล และประเภท รายการได้
4. นักเรียนคาดคะเนเหตุการณ์จากเรื่องที่อ่านได้
5. นักเรียนทำแบบทดสอบความสามารถในการอ่านจับใจความได้

เนื้อหา

บททวนเนื้อหา โครงสร้างความรู้เชิงประเภทเหตุ-ผล
บททวนเนื้อหา โครงสร้างความรู้เชิงประเภทรายการ
บทอ่านเรื่อง "วิ่ง...ดีจริงหรือ"

กิจกรรมการเรียนรู้การสอน

ขั้นที่ 1 ขั้นสอนให้รู้จักโครงสร้างความเรียง (20 นาที)

1.1 ทบทวนเนื้อหา

ครูทบทวนลักษณะของโครงสร้างความเรียง ทั้งประเภทเหตุ-ผล และประเภทรายการ

1.2 ซักถามรายละเอียดเนื้อเรื่อง

ครูให้นักเรียนคู่สวดไล่ในตัวข้อเรื่อง "การออกกำลังกายโดยการวิ่ง" และสนทนาซักถามเกี่ยวกับเนื้อหาที่นักเรียนดู

1.3 นักเรียนบอกใจความสำคัญและรายละเอียดของเรื่อง ตามโครงสร้าง

ความเรียง ประเภทเหตุ-ผล และประเภทรายการ

ครูนำข้อความเรื่อง "การวิ่ง" มาให้นักเรียนอ่าน โดยให้นักเรียนบอกใจความสำคัญและรายละเอียดของเรื่อง และบอกประเภทของโครงสร้างความเรียงจากข้อความที่ครูกำหนดให้

ขั้นที่ 2 ขั้นฝึกกิจกรรมการอ่าน (25 นาที) บทอ่านเรื่อง "วิ่ง...ดีจริงหรือ"

2.1 กิจกรรมการอ่าน

ครูให้นักเรียนออกมาจับฉลากทีละคน ถ้าจับได้ข้อความที่ว่า "คุณคือผู้ฉลาดรอบรู้" (K) ให้นักเรียนตอบคำถามสิ่งที่นักเรียนรู้เกี่ยวกับเนื้อหาเรื่องการวิ่ง ถ้านักเรียนคนใดจับฉลากได้ข้อความว่า "คุณคือโง่เขลาหาความรู้" ให้นักเรียนตอบคำถามสิ่งที่นักเรียนรู้อยู่ครูดบันทึกที่นักเรียนตอบไว้บนกระดานดำ

2.2 กิจกรรมระหว่างอ่าน

2.2.1 ครูแจกบทอ่านเรื่อง "วิ่ง...ดีจริงหรือ" และให้นักเรียนช่วยกันตอบคำถาม สิ่งที่นักเรียนได้เรียนรู้เพิ่มเติมจากบทอ่าน

2.2.2 ครูและนักเรียนช่วยกันสรุปเนื้อหาจากบทอ่าน "วิ่ง...ดีจริงหรือ"

2.3 กิจกรรมหลังอ่าน

ครูให้นักเรียนหาใจความสำคัญและรายละเอียดของเรื่องที่อ่านในแต่ละย่อหน้า จากบทอ่านเรื่อง "วิ่ง...ดีจริงหรือ" พร้อมบอกประเภทของโครงสร้างความเรียงในแต่ละย่อหน้า

ขั้นที่ 3 ขั้นนำไปใช้ (15 นาที)

ครูให้นักเรียนทำแบบทดสอบความสามารถในการอ่านจับใจความจากเรื่อง "วัง...คือวังหรือ"

การประเมินผล

1. จากการตอบคำถาม
2. จากการทำงานกลุ่ม
3. จากการทำแบบทดสอบ

สื่อการเรียน

1. บทอ่านเรื่อง "วัง...คือวังหรือ"
2. สไลด์เรื่อง "การออกกำลังกายด้วยการวิ่ง"
3. บัตรข้อความ

แบบทดสอบความสามารถในการอ่านจับใจความเรื่อง "วัง...คือวังหรือ"

1. จุดประสงค์ของการแต่งเรื่องนี้คือ
.....
2. ประโยชน์ของการอ่านบทอ่านนี้คืออะไร
.....
3. ในหัวข้อเรื่อง "ทำไมต้องออกกำลังกาย" มีโครงสร้างความเรียงประเภทใด
.....
4. ในหัวข้อเรื่อง "วิ่งแล้ว...ได้ประโยชน์อะไรบ้าง" มีโครงสร้างความเรียงประเภทใด
.....
5. การออกกำลังกายวิธีใดดีที่สุด เพราะอะไร
.....
6. ปัจจุบันนี้นักเรียนได้ออกกำลังกายหรือไม่ และออกกำลังกายด้วยวิธีใดวิธีนั้นส่งผลต่อร่างกายอย่างไร
.....

แผนการสอนที่ 15

แผนบูรณาการโครงสร้างเรื่อง ประเภทรบราชา-ประเภทเปรียบเทียบ

กลุ่มทดลองที่ 2

เวลา 3 คาบ (60 นาที)

ความคิดรวบยอด

โครงสร้างเรื่อง ประเภทรบราชา และประเภทเปรียบเทียบ ก็เป็นลักษณะข้อเขียนที่นักเรียนควรรู้จัก ถ้านักเรียนอ่านเรื่องแล้วสามารถคิดวิเคราะห์โครงสร้างเรื่องแต่ละประเภทได้ รวมทั้งแปลความ ตีความ ขยายความ จากเรื่องที่ได้ อ่านได้ แสดงว่านักเรียนมีความเข้าใจในการอ่าน

ความคิดรวบยอดจากบทอ่าน

นาฏศิลป์ไทย เป็นศิลปวัฒนธรรมที่เป็นเอกลักษณ์ของชาติ ที่เราควรอนุรักษ์ไว้

จุดประสงค์

1. นักเรียนบอกใจความสำคัญและรายละเอียดของเรื่องที่ได้
2. นักเรียนบอกจุดประสงค์ของเรื่องที่ได้
3. นักเรียนวิเคราะห์โครงสร้างเรื่อง ประเภทรบราชา และประเภทเปรียบเทียบได้
4. นักเรียนคาดคะเนเหตุการณ์จากเรื่องที่ได้
5. นักเรียนทำแบบทดสอบจากเรื่องที่ได้

เนื้อหา

บททวนเนื้อหา โครงสร้างเรื่อง ประเภทรบราชา

บททวนเนื้อหา โครงสร้างเรื่อง ประเภทเปรียบเทียบ

บทอ่านเรื่อง "นาฏศิลป์ไทย"

กิจกรรมการเรียนรู้การสอน

ขั้นที่ 1 ขั้นสอนให้รู้จักโครงสร้างความเรียง (20 นาที)

1.1 ทบทวนเนื้อหา

ครูและนักเรียนสนทนาซักถามถึงโครงสร้างความเรียง ประเภทบรรยาย และประเภทเปรียบเทียบ

1.2 ซักถามรายละเอียดเนื้อเรื่อง

ครูนำรูปภาพเกี่ยวกับ "นาฏศิลป์ไทย" มาให้นักเรียนดู และให้นักเรียนสนทนาซักถามจากรูป

1.3 นักเรียนบอกใจความสำคัญและรายละเอียดของเรื่อง จากโครงสร้าง

ประเภทบรรยายและประเภทเปรียบเทียบ

1.3.1 ครูให้ตัวแทนของนักเรียนออกมาบรรยาย เรื่องเกี่ยวกับนาฏศิลป์ไทย ตามรูปภาพที่นักเรียนเห็น

1.3.2 ครูให้นักเรียนดูรูปภาพ นาฏศิลป์ประเทศพม่ามาเลเซีย และให้นักเรียนเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างการแต่งกายของนาฏศิลป์ทั้ง 2 ประเทศ

1.3.3 ครูและนักเรียนช่วยกันสรุปใจความสำคัญและรายละเอียดของเรื่องจากเนื้อหาที่นักเรียนได้รายงาน

ขั้นที่ 2 ขั้นฝึกกิจกรรมการอ่าน (25 นาที) บทอ่านเรื่อง "นาฏศิลป์ไทย"

2.1 กิจกรรมก่อนอ่าน

2.1.1 ครูให้นักเรียนนำข้อมูลในส่วนที่นักเรียนรู้จากความรู้เรื่อง "นาฏศิลป์ไทย" ที่นักเรียนรายงาน เขียนลงในข้อความนำไปคิดที่กระดานผ้าสาหล่าในช่องที่ 1

2.1.2 ครูซักถามนักเรียนในสิ่งที่นักเรียนต้องการรู้ โดยครูจดข้อมูลลงในข้อความและนำไปคิดในกระดานผ้าสาหล่า ในช่องที่ 2

2.2 กิจกรรมระหว่างอ่าน

2.2.1 ครูให้นักเรียนอ่านบทอ่านเรื่อง "นาฏศิลป์ไทย" โดยครูแจกบัตรข้อความให้นักเรียนทุกคนเขียนสิ่งที่นักเรียนรู้เพิ่มเติม จากบทอ่านโดยนำไปคิดในกระดานผ้าสาหล่าในช่องที่ 3

2.2.2 ครูและนักเรียนช่วยกันสรุปข้อมูลที่นักเรียนได้จากกิจกรรมก่อนอ่าน

และกิจกรรมระหว่างอ่าน

ตารางบันทึกข้อมูล จากเนื้อหาบทอ่านเรื่อง "นาฏศิลป์ไทย"

กิจกรรมก่อนอ่าน (สิ่งที่นักเรียนรู้)	กิจกรรมก่อนอ่าน (สิ่งที่นักเรียนต้องการรู้)	กิจกรรมระหว่างอ่าน (สิ่งที่นักเรียนได้เรียนรู้)

2.3 กิจกรรมหลังอ่าน

2.3.1 ครูแบ่งนักเรียนออกเป็น 2 กลุ่ม ๆ ละ 10 คน โดยให้นักเรียนเลือกชนิดของผลไม้ ใครเลือกผลไม้ชนิดเดียวกัน อยู่กลุ่มเดียวกัน

2.3.2 ครูให้นักเรียนแต่ละกลุ่ม หาใจความหลักและรายละเอียดของเรื่อง จากโครงสร้างความเรียงประเภทบรรยาย และประเภทเปรียบเทียบ จากเนื้อหาบทอ่านเรื่อง "นาฏศิลป์ไทย" และให้ตัวแทนของกลุ่มออกมารายงาน

ขั้นที่ 3 ขั้นนำไปใช้ (15 นาที)

ครูให้นักเรียนทำแบบทดสอบ จากบทอ่านเรื่อง "นาฏศิลป์ไทย"

การประเมินผล

1. จากการตอบคำถาม
2. จากการทำงานกลุ่ม
3. การทำแบบทดสอบ

สื่อการเรียนรู้

1. รูปภาพ
2. บัตรข้อความ
3. กระดานผ้าล้าสี
4. บทอ่านเรื่อง "นาฏศิลป์ไทย"
5. บัตรรูปภาพ

แบบทดสอบความสามารถในการอ่านจับใจความ

1. จุดประสงค์ของผู้แต่งเรื่องนี้ แต่งเพื่ออะไร
.....
2. คำว่า "นาฏศิลป์ไทย" มีความหมายว่าอย่างไร
.....
3. ระบายกับละคร มีลักษณะแตกต่างกันอย่างไร
.....
4. "นาฏศิลป์ตะวันตก" เข้าสู่ประเทศไทยในสมัยใด ปัจจุบันมีความนิยมมากน้อย
เพียงไร (อธิบายสั้น ๆ)
.....
5. ในย่อหน้าที่ 5 และย่อหน้าที่ 6 มีโครงสร้างความเรียงประเภทใด
.....
6. ในย่อหน้าที่ 1 มีใจความสำคัญว่าอย่างไร
.....

แผนการสอนที่ 16
แผนบททวนโครงสร้างความเรียงทั้ง 5 ประเภท
กลุ่มทดลองที่ 2

เวลา 3 คาบ (60 นาที)

ความคิดรวบยอด

ในการอ่านเนื้อหาบทอ่าน ถ้านักเรียนรู้จักวิเคราะห์โครงสร้างความเรียงแต่ละประเภท และใช้กิจกรรมการอ่าน เค.ดับบลิว.แอล จะทำให้นักเรียนสามารถแปลความตีความ ขยายความ และสรุปความจากเรื่องที่อ่านได้

ความคิดรวบยอดจากบทอ่าน

ค้างคาวกิตติไทย เป็นค้างคาวที่เล็กที่สุดในโลก ที่พบในประเทศไทย

จุดประสงค์

1. นักเรียนบอกใจความสำคัญและรายละเอียดของเรื่องที่อ่านได้
2. นักเรียนบอกจุดประสงค์ของเรื่องที่อ่านได้
3. นักเรียนวิเคราะห์โครงสร้างความเรียงแต่ละประเภทได้
4. นักเรียนบอกข้อคิด ประโยชน์จากเรื่องที่อ่านได้
5. นักเรียนคาดคะเนเหตุการณ์จากเรื่องที่อ่านได้
6. นักเรียนทำแบบทดสอบความสามารถในการอ่านจับใจความจากเรื่องที่อ่านได้

เนื้อหา

บททวนโครงสร้างความเรียงทั้ง 5 ประเภท
 บทอ่านเรื่อง "ค้างคาวกิตติไทย"

กิจกรรมการเรียนการสอน

ขั้นที่ 1 ขั้นบททวนโครงสร้างความเรียงประเภทต่าง ๆ

- 1.1 ครูแบ่งนักเรียนออกเป็น 5 กลุ่ม กลุ่มละ 4 คน โดยใช้กิจกรรม "นกน้อย" วิชาการเล่น ครูเตรียมนกไว้ 5 สี สีละ 5 ตัว ให้นักเรียนเดินดูนก และเลือกที่ชอบมาก 1

ตัว ใครได้นกต่างสีกัน 5 สี จะอยู่กลุ่มเดียวกัน

1.2 ครูให้แต่ละกลุ่มออกมาจับบัตรงาน ที่มีข้อเขียนโครงสร้างเรื่อง ประเภทต่าง ๆ

บัตรงานกลุ่มที่ 1

คำสั่ง จงบอกประเภทของโครงสร้างเรื่อง เขียนใจความสำคัญและ รายละเอียดของเรื่อง จากข้อเขียนต่อไปนี้

"การปฐมพยาบาลที่เด็ก ๆ ควรเรียนรู้ได้แก่ การห้ามเลือดจากบาดแผล การ ตกแต่งบาดแผลทั่วไป การพาสปอดเมื่อพบคนหอบหายใจ การช่วยเหลือคนเป็นลม การช่วยเหลือคนถูกไฟฟ้าคุด คนถูกไฟไหม้ เป็นต้น"

คำถาม 1. ประเภทของโครงสร้างเรื่องที่ใช้คือ

2. ใจความสำคัญของเรื่องนี้คือ

3. รายละเอียดของเรื่องนี้คือ

.....

บัตรงานกลุ่มที่ 2

คำสั่ง จงบอกประเภทของโครงสร้างเรื่อง เขียนใจความสำคัญ และ รายละเอียดของเรื่อง จากข้อเขียนต่อไปนี้

"ผีเสื้อกลางคืน มีรูปร่างลักษณะบางอย่างแตกต่างจากผีเสื้อกลางวัน คือมีลำตัว อ้วนกว่า สั้นกว่า ปีกผีเสื้อกลางวันมีลวดลาย สีสั้น สดใส สะดุดตา และงดงามกว่า ส่วน ผีเสื้อกลางคืนจะมีสีคล้ำ ๆ มัว ๆ เวลาเกาะนิ่ง ผีเสื้อกลางวันจะชูปีกตั้งตรงขึ้น บนหลัง ลำตัว แต่ผีเสื้อกลางคืนจะเกาะนิ่ง โดยหุบปีกตกลงข้าง ๆ ลำตัว คล้ายกระโจมผ้าใบที่ กางไว้ "

คำถาม 1. ประเภทของโครงสร้างเรื่องที่ใช้คือ

2. ใจความสำคัญของเรื่องนี้คือ

3. รายละเอียดของเรื่องนี้คือ

.....

บัตรงานกลุ่มที่ 3

คำสั่ง จงบอกประเภทของโครงสร้างความเรียง เขียนใจความสำคัญและ
รายละเอียดของเรื่อง จากข้อเขียนต่อไปนี้

"เหตุที่ทำให้เกิดอุบัติเหตุนั้นมีหลายประการ การไม่ระมัดระวังตัว ไม่ป้องกัน
เหตุร้ายล่วงหน้า ความประมาทเดินเลื้อ ไม่รู้วิธีใช้เครื่องมือ เครื่องใช้อย่างถูกต้อง
สิ่งเหล่านี้เป็นสาเหตุที่ก่อให้เกิดอุบัติเหตุได้ง่าย ๆ และบ่อยครั้ง"

- คำถาม
1. ประเภทของโครงสร้างความเรียงที่ใช้คือ
 2. ใจความสำคัญของเรื่องนี้คือ
 3. รายละเอียดของเรื่องนี้คือ
-

บัตรงานกลุ่มที่ 4

คำสั่ง จงบอกประเภทของโครงสร้างความเรียง เขียนใจความสำคัญและ
รายละเอียดของเรื่อง จากข้อเขียนต่อไปนี้

"โรคพิษหลายชนิดที่เกิดจากเชื้อไวรัสหรือไมโครพลาสมา มีแมลงพวกเพลี้ย
จักจั่น เพลี้ยกระโดด แมลงหวี่ขาว เป็นต้น่าเชื้อโรค และถ่ายทอดไปยัง ปกติไก่เลี้ยง
หรือที่มีแมลงบินไปตึง ฉะนั้นการฉีดยาฆ่าแมลงเป็นครั้งคราว จะช่วยงดการระบาดของ
โรคได้"

- คำถาม
1. ประเภทของโครงสร้างความเรียงที่ใช้คือ
 2. ใจความสำคัญของเรื่องนี้คือ
 3. รายละเอียดของเรื่องนี้คือ
-

บัตรงานกลุ่มที่ 5

คำสั่ง จงบอกประเภทของโครงสร้างความเรียง เขียนใจความสำคัญและ
รายละเอียดของเรื่อง จากข้อเขียนต่อไปนี้

"วันมาฆบูชาตรงกับวันเพ็ญเดือน 3 ความสำคัญของวันนี้คือเป็นวันที่พระสงฆ์
1,250 รูปมาประชุมกันโดยมิได้นัดหมาย พระภิกษุที่มาในวันนั้นล้วนเป็นเอหิภิกขุสัมปทา
และล้วนแต่เป็นพระอรหันต์ทั้งสิ้น ในวันนั้นพุทธศาสนิกชนก็ไปทำบุญใส่บาตร ฟังเทศน์ และ
เวียนเทียน เพื่อเป็นสิริมงคลและเป็นพุทธบูชาแก่ผู้ปฏิบัติตลอดไป"

คำถาม 1. ประเภทของโครงสร้างความเรียงที่ใช้คือ

2. ใจความสำคัญของเรื่องนี้คือ

3. รายละเอียดของเรื่องนี้คือ

.....

ขั้นที่ 2 ขั้นฝึกกิจกรรมการอ่าน (25 นาที) บทอ่านเรื่อง "ค้ำคาวกิตติไทย"

2.1 กิจกรรมก่อนอ่าน

2.1.1 ครูให้นักเรียนขีดหุ่นกระบอกเรื่อง "ค้ำคาว" จากบทละครที่
กำหนดให้

2.1.2 ครูให้บัตรข้อความคนละ 1 แผ่น ให้นักเรียนเขียนข้อความสิ่งที่
นักเรียนรู้หรือต้องการรู้ จากการขีดหุ่นกระบอกเรื่อง "ค้ำคาว" โดยการแยกข้อมูลใส่ลงใน
ในกล่อง สิ่งที่นักเรียนรู้ และกล่องสิ่งที่นักเรียนต้องการรู้

2.1.3 ครูนำบัตรที่นักเรียนเขียนไว้ในตารางข้อมูลติดไว้บนกระดานดำ

ตารางข้อมูลที่นักเรียนเขียนไว้จากบัตรข้อความ

กิจกรรมก่อนอ่าน (สิ่งที่นักเรียนรู้) K	กิจกรรมก่อนอ่าน (สิ่งที่นักเรียนต้องการรู้) W	กิจกรรมระหว่างอ่าน (สิ่งที่นักเรียนได้เรียนรู้) L

2.2 กิจกรรมระหว่างอ่าน

2.2.1 ครูแจกบทอ่านเรื่อง "ค่างคาวกิตติไทย" ให้นักเรียนอ่าน ในขณะที่อ่านครูนำบัตรข้อความให้นักเรียนเขียนสิ่งที่นักเรียนเรียนรู้จากเรื่องที่อ่าน แล้วนำมาใส่ในกล่องข้อมูล กล่องที่ 3

2.2.2 ครูนำบัตรข้อความที่นักเรียนเขียนมาติดในตารางช่องที่ 3 (สิ่งที่นักเรียนได้เรียนรู้) และสนทนาซักถามเกี่ยวกับเรื่องที่นักเรียนอ่าน

2.3 กิจกรรมหลังอ่าน

2.3.1 ครูแบ่งนักเรียนออกเป็น 2 กลุ่ม ๆ ละ 10 คน โดยการนับเลขคู่
เลขคี่

2.3.2 ครูให้นักเรียนแต่ละกลุ่มตอบคำถามจากเรื่องที่อ่าน จำนวน 10 คน โดยให้นักเรียนทั้ง 2 กลุ่ม เขียนคำตอบส่งครู

2.3.3 กลุ่มไหนตอบถูกมากที่สุด กลุ่มนั้นชนะ

ขั้นที่ 3 ขั้นนำไปใช้ (15 นาที)

ครูให้นักเรียนทำแบบทดสอบความสามารถในการอ่านจับใจความเรื่อง
"ค้างคาวกิตติไทย"

การประเมินผล

1. จากการตอบคำถาม
2. จากการทำงานกลุ่ม
3. การทำแบบทดสอบ

สื่อการเรียน

1. หนังสือนิทาน
2. บัตรงาน
3. บัตรข้อความ
4. ตารางข้อมูล
5. บทอ่านเรื่อง "ค้างคาวกิตติไทย"

แบบทดสอบความสามารถในการอ่านจับใจความ

1. "ค้างคาวกิตติไทย" มีลักษณะที่แตกต่างจากค้างคาวทั่วไปอย่างไร
.....
2. ทำไมค้างคาวนี้จึงถูกเรียกว่า "ค้างคาวกิตติ"
.....
3. เพราะเหตุใดค้างคาวกิตติ จึงถูกบันทึกลงในหนังสือกินเนสบุ๊ก
.....
4. ค้างคาวกิตติชอบอาศัยอยู่ในบริเวณใด
.....
5. สถาบันค้นคว้าผลงานด้านวิทยาศาสตร์ มีชื่อเรียกว่าอย่างไร
.....

6. ปัจจุบันนี้มีการค้นพบคำจำกัดความอีกหรือไม่

.....

7. เราจะอนุรักษ์คำจำกัดความด้วยวิธีใด

.....

8. ชีวิตส่วนใหญ่ของคำจำกัดความ จะอาศัยอยู่ที่ไหน

.....

ภาคผนวก ง

แบบทดสอบความสามารถในการอ่านจับใจความภาษาไทย

2. ข้อใดเป็นจุดประสงค์ในการเสนอข่าวนี้
- แนะนำวิธีควบคุมมลพิษให้แก่โรงไฟฟ้า
 - ขอร้องไม่ให้โรงงานไฟฟ้าปล่อยควันพิษ
 - ค่าเดือนโรงไฟฟ้า เรื่องปล่อยควันพิษ
 - ชี้แจงเพื่อการเกิดสารพิษจากโรงไฟฟ้าและแนวทางแก้ไข
3. ข้อใดเป็นใจความสำคัญของเรื่องนี้
- เปรียบเทียบการเกิดมลพิษจากโรงงานไฟฟ้า
 - เหตุผลของการเกิดมลพิษจากโรงงานการไฟฟ้า
 - ปัญหามลพิษทางอากาศที่เกิดจากโรงงานการไฟฟ้าและข้อแก้ไข
 - รายละเอียดเกี่ยวกับโรงงานการไฟฟ้าฝ่ายผลิต อำเภอแม่เมาะ

คำสั่ง ให้นักเรียนอ่านเรื่องข้างล่างนี้ แล้วตอบคำถามข้อ 4-6

เนื่องจากขณะประชาชนกำลังนิยมคั้นน้ำผลไม้คั้นกันมาก จึงให้มีการทำธุรกิจการทำน้ำผลไม้อย่างแพร่หลาย แต่ผู้บริโภคควรใช้ความระมัดระวังเป็นอย่างมาก เพราะสารพิษตกค้างและเชื้อโรคบางชนิด อาจติดอยู่กับผลไม้ ดังนั้นก่อนนำไปคั้นควรล้างน้ำสะอาดหลาย ๆ ครั้ง เพื่อป้องกันการสะสมของสารพิษที่ตกค้าง จากยาฆ่าแมลงและเชื้อโรคต่าง ๆ

4. จากข้อความนี้ เพราะเหตุใดน้ำส้มคั้นจึงเป็นอันตรายต่อผู้บริโภค
- เพราะผู้บริโภคไม่รู้จักความจริง
 - เพราะไม่ระวังก่อนนำมาคั้น
 - เพราะมีการทำเป็นธุรกิจไม่คำนึงถึงความปลอดภัย
 - เพราะส้มมีสารพิษตกค้าง และเชื้อโรคติดอยู่กับผลส้ม
5. ข้อความนี้ให้ข้อคิดอะไรกับผู้อ่าน
- ห้ามไม่ให้คั้นน้ำส้มคั้น
 - แนะนำให้ซื้อส้มที่ปราศจากสารพิษ
 - ควรนำน้ำส้มไปฆ่าเชื้อโรคก่อนคั้น
 - ก่อนนำส้มไปคั้น ควรล้างให้สะอาดก่อน

6. ใจความสำคัญของข้อความนี้คือ

- ก. เหตุที่ทำให้ผลไม้มีสารพิษ
- ข. อันตรายจากการดื่มน้ำผลไม้คั้นและวิธีการแก้ไข
- ค. ความมีการระมัดระวังการดื่มน้ำผลไม้คั้น
- ง. การมีสารพิษและเชื้อโรคติดอยู่กับผลไม้

คำสั่ง ให้นักเรียนอ่านเรื่องข้างล่างนี้ แล้วตอบคำถามข้อ 7-10

แพทย์หญิง ชื่นฤดี ไชยสวัสดิ์ ผู้อำนวยการสถาบันวิจัยไวรัส กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ กระทรวงสาธารณสุข เผยว่า ในช่วงฤดูฝนมักจะมีโรคต่าง ๆ ที่เกิดจากเชื้อไวรัสระบาดอยู่เสมอ ทางสถาบันวิจัยไวรัสได้เฝ้าระวัง และวิจัยโรคไวรัสที่เกิดขึ้นพบว่าไข้เลือดออกมีการระบาดอย่างมาก ในปี 2533 นี้ พบว่ามีผู้ป่วยมากกว่าปี 2532 ถึง 3 เท่า นอกจากนี้ยังพบโรคหัดเยอรมันระบาดในหมู่นักเรียนจังหวัดสมุทรปราการ นครปฐม และนนทบุรี และพบว่าโรคไวรัสตับอักเสบชนิดเอ ระบาดที่จังหวัดเชียงใหม่ เดือนให้ประชาชนได้ระวังสุขภาพบุตรหลานของตน โดยพาบุตรหลานของตนไปตรวจสุขภาพและให้ทำลายแหล่งเพาะพันธุ์เชื้อโรคและตัวพาหะนำโรค ที่เกิดจากโรคระบาดเหล่านี้

7. จากข้อความนี้ มีจุดมุ่งหมายสำคัญอย่างไร

- ก. เดือนเด็กให้ระวังสุขภาพในฤดูฝน
- ข. รายงานเรื่อง โรคระบาดในปี 2533
- ค. เดือนให้ประชาชนระวังสุขภาพของบุตรหลานในฤดูฝน
- ง. เปรียบเทียบความแตกต่างของโรคระบาดระหว่างปี พ.ศ. 2532 ถึง พ.ศ. 2533

8. อะไรน่าจะเป็นสาเหตุสำคัญของเรื่องนี้
- ก. ฤดูฝนทำให้เชื้อไวรัสระบาด ข. เชื้อไวรัสระบาดได้ง่ายมากในฤดูฝน
 ค. ชุงเป็นพาหะนำโรควัช้เลือดออก ง. เด็กเป็นวัยที่ง่ายต่อการติดเชื้โรค
9. ข้อความนี้ กล่าวถึงเรื่องอะไร
- ก. การดูแลสุขภาพในฤดูฝน
 ข. ชนิดของเชื้อไวรัสที่ระบาดในฤดูฝน
 ค. โรคที่เกิดจากเชื้อไวรัสระบาดในฤดูฝน
 ง. อาการของโรควัช้เลือดออกและหัดเซอรมัน
10. จากข้อความนี้ น่าเชื่อถือเพียงไร เพราะเหตุใด
- ก. ไม่น่าเชื่อ เพราะมีรายละเอียดมาก
 ข. น่าเชื่อ เพราะมีประโยชน์มากกว่าโทษ
 ค. ไม่น่าเชื่อถือ เพราะโรควัช้เลือดออกไม่น่าระบาดในฤดูฝนเท่านั้น
 ง. เชื่อถือได้ เพราะเป็นรายงานจากสถาบันที่คิดว่าเกี่ยวกับเชื้อไวรัส

คำสั่ง ให้นักเรียนอ่านเรื่องข้างล่างนี้ แล้วตอบคำถามข้อ 11-14

น้ำเป็นทรัพยากรที่มีคุณค่า เป็นสิ่งจำเป็นที่ทุกชีวิตบนโลกนี้ต้องการ 98% ของน้ำในโลกเราเป็นทะเล น้ำจืดมีน้อย และปัจจุบันมีน้ำจืดเริ่มขาดแคลน เนื่องจากประชากรเพิ่มขึ้น และเศรษฐกิจขยายตัว ปริมาณการใช้น้ำจึงเพิ่มขึ้น

น้ำมีน้อยอยู่แล้ว ยังมีมลพิษเสียอีก ปลายังคายเลข บางแหล่งน้ำถึงกับเน่าเหม็น เราจึงต้องเผชิญกับปัญหาสำคัญอย่างหนึ่ง คือ ปัญหาน้ำเสีย

น้ำเสียนั้นเป็นอย่างไร น้ำเสียเป็นน้ำที่มีสิ่งต่าง ๆ ที่ไม่พึงประสงค์ปะปนอยู่ ทำให้คุณภาพน้ำเสื่อมลง น้ำเป็นตัวทำลายล้างที่ดี จำนวนผู้คนมากขึ้นทุกที่และการพัฒนาการทางเทคโนโลยี ซึ่งช่วยชีวิตสะควกสบายขึ้นเป็นสาเหตุใหญ่ที่ทำให้น้ำสะอาดกลายเป็นน้ำเสีย

11. บทความนี้มีการนำเสนออย่างไร
- ชี้แจงรายละเอียดของน้ำสะอาด
 - ชี้แจงปัญหาน้ำเสียและเสนอวิธีแก้ไข
 - ชี้แจงเหตุผลที่ทำให้น้ำสะอาดมีปริมาณลดน้อยลง
 - ชี้แจงเปรียบเทียบลักษณะน้ำสะอาดกับน้ำเสีย
12. ข้อใดเป็นสิ่งที่ต้องการเน้นในย่อหน้าสุดท้าย
- สาเหตุน้ำเสีย
 - ผลที่เกิดจากน้ำเสีย
 - ผลกระทบที่เกิดจากน้ำเสีย
 - ปัญหาที่เกิดจากน้ำเสีย
13. ข้อใดเป็นแนวคิดสำคัญของบทความนี้
- ชีวิตเป็นสุข ถ้าใช้แต่น้ำสะอาด
 - น้ำสะอาดจะลดน้อย ถ้าไม่ช่วยกันรักษา
 - อาหารจะเพิ่มขึ้น ถ้าช่วยกันรักษาแหล่งน้ำ
 - ปริมาณคนใช้น้ำจะเพิ่มขึ้น ถ้ามีแต่น้ำที่สะอาด
14. ข้อใดแสดงความคิดเห็น โดยชี้เหตุผลจากบทความนี้
- น่าจะเป็นไปได้ เพราะแม่น้ำหลายสายแห้งลง
 - เป็นไปได้ เพราะเราสามารถคุมกำเนิดได้
 - เป็นไปได้ เพราะปัจจุบันมีความต้องการใช้น้ำเพิ่มขึ้น
 - เป็นไปได้ เพราะเราใช้เทคโนโลยีพัฒนาแหล่งน้ำอยู่เสมอ

คำสั่ง ให้นักเรียนอ่านเรื่องข้างล่างนี้ แล้วตอบคำถามข้อ 15-17

ปี พ.ศ. 2113 สมเด็จพระมหาธรรมราชาธิราช ครองราชย์สมบัติได้ปีกว่า พระองค์ทรงโปรดให้สมเด็จพระนเรศวรซึ่งมีพระชนมายุได้ 16 พรรษา ไปครองเมืองพิษณุโลกและทำนุบำรุงหัวเมืองเหนือทั้งปวงให้กลับคืนสู่สภาพเดิม เพราะเสียหลายในคราวสงครามกับพม่า ผู้คนกระจัดกระจาย แต่ละเมืองซบเซาลงไปมาก

อีกประการหนึ่ง ให้สมเด็จพระสุพรรษาไปครองตามประเพณีโบราณ ในฐานะเป็นเมืองลูกหลวง

15. พระมหากษัตริย์ต้องการให้พระนเรศวรจัดการทำสิ่งใด
- ก. ปราบหัวเมืองฝ่ายเหนือ ข. รักษาเมืองพิษณุโลกไว้ให้ได้
- ค. กวาดต้อนราษฎรที่กระจัดกระจาย ง. ปกครองและทำนุบำรุงหัวเมืองฝ่ายเหนือ
16. ความเสียหายของบ้านเมืองในเรื่องนี้ น่าจะเกิดจากการทำสงครามกับชาติใด
- ก. ลาว ข. พม่า
- ค. เขมร ง. ญี่ปุ่น
17. สภาพบ้านเมืองที่ซบเซาลงมากเนื่องจากอะไร
- ก. ผู้คนถูกฆ่าตายหมด ข. ผู้คนถูกกวาดต้อนไปเป็นเชลย
- ค. ผู้คนหลบหนีออกจากเมืองไปอยู่ที่อื่น ง. ชาดผู้บังคับบัญชาตามประเพณีโบราณ

คำสั่ง ให้นักเรียนอ่านเรื่องข้างล่างนี้ แล้วตอบคำถามข้อ 18-20

ปัญหาเสียดิน เป็นปัญหาที่กำลังทวีความรุนแรงขึ้นทุกขณะ ก่อให้เกิดความวิตกแก่รัฐบาลและสถาบันต่าง ๆ ของประเทศเป็นอย่างมาก เนื่องจากปัญหานี้เป็นปัญหาที่ร้ายแรง ก่อความเสียหายให้ไม่เฉพาะแต่สุขภาพของผู้เสียดินอย่างเดี๋ยวนั้น แต่ยังความเสียหายให้เกิดแก่ครอบครัวของผู้คิดยา และแก่สวัสดิภาพทางสังคมกับเสถียรภาพของบ้านเมือง เป็นปัญหาการเสื่อมทางศีลธรรม ก่อให้เกิดอาชญากรรมนานาชนิด และเป็นปัญหาความมั่นคงของชาติ รวมทั้งความเสียหายแก่ประเทศชาติเป็นส่วนรวมในด้านการพัฒนาคนและเศรษฐกิจด้วย

18. ข้อความนี้กล่าวถึงเสียดินในแง่ใด
- ก. ราคา ข. ปริมาณ
- ค. อันตราย ง. การซื้อขาย
19. ทำอย่างไรปัญหานี้จึงจะหมดไป
- ก. ออกกฎหมายลงโทษผู้ค้า ข. ส่งเสริมให้ทุกคนมีงานทำ
- ค. ให้การศึกษาแก่ประชาชนมาก ๆ ง. ต้องร่วมมืออย่างจริงจังทุกฝ่าย

23. ถ้าสนใจที่จะทำงานในบริษัทนี้ ควรทำสิ่งใดก่อน

- ก. โทรศัพท์ติดต่อที่ทำงาน
- ข. เขียนจดหมายติดต่อไป
- ค. สํารวจคุณสมบัติของตนเอง
- ง. เขียนจดหมายเล่ารายละเอียดของตนเองไป

คำสั่ง ให้นักเรียนอ่านเรื่องข้างล่างนี้ แล้วตอบคำถามข้อ 24-26

การปลูกเรือนทางภาคอีสานนั้น โดยมากมักปลูกเป็นเรือนไม้ชั้นเดียว เป็นรูปสี่เหลี่ยมผืนผ้า และยกพื้นที่มีใต้ถุนสูง ๆ เพื่อใช้ประโยชน์ของใต้ถุนเป็นที่ประกอบกิจการงานประจำวัน ส่วนมากคนพื้นเมืองทางภาคอีสาน มักจะชอบปลูกเรือนไถล ๆ หมายความว่า ห้วส หนอง คลอง บึง ทั้งนี้เพื่อให้เป็นประโยชน์แก่การครองชีพ

ตามประเพณีอีสานในการปลูกเรือน มักจะถือว่า ถ้าปลูกเรือนหันข้างเรือนไปทางทิศตะวันออกหรือทิศตะวันตก ซึ่งถือว่าไม่ดี เพราะคนที่อยู่จะไม่มีความสุข จะเป็นวิบัติแก่ตัว ครอบครัวและทรัพย์สิน

24. เรื่องนี้ควรตั้งชื่อเรื่องว่าอย่างไร

- ก. ที่อยู่อาศัยของคนภาคอีสาน
- ข. การครองชีพให้อยู่ดีมีสุขของชาวอีสาน
- ค. ทิศทางการสร้างที่อยู่อาศัยของชาวอีสาน
- ง. ประเพณีการปลูกเรือนของชาวอีสาน

25. การสร้างบ้านไถลแม่น้ำลำคลองเพื่อประโยชน์อะไร

- ก. การครองชีพ
- ข. การคมนาคม
- ค. การเกษตร
- ง. การอุตสาหกรรม

26. ตามความเชื่อของชาวอีสาน ปลูกเรือนอย่างไรผู้อยู่จึงไม่มีความสุข

- ก. ปลูกเรือนติดกับแม่น้ำ
- ข. ปลูกเรือนหันข้างไปทางตะวันออก
- ค. ปลูกเรือนหันหน้าไปทางตะวันตก
- ง. ปลูกเรือนหันหน้าไปทางแม่น้ำ

คำสั่ง ให้นักเรียนอ่านเรื่องข้างล่างนี้ แล้วตอบคำถามข้อ 27-30

"น้ำมันพืชตราเครื่องบินใส่สะอาด คุณภาพดี เป็นที่วางใจแก่แม่บ้านทุกท่าน ที่เลือกซื้อเลือกหากันมาก เพราะไม่ว่าจะเป็นอาหารชนิดใด ท่านจะทำอาหารได้สนุก อาหารจะมีรสอร่อย ถ้าใช้น้ำมันพืชตราเครื่องบิน"

27. ข้อความนี้มีลักษณะเป็นข้อเขียนประเภทใด

ก. ประกาศ	ข. รายงาน
ค. บทความ	ง. โฆษณา

28. ผู้เขียนมีความมุ่งหมายอย่างไร

ก. แนะนำน้ำมันพืชตราเครื่องบิน	ข. ชักชวนให้ซื้อน้ำมันพืช
ค. แนะนำวิธีใช้น้ำมันพืช	ง. แนะนำวิธีทำอาหารด้วยน้ำมันพืช

29. ข้อความใดที่ไม่น่าเชื่อถือมากที่สุด

ก. น้ำมันพืชตราเครื่องบินใส่สะอาด
ข. เป็นที่วางใจแก่แม่บ้านทุกท่าน
ค. มีแม่บ้านเลือกซื้อเลือกหากันมาก
ง. ไม่ว่าอาหารชนิดใด ย่อมมีรสอร่อย ถ้าใช้น้ำมันพืชตราเครื่องบิน

30. เราจะมียุทธการที่จะตัดสินใจ ซื้อน้ำมันพืชตราเครื่องบินได้อย่างไร

ก. พิจารณาจากการโฆษณา
ข. ทราบว่ามีผู้นิยมซื้อใช้กันมาก
ค. ดูเครื่องหมายการค้า รับรองคุณภาพ
ง. เปรียบเทียบน้ำมันพืช ยี่ห้อเดิมที่ใช้อยู่

คำสั่ง ให้นักเรียนอ่านเรื่องข้างล่างนี้ แล้วตอบคำถามข้อ 31-33

สำหรับนกกะปูดในเมืองไทย กล่าวไว้ว่า มีอยู่เพียง 2 ชนิดใหญ่ ๆ คือ นกกะปูดใหญ่และนกกะปูดเล็ก

นกกะปูดใหญ่ บางที่เรียกว่า นกกคเพลิง มีรูปร่างขนาดพอ ๆ กับอีกา แต่ทางชาวกว่า นกกะปูดใหญ่ใครเห็นแล้วจะจำได้ง่าย เพราะทั่วทั้งตัวเป็นสีดำตั้งแต่ตรงปีกและหลัง ส่วนบนเป็นสีน้ำตาลแกมสีดำนั้น อยู่ทางส่วนท่อนหัว ที่คอและหน้าอกมีสีเหลือง น้ำเงิน และม่วง ส่วนหางใต้ท้อง และขนคลุมบนหางมีสีเหลืองเขียวมาก ความยาวของนกกะปูดตัวโต ๆ ชาวจากปาก ถึงปลายทางประมาณหนึ่งฟุตกว่า ส่วนนกกะปูดเล็กจะคล้ายกับนกกะปูดใหญ่ แต่มีขนาดเล็กกว่า และมีลายตามลำตัวอยู่ด้วย ม่านตาสีแดง แข็งและนิ้วเท้าค่อนข้างดำ เล็บสีน้ำตาลแกมดำ

31. นกที่มีรูปร่างลักษณะคล้ายอีกาคือ

ก. นกกะปูดใหญ่	ข. นกกะปูดเล็ก
ค. นกกคเพลิง	ง. ถูกทั้งข้อ ก และข้อ ค

32. นกกะปูดใหญ่ มีขนาดลำตัวยาวประมาณเท่าไร

ก. 6 นิ้ว	ข. 12 นิ้ว
ค. 24 นิ้ว	ง. 30 นิ้ว

33. จากข้อความนี้ได้กล่าวถึงลักษณะของนกกะปูดทั้ง 2 ชนิดทางด้านใด

ก. รูปร่าง	ข. ท่าทาง
ค. อาหาร	ง. ความสามารถ

คำสั่ง ให้นักเรียนอ่านเรื่องข้างล่างนี้ แล้วตอบคำถามข้อ 34-36

"บอลลูนที่บรรจุด้วยแก๊สไฮโดรเจนและฮีเลียม ดีกว่าบอลลูนที่บรรจุด้วยอากาศร้อน เพราะแก๊สทั้งสองมีกำลังยกตัวสูงกว่า แต่แก๊สนี้มีข้อเสียที่ราคาค่อนข้างแพง และไฮโดรเจนนั้นไวไฟมาก อาจมีอันตรายได้อีกประการหนึ่ง แก๊สนี้มักซึมผ่านตัวบอลลูนได้ ฉะนั้นผ้าที่ใช้ทำตัวบอลลูนต้องอาบชุบด้วยยางหรือสารนีโอพรีน ทำให้ตัวบอลลูนมีน้ำหนักมากขึ้น ส่วนอากาศร้อนที่ใช้บรรจุในตัวบอลลูน แม้ไม่ซึมผ่านตัวบอลลูนราคาไม่สูงนัก และปลอดภัยกว่าการใช้แก๊ส แต่มีกำลังยกตัวต่ำ"

34. ใจความสำคัญของข้อความนี้คือ

- ก. วิธีการทำบอลลูนที่บรรจุด้วยแก๊สไฮโดรเจนและบอลลูนที่บรรจุด้วยอากาศร้อน
- ข. เหตุที่ต้องใช้บอลลูนที่บรรจุด้วยแก๊สไฮโดรเจนและฮีเลียม กับบอลลูนที่บรรจุด้วยอากาศร้อน
- ค. ประโยชน์ของบอลลูนที่บรรจุด้วยแก๊สไฮโดรเจนและฮีเลียม กับบอลลูนที่บรรจุด้วยอากาศร้อน
- ง. เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างบอลลูนที่บรรจุด้วยแก๊สไฮโดรเจนและฮีเลียม กับบอลลูนที่บรรจุด้วยอากาศร้อน

35. รายละเอียดของข้อความนี้คือ

- ก. บอกวิธีใช้บอลลูนที่บรรจุด้วยแก๊ส กับบอลลูนที่บรรจุด้วยอากาศร้อน
- ข. บอกโทษของบอลลูนที่บรรจุด้วยแก๊ส กับบอลลูนที่บรรจุด้วยอากาศร้อน
- ค. บอกประโยชน์ของบอลลูนที่บรรจุด้วยแก๊ส กับบอลลูนที่บรรจุด้วยอากาศร้อน
- ง. บรรยายลักษณะและคุณสมบัติของบอลลูนที่บรรจุด้วยแก๊สกับบอลลูนที่บรรจุด้วยอากาศร้อน

36. นักเรียนคิดว่าบอลลูนที่บรรจุด้วยอะไรจึงจะปลอดภัยกว่า

ก. แก๊สไฮโดรเจน	ข. แก๊สฮีเลียม
ค. แก๊สไฮโดรเจนและฮีเลียม	ง. บรรจุด้วยอากาศร้อน

คำสั่ง ให้นักเรียนอ่านเรื่องข้างล่างนี้ แล้วตอบคำถามข้อ 37-40

1. หินผา : "สาหร่ายวันนี้นั้นเขามีเรื่องเล่าสนุก ๆ อีกมั๊ยจ๊ะ"
หินผาค้อมตัวลงชะโงกถามสาหร่ายน้ำใสเบื้องล่าง เป็นกิจวัตรประจำวันแทบทุกเช้า เมื่อหินผาเห็นสาหร่ายน้ำไหลระเรื่อขึ้นมาแต่ไกล
2. สาหร่าย : "มั๊ยจ๊ะ เข้าใจเห็นกว้างแม่ลูกสองตัวคลอเคลียน่าอิจฉาอยู่ชายป่าโปร่งลิบโน่น พวกเขาลงมากินน้ำเย็น ๆ ของฉันด้วยนะ"
สาหร่ายถอนใจอย่างมีความสุข ขณะไหลผ่านซอกเขาระหว่างกิ่งสองข้างระรอกคลื่นน้อย ๆ สีขาวพัดปลิวเอาเศษใบไม้ ใบหญ้าปะปนมาด้วย
3. หินผา : "เขื่อนี่ช่างโศกจังสาหร่าย มีโอกาสไหลเลาะเลียบชายป่า เห็นแต่สิ่งสวย ๆ งาม ๆ ทั้งนั้น หินผาอย่างฉันขี้อึดแต่ชะงัดคอมองเมื่อยแล้วเมื่อยอีก อหากจะลงไปสัมผัสอะไรบ้างก็ทำไม่ได้"
หินผาทำหน้าที่เส้าระหือส สาหร่ายน้ำสายหน้าหัวเราะระริก
4. สาหร่าย : "ไม่เห็นเป็นไรเลย เธอช่างงามสง่าออกอย่างนี้ ใคร ๆ ก็เกรงขามเอาเถอะจะฉันจะเล่าเรื่องต่าง ๆ ให้เธอฟังตลอดไป"
5. หินผา : "จริง ๆ นะ" หินผาคาดคั้น สาหร่ายไม่ตอบ หากแกลิ่งไหลเข่าหินผาหลาย ๆ ครั้ง จนหินผาอดจิกจี้ตามไปด้วยไม่ได้
นับแต่นั้นมา หินผาและสาหร่ายน้ำก็กลายเป็นเพื่อนซึ่งกันและกัน ต่างรับรู้และเข้าใจความรู้สึกของอีกฝ่ายได้เป็นอย่างดี

37. "เรื่องเล่าสนุก ๆ" ข้อความนี้หมายถึงเหตุการณ์ใด

- ก. กว้างลงกินน้ำ
- ข. กว้างลงกินน้ำที่ป่าโปร่ง
- ค. กว้างแม่ลูกกินหญ้าที่ป่าโปร่ง
- ง. กว้างแม่ลูกสองตัวคลอเคลียลงกินน้ำเย็น ๆ

38. สาหร่ายรู้สึกอย่างไร เมื่อเป็นหินผาทำหน้าที่เส้า

- ก. พอใจ
- ข. กุมิใจ
- ค. ขบขัน
- ง. สุขใจ

39. ข้อใดเป็นใจความสำคัญของการสนทนาประโยคที่ 3, 4 ของสำนวนและหินผา

- ก. เหตุผลที่ทำให้หินผาไม่เห็นธรรมชาติ
- ข. รายละเอียดธรรมชาติที่สำนวนพบเห็น
- ค. เปรียบเทียบโอกาสของสำนวนกับหินผา
- ง. ปัญหาที่เกิดกับหินผาและวิธีแก้ไขของหินผา

40. ข้อใดเป็นการแสดงถึงโอกาสของสำนวน

- ก. ได้หัวเราะระริก
- ข. ได้รู้จักหินผา
- ค. ได้เห็นแต่สิ่งสวยงาม
- ง. ได้พบกับเศษใบไม้ใบหญ้า

คำสั่ง ให้นักเรียนอ่านเรื่องข้างล่างนี้ แล้วตอบคำถามข้อ 41-44

กล้วยจัดได้ว่าเป็นผลไม้ที่หารับประทานได้ง่าย และมีให้รับประทานได้ตลอดทั้งปี ต้นกล้วยเป็นไม้ล้มลุก มีอยู่ด้วยกันหลายชนิด ชนิดที่นิยมปลูกกันมาก ได้แก่ กล้วยน้ำว้า กล้วยหอม และกล้วยไข่ กล่าวกันว่า กล้วยเป็นพืชที่ใช้ประโยชน์ได้แทบทุกส่วน เช่น ผล และปลี นำมารับประทานได้ ให้ใช้ห่อขนมและอาหารได้ ส่วนลำต้นก็นำไปประกอบเป็นอาหารสัตว์ได้

ถ้าพิจารณาในแง่ของคุณค่าทางอาหารแล้ว นับได้ว่าผลกล้วยมีคุณค่าทางอาหารสูงมาก พบว่ากล้วยที่ปอกเปลือกแล้ว 100 กรัม มีโปรตีนอยู่ประมาณ 1.1 กรัม คาร์โบไฮเดรต ประมาณ 22.2 กรัม ไขมัน ประมาณ 0.2 กรัม โปตัสเซียม ประมาณ 370 มิลลิกรัม วิตามินซี ประมาณ 10 มิลลิกรัม และวิตามินบี 1 ประมาณ 50 มิลลิกรัม

เมื่อเปรียบเทียบคุณค่าทางอาหารของกล้วยกับผลไม้ชนิดอื่นที่มีน้ำหนักเท่ากัน เช่น แอปเปิ้ล ทุเรียน หรือองุ่น พบว่าโคสเจลลี่แล้วกล้วยจะมีคุณค่าทางอาหารสูงกว่าและหาซื้อได้ในราคาต่ำกว่า ฉะนั้นจึงสมควรที่จะส่งเสริมให้ประชาชนรู้จักคุณค่ากันอย่างแพร่หลายมากขึ้น

41. ใจความสำคัญของเรื่องนี้คือ

- ก. ชนิดของกล้วย
- ข. วิธีการปลูกกล้วย
- ค. คุณค่าของกล้วย
- ง. ส่วนประกอบของกล้วย

42. จุดประสงค์ของผู้แต่งในเรื่องนี้คือ

- ก. ให้นักเรียนช่วยกันปลูกกล้วย
- ข. ชี้แจงคุณค่าทางอาหารของกล้วย
- ค. ต้องการให้ความรู้ลักษณะทั่วไปของกล้วย
- ง. ให้นักเรียนมองเห็นคุณค่าและประโยชน์ของกล้วย

43. กล้วย 100 กรัม มีไขมันอยู่ประมาณกี่กรัม

- ก. 1.1 กรัม
- ข. 0.2 กรัม
- ค. 22.2 กรัม
- ง. 10 มิลลิกรัม

44. เราควรปลูกกล้วย เพราะเหตุใด

- ก. เพราะลงทุนต่ำ ผลที่ได้สูง
- ข. เพราะปลูกง่ายไม่ต้องดูแลมาก
- ค. เพราะไม่มีปัญหาเกี่ยวกับต้นที่ใช้ปลูก
- ง. เพราะปลูกง่ายใช้ประโยชน์ได้แทบทุกส่วน

คำสั่ง ให้นักเรียนอ่านเรื่องข้างล่างนี้ แล้วตอบคำถามข้อ 45-47

"สัตว์ครึ่งบกครึ่งน้ำ"

สัตว์ครึ่งบกครึ่งน้ำ สัตว์เลื้อยคลาน นก และสัตว์เลี้ยงลูกด้วยนม เป็นกลุ่มของสัตว์มีกระดูกสันหลัง สัตว์ครึ่งบกครึ่งน้ำเป็นสัตว์ที่ล่าเหยื่อที่สุดในพวกสัตว์เลี้ยงลูกด้วยนม เพราะไม่มีการเปลี่ยนแปลงเหมือนสัตว์อื่น ๆ สัตว์ครึ่งบกครึ่งน้ำมีลักษณะที่สำคัญคือ มีผิวหนังชุ่มชื้นอยู่เสมอ นอกจากการหายใจด้วยปอดแล้ว สัตว์พวกนี้ยังหายใจทางผิวหนังได้ ร่างกายของสัตว์พวกนี้มีการเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา ในขณะที่เป็นตัวอ่อน รวมทั้งลูกออดซึ่งหายใจทางเหงือก แต่เมื่อโตขึ้น จะอาศัยอยู่บนบกและหายใจทางปอด สัตว์พวกนี้ไม่สามารถอาศัยในน้ำเค็ม เป็นสัตว์เลือดเย็น สามารถเปลี่ยนอุณหภูมิของมัน ให้เข้ากับสิ่งแวดล้อมได้

45. ใจความสำคัญของเรื่องนี้คือ

- ก. บรรยายลักษณะทั่วไปของสัตว์ครึ่งบกครึ่งน้ำ
- ข. เปรียบเทียบสัตว์ครึ่งบกครึ่งน้ำกับสัตว์ประเภทอื่น ๆ
- ค. บอกเหตุผลว่าทำไมจึงเป็นสัตว์ครึ่งบกครึ่งน้ำ
- ง. บอกประโยชน์ของสัตว์ครึ่งบกครึ่งน้ำ

46. คุณสมบัติพิเศษของสัตว์ครึ่งบกครึ่งน้ำ ที่แตกต่างจากสัตว์ประเภทอื่น ๆ คือ

- ก. หายใจทางปอด
- ข. หายใจทางผิวหนัง
- ค. ไม่สามารถอาศัยอยู่ในน้ำได้
- ง. เป็นกลุ่มสัตว์ที่มีกระดูกสันหลัง

47. ข้อใดเป็นสัตว์ครึ่งบกครึ่งน้ำทั้งหมด

- ก. ปลาฉลาม, กบ, จระเข้
- ข. ไส้เดือน, จระเข้, ม้าน้ำ
- ค. จระเข้, เป็ด, นกกระสา
- ง. จระเข้, กบ, เต่า

คำสั่ง ให้นักเรียนอ่านเรื่องข้างล่างนี้ แล้วตอบคำถามข้อ 48-50

มวยไทย นับเป็นกีฬาที่เก่าแก่ที่สุดอย่างหนึ่งของเรา และเป็นถิ่นสมของประชาชนทุกชั้นทุกสมัย อาจเรียกได้ว่ามวยไทยเป็นพรสวรรค์ หรือสิ่งที่ติดตัวคนไทยมาแต่กำเนิด เป็นศิลปะการต่อสู้ที่รุนแรงเด็ดขาด เป็นที่น่าเกรงขามและรู้จักดีเกือบทั่วโลก ลักษณะเด่นของมวยไทยต้องใช้ศอก เข่า และเท้า และอวัยวะเกือบทุกชนิดในร่างกายนับเป็นอาวุธต่อสู้ซึ่งเกือบจะไม่ปรากฏในศิลปะการต่อสู้ของชาติอื่น ๆ บรรพบุรุษไทยที่ได้ชื่อว่าเป็นแบบอย่างหรือบิดาแห่งมวยไทย ที่สร้างชื่อเสียงปรากฏแก่ชาวต่างชาติคนแรกคือนายชนมดิม

ระยะแรก การแข่งขันมวยไทย มิได้มีกติกาเป็นลาลักษณ์อักษรแต่นายสนามหรือกรรมการช่อมั่นใจให้นักมวยคู่แข่ง ทราบถึงหลักเกณฑ์ในการแข่งขันนั้น ๆ หลักเกณฑ์ต่าง ๆ เหล่านี้ เมื่อได้ใช้ปฏิบัติกันมากขึ้นก็กลายเป็นจารีตประเพณีซึ่งเป็นหลักการแข่งขันสืบมา ต่อมาได้มีการร่างกติกาขึ้นเป็นทางการ เมื่อ พ.ศ. 2480 เช่นในการแข่งขันให้มีการชกทั้งหมดไม่เกิน 5 ยก ยกละ 3 นาที พัก 2 นาทีต่อยก ก่อนขึ้นชกจะต้องแต่งกายให้ถูกต้องรัดกุม สวมกางเกงมวยชาลัน ไม่สวมรองเท้า สำหรับมงคลให้สวมศีรษะเฉพาะ

เวลาไหว้ครูก่อนชกมือสวมนวม ซึ่งแต่เดิมใช้เพียงผ้าหรือหวายคาดมือเท่านั้น เพื่อป้องกันอุบัติเหตุที่อาจเกิดขึ้นได้ นักมวยทุกคนต้องสวมกระชับด้วย

ลักษณะท่าทางในการชกมวยไทย มีที่เรียกกันหลายอย่าง ท่าไหว้ครู เช่น หนุมนถวายแหวน สู้ศรีพจนตันรัง พระรามเพลงศรี เป็นต้น ส่วนท่าในการชกมวยที่เป็น อันตรายแก่คู่ต่อสู้ เช่น ศอกกลับ เข่าลอย ศอกคู่ จระเข้ฟาดหาง เป็นต้น

48. จุดประสงค์ของผู้แต่งเรื่องนี้คือ

- ก. บอกประวัติของมวยไทย
- ข. ให้ความรู้ลักษณะความเป็นมาของมวยไทย
- ค. บอกลักษณะท่าทางการต่อสู้ของมวยไทย
- ง. ยกย่องศิลปะการต่อสู้ของไทยที่เหนือกว่าชาติอื่น ๆ

49. ลักษณะเด่นของมวยไทยคือ

- ก. เป็นกีฬาที่นิยมเล่นทุกเพศทุกวัย
- ข. เป็นกีฬาที่นิยมเล่นทุกยุคทุกสมัย
- ค. เป็นศิลปะการต่อสู้ที่รุนแรงและเด็ดขาด
- ง. มีการใช้อวัยวะเกือบทุกชนิดในร่างกายเป็นอาวุธต่อสู้

50. การชกมวยไทยสมัยก่อน แตกต่างจากสมัยนี้อย่างไร

- ก. กติกา
- ข. ไหว้ครู
- ค. การแต่งกาย
- ง. การสวมมงคล

ภาคผนวก จ

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ตัวอย่างการคำนวณ

1. การคำนวณค่าระดับความยาก และค่าอ่านจำแนก ของแบบทดสอบความสามารถในการอ่านจับใจความ
2. การคำนวณค่าความเที่ยงของแบบทดสอบความสามารถในการอ่านจับใจความ
3. การทดสอบความแปรปรวนของคะแนนความสามารถในการอ่านจับใจความภาษาไทยก่อนการทดลอง
4. การคำนวณค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนวัดความสามารถในการอ่านจับใจความภาษาไทย หลังการทดลอง ของกลุ่มทดลอง 1 และกลุ่มทดลอง 2
5. การเปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนวัดความสามารถในการอ่านจับใจความภาษาไทยหลังการทดลองระหว่างกลุ่มทดลอง 1 และกลุ่มทดลอง 2
6. การเปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนวัดความสามารถในการอ่านจับใจความภาษาไทย ก่อนและหลังการทดลองของกลุ่มทดลอง 1
7. การเปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนวัดความสามารถในการอ่านจับใจความภาษาไทย ก่อนและหลังการทดลอง ของกลุ่มทดลอง 2

1. การคำนวณค่าระดับความยากและอำนาจจำแนก ของแบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านจับใจความภาษาไทย

1.1 การคำนวณค่าระดับความยาก (Level of Difficulty) ใช้สูตร

$$P = \frac{R_U + R_L}{2f}$$

เมื่อ P = ค่าระดับความยาก

R_U = จำนวนนักเรียนในกลุ่มสูงที่ตอบข้อสอบในแต่ละข้อถูก

R_L = จำนวนนักเรียนในกลุ่มต่ำที่ตอบข้อสอบในแต่ละข้อถูก

f = จำนวนนักเรียนในแต่ละกลุ่มซึ่งต้องมีเท่ากัน

(ประกอบ การณสูตร, 2535)

1.2 ค่าอำนาจจำแนก (Power of Discrimination) ใช้สูตร

$$D = \frac{R_U - R_L}{f}$$

เมื่อ D = ค่าอำนาจจำแนก

R_U = จำนวนนักเรียนในกลุ่มสูงที่ตอบข้อสอบในแต่ละข้อถูก

R_L = จำนวนนักเรียนในกลุ่มต่ำที่ตอบข้อสอบในแต่ละข้อถูก

f = จำนวนนักเรียนในแต่ละกลุ่มซึ่งต้องมีเท่ากัน

(ประกอบ การณสูตร, 2535)

ตัวอย่างการคำนวณค่าระดับความยาก และค่าอำนาจจำแนกของแบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านจับใจความภาษาไทย

ข้อมูล

$$R_U = 40 \quad R_L = 22 \quad f = 59$$

ค่าระดับความยาก

$$P = \frac{R_U + R_L}{2f} = \frac{40 + 22}{2(59)} = .53$$

ค่าอำนาจจำแนก

$$D = \frac{R_U - R_L}{f} = \frac{40 - 22}{59} = .31$$

ตารางที่ 6 ค่าระดับความยากและค่าอำนาจจำแนกรองแบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านจับใจความภาษาไทย

ข้อที่	จำนวนคนตอบถูก		ค่าระดับความยาก	ค่าอำนาจจำแนก
	กลุ่มสูง (R_U)	กลุ่มต่ำ (R_L)	(P)	(D)
1	58	20	.66	.64
2	58	23	.69	.59
3	50	34	.71	.27
4	44	22	.55	.37
5	46	29	.64	.29
6	33	18	.43	.25
7	51	33	.71	.30
8	40	22	.53	.30
9	47	28	.63	.32
10	46	37	.70	.22
11	49	19	.57	.50
12	48	22	.59	.44
13	58	53	.54	.23
14	54	20	.62	.30
15	52	27	.67	.42
16	53	38	.77	.26
17	52	27	.67	.42
18	58	51	.66	.47
19	40	20	.50	.33
20	36	20	.47	.27

ตารางที่ ๕ (ต่อ)

ข้อที่	จำนวนคนตอบถูก		ค่าระดับความยาก	ค่าอำนาจจำแนก
	กลุ่มสูง (R_U)	กลุ่มต่ำ (R_L)	(P)	(D)
21	54	20	.63	.54
22	48	27	.64	.36
23	50	30	.68	.33
24	49	21	.59	.47
25	56	33	.75	.37
26	44	30	.63	.24
27	50	35	.72	.25
28	50	35	.72	.25
29	53	.29	.69	.40
30	53	40	.79	.22
31	45	21	.56	.41
32	51	25	.64	.44
33	38	25	.53	.22
34	43	24	.56	.32
35	53	19	.61	.57
36	52	32	.71	.33
37	47	29	.64	.30
38	57	31	.74	.44
39	42	16	.49	.44
40	58	21	.66	.62
41	58	36	.80	.37

ตารางที่ 6 (ต่อ)

ข้อที่	จำนวนคนตอบถูก		ค่าระดับความยาก (P)	ค่าอำนาจจำแนก (D)
	กลุ่มสูง (R _U)	กลุ่มต่ำ (R _L)		
42	51	19	.59	.54
43	54	40	.79	.24
44	55	34	.75	.36
45	55	34	.75	.35
46	51	27	.66	.40
47	55	39	.79	.27
48	26	14	.33	.20
49	49	20	.58	.49
50	32	20	.44	.20

2. การคำนวณค่าความเที่ยง (Reliability) ของแบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านจับใจความภาษาไทย โดยใช้สูตร

$$KR20 : r_{xx} = \frac{K}{K-1} \left| 1 - \frac{\Sigma pq}{S_x^2} \right|$$

เมื่อ r_{xx} = สัมประสิทธิ์แห่งความเที่ยงของแบบทดสอบ

K = จำนวนข้อสอบในแบบทดสอบ

p = สัดส่วนของคนที่ตอบข้อสอบได้ถูกต้อง ($q = 1-p$)

q = สัดส่วนของคนที่ไม่ได้ตอบแต่ละข้อผิด

pq = ความแปรปรวนของคะแนนแต่ละข้อ (ผลคูณของสัดส่วนของผู้ที่ตอบถูกและตอบผิด)

Σpq = เป็นผลบวกของ pq ของทุกข้อ

S_x^2 = ความแปรปรวนของคะแนนของผู้ถูกทดสอบทั้งหมด

$$\frac{\Sigma X^2}{N} - \left(\frac{\Sigma X}{N} \right)^2$$

(ประคอง การผสม, 2535)

การคำนวณค่าความเที่ยงของแบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านจับใจความภาษาไทย

$$\begin{array}{lll} N & = & 118 \quad \Sigma X = 3883 \quad \Sigma X^2 = 137115 \\ S_x^2 & = & 76.34 \quad \Sigma pq = 10.43 \quad K = 50 \end{array}$$

$$\begin{aligned} KR20 : r_{xx} &= \frac{K}{K-1} \left| 1 - \frac{\Sigma pq}{S_x^2} \right| \\ &= \frac{50}{49} \left| 1 - \frac{10.43}{76.34} \right| \end{aligned}$$

$$= 1.02 \times (1 - 0.14)$$

$$= 1.02 \times .86$$

$$= 0.88$$

ดังนั้นค่าความเที่ยงของแบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านจับใจความ

$$= 0.88$$

ตารางที่ 8 คะแนนทดสอบวัดความสามารถในการอ่านจับใจความภาษาไทย ก่อนการ
ทดลองของนักเรียนกลุ่มทดลองที่ 1 กับกลุ่มทดลองที่ 2

นักเรียน ลำดับที่	กลุ่มทดลองที่ 1 คะแนนทดสอบ	x^2	นักเรียน ลำดับที่	กลุ่มทดลองที่ 2 คะแนนทดสอบ	x^2
1	39	1521	1	39	1521
2	37	1369	2	37	1369
3	37	1369	3	36	1296
4	36	1296	4	35	1225
5	35	1225	5	35	1225
6	35	1225	6	35	1225
7	34	1156	7	35	1225
8	33	1089	8	34	1156
9	33	1089	9	33	1089
10	31	961	10	31	961
11	31	961	11	30	900
12	31	961	12	30	900
13	30	900	13	29	841
14	30	900	14	29	841
15	30	900	15	28	784
16	30	900	16	26	676
17	29	841	17	25	625
18	27	729	18	24	576
19	26	676	19	24	576
20	24	576	20	24	576

$\Sigma X_1 = 638$	$\Sigma X_1 = 20644$	$\Sigma X_2 = 619$	$\Sigma X_2^2 = 19578$
$X_1 = 31.9$		$X_2 = 30.95$	
S.D. = 3.92		S.D. = 4.75	

3. การทดสอบความแปรปรวนของคะแนนวัดความสามารถในการอ่าน
จับใจความภาษาไทย ก่อนการทดลอง ของกลุ่มทดลองที่ 1 และกลุ่มทดลองที่ 2

$$\text{สูตร} \quad F = \frac{S_1^2}{S_2^2}$$

เมื่อ $S_1^2 =$ ความแปรปรวนของคะแนนกลุ่มทดลอง 1
 $S_2^2 =$ ความแปรปรวนของคะแนนกลุ่มทดลอง 2
 (ประคอง กรรมสูตร, 2528)

$$\text{แทนค่า} \quad F = \frac{(3.92)^2}{(4.75)^2} = \frac{15.37}{22.56} = 0.68$$

ชั้นแห่งความเป็นอิสระ (df) เท่ากับ $N-1 = 20-1 = 19$

ดังนั้นจากการเปิดตาราง $F .01F_{19,19} = 3.00$ ค่า $F = 0.68 < 3.00$ แสดงว่า ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของกลุ่มทดลอง 1 และกลุ่มทดลอง 2 ไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

4. การคำนวณค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนทดสอบวัด
ความสามารถในการอ่านจับใจความภาษาไทย หลังการทดลองของนักเรียนกลุ่มทดลอง 1
และกลุ่มทดลอง 2

4.1 การคำนวณค่าเฉลี่ยของคะแนนทดสอบวัดความสามารถในการอ่าน จับใจความภาษาไทย

$$\text{สูตร } \bar{X} = \frac{\Sigma X}{N}$$

$$\text{เมื่อ } \bar{X} = \text{คะแนนเฉลี่ย}$$

$$\Sigma X = \text{ผลรวมของคะแนนทั้งหมด}$$

$$N = \text{จำนวนนักเรียนในกลุ่ม}$$

(ประกอบ การรณสูตร, 2528)

กลุ่มทดลองที่ 1 กลุ่มที่เรียนโดยใช้แผนภูมิประกอบการอ่าน

$$\Sigma X = 812$$

$$N = 20$$

$$\bar{X} = \frac{812}{20} = 40.6$$

กลุ่มทดลองที่ 2 กลุ่มที่เรียนโดยไม่ใช้แผนภูมิประกอบการอ่าน

$$\Sigma X = 719$$

$$N = 20$$

$$\bar{X} = \frac{719}{20} = 35.95$$

4.2 การคำนวณค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

ใช้สูตร

$$S.D. = \sqrt{\frac{N\Sigma X^2 - (\Sigma X)^2}{N(N-1)}}$$

เมื่อ S.D. = ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนน
 X = คะแนนของนักเรียน
 ΣX = ผลรวมของคะแนนทั้งหมด
 ΣX^2 = ผลรวมของกำลังสองของคะแนนทั้งหมด
 N = จำนวนนักเรียน
 (ประกอบ การทศสุต, 2535)

กลุ่มทดลอง 1 กลุ่มที่เรียนโดยวิธีแผนภูมิประกอบการอ่าน

$$\begin{aligned}\Sigma X &= 812 \\ (\Sigma X)^2 &= 659,344 \\ \Sigma X^2 &= 33,258 \\ N &= 20\end{aligned}$$

$$\begin{aligned}\text{แทนค่า S.D.} &= \sqrt{\frac{(20 \times 33258) - (812)^2}{20(20 - 1)}} \\ &= \sqrt{\frac{665160 - 659344}{380}} \\ &= \sqrt{\frac{5816}{380}} = 3.91\end{aligned}$$

กลุ่มทดลอง 2 กลุ่มที่เรียนโดยไม่ใช้แผนภูมิประกอบการอ่าน

$$\begin{aligned}\Sigma X &= 719 \\ (\Sigma X)^2 &= 516,956 \\ \Sigma X^2 &= 26,321 \\ N &= 20\end{aligned}$$

$$\begin{aligned}\text{แทนค่า S.D.} &= \sqrt{\frac{(20 \times 26321) - (719)^2}{20(20 - 1)}} \\ &= \sqrt{\frac{526420 - 516961}{380}} \\ &= \sqrt{\frac{9459}{380}} = 4.99\end{aligned}$$

ตารางที่ 9 คะแนนทดสอบวัดความสามารถในการอ่านจับใจความภาษาไทย หลังการทดลอง
ของนักเรียนกลุ่มทดลองที่ 1 กับกลุ่มทดลองที่ 2

นักเรียน	กลุ่มทดลองที่ 1		นักเรียน	กลุ่มทดลองที่ 2	
ลำดับที่	คะแนนวัดความสามารถ ในการอ่านจับใจความ	x^2	ลำดับที่	คะแนนวัดความสามารถ ในการอ่านจับใจความ	x^2
1	46	2116	1	45	2025
2	43	1849	2	42	1764
3	44	1936	3	42	1764
4	47	2209	4	45	2025
5	43	1849	5	36	1296
6	46	2116	6	42	1764
7	43	1849	7	37	1364
8	44	1936	8	35	1225
9	41	1681	9	35	1225
10	40	1600	10	33	1089
11	38	1444	11	34	1156
12	42	1764	12	36	1296
13	40	1600	13	32	1024
14	39	1521	14	30	900
15	39	1521	15	35	1225
16	35	1225	16	37	1369
17	35	1225	17	29	841
18	36	1225	18	34	1156
19	36	1296	19	28	784
20	35	1225	20	32	1024

$\Sigma X_1 = 812$	$\Sigma X_1^2 = 33258$	$\Sigma X_2 = 719$	$\Sigma X_2^2 = 26321$
$\bar{x}_1 = 40.6$		$\bar{x}_2 = 35.95$	
S.D. = 3.91		S.D. = 4.99	

5. การเปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนวัดความสามารถในการอ่าน
จับใจความภาษาไทย หลังการทดลอง ระหว่างกลุ่มทดลอง 1 และกลุ่มทดลอง 2 ใช้สูตร

$$t = \frac{\Sigma D}{\sqrt{\frac{N\Sigma D^2 - (\Sigma D)^2}{(N-1)}}$$

เมื่อ S.D. = ผลรวมของผลต่างของคะแนนความสามารถในการอ่าน
จับใจความภาษาไทย

ΣD^2 = ผลรวมของกำลังสองของผลต่างของคะแนน
ความสามารถในการอ่านจับใจความ

N = จำนวนคู่ของกลุ่มทดลอง 1 และกลุ่มทดลอง 2

5.1 ทดสอบความแตกต่างของคะแนนวัดความสามารถในการอ่านจับใจความ
ภาษาไทย หลังการทดลอง ระหว่างกลุ่มทดลอง 1 และกลุ่มทดลองที่ 2

$$\begin{aligned} \text{แทนค่า } t &= \frac{93}{\sqrt{\frac{20(607) - (93)^2}{19}}} \\ &= \frac{93}{13.55} = 6.86 \end{aligned}$$

ในการค้นหาชั้นแห่งความเป็นอิสระ (df) เท่ากับ $N-1 = 20-1 = 19$

จากการเปิดตารางค่าที่ $.01t_{19,.10} = 2.539$

$$\text{ดังนั้น } t = 6.86 > 2.539$$

แสดงว่า กลุ่มทดลองที่ 1 ที่เรียนโดยให้แผนภูมิประกอบการอ่าน มีความสามารถในการอ่านจับใจความสูงกว่ากลุ่มทดลอง 2 ที่เรียนโดยไม่ใช้แผนภูมิประกอบการอ่าน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

6. เปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนวัดความสามารถในการอ่านจับใจความภาษาไทย ก่อนและหลังการทดลองของกลุ่มทดลอง 1

$$\begin{aligned} \text{แทนค่า } t &= \frac{174}{\sqrt{\frac{20(1582) - (174)^2}{19}}} \\ &= \frac{174}{8.47} \\ &= 20.54 \end{aligned}$$

ในกรณีนี้ขั้นแห่งความเป็นอิสระ (df) เท่ากับ $N-1 = 20-1 = 19$
จากการเปิดตารางค่าที่ $.01t_{19,19} = 2.539$

$$\text{ดังนั้น } t = 20.54 > 2.539$$

แสดงว่า คะแนนความสามารถในการอ่านจับใจความของกลุ่มทดลอง 1 หลังการทดลอง มีความสามารถในการอ่านจับใจความสูงกว่าก่อนการทดลอง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

7. เปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนวัดความสามารถในการอ่านจับใจความภาษาไทย ก่อนและหลังการทดลองของกลุ่มทดลอง 2

$$\begin{aligned}
 \text{แทนค่า } t &= \frac{100}{\sqrt{\frac{20(688) - (100)^2}{19}}} \\
 &= \frac{100}{\sqrt{\frac{13760 - 10000}{19}}} \\
 &= 7.11
 \end{aligned}$$

ในกรณีนี้ ^{มี}ระดับนัยสำคัญแห่งความเป็นอิสระ (df) เท่ากับ $N-1 = 20-1 = 19$

จากการเปิดตารางค่าที่ $.01t_{19, .19} = 2.539$

ดังนั้น $t = 7.11 > 2.539$

แสดงว่า คะแนนความสามารถในการอ่านจับใจความของกลุ่มทดลอง 2 หลังการทดลอง มีความสามารถในการอ่านจับใจความสูงกว่าก่อนการทดลอง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ตารางที่ 10 คะแนนความสามารถในการอ่านจับใจความภาษาไทยหลังการทดลอง ระหว่าง
กลุ่มทดลอง 1 และกลุ่มทดลอง 2

นักเขียน	คะแนนวัดความสามารถในการอ่านจับใจความ		D	D ²
	กลุ่มทดลอง 1	กลุ่มทดลอง 2		
1	46	45	1	1
2	43	42	1	1
3	44	42	2	4
4	47	45	2	4
5	43	36	7	49
6	46	42	4	16
7	43	37	6	36
8	44	35	9	81
9	41	35	6	36
10	40	33	7	49
11	38	34	4	16
12	42	36	6	36
13	40	32	8	64
14	39	30	9	81
15	39	35	4	16
16	35	37	-2	4
17	35	29	6	36
18	36	34	2	4
19	36	28	8	64
20	35	32	3	9

$$\Sigma X_1 = 812$$

$$\Sigma X_1^2 = 33258$$

$$\bar{X}_1 = 40.6$$

$$\text{S.D.} = 3.91$$

$$\Sigma X_2 = 719$$

$$\Sigma X_2^2 = 26321$$

$$\bar{X}_2 = 35.95$$

$$\text{S.D.} = 4.99$$

$$\Sigma D = 174$$

$$(\Sigma D)^2 =$$

$$30276$$

$$\Sigma D^2 = 1582$$

ตารางที่ 11 คะแนนความสามารถในการอ่านจับใจความภาษาไทย
หลังการทดลอง ของกลุ่มทดลอง 1

ก่อนและ

นักเรียน	คะแนนวัดความสามารถในการอ่านจับใจความ		D	D ²
	ก่อนการเรียน	หลังการเรียน		
1	39	46	7	49
2	37	43	6	36
3	37	44	7	49
4	36	47	11	121
5	35	43	8	64
6	35	46	11	121
7	34	43	9	81
8	33	44	11	121
9	33	41	8	64
10	31	40	9	81
11	31	38	7	49
12	31	42	11	121
13	30	40	10	100
14	30	39	9	81
15	30	39	9	81
16	30	35	5	25
17	29	35	6	36
18	27	36	9	81
19	26	36	10	100
20	24	35	11	121

$$\Sigma X = 638$$

$$\Sigma X^2 = 20644$$

$$\bar{X} = 31.9$$

$$\text{S.D.} = 3.92$$

$$\Sigma X = 812$$

$$\Sigma X^2 = 33258$$

$$\bar{X} = 40.6$$

$$\text{S.D.} = 3.91$$

$$\Sigma D = 174$$

$$(\Sigma D)^2 =$$

$$30276$$

$$\Sigma D^2 = 1582$$

ตารางที่ 12 คะแนนความสามารถในการอ่านจับใจความภาษาไทยหลังการทดลอง ก่อนและ
หลังการทดลอง ของกลุ่มทดลอง 2

นัก เรือน	คะแนนวัดความสามารถในการอ่านจับใจความ		D	D ²
	ก่อนการ เรือน	หลังการ เรือน		
1	39	45	6	36
2	37	42	5	25
3	36	42	6	36
4	35	45	10	100
5	35	36	1	1
6	35	42	7	49
7	35	37	2	4
8	34	35	1	1
9	33	35	2	4
10	31	33	2	4
11	30	34	4	16
12	30	36	6	36
13	29	32	3	9
14	29	30	1	1
15	28	35	7	49
16	26	37	11	121
17	25	29	4	16
18	24	34	10	100
19	24	28	4	16
20	24	32	8	64

$\Sigma X = 819$	$\Sigma X = 719$	$\Sigma D = 100$	$\Sigma D^2 = 688$
$\Sigma X^2 = 19587$	$\Sigma X^2 = 26321$	$(\Sigma D)^2 =$	
$\bar{X} = 30.95$	$\bar{X} = 35.95$	10000	
S.D. = 4.75	S.D. = 4.99		

